דבר

יום שני, כ"א בסיון תשמ"ח, 6 ביוני 1988 ● גליון 19436

הוצאה שנייה 02:00

היום 12 עמודים ● המחיר 1.30 ש"ח (כולל מע"מ), באילת 1.13 ש"ח

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ-ישראל

היום בדבר

● שיפסיקו האמריקאים להתערב / חגי אשד
● ממראות ההתקוממות / דני רובינשטיין
● מינימונולוג / אליהו לנקין
● יהדות ארה"ב בין פריחה לדעיכה / דניאל בן-סימון
● חיוכים על הנילוס / טדי פרויס
● בורסה וכלכלה (עמ' 4־5), עכשיו (10), ספורט (11)

מזג האויר

בגלל עיצומים בשירות המטאורולוגי
אין היום תחזית מזג אויר

שולץ הופתע לטובה: חוסיין חרד להמשך התהליך ● דיווח על הבנות עם מוסקווה

שמיר הגיב בספקנות למסר החיובי ● פרס: הכוחות הפועלים נגד השלום לא מחכים עד נובמבר

מאת יוסי מלמן, כתבו המדיני של „דבר", ודן אבידן, סופר „דבר" לענייני ערבים

התקרבות והבנה גדולים יותר בין ארה"ב לבריה"מ בקשר למהות תגובתו של חוסיין מלך ירדן להמשיך במגעים לקידום שלום באזור – אלו הם שני המסרים שהביא שר החוץ של ארה"ב ג'ורג' שולץ אתמול בשיחותיו בירושלים.

השר שולץ נפגש בשמונה שעות שהותו לשתי שיחות – אחת בארבע עיניים אמש עם ראש הממשלה יצחק שמיר, לשיחת עבודה בשתוף עוזרים אך גם פגישה בארבע עיניים עם ממלא מקומו שמעון פרס וכן עם שר הבטחון יצחק רבין. השר האמריקאי הדגיש כי בנגוד לציפיותיו הוא הופתע לגלות כי המלך חוסיין מעוניין להמשיך בתהליך והביע „דאגה חמורה ממה שיקרה אם התהליך המדיני ייבלם".

השר שולץ שהדגיש שוב את מחוייבות ארה"ב לרעיון הועידה הבינלאומית וציין כי התרשם משיחותיו במוסקווה בועידת הפסגה לפני שבוע כי „בריה"מ מגלה הבנה ועניין עמוקים" לקידום הסדר. השר שולץ רמז כי המגעים עם בריה"מ יימשכו ביתר שאת בקרוב במטרה להתגבר על חילוקי הדעות שעדיין שוררים בעקר בקשר לשאלת הייצוג הפלשתינאי וסמכויות הועידה. הוא דיווח כי מוסקווה אומנם חזרה בה מדרישתה שתכונס ועידה בינלאומית עם סמכויות אך עדיין דורשת שהועידה תמלא תפקיד „פעיל".

ראש הממשלה יצחק שמיר הגיב על הדיווח של שולץ בקשר להבנה הנוצרת עם מוסקווה באומרו כי „הנושא טעון בירורים נוספים". ואילו

(המשך בעמוד 2)

צריך מזל

„המסה" ירושלמית העניק שר החוץ שמעון פרס לעמיתו האמריקאי ג'ורג' שולץ, לכבוד הולדת נכדו בנג'מין. (צילום: יצחק הררי)

ישראל תעדכן את ארה"ב על זכויות האדם בשטחים

הח"כים הופתעו ממונח שולץ: הזכויות הפוליטיות הלגיטימיות של הפלשתינים

מאת יוסי מלמן ושלמה [illegible], סופרי „דבר"

ישראל הסכימה לספק לארה"ב מידע עדכני יותר על מצב זכויות האדם של הפלשתינים בשטחים. על ההחלטה מסר שר הבטחון יצחק רבין בשיחתו אתמול בכנסת בירושלים עם שר החוץ של ארה"ב ג'ורג' שולץ.

נושא זה עמד במרכז שיחתם. כפי שפורסם לראשונה ב„דבר", הודיע השר רבין כי מתאם פעולות הממשלה בשטחים, שמואל גורן ידרכו את הדיפול בנושא זה. יצחק רבין הדגיש, כי המתאם ישמש מעתה „כתובת" לבקשות הבירור של שגרירות ארה"ב בתל-אביב לקבל מידע שוטף מהיר ומעודכן על מה שהם מגדירים „הפרת זכויות האדם" בשטחים.

עם זאת הדגיש שר הבטחון, כי ישראל, בניגוד לממשל האמריקאי, אינה מכירה בכך כי היא מפרה את זכויות האדם. השר רבין אמר לאחר הפגישה לעתונאים: „אין לנו מה להסתיר על הנעשה בשטחים. אנו מקיימים קשרים עם ארגונים בינלאומיים כמו הצלב האדום והמגעים [illegible] לשיתוף פעולה מלא".

עם זאת הודה השר רבין, כי יש חילוקי דעות בין ישראל לארה"ב בקשר „לפירוש ולמשמעות של בעיית זכויות האדם". הזום יואל ריצ'ארד שיפטר, עוזר שר החוץ של ארה"ב לנושא זכויות האדם, בשיחות עם שר הבטחון ועוזריו ומתאם ימשיך בכך עם צמרת משרד החוץ. פקידים אמריקאים הבהירו, כי נושא זכויות האדם מדאיג ומטריד ביותר את הממשל האמריקאי.

מונח חדש

„הזכויות הפוליטיות הלגיטימיות של הפלשתינים", מונח חדש זה שיצא מפיו של שר החוץ האמריקאי ג'ורג' שולץ הפתיע את חברי ועדת חוץ וביטחון, שנועדו אתמול עם השר האמריקאי במשכן הכנסת. נציגי המערך ומפ"ם בוועדה קיבלו בחיוב מונח זה, ואילו נציג הליכוד ח"כ אליהו בן-אלישר מחה באזני שולץ על השימוש במונח „זכויות פוליטיות" לתושבים הערבים בשטחים.

השר שולץ נועד עם נציגים משמבכת של ועדת חוץ וביטחון, בלשכתו של יו"ר הכנסת שלמה הלל. השתתפו יו"ר הועדה ח"כ אבא אבן, וכן הח"כים מיכה חריש ובנימין בן אליעזר (מערך), אלעזר גרנות (מפ"ם) והח"כים שרה דורון, אליהו בן אלישר ודן מרידור (ליכוד).

לחוקרים אין מפתח לגילוי רוצחו של תושב כפר שיוח

מעט תקריות אתמול ● שלשום נורה תושב שכם

השיוך של כפר שיוח'

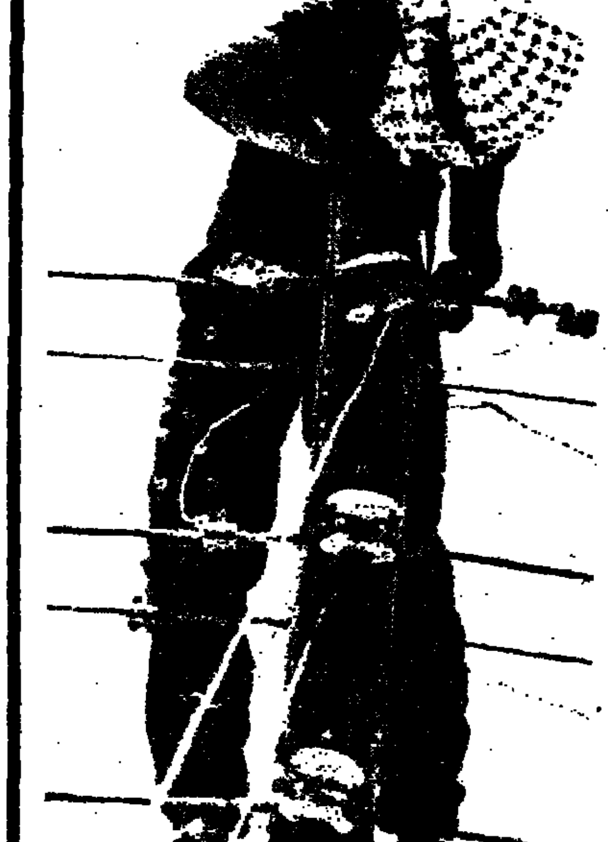

נער פלשתינאי מניף את דגל אש"ף על ראש עמוד חשמל בכפר שיוח' במהלך ההפגנות שהיו אתמול במקום. (צילום: א.פ.)

מאת דני רובינשטיין, אוריאל בן-עמי, טובה צימוקי, דני צדקוני ושלי ולינגר, סופרי „דבר"

אתמול, יום השנה ה-21 למלחמת ששת הימים נמשכה השביתה הכללית בשטחים, שהחלה ביום ד'. לא נרשמו תקריות, למעט נסיונות להתגנבות בשכונת א-ראם במזרח ירושלים ובמחנות הפליטים של רפיח וחאן-יונס.

בכפר א-סאוויה מדרום לשכם נפצע בכליל אמש תושב הכפר ומסם האדר.

נמסר כי אלמונים באו לביתו וירו בו באקדח. צה"ל הוזעק למקום ונפתחה חקירה. סופר „דבר" מציין כי בשבועות האחרונים גדל מאוד מספר ההתנכלויות והנסיונות לפגוע בתושבים משתפים.

מקורות בטחוניים עמדו אמש בתוקף על כך שהמקרה אינו מוכר להם ולא רווח כלל לגורמי הבטחון.

היום אמורים החיים בשטחים לחזור למתכונת החודשים האחרונים, כלומר שביתה של חצי יום. כן אמורים הבוקר להתחדש

(המשך בעמוד 3)

חייל נהרג 300 נפצעו מאז פרצה האינתיפאדה

מאת אוריאל בן-עמי, סופר „דבר"

מאז תחילת האינתיפאדה בשטחים ב-9 בדצמבר 1987 נהרג חייל צה"ל משה כץ, ונפצעו יותר מ-300 חיילים – כך לדברי דובר צה"ל.

חייל המילואים משה כץ נהרג בבית-לחם ב-20 במארס 1988 בירי מטווח קצר. מבין יותר מ-300 החיילים שנפצעו בשטחים נזקקו עשרות מהם לאשפוז. המקרה החמור ביותר היה בפציעתו של החייל דניאל כהן, ב-19 במארס השנה בשכם. בתקרית זו נזרקו על החייל חפצים שונים, שגרמו לשיתוק בפלג-גופו התחתון, ומאז פציעתו הוא נמצא באגף השיקום בבית-החולים בתל השומר.

דובר צה"ל ציין כי רוב החיילים הפצועים נפצעו באורח קל ולא נזקקו לאשפוז, וכי רוב הפציעות הן כתוצאה מיידוי אבנים, לבנים, חפצים מתכתיים וכן גרזנים.

שולץ מוחה על גירוש עוואד

בג"ץ: המזרח-ירושלמים שלא קיבלו האזרחות הישראלית תושבים בלבד ● עוואד: כירושלמי אני אומר: עוד אשוב

„עוד אשוב"

ד"ר מובארק עוואד מוצא מבית-המשפט העליון (צילום: יצחק הררי)

מאת יוסי מלמן ויורם לוי, סופרי „דבר"

שר החוץ של ארה"ב ג'ורג' שולץ העלה בשיחותיו בישראל את מחאת ממשלתו על ההחלטה לגרש את הפעיל הפלשתיני בעל האזרחות האמריקאית ד"ר מובארק עוואד. השר שולץ אישר לעתונאים, כי דן בנושא עם ראש הממשלה יצחק שמיר ועם ממלא-מקומו שמעון פרס, אך הוא סירב למסור פרטים על תוכן השיחות.

פקידים ישראלים הבהירו לעומת זאת, כי השר שולץ הביע בעיקר דאגה מהפגיעה שגירושו של מובארק עוואד יביא לתדמיתה של ישראל בדעת הקהל בארה"ב.

עם זאת ציינו הפקידים, כי השר שולץ לא ניסה לשכנע את ראש הממשלה לשנות את החלטתו, בהבינו כי אין סיכוי של ממש לכך. מקורביו של

(המשך בעמוד 3)

ה„חולים" מסרבים לבלוע את תרופת הפשרה של הממשלה:

הרופאים דוחים ועדת השרים וההסת' דוחה ועדת החקירה

החלטה פה אחד ● ארבלי: מברכת, אבל... ● נסים: לא על-ידי התקציב

[illegible]

בפיג'מות לגופם נכנסו אמש כ-20 מצעירי מפ"ם לחדרי החולים בבית-החולים „וולפסון" בחולון והתרימו את החולים בשביל ניתוח פלאסטי, אשר יש לבצע לדעתם בפניו של שר האוצר משה נסים כדי למחוק את החיוך הציני מפניו. „כל חולה תרם לא יותר מ-10 אגורות, ואנו מעבירים את 12 השקלים לשר נסים; בשם הציבור ובשם מפ"ם אנו מביעים את מחאתנו על האכזריות והציניות שמגלה ממשלת ישראל כלפי אזרחיה החולים", אמרו המתרימים.

מאת דנקה הרניש, יוסי מלמן ואמנון אמיר, סופרי „דבר"

חודש ימים לקח לממשלה לעצב את עמדתה לגבי המשבר במערכת הבריאות, אולם ההחלטה המשרה, שנתקבלה אתמול, במאמץ לגשר על השקפות העבודה והליכוד, אינה מקובלת על הגורמים המעורבים במשבר. ההסתדרות אינה מסכימה לועדת החקירה למערכת הבריאות והרופאים אינם מאמינים ביכולתה של ועדת השרים המיניסטריאלית לתת פתרונות לבעיות הבוערות של המערכת. הם ימשיכו בשביתות ובעיצומים עד שיופעל הסכם קופת חולים על קיצור תורים לניתוחים.

כל בתי החולים בארץ ישבתו מהיום ויעבדו במתכונת שבת. חדרי הניתוח יהיו סגורים ויבוצעו בהם רק ניתוחי חירום. מרפאות החוץ יהיו סגורים ובמחלקות האישפוז יהיו רק רופאים תורניים.

ההחלטה להשבית את כל בתי החולים נתקבלה אתמול בהחלטה משותפת של ארגון רופאי המדינה וחטיבת רופאי קופת חולים.

רופאי קופת-חולים יתכנסו מחר כדי להחליט על המשך צעדיהם.

גם לגורמים במשרד הבריאות יש ספקות לגבי ההחלטה שקיבלה הממשלה, הכוללת הקמת ועדת חקירה ממלכתית על-פי חוק ועדות חקירה, בראשותו של שופט עליון, שכתב המינוי שלה ינוסח על-ידי

(המשך בעמוד 2)

מחמת הספק

קורט ואלדהיים בתצלום משנת 1943, שבו הוא נראה (במרכז) בפגישה על מסלול הנחיתה בפודגוריצה (טיטוגראד) שביוגוסלאביה. (צילום: א.פ.)

במשפט הפומבי: ואלדהיים זכאי מחוסר ראיות

עשרות מיליוני צופים בעולם חזו בשידור הטלוויזיה הבריטי

מאת דניאל בן סימון ודליה שרון, סופרי „דבר"

השופט העליון הבריטי פרדריק לאוטון, יו"ר חבר השופטים, דחה אמש אחת לאחת את טענות התביעה לגבי מעורבותו הפעילה של נשיא אוסטריה ד"ר קורט ואלדהיים בפשעים בהם הואשם. ההחלטה התקבלה פה אחד. במשפט הפומבי שנערך לנשיא האוסטרי בטלוויזיה הבריטית אמר השופט שהראיות שהובאו בפניו אין בהן כדי לבסס את הטענה שואלדהיים ביצע פשעי מלחמה בין השנים 1945־1942. פירוש ההחלטה למעשה – זיכויו של ואלדהיים מחוסר ראיות.

לגבי כל ההאשמות שהעלתה התביעה אמרו השופטים כי על פי העדויות שהובאו לא נמסרה כל ראיה מעשית לגבי מעורבותו הפעילה של ואלדהיים בפשעים.

משפטו הטלוויזיוני של קורט ואלדהיים נפתח אמש לעיני עשרות מיליוני צופים ברחבי אירופה. אף שמדובר במשפט לא מחייב, נטלו בו חלק צוותים משפטיים מהטובים בעולם. בפני חמשת השופטים, ששימשו שופטים בפועל בארצותיהם, הוצגה שורה של עדים, שסיפרו על השנים 1942־1945, בחייו של קורט ואלדהיים.

במהלך המשפט הציג התובע בפני השופטים האשמות בארבעה תחומים:

● פשעי מלחמה שבוצעו ביוגוסלוויה בהקשר להגלייתם והוצאתם להורג של אסירים והשמדתם של כפרים שלמים ללא כל הבחנה.

● פשעי מלחמה שבוצעו בבוסניה בהקשר עם הוצאתם להורג והגלייתם של אסירים בזמן פעולות צבאיות ביוגוסלוויה. מטרתן של פעולות אלה היתה להרוס את המערך הפרטיזני ולעורר חרדה בקרב המקומיים.

● פשעי מלחמה שבוצעו באתונה, שבמהלכם נהרגו אזרחים יוונים והוגלו שבויי מלחמה איטלקים.

● פשעי מלחמה שבוצעו בסלוניקי וגרמו להגלייתם של יהודים.

(המשך בעמוד 2)

שמיר יצא לניו־יורק; ייפגש עם שווארנדזה

(ע). ראש הממשלה יצחק שמיר יצא אמש לארה"ב שם ייפגש עם שר החוץ הסובייטי אדוארד שווארנדזה. שמיר הודיע על כך במסיבת עתונאים שנערכה בנמל לפני צאתו כדי להשתתף בכינוס מיוחד של עצרת האו"ם לדיון על פירוק הנשק. שמיר אמר בתשובה לשאלה שעם שווארנדזה יהיה לו הרבה על מה לדבר, בעיקר על שני נושאים: התייחסות בריה"מ לאיזור כולו והיחסים עם ישראל, „זאת אומרת העדר היחסים הנורמאליים, שזהו מצב בלתי מובן".

שמיר אמר שהוא ינאם בעצרת בנושא פירוק הנשק, מאחר שכאן מדובר בנושא שהוא לא רק ענין בין-מעצמתי אלא נוגע גם למזה"ת, נוכח חדירת טילים בעלי טווח בינוני לאזורנו באחרונה והשימוש בנשק כימי כפי שראינו אותו במלחמת איראן עיראק.

במסרו על שיחותיו עם שר החוץ האמריקאי ג'ורג' שולץ במשך יום אתמול אמר שמיר כי שמע ממזכיר המדינה על המאמצים שהוא עושה להבטיח שגם אחרי הבחירות לנשיאות בארה"ב לא ישתנה האופי המיוחד של יחסי ארה"ב– ישראל.

צרפת: סיכוי לרוב סוציאליסטי מוחלט

מאת גדעון קוץ, סופר „דבר" בצרפת

פאריס (מיוחד ל„דבר").– לפי אומדן תוצאות הסיבוב הראשון של הבחירות לאסיפה הלאומית הצרפתית שנערכו אתמול יש למפלגה הסוציאליסטית סיכוי טוב לזכות ברוב מוחלט בפרלמנט בסיבוב השני שייערך בעוד שבוע, ואילו מפלגת החזית הלאומית של ז'אן מרי לה פן תעלם לחלוטין, ככל הנראה, מן הפרלמנט.

עם זאת, נצחונם של הסוציאליסטים, שצופים להם לפחות 310 עד 330 מושבים באסיפה, שיבטיחו להם רוב מוחלט, אינו מובטח בעיקר בגלל האחוז הגבוה של הנמנעים, שהגיע אתמול ליותר משליש מבעלי זכות ההצבעה, אחוז ההצבעה הנמוך ביותר בתולדות הרפובליקה החמישית. ההישג הסוציאליסטי גם נמוך בהרבה מהסקרים, שחזו להם רוב מוחלט של 100 מושבים בבית הנבחרים.

(המשך בעמוד 2)

هكذا من الأصل

מו"מ השכר מתחדש השבוע בצל איום סכסוכי העבודה

עלות תוספת השכר תהיה שווה לכל האיגודים

מאת חיים ביאור, כתב „דבר"

המשא־ומתן על הסכמי השכר בשירות הציבורי יתחדש השבוע בשתי פגישות שיתקיימו בין ראשי האוצר לנציגי ההסתדרות והאיגודים המקצועיים הגדולים.

דיוני השכר מתחדשים בצילו של האיום שהשמיעו שלושת האיגודים המקצועיים האקדמאיים לקיים שוב שביתה במשק, החל מ־16 בחודש, אם לא תושג התקדמות במשא ומתן.

המרכז של הסתדרות עובדי המדינה, המייצג 60,000 עובדים במגזר הממשלתי, מתכנס היום לפנה"צ כדי להחליט על נקיטה בצעדים נגד המעסיקים, לרבות שיבושים בעבודה, בתגובה ל„סחבת מצד האוצר במשא ומתן על הסכמי השכר החדשים". כן תובעת הסתדרות עובדי המדינה מקדמה בסך 125 שקל על חשבון הסכמי השכר הצפויים להחתם.

תוספת שווה לכל איגוד

מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, אמר אתמול כי תוספת השכר שתושג בעקבות המשא ומתן עם האוצר, תהיה בשיעור שווה לכל קבוצת עובדים בשירות הציבורי, כאשר כל איגוד רשאי לקבוע איך לפרוס תוספת זו בין חבריו.

באשר לתוספת היוקר, ציין קיסר שכל עוד לא יושג הסכם חדש של תוספת יוקר, הרי שההסכם האחרון בתוקף. בהסתדרות מצפים שב־1 באוגוסט תשולם לשכירים תוספת יוקר, מאחר שעד אז, על פי הערכות, תצטבר התייקרות של 7 אחוזים מאז שולמה התוספת הקודמת.

ראובן בן עמי, מזכיר הסתדרות עובדי המדינה, הציע להקים מטה מאבק משותף לכל האיגודים, בשלושה נושאים: תוספת היוקר, תוספת השכר ומשבר הרפואה. חברים בוועדה המרכזת של ההסתדרות ובהם עליזה תמיר ואפריים דילוני, הביעו חשש שגם השנה – כבפעמים קודמות – יגלוש המו"מ על השכר לחודש ספטמבר.

בדיון שקיימה הוועדה המרכזת על „אליאנס" הביע חיים הברפלד, יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, תקווה שהנהלת המפעל תצטרף להסכם ההבראה שהושג לאחר מאמצים קשים ותאפשר בכך את המשך הפעלתו.

נסים תובע מבל"ל לבטל ההסכמים האישיים לבכירים

הדירקטוריון: הביטול אפשרי רק על־ידי חקיקה

מאת דרור שריביט ואמנון אמה, סופרי „דבר"

שר האוצר משה נסים תבע אתמול מדירקטוריון בל"ל לבטל את ההסכמים האישיים עם בכירי הבנק. בפנייתו לדירקטוריון קבע שר האוצר, כי החוזים האישיים מהווים פגיעה בזכויות המדינה על־פי הסדר המניות מאוקטובר 1983. במכתב תשובה של יו"ר דירקטוריון הבנק לשר האוצר מובעת נכונות לעזרת המדינה בביטול ההסכמים, אך מוצע לעשות זאת באמצעות חקיקה בכנסת.

התערבותו של שר האוצר בפרשת תשלומי הפרישה לבכירי בל"ל יצרה תפנית חדשה בפרשה, מעשית יותר מדרך הבדיקה עליה הכריזו בנק ישראל והרשות לניירות ערך. זו הפעם הראשונה שמשרד האוצר מפעיל את הסדר המניות הבנקאיות עם הבנקים, בתחום שנראה כפגיעה בזכויות המדינה. במכתבו לדירקטוריון הבנק מזכיר שר האוצר כי בעקבות הסדר המניות, התחייב הבנק שלא לעשות דבר, שיש בו כדי לפגוע בזכויות המדינה על־פי ההסכם בין הממשלה לבנק. על־פי המידע שהתפרסם, אומר נסים במכתבו, מסתכמת עלות החוזים האישיים עם בכירי הבנק בעשרות מליוני ש"ח, וכי סכום זה גדול פי כמה מן הסכום המקובל והסביר.

דירקטוריון בל"ל כונס אתמול לישיבה ארוכה, שנמשכה כחמש שעות, כדי לגבש עמדה מוסכמת בפרשת הסכמי הפרישה של הבכירים. הישיבה, תוארה על־ידי אחד ממשתתפיה, לאחר סיומה, גם כאירוע שנועד להביע אמון בפעילותו של יו"ר דירקטוריון הבנק, הד"ר מאיר חת, בפעילותו בפרשה. בסיומה של ישיבה זו התקבלה החלטה, על־פיה אין ההסכמים האישיים, שנחתמו על־ידי הדירקטוריון בראשות ארנסט יפת, בשנים 1986־1985, מקובלים על־ידי הדירקטוריון הנוכחי.

הדירקטוריון דן בפנייתו של שר האוצר לביטול ההסכמים האישיים, וממכתב התשובה, שהפנה יו"ר הדירקטוריון לשר נסים, עולה כי בשלב זה אין הם רואים דרך משפטית לביטול ההסכמים אלא באמצעות חקיקה בכנסת. כל דרך אחרת לביטול ההסכמים תביא לתוצאות משפטיות קשות, נקבע במכתב התשובה.

בהודעה שפורסמה בתום ישיבת הדירקטוריון, נאמר כי הוא פעל במשך כל תקופת כהונתו להקטנת עלות ההסכמים האישיים עד למינימום האפשרי במסגרת החוזים הקיימים. כתוצאה מפעילות זו, הוקטנה עלות ההסכמים לבנק בתחילת 1987 בכ־40 אחוז. עם העובדים שלא הסכימו לשינויים מתנהלים דיונים משפטיים.

מתיחות בצמרת מפלגת העבודה:

הזרם המרכזי רוצה בהלל כמס' 4 ופרס רוצה בקיסר

מאת יקיר צור, כתב „דבר"

בצמרת מפלגת העבודה שוררת מתיחות סביב השאלה מי יאייש את המקום הרביעי ברשימה לכנסת. אנשי הזרם המרכזי תובעים להציב במקום הרביעי את יו"ר הכנסת, שלמה הלל, בעוד ששמעון פרס מעוניין להציב במקום זה את מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר. אם יוצב קיסר במקום הרביעי יידחק הלל למקום השישי ברשימה, מאחר שהמקום החמישי מובטח לעזר וייצמן.

לטענת אנשי הזרם המרכזי, אי־הצבתו של הלל במקום הרביעי תצבע את צמרת המפלגה בגוון יוני, ללא ייצוג נאות לזרם המרכזי.

בישיבת מרכז מפלגת העבודה, שיתכנס ביום חמישי, יודיע יו"ר המפלגה שמעון פרס, על מועמדיו למקומות 2 ו־3 – יצחק רבין ויצחק נבון. על־פי חוקת המפלגה אמורים שלושת הראשונים להחליט לגבי מיקומם ברשימה של שלושת המשוריינים, האחרים: קיסר, הלל ועוזי ברעם.

יום חמישי הוא המועד האחרון בו אמורים המועמדים להודיע באיזו עשירייה הם מתכוונים להתמודד. אתמול החל הרישום המועמדים לעשיריות השונות, והראשונים שכבר הודיעו על החלטתם הם: ח"כ חיים רמון ואורה נמיר לעשירייה הראשונה, רענן כהן ואורי עמית לעשירייה השנייה ואפרים גור לעשירייה השלישית.

במחנות ובמחוזות השונים קיימת מתיחות רבה בין המועמדים בשאלה מי יתמודד על איזו עשירייה. במחוז ירושלים הודיע פרופ' שמעון שטרית למזכיר המחוז, עמנואל זיסמן, שבכוונתו להתמודד על מקום בעשירייה השנייה, למרות הסכם קודם בין השניים, שלפיו ירוץ זיסמן בעשירייה השנייה ושטרית בשלישית.

במחוז חיפה החליט שבח וייס לרוץ בעשירייה הראשונה. בניגוד לרצונם של [illegible] המחוז, רב [illegible] הרוב במחוז [illegible].

במחוז ת"א מתגבשת הבנה בין אליהו שפייזר לבין מיכאל בר־זוהר, לפיה ירוץ בר־זוהר בעשירייה הראשונה ושפייזר בשנייה. אולם, אם בר־זוהר לא ייבחר לעשירייה הראשונה – לא יבוא הדבר על חשבונו של שפייזר בעשירייה השנייה.

חילוקי־דעות בשאלה זו קיימים גם בתק"ם. מועמדי המרכז מבקשים להריץ את כל ששת מועמדי התק"ם בשלושת העשיריות הראשונות: יעקב צור ואברהם כץ־עוז בראשונה, עדנה סולודר וחגי מרום בשנייה ויוסל'ה בר־ציון ומנחם גלעד בשלישית, ואילו מועמדי המתח מבקשים לרווח את הרשימה ולהריץ בעשירייה השנייה את עדנה סולודר, בשלישית את חגי מרום ומנחם גלעד וברביעית את יוסלה בר־ציון.

מאי: הודעות על פיטורי 355 עובדים – 18% פחות מאפריל

מאת חיים ביאור, כתב „דבר"

בחודש מאי הודיעו חברות ומפעלים לשירות התעסוקה על כוונתם לפטר 355 עובדים. זו ירידה בשיעור של 18 אחוז לעומת מספר העובדים שנמסר על כוונה לפטרם באפריל.

קואופרטיב אגד בחיפה הודיע על המספר הגדול ביותר של מפוטרים במאי – 80 עובדים שכירים. מפעלים אחרים, שהודיעו על כוונה לפטר עובדים במספרים גדולים יחסית הם: מפעל „אשטון" באילת שנסגר – 14 עובדים; מפעל „דטיל" בבית־שאן – 40; „ג'אלו" בערד – 40; חוברת „פיברוניקס" לחלקי מושבים בחיפה – 30.

יתר המפעלים שדיווחו על כוונה לפטר הם: מפעל „דפנה" בטבריה – 25 עובדים; מפעל „עשות" באשקלון, המייצר בעיקר עבור מערכת הבטחון – 25; מפעל „לויס" לקטרינג בנגב – 18; מפעל הקוסמטיקה „נגב החוכמה" בנגב המערבי – 18; „יבין שימורים" באשקלון – 14; „ווקר" בחיפה – 11; „בגד עוז" במגדל העמק – 10; ו„בטא" שבנגב המרכזי – 3.

אתמול נמסר כי מפעל „נורלטקס" לייצור סריגים בתל־אביב החליט לפטר 30 מבין 70 עובדיו עקב ירידה בהזמנות. הדברים נמסרו למזכיר מועצת פועלי תל־אביב, תדי קאופמן, שסייר במפעל.

צרפת: סיכוי לרוב

(המשך מעמוד 1)

„איחוד הרפובליקה המרכז" של מפלגות הימין זכה ב־38.6 אחוזים מן הקולות לעומת 38.1 אחוזים למפלגה הסוציאליסטית, אך בשיטה האזורית אין משמעות לאחוז הכללי, וגם בהנחה שכל מועמדי החזית הלאומית יימנעו מלהתמודד נגד הימין בסיבוב השני, צפויים לימין לא יותר מ־230 עד 250 מושבים.

החזית הלאומית זכתה ב־9.6 אחוזים מן הקולות, ירידה של כחמישה אחוזים לעומת הישגו של לה פן בבחירות לנשיאות. המפלגה הקומוניסטית זכתה ב־10.9 אך לא תזכה, כנראה, ביותר מ־10 עד 20 מושבים.

ראש הממשלה הסוציאליסט מישל רוקאר אמר כי המצביעים הראו את רצונם ב„צרפת מאוחדת" וכי רצונם זה יוגשם.

לחברתנו אתי נרר
איתך באבלך במות
בעלך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף חיים עוזר
ההנהלה והעובדים

דבר DAVAR
מאוחד עם למרחב

העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר המערכת: ד"ר יורם פרי
מנהל כללי אמנון בר־נוי
המו"ל „דבר" בע"מ
נדפס בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה תל־אביב
רח' שיינקין 45, ת.ד 199
מיקוד 61001
טלפון 286141
מחלקת המודעות
טלפונים ישירים
286156, 281860, 298032

סניפים:
ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45
טלפון 286141, מיקוד 65233

ירושלים:
המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16
בית מאזיה קומה ג'
טלפון 242203, מ. 94229

חיפה: רח' הנביאים 27
טלפונים 3־2־642111, מ 33104

גאון מקדים ההודעה על שינוי מבנה 'כור'

מאת מוריה אבימלך, סופרת „דבר"

מנכ"ל „כור" בני גאון יפרסם הערב את השינויים במבנה „כור" ואת המינויים החדשים הנובעים משינוי המבנה, וישים בכך קץ למסע שמועות ניחושים הנמשך מאז מינויו למנכ"ל.

גאון החליט להקדים בשלושה שבועות את הפעלת הרה־ארגון והשינויים הפרסונליים ב„כור", שתוכננו להתפרסם רק ב־27 ליוני עם הצגת הדו"חות הכספיים, כדי להרגיע את הרוחות ב„כור". המינויים יתפרסמו עם סיום ישיבת מועצת מנהלים מיוחדת, שתכנס לאותו נושא.

עיקרם של השינויים הוא הפיכת „כור" מחברה מנהלת לחברת אחזקות וביזור פונקציות ניהול הכספים וניהול כוח אדם. כן יקטן מטה „כור" סתר חוץ ויצומצם מספר השלוחות ומספר האנשים בחו"ל.

ההחלטה על שינוי שתי הפונקציות המרכזיות של הקונצרן, גרמה להתפטרותו של ראש אגף כספים שבח אופיר לפני כמה ימים, בעוד מנהל אגף כוח אדם יצחק חזיזה, שהוצע לו תפקיד אחר בקונצרן, מנסה בימים האחרונים להשיג תמיכה בחברת העובדים להתנגדות לשינוי.

איזווסטיה מאשר: כרוז אנטישמי נפוץ בברה"מ

מוסקווה (ע"צ)– עתון הממשלה הסובייטית „איזווסטיה" אישר שלשום, כי במערכת התקבל כרוז אנטישמי חריף, המדבר על הצורך „לשים קץ למעשים החריגים של היהודים על אדמתנו".

בכך אישר העתון הרשמי את הידיעות שנפוצו לאחרונה בברה"מ בדבר התגברות האנטישמיות. העתון מצטט את דברי הכרוז, המונה רשימה של אישים „שהוצאו אל מחוץ לחוק", בהם מבכירי המפלגה הקומוניסטית והמנגנון הממשלתי. בטאון הממשלה מציין, כי אנשים אלה „נחשבים כיום לראשי הפרסטרויקה".

כפי שהתפרסם באחרונה (ראה גם „דבר" מאתמול) נפוצו במוסקווה שמועות, כי מכינים פוגרומים ביהודים לרגל השנה האלף לייסוד הכנסייה האורתודוקסית. שמועות אלה קיבלו חיזוק בשבוע שעבר עם גילוי כרוזים ליד מקומות כינוס של יהודים בברה"מ.

טובי המשפטנים

(המשך מעמוד 1)

לונדון (מיוחד ל„דבר")– תוכנית־משפט הטלוויזיה של חברת השידור בכבלים האמריקאית הגדולה „הום בוקס אופיס" ורשת הטלוויזיה העצמאית הבריטית – היתה מיום תחילת הפרויקט, ביוני 1987 ועד סיומו, ביוני 1988, מסע אל תוך הבלתי־נודע" – אמר אתמול ג'ק סלטמן, מפיק התוכנית.

לדבריו, על מכיני התוכנית היה להתנהג בזהירות, משום שהנושא היה חשוב ועדיין מבלי שיעשו בו איזה שהן שגיאות. נושא התוכנית, ואלדהיים, אמנם נבדק על־ידי ועדת היסטוריונים, אך היה ברור כי הנושא לא ייברר לעולם בבית משפט, וזו היתה הסיבה שרשתות הטלוויזיה החליטו להעמיד את חומר הראיות במבחן בית־משפט.

הפקת התוכנית עלתה 1.5 מיליון ליש"ט. צוות של 25 חוקרים והיסטוריונים, שהגיעו מארצות בגרמניה איימו על חלק מהם, נברו בחומר ראיות ב־29 ארכיונים ב־19 ארצות, כולל ארצות מאחורי מסך הברזל, וחקרו 250 עדים. חמשת השופטים שמעו במשך תשעה ימים 38 עדים, ביניהם קציני הוורמכט ששירתו עם ואלדהיים, יוגוסלבים, איטלקים ויוונים שזכרו את ואלדהיים מתקופת המלחמה.

ביולי אשתקד נפגשו אנשי התוכנית עם נשיא אוסטריה. ואלדהיים הקשיב בשומת לב לדבריו של סלטמן, וטען כי כל [illegible] העדויות נגדו הגיעו [illegible]. בתום השיחה, שארכה 45 דקות, אמר ואלדהיים: „גם אם תחקרו מאות שנים, מר סלטמן, לא תמצאו כל עדות, שתגלה כי הייתי פושע מלחמה".

הלורד רולינגטון, מי שהיה התובע הכללי בממשלת הית', הסכים אחרי היסוסים לקבל עליו את תפקיד הסניגור, ואף הציע למפיק להתקשר עם שופטים עליונים בבריטניה ובארה"ב.

הקונגרס היהודי העולמי התנגד בתחילה לתוכנית, בטענה כי שום תוכנית לא תעשה צדק עם הראיות, אולם לבסוף הסכים לספק חומר, בהוסיפו כי יש הרבה חומר במשרד המשפטים האמריקאי, אך אין כל סיכוי להשיג אותו.

במשך תשעה ימי ההקלטה אמרו כל המשתתפים, כי שכחו שהם לוקחים חלק במשפט טלוויזיוני.

קבלת פנים חמה בסעודיה

בסעודיה זכה אתמול נשיא אוסטריה לקבלת פנים חמה ביותר, ועיתוני המדינה שיבחו אותו על תמיכתו המתמדת בערבים ועל עמידתו האיתנה מול „המערכה הציונית" נגדו.

קורט ואלדהיים שוחח אתמול יותר משעתיים עם המלך פאהד בג'דה הבירה ודן עמו על הסכסוך הערבי ישראלי, על מלחמת איראן עיראק ועל הקשרים הכלכליים בין שתי המדינות. דובר של שר החוץ האוסטרי אלואיס מוק הגדיר את השיחות כ„ידידותיות ביותר". הביקור בסעודיה הוא המסע הרביעי של ואלדהיים מחוץ לתחומי אוסטריה מאז נבחר לנשיא לפני שנתיים.

בוהן הרגל – הושתלה לפועל פצוע בכף־ידו

(ע)– בניתוח, שנמשך שבע שעות בבית החולים „בילינסון" בפתח־תקווה, הועברה מחצית בוהן מרגל שמאל של פועל, שנפגע בתאונת־עבודה, לאצבעו ביד ימין. כלי הדם והעצבים נקלטו בהצלחה והתפקוד הוחזר ליד שנפגעה בתאונת־עבודה ושלוש אצבעותיה האחרות נקטעו.

הניתוח בוצע על־ידי צוות רופאים של היחידה המיקרו־כירורגית של כף היד בגבר בן 31, תושב אור־יהודה, שידו הימנית נפגעה בתאונת־עבודה, לאחר שנפגע על־ידי מכבש במפעל לייצור אטמי שמן לרכב.

עקב הנזק לאצבעות הקטועות לא ניתן היה להשתילן. הרופאים החליטו ליצור אצבע חדשה באחד הגרמים, כדי שבעתיד תסייע לאיש בתפקודי יום־יום.

בסיוע מיקרוסקופ בוצעה ההשתלה המיוחדת, שעברה בהצלחה. החולה שוחרר מבית החולים לצורך שיקום.

זהו הניתוח השני מסוג זה המבוצע ב„בילינסון".

חוק התכנון והבניה
תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי ירושלים
הודעה בדבר אישור שינוי
תכנית מיתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז ירושלים החליטה לאשר, באשור שר הפנים שינוי תכנית מיתאר מקומית הנקרא „תכנית מספר 2513 א' שינוי מס' 1/84 לתכנית מס' 2513".

השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: ישוב: ירושלים

מרכז העיר, אזור המדרחוב, רח' בן יהודה, בן הלל, רוזות ראשונים, לונץ, [illegible] סמאל, יעבץ.

הכל עפ"י הגבולות המסומנים בתשריט בקו כחול.

גוש 30049 חלקה 26–31, 33–34, 37–38, 47, 52, 69,
גוש 30049 חלקה 71, 72, 81, 62, 89, 90, 99–104,
גוש 30049 חלקה 106, 118–123, 132–134, 147–149,
גוש 30049 חלקה 152–153, 165, 170–172, 175–177,
גוש 30049 חלקות 179, 181–182, 184, 200, 201–205,
גוש 30049 חלקות 208–213, 216, 218, 225, 226, 232,
גוש 30049 חלקות 233, 234, 235, 238, 239, 240,
גוש 30049 חלקות 248, 249,

עיקרי הוראות התכנית:

א. קביעת שימושים מותרים בקומת הקרקע של הבניינים במפלס המדרחוב כמאושר עפ"י תבנית מס' 2513.

ב. קביעת שימושים מותרים בקומות מעל לקומת קרקע.

ג. קביעת פריסת בתי הקפה במדרחוב.

ד. קביעת מספר מירבי של בתי קפה ומסעדות במדרחוב.

הודעה על הפקדת התכנית פורסמה בי"פ מספר 3403 תשמ"ז עמוד 257 בתאריך 25.11.86.

התכנית האמורה בצורה שאושרה הועדה המחוזית נמצאת במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה ירושלים וכל המעונין רשאי לעיין בה, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

אליהו סויסה
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז ירושלים

סוריה: איננו חוששים ממלחמה

מאת דן אבידן, כתב „דבר" לענייני ערביים

שר ההגנה הסורי מוסטפה טלאס אמר אתמול בראיון לעתון האוסטרי „די פרסה", שסוריה איננה חוששת להיכנס למלחמה חדשה עם ישראל.

הוא הוסיף ואמר שמאזן הכוחות הצבאי בין שתי המדינות הוא עתה „שקול לכל הפחות", בעקבות הלקחים שהפיקה סוריה ממלחמותיה הקודמות נגד ישראל. טלאס ציין, שסוריה תמשיך בחתירתה להשגת איזון אסטרטגי מלא עם ישראל, חרף העובדה שמדיניות זו עולה לה בקשיים כלכליים רבים.

כתבים זרים קובלים על מכות שוטרים

מאת דניאל בן־סימון, סופר „דבר"

איגוד העתונאים הזרים שיגר אתמול מכתב חריף לשר המשטרה בדרישה לחקור את אלימות המשטרה כלפי צלמי עתונות זרים במהלך הפגנת השמאל בשבת בתל־אביב.

במכתבו מציין יו"ר האיגוד רוברט סלייטר, ששני הצלמים הוכו באכזריות באגרופים ובאלות והוכנסו לרכב משטרתי ללא כל עילה. „נוכחנו לדעת שבששת החודשים האחרונים נוצרה דעת קהל עויינת נגד העיתונות הזרה, בסיוע פעיל של פקידי ממשלה בכירים" כתב סלייטר, „אין ספק שהשוטרים שהיכו באכזריות הושפעו על־ידי האווירה העויינת הזו".

סלייטר דורש משר המשטרה להעמיד לדין את השוטרים שהיו מעורבים בתקרית.

חולה הסרטן בוך – נותח בהצלחה

(ע)– פרץ בוך, חולה הסרטן בן ה־75, שהזעיק את דעת הקהל בראיון בטלוויזיה ביום למצבו – נותח אתמול בערב בבית־החולים „בילינסון" בפתח־תקווה.

ד"ר אליאס וילקובסקי מהמחלקה האורולוגית בבית החולים, מסר כי פרץ בוך נותח בהצלחה, ונכרת גידול מדרכי השתן. הדימום פסק והוא ישוחרר בעוד ימים לביתו.

הניתוח בוצע, לאחר שבבדיקה שהתקיימה בשעות הבוקר בהרדמה בוצעה ציסטוסקופיה, ולאחר שאותר הגידול הוכנס האיש בשנית אל חדר הניתוח – הגידול נכרת.

העוורים יפגינו נגד משרד האוצר

מאת דויד מרשיב, כתב „דבר"

מאות עוורים אמורים לקיים הפגנה מול משרדי האוצר בירושלים כמחאה נגד מדיניות משרד האוצר, שאינו מתייחס לבעיותיהם המיוחדות על אף הבטחה של שר האוצר לשקול בכובד ראש את תביעותיהם.

בכרוז של המרכז לעיוור בישראל קובעת אגודת העוורים, כי לפי חוק הבטחה הכלכלית, לפיו פועל הביטוח הלאומי, עיוור אינו נכה. מרבית הנכים אינם מקבלים דמי ליווי חודשיים מעל לסכום של שני שקלים ביום.

תיקון

במאמרו של אמנון סלע על ועידת הפיסגה במוסקווה („דבר" 3.6.88) חל שיבוש באחת הפסקאות. וזה הנוסח הנכון:

המאזן הצבאי בין שתי המעצמות בראשית שנות השמונים נשען על הרתעה גרעינית אופנסיבית, זו המכונה MAD (השמדה הדדית ודאית) ועל מאזן כוחות רופף באירופה שגם הוא נשען על הרתעה גרעינית, זירתית.

עם המחבר הקוראים, הסליחה.

קבלת מודעות 24 שעות
מודעות
משפחתיות דחופות
וכל יתר סוגי המודעות ל'
הלוח הכללי
דבר
מתקבלות
24 שעות ביממה
ב' [illegible] דיזנגוף
רח' דיזנגוף 118
(מול כסית)
טל. 246363
239952

הועדה המקומית לתכנון ולבניה – צפת
בקשה להקלה – [illegible]
(חלק א')

אל: הועדה המקומית לתכנון ולבניה צפת

הנדון: בקשה להקלה גוש 13095 חלקה 15 ה'

[illegible]

שולץ הופתע לטובה

(המשך מעמוד 1)

ממלא מקומו שמעון פרס הביע את סיפוקו על מגמה זו על אף ש„ברה"מ לא התקדמה מספיק". שר החוץ הדגיש באוזני שולץ „העובדה ששולץ כאן מעידה כי מומנטום השלום נמשך. האווירה הגלובאלית משתנה והדבר נותן תקווה".

בשיחה עם שולץ שבה השתתפו עוזריו של שמעון פרס הוא ציין עוד כי „מבחינתי חשוב יותר להשיג שלום אפילו מנצחון בבחירות. ולכן חשוב להמשיך בתהליך המדיני גם עד הבחירות. הכוחות הפועלים נגד השלום לא מחכים עד חודש נובמבר ויש לפעול למען השלום ללא שיקולים אלקטוראליים".

השר עזר וייצמן אמר בפגישה עם השר שולץ כי יש למנוע סכנת מלחמה ולפעול ביתר נחישות. לאחר שיחותיו בירושלים יצא אמש השר שולץ לבסיסו בקהיר להמשך מסעו במזרח התיכון. בהגיעו לשדה התעופה בן גוריון אמר שולץ, כי „המשך הכיבוש של הגדה ועזה מוביל לדרך ללא מוצא".

בהצהרה ארוכה שהשמיע בנמל בן גוריון אמר שולץ, כי האתגר העומד בפני הפלשתינים הוא ליצור תוכנית מדינית אפקטיבית, שתבוא במקום הסיסמאות והאלימות".

„הבסיס של מחשבות הפלשתינים חייב להיות נכונות להיכנס למו"מ ישיר עם ישראל, להכיר בקיומה של ישראל ולכבד את צרכי הבטחון שלה", אמר מזכיר המדינה.

„הפצתם של טילים בעלי טווח ארוך יותר, והפעלתם של כלי כימיים מצביעים על כך שכל סכסוך בעתיד יהיה יותר הרסני מבעבר", אמר. „הן הישראלים והן הפלשתינים רואים בסכסוך איום על עצם קיומם כעם. מי איפוא יהיה הראשון שיעשה את מחוות הפיוס", הקשה שולץ.

„עכשיו הזמן להתקדם לקראת שלום ולכן ארה"ב העלתה את תוכניתה לשלום כדי להביא למשא ומתן. חזרתי לאיזור זה כדי לנסות להפעיל תוכנית זו, ואין לאף אחד מהצדדים הזכות לדחות את הסיכוי למשא ומתן", אמר שולץ.

300 מסורבים

מזכיר המדינה האמריקאי ג'ורג' שולץ נפגש אתמול בכנסת עם משלחת של המועצה הציבורית למען יהודי ברה"מ בראשותו של חיים צ'סלר ומסר להם דיווח על שיחותיו במוסקווה. שולץ אמר, כי נושא זכויות האדם והנושא היהודי הוא אחד מארבעת הנושאים המרכזיים במערכת היחסים הנוכחית בין ארה"ב לברה"מ.

שולץ יצא

(ע).– שר החוץ האמריקאי ג'ורג' שולץ סיכם אמש את ביקורו הקצר בארץ באמרו: „אני לא יכול לדווח על שינויים בעמדות כאן".

במסיבת עתונאים שנערכה בנמל התעופה בן־גוריון, אמר: „אני רק יכול לומר שדנו בפרוטרוט עם שמיר על הרבה חלקים של הרקע לעניין, אך אינני חושב שאני יכול לדווח על התקדמות. יחד עם זאת, יש רצון להיות מעורב בחיפוש אחר השלום".

בתשובה לשאלה אחרת אמר שר החוץ האמריקאי, שבשיחות מוסקווה נדונו נושאים רבים, שעליהם יכלו ארה"ב וברה"מ להסכים, אך במה שנוגע למזרח התיכון הדבר נדון, ויידון גם בעתיד, אך שום דבר לא התגבש עדיין. חל שינוי כלשהו בגישות, אבל אנחנו במרחק רב מהסכמה.

„אולם הבעייה איננה אם אפשר להשיג הסכמה בין ברה"מ לבין ארה"ב על המזרח התיכון. השאלה היא הסכמה בין ישראל לבין הערבים, בין ישראל לבין משלחת ירדן ושיתוף משלחת פלשתינית. השאלה היא אם כאן אפשר יהיה להגיע להתפתחות קונסטרוקטיבית", אמר שר החוץ האמריקאי.

שביעות רצון בירדן

רוב עתוני ירדן הביעו אתמול שביעות רצון מההצהרות, שהשמיע שלשום ג'ורג' שולץ ברבת עמון ושבהן עמד על הצורך בנסיגת ישראל מהשטחים תמורת כריתת שלום חוזי עם הערבים ובהשגת פתרון מדיני לבעיית הפלשתינים.

העתון „אל־דסתור" כתב בהקשר זה, כי השפה החדשה שבה השתמש שולץ מהווה תפנית חיובית בעמדה האמריקאית. יחד עם זאת קבל העתון, שמפנה זה בא מאוחר מדי מכדי שהממשל האמריקאי הנוכחי יוכל לקצור הישגים בתחום קידום תהליך השלום במזרח התיכון.

היום יצא המלך חוסיין לקאהיר ויידון עם הנשיא מובארק בתוצאות מסעו הנוכחי באיזור ובתוצאות הצפויות מכינוס ועידת הפסגה הערבית, שייפתח מחר באלג'יריה. (מקאהיר ייצא חוסיין לאלג'יריה יחד עם צמרת עוזריו).

הרופאים דוחים

(המשך מעמוד 1)

ראש הממשלה שמיר ומ"מ ראש הממשלה ושר החוץ פרס. במקביל החליטה הממשלה לכונן ועדת שרים לפתרון הבעיות המיידיות של מערכת הבריאות, כולל סכסוכי עבודה והמחסור התקציבי. במשרד הבריאות אומרים: „המאבק הזה עלה לנו בדמים ובישיבת הממשלה היה ברור שאין לנו שום אפשרות אחרת מלבד פשרה".

בהתייעצות טלפונית לאחר ישיבת הממשלה, החליטו ראש הממשלה יצחק שמיר ומ"מ ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס, שהם שניהם יחד עם שר האוצר משה נסים ושרת הבריאות שושנה ארבלי־אלמוזלינו יכהנו בוועדת השרים, שתסיים את עבודתה תוך שבועיים. הוועדה תתחיל עבודתה כבר היום, על אף נסיעתו של ראש הממשלה לארה"ב הערב לשבוע ימים. פרס הבהיר אתמול לאלמוזלינו, כי יאיץ בדיוני הוועדה מאחר שכל העובדות ברורות [illegible] הממשלה במשבר במערכת הבריאות, לאחר שבפתיחתה הציג ראש הממשלה שמיר את הצעתו להקים ועדת חקירה ולזרז את המגעים בין משרד האוצר ומשרד הבריאות לפתרון הבעיות הדחופות. בשעה 13.00 היתה עדיין הממשלה מחולקת לשני מחנות. הוחלט לעשות הפסקה לצורך התייעצויות נפרדות של שרי „העבודה" ושרי הליכוד. בהתייעצות „העבודה" הציע השר גד יעקבי ללכת לפשרה, ולקבל את ועדת החקירה תמורת ועדת שרים לפתרון הבעיות המיידיות של המערכת. הצעתו נתקבלה על דעת שרי „העבודה" ויעקבי הציגה בפני שרי הליכוד. שמיר ונסים הסכימו מיד, ישיבת הממשלה התחדשה והצעת הפשרה נתקבלה פה אחד.

הדיון עצמו היה בחלקיו סוער והוחלפו בו דברים קשים.

שמעון פרס אמר לשר האוצר: „יש לך תכונה שאינני יודע אם היא טובה או לא. אבל אתה עקשן לפעמים זה חסרון לפעמים יתרון".

משה ניסים: „מזל שהייתי עקשן כל הזמן אחרת היה המשק בתוהו ובוהו".

בהמשך הדיון שארכו כארבעים דקות אמר משה ניסים: „כבר שבועות מסיחים בי בליסטראות בעניין הסכם קופת חולים שלפיו היה להדרדר המשק לתהום".

שרת הבריאות שושנה ארבלי־אלמוזלינו לעבר שר האוצר: „הנתונים שמסרת כאילו היה גדול בתקציב הבריאות הם חצאי אמיתות. דמגוגיה לא תעזור כאן".

השר יצחק פרץ: „דם של חולים ניגר ואין כאן פתרון לבעיות".

השר לקליטת עליה יעקב צור הטיח בראש הממשלה: „לא עמדת בהבטחתך לפני 3 שבועות לפתור את הבעיות השוטפות. הכל מתמוטט ואין מושיע".

שר העבודה והרווחה משה קצב: „אם היתה שרת הבריאות מסכימה אז ההסתדרות להעביר את גביית המס האחיד לידי המוסד לבטוח הלאומי היה גדל תקציב לשרותי הרפואה בחמישים מיליון דולרים. אך הם מתנגדים משיקולים מפלגתיים".

שר הכלכלה והתקשורת גד יעקובי: „מה עם הטווח המיידי. יש לפתור בעיות מיד".

שמעון פרס לעבר משה קצב: „יש לקבל [illegible] ההסתדרות. תורו כולכם כי אם ההסתדרות לא [illegible] לתוכנית הכלכלית ומורידים את האינפלציה. מה אנחנו מדינה טוטאליטארית. די בויכוחים ברדיו ובתקשורת".

נסים: לא בתקציב המדינה

לא תקציב המדינה הוא שצריך לפתור את בעיית הבריאות. קופת המדינה אינה יכולה להקצות משאבים לכל נושא ונושא, כולל נושא הבריאות.

כך אמר אתמול שר האוצר משה נסים בתדרוך לעתונאים, שקיים בלשכתו לאחר ישיבת הממשלה שדנה במשבר במערכת הבריאות. שר האוצר קבע, כי יש לנצל את שעות אחרי הצהריים כדי לייעל את השירות ולקצר את התורים לניתוחים.

קיסר: ועדת פריינין

הוועדה המרכזת של ההסתדרות דחתה אתמול את החלטת הממשלה על הקמת ועדת חקירה למערכת הבריאות. „אין מקום לוועדת חקירה כזאת בעוד קיימות מסקנות והמלצות ועדת פריינין, שמונתה על־ידי שרת הבריאות וההסתדרות אימצה אותן בשבוע שעבר" – אמר מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר.

מזכ"ל ההסתדרות אמר, כי „שוב אין מה לחקור ואת מי לחקור, שהרי הכל כבר מודעים למידת אחריותה של הממשלה לתקציב מערכת הבריאות". לדברי קיסר, „אין זו ועדת חקירה אלא ועדת התחמקות מפתרונות ישימים ועניינים, תוך כדי בריחה מאחריות ממלכתית לקיומה העכשווי של מערכת בריאות מתוקנת ומתפקדת".

יו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד, שדיווח לוועדה המרכזת על מגעיו עם משרד האוצר בעניין הסכם קופת חולים עם הרופאים לקיצור תורים לניתוחים, אמר: „צר מאוד ששר האוצר נעול על השקפותיו ותיקוניו להסכם עם הרופאים, וראש הממשלה מעניק לו גיבוי, כאשר השביתות והעיצומים בבתי החולים של קופת חולים והממשלה נמשכים ומעמיקים וגורמים סבל בלתי יתואר לחולים ובני משפחותיהם". הברפלד הוסיף: „שר האוצר מנסה לנהל משא ומתן נפרד עם קבוצת רופאים ולעקוף את ההסתדרות, בעוד שהוא מנהל משא ומתן איתנו. כמסתבר, הוא שואף לכך שאת המערכת ינהל מישהו [illegible] ומקשה על השגת פתרון" – אמר הברפלד.

בתגובתה של הנהלת קופת חולים הכללית נאמר, כי „החלטת הממשלה להקים ועדת חקירה כבזמן במקומה, אולם חובה על ועדת השרים למצוא מיידית את הדרכים ליישום ההסכם לקיצור תורים לניתוחים, להפסיק את הסבל הרב הנגרם לחולים ולפתור את המצוקה הכספית של המערכת".

רופאי בתי החולים הממשלתיים ושל קופת חולים רואים בוועדת השרים גוף פריסטי, שלא יוכל לתת פתרונות לבעיות הדחופות של המערכת, כפי שלא הצליחה הממשלה עד כה והתובעים ישום מיידי של הסכם קופת חולים לקיצור תורים לניתוחים כתנאי להפסקת עיצומים, ואף מאיימים בהשבתת המערכת.

הוועד הארצי של עובדי המינהל והמשק קבע אתמול, שהקמת ועדת החקירה לא תפתור את הבעיות של המערכת. לעומת זאת ועדת השרים יכולה לסייע הרבה. ראשי הוועד ציינו, כי דרישתם העיקרית של עובדי המינהל והמשק במערכת הממשלתית היא השוואת תנאי שכרם ועבודתם לתנאי עמיתיהם בקופת חולים הכללית.

בנק „יהב" לעובדי המדינה בע"מ

תמצית מאזן ליום 31 במרץ 1988
מותאם להשפעת האינפלציה לפי מדד מרץ 1988
(באלפי שקלים חדשים)

	31.3.88 (בלתי מבוקר)	31.12.87 (מבוקר)
מזומנים בקופה ופיקדונות בבנק ישראל	10,921	30,932
פיקדונות בבנקים	31,246	23,833
ניירות ערך	72,063	63,653
הלוואות לממשלה	27,356	27,725
הלוואות לציבור	154,357	142,487
בניינים וציוד	6,834	6,813
נכסים אחרים	7,264	6,934
	310,041	302,377

	31.3.88 (בלתי מבוקר)	31.12.87 (מבוקר)
פיקדונות הציבור	128,656	122,746
פיקדונות מבנקים	8	357
פיקדונות למתן הלוואות	158,184	154,510
התחייבויות אחרות	5,923	8,102
סה"כ התחייבויות	292,771	285,715
הון קרנות ועודפים	17,270	16,662
	310,041	302,377

תמצית דו"ח רווח והפסד לרבעון שנסתיים ביום 31 במרץ 1988 (בלתי מבוקר)
מותאם להשפעת האינפלציה לפי מדד מרץ 1988
(באלפי שקלים חדשים)

לשלושה חודשים שנסתיימו ב־31 במרץ

	1988	1987
רווח מפעולות רגילות לפני מיסים	1590	853
הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות	982	530
רווח מפעולות רגילות לאחר הפרשה למיסים	608	323

תמצית דו"ח על השינויים בהון, קרנות ועודפים ברבעון שנסתיים ביום 31.3.88 (בלתי מבוקר)
מותאם להשפעת האינפלציה לפי מדד מרץ 1988

לשלושה החודשים שנסתיימו ב־31 במרץ

	1988 הון וקרנות הון	1988 עודפים	1988 סה"כ הון עצמי	1987 הון וקרנות הון	1987 עודפים	1987 סה"כ הון עצמי
יתרה לתחילת התקופה	3,343	13,319	16,662	3,343	12,335	15,678
רווח בתקופה		608	608		323	323
יתרה לסוף התקופה	3,343	13,927	17,270	3,343	12,658	16,001

הדו"חות הכספיים ליום 31 במרץ 1988, נערכו לפי אותם כללי חשבונאות לפיהם נערכו הדו"חות הכספיים המבוקרים ליום 31 בדצמבר 1987.

נגד הקיפאון

צעירי מפלגת העבודה מפגינים מול משרד ראש הממשלה נגד הקיפאון ששמיר גורם במאמצים המדיניים. (צילום: יצחק הררי)

מפקדי חיל־האוויר וראשי תע"א מתכנסים לטיהור „ברוגז הלביא"

מאת טלי זלינגר, הסופרת הצבאית של „דבר"

ראשי התעשייה האווירית וראשי חיל האוויר יקיימו בסוף החודש פגישת פיוס בתעשייה האווירית לטיהור האווירה העכורה שהתגלעה ביניהם סביב סוגיית פרוייקט ה„לביא". בפגישה, שתיערך בתעשייה האווירית, ישתתפו מפקד חיל האוויר אביהו בן־נון וקצינים בכירים בחיל.

בינתיים מצפים בצה"ל להחלטה של שר הבטחון בעניין הפסקת העברת תקציב להמשך פיתוח ה„לביא 3", הוא הלביא האווירוני, שאותו ממשיכים לפתח בתעשייה האווירית כבפלטפורמה לטכנולוגיה האווירונית החכמה, שמקדים כי תיוצר ותשווק בנפרד. צמרת הצבא מתנגדת להמשך תיקצוב ה„לביא 3" בשל חוסר המעשיות שבשימוש בו כפלאטפורמה, באין כוונה להמשיך בייצור המטוס.

התעשייה האווירית ומנכ"ל משרד הבטחון עומדים על דעתם שלא להפסיק את העבודה, עד שצה"ל לא יספק מספיק תעסוקה לתעשייה האווירית בהיקף תקציבי זה. בימים אלה נראה, כי נמצא מוצא לסבך הזה, ומיד כשיתוקצב פרוייקט אחר במסגרת חלופות ה„לביא" שמזמין צה"ל מהתעשייה האווירית, מקווים בצמרת צה"ל שיופסק פיתוח ה„לביא 3".

גורמים בכירים בצה"ל הביעו חשש, כי שר הבטחון יסתייג מהחלטה כזאת, גם אם יימצאו חלופות הולמות, בשל הבחירות הקרבות ולחצי התעשייה האווירית.

רבין: 1,000 יפוטרו תוך שנה מתע"א

(ע).– יתכן שבתוך שנה יפוטרו כ־1,000 עובדים נוספים בתעשייה האווירית. כוח האדם בתעשייה זו ירד מ־22,000 ל־17,000 איש בתוך שנתיים. אם פרוייקט הלביא לא היה נסגר, היו נסגרים מפעלים אחרים ועובדים בהיקף דומה היו מפוטרים".

דברים אלה אמר אתמול שר הבטחון יצחק רבין בפני קבוצת מפתחי מכשיר הקשר „סינקגרס" במפעל „תדיראן" בחולון.

רבין ענה לשאלתו של חבר ועד העובדים במקום, שהזכיר לו שבזמן סגירת פרוייקט הלביא הובטח לדאוג למקומות עבודה חלופיים, והנה כיום יש פיטורים.

על־אף לחצי מומחה משרד הבטחון

רס"ן שלקה באוטם־לב בעקבות מתח בחינות – הוכר נכה צה"ל

(ע). – רס"ן מויל היה, שלקה באוטם שריר הלב כתוצאה ממתח בו היה שרוי לרגל בחינות בקורס פיקוד ומטה שבסיומו עמד לקבל דרגת סא"ל, הוכר כנכה צה"ל בתום מאבק משפטי שנמשך שלוש שנים.

הרס"ן, ששירת שנים רבות בצה"ל, הגיש את תביעתו לבית המשפט באמצעות עו"ד אורי רוזן מחיפה, וביקש להכיר בו כנכה צה"ל, עקב אוטם שריר הלב בו לקה בפברואר 1985. לאחר הגשת התביעה, הפנה אותו משרד הבטחון לפרופ' א. ריס, מומחה קרדיולוג מטעם המשרד, לשם קבלת חוות־דעת רפואית. לאחר שעיין במסמכים הרפואיים, קבע פרופ' ריס, שהתקף הלב נגרם בעת השירות, ועקב השירות הצבאי.

בעקבות קבלת חוות הדעת, פנה פרופ' א. פרנקל, היועץ הרפואי של קצין התגמולים בהנהלה הראשית של משרד הבטחון, אל עמיתו, פרופ' ריס, וביקש לתקן את חוות־דעתו, ולקבוע שלא היה כל קשר בין אוטם הלב לשירות הצבאי. פרופ' ריס עמד על דעתו, ובעקבות זאת פנה אליו פרופ' פרנקל פעם שנייה ושוב עמד פרופ' ריס בדעתו. בפעם השלישית כתב לו מכתב וצירף לו את התיק לעיון רופאי מחוז. בעקבות זאת שינה פרופ' ריס את חוות דעתו, וקבע שאין קשר בין השירות לבין אוטם הלב. על סמך חוות־דעתו זו, הועבר התיק לבית המשפט, ודחה השופט רם סכיר, נשיא בית המשפט השלום בחיפה את תביעת הרס"ן והכיר רק בעלייה בלחץ הדם, ממנו סבל הרס"ן כתוצאה ממתח בו היה שרוי.

פרקליטו של הרס"ן, עו"ד אורי רוזן, הגיש לאחר פסיקת השופט סכיר ערעור לבית המשפט המחוזי בחיפה, שביטל את החלטתו של השופט סכיר וקבע שהאוטם נגרם עקב השירות וכתוצאה מהשירות.

השופטים אשר קיבלו את הערעור, גינו את הלחץ שהפעיל פרופ' פרנקל על פרופ' ריס, ובהחלטתם קבעו בין השאר: „אין להרשות התנהגות כדוגמת זו של פרופ' פרנקל".

68 הרוגים, 230 פצועים ו־150 בתים מחוקים, בפיצוץ בברה"מ

מוסקווה (ע"ר).– לפחות 68 איש נהרגו ו־230 נפצעו שלשום, כאשר רכבת משא סובייטית עמוסה בחומרי נפץ התפוצצה בשעה שנכנסה לתחנת רכבת בעיר ארזאמאס, 400 ק"מ ממזרח למוסקווה – כך מסרה אתמול סוכנות הידיעות הסובייטית „טאס".

מעוצמת הפיצוץ, עפה הרכבת באוויר, 150 בתים נמחקו מעל פני האדמה ועשרות מכוניות ומשאיות „טסו כמו נוצות", כדברי עדי ראייה. בתחנת הרכבת נוצר מכתש בעומק של 26 מטר.

סוכנות הידיעות מסרה, כי בין ההרוגים שמונה ילדים. עוד נמסר, כי רבים מהפצועים במצב קשה וחוששים שמספר החללים יעלה. תחנות השידור קראו לתושבים לתרום דם. סוכנות הידיעות מסרה כי בעיירה שורר שקט ואין חשש לזיהום האוויר בחומרים כימיים כתוצאה מהאסון.

סוכנות טא"ס ציינה כי הרכבת הסיעה חומרי נפץ תעשייתיים, שנועדו לכרייה, לבנייה ולמחקרים גיאולוגיים. יצויין כי העתונות מהרה לדווח על האסון, בניגוד למקובל בעבר. לגבי אסון רכבת אחר שהיה באוגוסט אשתקד דיווחו העתונים רק בינואר השנה.

לחוקרים אין מפתח

(המשך מעמוד 1)

הלימודים בבתי הספר התיכוניים בגדה המערבית, אחרי השבתה של כחמישה חודשים. אתמול שיחרר הממשל בשטחים כ־1,220 נערים שהיו במעצר והם יחזרו הבוקר לספסל הלימודים. בין כ־5,000 עצורי ההתקוממות רבים עדיין תלמידי תיכון.

אתמול נמשך העוצר בעיירה קלקיליה וכוחות הבטחון עקרו סמוך למרכז העיר חלק מפרדס השייך לאברהים בסאין. הפרדס נעקר משום שבשבוע שעבר הושלכו מתוכו בקבוקי תבערה.

הממשל בשטחים מפעיל לחץ כבד וענישה על פקידי המינהל הערבים שהתפטרו בימים האחרונים מעבודתם. המדובר בפקידי מחלקת המסים ועובדי משרד הרישוי (התחבורה) בנפת בית־לחם ורמאללה, שהתפטרו אחרי שאלמונים פצעו אחד מהם ושרפו מכונית של אחר.

כן מפעיל הממשל לחץ על חשודים בחברות בוועדות עממיות. הללו מוזמנים מידי יום לממשל, על־פי צווים מיוחדים, ושם הם מבלים את כל שעות היום. קבלן, אגרונום ורופא מבית סחור אמרו אתמול לסופר „דבר" כי חושדים בהם שהם אירגנו ועדה מקומית בעיירה. עליהם להתייצב מידי בוקר בממשל בית־לחם ושם מופקד עליהם חייל צעיר, המבקש להשפילם, לדבריהם.

השקט בשטחים הושג אתמול, בין השאר, משום שצה"ל נמנע מלהיכנס לכפרים ולעיירות המרוחקות מהכבישים הראשיים. בכל ערי יהודה ושומרון וכן במזרח ירושלים היו אתמול הרחובות ריקים מאדם ורוב התחבורה הציבורית היתה משותקת.

חקירת התקרית בכפר שיוח

משטרת חברון טרם חקרה אף ישראלי כחשוד בהרג מוצטפה אל־חלאיקה, תושב הכפר שיוח, ביום ו' בבוקר. דובר משטרת נפת יהודה, סנ"צ מרדכי ברקת, מסר לסופר דבר כי לפי שעה אין בידי המשטרה קצה חוט לזיהוי מבצעי ההרג ולפציעת תושבי הכפר האחרים.

כזכור נהרג ביום ו' בבוקר תושב הכפר ותושבים אחרים נפצעו בידי אלמונים, שלטענת תושבי הכפר הערביים היו ישראלים חובשי כיפות. משטרת נפת חברון תיגברה את צוות החקירה בקצין נוסף ובאיש מודיעין ואתמול גבתה עדויות מיותר מ־10 תושבי הכפר שיוח, הנמצא ממזרח לחלחול.

דובר משטרת נפת יהודה אמר כי לפי העדויות שנגבו עד עתה לא ניתן לאתר ישראלים המתאימים לתיאור מבצעי ההרג. הוא ציין עוד כי משטרת נפת יהודה ממשיכה לחקור לכל הכיוונים והיא אמורה לחקור גם בהתנחלות אספר, אליה נמלטו, לפי טענת תושבי שיוח הערבים, הורגי הצעיר מן הכפר להתנחלות זו.

משטרת נפת יהודה מתרכזת עתה בחקירה מודיעינית וככל הנראה לא יערכו מעצרים בקרב ישראלים בזמן הקרוב. לדברי דובר משטרת נפת יהודה.

צוקר ושריד מאשימים

המתנחלים שירו, פצעו ורצחו בכפר שיוח ביום ו' באו בכוונה לערוך בו פיגוע באש. כך אומרים חברי הכנסת דדי צוקר ויוסי שריד (ר"צ). הם מסתמכים על עדויות שנגבו למענם ביומיים האחרונים בשיוח ובכפר הסמוך שעיר, שניהם סמוכים לחברון.

ערבים שנפגעו במהלך התקופה מכינים לשניים תצהירים על השתלשלות האירועים בשני הכפרים שימסרו עם השלמתם לצבא או למשטרה.

עוד עולה מהעדויות כי שישה התוקפים חבשו כיפות, לבשו ג'ינס והיו חמושים ב„עוזי". הם נסוגו להתנחלות הסמוכה.

שריד וצוקר אומרים כי לאחר המקרה בשיוח ברור שבגזרה קמה ופועלת „פלוגת הרב", שחבריה שאבו עידוד מהיחס הסלחני והפייסני כלפי חברי ארגון המחתרת היהודי שזכו ברובם לחנינה.

פיצוי לתינוקת שנפגעה

עאודה סמיר מסעוד, התינוקת בת תשעה חודשים מג'ביליה, שעינה השמאלית נעקרה מפגיעת כדור גומי בעת הפרות סדר במחנה בשבוע שעבר, תקבל סיוע מהמינהל האזרחי, המממן את הוצאות הטיפול הרפואי בתושבי הרצועה הנפגעים כתוצאה מפעולות הצבא. מחוץ לטיפול הרפואי יינתן לה סיוע נוסף.

בחקירת המקרה הסתבר שהחייל שירה את הכדורים לא כיוון את נשקו לעבר האם, שגם היא נפצעה, ושהכדור חדר לעינה של בתה מנתז מהקיר. החייל לא חרג מהנוהל של פתיחה באש ועל כן לא יועמד לדין.

ח"כ עבדול ואהב דראושה שמע בארה"ב:

מארוקו תאפשר לערביי ישראל לבקר בתחומה בדומה ליהודים

מאת מוחמד חלילה, סופר „דבר"

שלטונות מארוקו הודיעו על הסכמתם לאפשר לערבים ישראלים לבקר במארוקו כתיירים, על־פי אותם התנאים והאפשרויות שיש ליהודי מארוקו, אזרחי מדינת ישראל.

כך גילה אתמול חבר הכנסת עבדול ואהב דראושה, יו"ר המפלגה הדמוקראטית הערבית מד"ע במסיבת עתונאים בנצרת.

ח"כ דראושה, שחזר שלשום בלילה מביקור של שבועיים בארה"ב ובמצרים, סיפר כי נפגש בארה"ב עם שגרירי מצרים, תוניסיה ומארוקו. זוהי הפעם הראשונה, לדעתו, ששגרירים ערביים בארה"ב נפגשים עם ח"כ ישראלי. בפני שגרירי תוניסיה ומארוקו העלה ח"כ דראושה את הרעיון לאפשר לערבים ישראלים לבקר בארצותיהם. לדבריו, שגריר מארוקו קיים בו־במקום התייעצות עם ממשלתו, וקיבל תשובה חיובית. שגריר תוניסיה הבטיח לבדוק וללמוד את הנושא, ולהשיב מאוחר יותר.

ח"כ דראושה ציין שהוא חזר מעודד מהביקור בארה"ב, שם השתתף יחד עם פעיל מפלגתו, ד"ר ג'דיס חורי, בקונגרס השנתי של הקהילות הערביות בארה"ב. דראושה אמר שראשי הקהילות הערביות הבטיחו לגייס תמיכה כספית למפלגתו, והקימו אגודת ידידות עם מד"ע.

ח"כ דראושה גילה, כי במצרים הוא היה אורח אישי של ד"ר עוסאמה אלבאז, יועצו המדיני של הנשיא מובארק. דראושה מסר לד"ר אלבאז הזמנה לפתיחה החגיגית של הוועידה הראשונה של מד"ע, שתתקיים בנצרת בין ה־13 ל־14 ביולי. לדברי דראושה, נענה ד"ר אלבאז להזמנה, והבטיח להשתתף בטקס הפתיחה של הוועידה. לוועידה יוזמנו גם ראשי הקהילות הערביות בארה"ב ועיתונאים ממצרים.

אתמול התכנסה בנצרת המזכירות המורחבת של מד"ע, אשר החליטה שמשלחת רמת־דרג מטעם המפלגה תעלה לירושלים, אל משכן הנשיא, ותמסור לנשיא חיים הרצוג הזמנה להיות אורח־כבוד בפתיחה החגיגית של ועידת המפלגה. הוחלט להזמין לוועידה גם ראשי המפלגות מהמרכז ושמאלה, אולם לא יוזמנו ראשי מפלגות העבודה, הליכוד ומפלגות הימין הקיצוני.

מזכירות המפלגה החליטה להוציא לאור, החל ממחצית החודש, שבועון בשם „אל־דיאר", שיבטא מדיניות המפלגה ומצעה לבחירות לכנסת.

אושר גם תקציב המפלגה לבחירות – 600,000 ש"ח ממנו יגוייס שליש מתרומות החברים והאוהדים, שליש ממימון המפלגות והשליש האחרון מתרומות שהמפלגה תגייס באמצעות הקהילות הערביות בארה"ב.

משטרת איטליה הביאה מסמכים להרשיע משה שחר מ'מיף־גליקו'

חשוד בהברחת סחורות במאות אלפי דולארים דרך אילת לאיטליה

מאת נתן רועי, סופר „דבר" לענייני משטרה

ראש היחידה להברחות וסמים במשטרת איטליה, קולונל קורדו קורדינו ביקר לא מזמן בישראל ונפגש כאן בחשאי עם מנהל המכס מרדכי ברקת כדי לדון עמו בהברחות ענק של סחורות מאילת לאיטליה.

דוברת אגף המכס אמרה אתמול כי באחרונה הגיעה לישראל משלחת בראשות מנהל המכס האיטלקי כדי לדון על הסכמי המכס בין שתי המדינות. קולונל קורדינו היה חבר במשלחת זו ונפגש עם מנהל אגף המכס הישראלי. הדוברת סירבה להוסיף פרטים.

לסופר „דבר" נודע ממקורות בכירים באגף המכס, כי משטרת איטליה הוציאה צו מעצר נגד משה שחר, מבעלי חברת „מיף־גליקו", בחשד של הברחת 27 מכולות ובהן סחורות בערך של מאות אלפי דולארים דרך אילת לאיטליה, תוך שימוש במסמכים מזוייפים.

משה שחר עצור בימים אלה בישראל, ולבית המשפט המחוזי בתל־אביב הוגשה בקשה של היחידה הארצית לחקירות הונאה לאישור מקוריות מסמכים, ששימשו להברחה בעסקיו.

בבקשה נאמר, כי במסגרת חקירת המשטרה הגיעו לארץ חוקרי מכס מאיטליה. „החוקרים האיטלקיים הביאו עמם מסמכים מקוריים שנתפסו בטריאסט ובונציה, והם מסרבים להשאירם בארץ, שכן הם דרושים להם לצורך החקירה המתנהלת באיטליה".

המשטרה צילמה את המסמכים המקוריים, שהובאו על־ידי האיטלקים, והגישה אותם לאישור משפטי. בדרך זו ייחסך הצורך להביא לארץ את המומחים מאיטליה למשפטו של משה שחר, שייפתח מיד לאחר הגשת כתב האישום נגדו בפרשה זו.

מנהל אגף המכס מרדכי ברקת וסגנו שלמה ברקן יערכו ביקור גומלין באגף המכס האיטלקי במחצית חודש יולי השנה, ואין זה מן הנמנע כי נושא ההברחות יידון בשיחות עם ראשי אגף המכס האיטלקי.

הלימודים בצפון בירידה מתמדת ומאות תלמידים בורחים מהאיזור

מאת יעל מישבייח, סופרת „דבר" לענייני חינוך

מאות תלמידי תיכון מיישובי אצבע הגליל והגולן עוברים ללמוד במוסדות חינוך מחוץ לאיזור. התופעה גורמת לדלדול אוכלוסיית תלמידי התיכון בצפון, והיא חמורה במיוחד בחינוך הדתי.

בעיירה חצור לומדים 125 תלמידי תיכון מחוץ לאיזור, בצפת 206 תלמידים לומדים מחוץ לאיזור, בקריית שמונה עומד המספר על 241 תלמידים, ביסוד המעלה 73 תלמידים, במטולה 53 תלמידים, בראש פינה 72 תלמידים, בקצרין 74 תלמידים.

מכיוון שחלק גדול מהעוזבים הם תלמידים טובים – יורדת רמת בתי הספר באיזור. על אף שאין מחסור במורים, והציוד במעבדות עונה על התקן הנדרש, שיעור התלמידים הניגשים לבחינות בגרות במקצועות המדעיים הוא נמוך במיוחד, ובכמה בתי־ספר תיכוניים־דתיים הוא עומד על אפס.

ממצאים אלה נכללים בסקר חדש, שערך המכון לפיתוח מבני חינוך ורווחה, למען משרד החינוך, במסגרת פרוייקט „כוכב הצפון" של „ג'וינט ישראל". השתתפו בסקר שמונה בתי־ספר תיכוניים של החינוך הכללי, ארבעה בתי־ספר של החינוך הדתי ו־6,110 תלמידי החטיבות העליונות באיזור.

על־פי הסקר יש בצפון די מורים במדעים מלבד למקצוע הכימיה, אולם קיים פער איכות בולט בעת השוואה בין בתי הספר הקיבוציים לבין בתי הספר העירוניים – לטובת בתי הספר הקיבוציים. בכיתות במקצועות המדעיים יש מספר תלמידים משביע רצון, אולם רמת הלימודים במקצועות המדעיים היא נמוכה בכל בתי הספר באיזור, כולל בבתי הספר הקיבוציים. הדבר מתבטא באחוזי הכשלון בבחינות בגרות במקצועות אלה. באחד מבתי הספר הקיבוציים באיזור ניגשו 42 תלמידים לבחינות בגרות במדעים ברמה גבוהה של 4־5 יחידות, אבל אף תלמיד לא עבר את הבחינות. בבתי־ספר דתיים המצב דומה, ואילו בבתי־ספר כלליים רק כמחצית מהניגשים הצליחו בבחינות.

לדברי נחום בלס, ראש המכון לפיתוח מבני חינוך ורווחה, שביצע את הסקר, הפער שהתגלה בבתי הספר בצפון בין מספר הלומדים מקצועות מדעיים לבין מספר הניגשים והמצליחים בבחינות הבגרות – מעיד על ניצול בלתי־הולם של הפוטנציאל הגלום בתלמידים והממצאים מחייבים בדיקה מעמיקה לאיתור הסיבות למצב.

חמישה מכפר מכר הודו בהצתת חורשת אורנים בת 10,000 עצים

מאת יוסי ליבוביץ ואמיר רוזנבליט, סופרי „דבר"

70 דונאם של יער נטוע, הכולל 10,000 עצי אורן נשרפו אתמול בליל ב„יער מנצורי" שמעל לכפר מכר שבגליל המערבי. חמישה חשודים שנעצרו הודו בהצתה.

מנהל שירותי הכיבוי בגליל המערבי יוסי בן־עזרא סיפר לסופר „דבר" כי בשעה 12.00 בצהריים הבחין תצפיתן של הקק"ל באש והזעיק את שירותי הכיבוי. למקום הגיעו ארבע מכוניות כיבוי שלוו בעשרות שוטרים ממרחב הגליל, אנשי קק"ל ומשמר הגבול, שמנעו התפשטות האש ועזרו בכיבויה. הפעולה נמשכה שעתיים וחצי.

חוקרי הצתות של מכבי אש גילו ביער חמישה מוקדי הצתה. מפקד משטרת מרחב הגליל, נצ"מ יעקב גנות, שפיקח על חקירת המשטרה בשטח ההצתה הורה לעצור חמישה צעירים מהכפרים הערביים הסמוכים, ג'דיידה ומכר, כחשודים בהצתה.

המשטרה חושדת כי המציתים הם צעירים חברי רק"ח מכפר מכר, שהתכוונו לערוך באותו יער הפגנה במחאה על אדמותיהם שנלקחו מהם, כדבריהם. הצעירים קיבלו רשיון מהמשטרה להפגין ואף השביתו את הלימודים בכפר כדי שהילדים יצטרפו להפגנה. ואולם כאשר הדבר נודע לאנשי הקק"ל, הם ביקשו מהמשטרה לבטל את ההיתר מחשש כי תיגרם הצתה. בעקבות התנגדות זו, הועתקה ההפגנה למקום אחר, סמוך לכפר מכר. משטרת עכו שפתחה בחקירה חושדת כעת כי מארגני ההפגנה שלחו שליחים מטעמם כדי להצית את היער בנקמה באנשי קק"ל.

מנהל חבל הגליל המערבי בקק"ל, דוד רביב, העריך את הנזקים הישירים מההצתה ביותר מ־100,000 ש"ח. „אבל הכאב האמיתי שלנו הוא שעשר שנים של נטיעות וטיפוח יער יפהפה ירד לטמיון בתוך שעה" אמר רביב.

חמישה העצורים, בני 17 עד 20, ניתצו ביער שלטים של הקק"ל. עוד נמסר כי אחד מהם הוא בנו של אחד מנכבדי כפר־מכר.

היערות ישוקמו

כל היערות שנשרפו באחרונה ברחבי הארץ ישוקמו והקק"ל נערך בימים אלה כדי לנטוע עצים מחדש ביערות שהוכחדו. כך מסר אתמול יו"ר דירקטוריון הקק"ל משה ריבלין.

עד כה נשרפו כ־5,000 דונאם של יער נטוע בנוסף לשטחים גדולים של מטעים, אזורי מרעה וחורש טבעי. „קשה מאד לאמוד בשלב זה את הנזקים שנגרמו" אמר ריבלין, „אולם הם מתבטאים בהרבה מאד מיליוני דולארים. צריך להיות ברור לא נשאיר בשממונם את השטחים שנשרפו אולם כדי לשקם אותם צריך הרבה זמן, ומבחינה זו לא תהיה כל בעיה תקציבית, שכן התורמים שלנו רואים בשיקום היערות תפקיד ראשון במעלה".

שולץ מוחה על גירוש

(המשך מעמוד 1)

יצחק שמיר הבהירו, כי החלטתו לגרש את ד"ר עוואד מתוקף סמכותו כשר הפנים היא נחרצת.

ד"ר מובארק עוואד יגורש מישראל, כך החליט אתמול בג"ץ בדחותו את עתירתו של עוואד נגד ההחלטה לגרשו. הגירוש יתבצע לא לפני יום א', הבא כדי לאפשר לעוואד להשלים את עדותו במשפט הדיבה נגד העתון „מעריב". בהודעה מטעמו שקראה באוזני העתונאים רעייתו ננסי אמר: „כירושלמי אני אומר לכם: עוד אשוב".

פסק הדין, המשתרע על 16 עמודים, נכתב על־ידי השופט אהרון ברק ואליו הצטרפו השופטים שושנה נתניהו וגבריאל בך, חודש לאחר שהוצא צו הגירוש נגד עוואד.

עיקר פסק הדין מתייחס למעמדו המשפטי של עוואד כתושב ירושלים. לטענת הסניגורים גם לתושבי מזרח ירושלים יש מעמד מיוחד המונע אפשרות לגרשם.

בג"ץ דחה את הטענה והדגיש כי עוואד נמנע בשעתו מלקבל אזרחות ישראלית, ולפיכך זכויותיו וחובותיו הן כשל תושב ולא כשל אזרח. מאחר שהמשפט חל על מזרח ירושלים, חל עליה גם חוק הכניסה, ועל־פיו שהותם בישראל של תושבי מזרח ירושלים שלא התאזרחו נעשית מכוח רישיון ישיבה. כל מי שהתפקד במפקד האוכלוסין שנערך מיד לאחר מלחמת ששת הימים נחשב למי שקיבל רישיון לישיבת קבע, ויש לראות את עוואד ככזה.

השופטים קובעים כי על־פי חוק הכניסה רשאי שר הפנים לגרש את מי שאינו אזרח או עולה אם הוא שוהה בישראל בלי רישיון.

השופטים קיבלו את עמדת המדינה, כי מרגע שעוואד עזב את ירושלים, השתקע לתקופה ארוכה בארה"ב, ואף קיבל אזרחות אמריקאית, שוב איננו תושב קבע בישראל. „בהתנהגותו גילה העותר את רצונו לנתק את קשר ישיבת הקבע שלו עם המדינה וליצור קשר חדש ואמיץ, ישיבת קבע בתחילה ואזרחות בסופה, עם ארה"ב", נאמר בפסק הדין.

על סמך זאת קובעים השופטים כי עוואד נמצא בישראל שלא כדין, ולכן יש לשר הפנים סמכות לגרשו.

בהתייחסם לטענות כי סמכות הגירוש הופעלה על־ידי שר הפנים מתוך שיקולים זרים ופסולים, ושהגירוש יגרום נזק למדינה, פסקו השופטים כי אין להם צורך להכריע במחלוקת העובדתית בין המדינה לסניגורים. „שכן גם על־פי גירסת המערער עצמו, הוא פועל נגד שליטתה של ישראל ביהודה ושומרון וחבל עזה. איננו רואים כל אי חוקיות בעמדה של שר הפנים, הגורסת כי מי שאינו אזרח ישראל, והמצוי בה שלא כדין והפועל כנגד האינטרסים של המדינה, מן הראוי הוא לגרשו מישראל".

הם מוסיפים כי גם שאלת תבונת הגירוש ואם זה יגרום לישראל נזק נתונה לשיקול שר הפנים ואין בדעתם להביע דעה בעניין. השופטים גם דחו את בקשות עוואד להשתחרר מן המעצר עד לגירושו.

בתום הדיון קראה ננסי עוואד דברים שכתב בעלה ביחס להחלטה לגרשו: „לכם יש הכוח, החוק והאקדח המכוונים לעבר פני. אני חמוש בתקווה, באמת ובאי־אלימות, המכוונת לעבר מצפונכם". לדבריו אם שלום הוא סימן לניצחון, הניצחון צריך להיות נחלתם של הישראלים והפלשתינים כאחד, ללא מנצחים ומנוצחים. „כפלשתינאי מעולם לא שנאתי אתכם, אני לא שונא אתכם כעת, ולעולם לא אשנא אתכם, אבל כירושלמי אני אומר לכם – עוד אשוב".

בג"ץ הסכים לדחות את ביצוע הגירוש עד ליום א' הבא כדי לאפשר לעוואד להשלים את ההליכים המשפטיים בתביעת הדיבה שהגיש נגד העתון „מעריב". מעבר לכך רק החלטה חדשה של ראש הממשלה יכולה למנוע את הגירוש. יצויין כי סניגוריו הודיעו כי הוא לא ינקוט צעדים משפטיים נוספים לעיכוב הגירוש. עוואד עצמו הצהיר אתמול כי יתנגד לגירוש במטוס „אל־על" ובמקרה כזה יהיה צורך להעלות אותו למטוס בכוח.

מצנע לסיור הרצאות לשם הסברה בארה"ב

מאת טלי זלינגר, הסופרת הצבאית של „דבר"

אלוף פיקוד המרכז עמרם מצנע יצא לארה"ב לסיור.

במסגרת הנסיון הישראלי להסביר את מדיניות ישראל ומהלכי הצבא בשטחים, יצא מצנע למסע הרצאות בארה"ב.

נסיעתו של האלוף מצנע מתבצעת בימים, שבהם מבחינים גורמים צבאיים בעליה מסויימת במספר התקריות החריגות, כאלו שמעורבים בהן חיילים וכאלו שיוזמים מתנחלים יהודים. גורמי משפט צבאיים כבר התריעו, כי מעשי המתנחלים בשטחים מהווים פגיעה בשלטון החוק וגורמי צבא בכירים הביעו דאגה מהתפתחות האלימות בין המתנחלים היהודים לבין התושבים הערבים בשטחים ואוזלת היד שמגלה צה"ל מול מעלליהם.

נכבדים ערבים שפגשו רבין – נתונים בסכנה

מאת טלי זלינגר, הסופרת הצבאית של „דבר"

נכבדים ערבים מהשטחים, שנפגשו בשבוע שעבר עם שר הבטחון יצחק רבין, נמצאים בסכנת־חיים לאחר ששמותיהם פורסמו בעיתונות.

בניגוד לכוונה מקורית, שעמדה בבסיס הפגישות שמנהל עתה השר רבין עם נכבדים מהשטחים, לא לפרסם את דבר קיומן ולא להזכיר את שמות המשתתפים, הודלפו הפרטים הללו. גורמים צבאיים בשטחים גילו, כי החשיפה יצרה בהלה והתמרמרות בקרב המשתתפים בפגישה, שפרטיה פורסמו, ונוקטים כעת צעדים להגן על חייהם.

על־פי ההערכה של גורמים מקומיים בשטחים, ההדלפה היתה יזומה, ונועדה להכשיל את הקרקע לביקור שר הבטחון יצחק רבין בסוף חודש יוני בארה"ב, שם יבקש להוכיח, כי בהתאם להבטחה מוקדמת שלו לדבר עם מנהיגות מתונה בשטחים עם שוך האינתיפאדה, הוא אכן מקיים מפגשים כאלה.

נשק הנרצח דנמן נמצא בבור בתמרה

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר" בגליל המערבי

היחידה המרכזית של משטרת מרחב הגליל, בראשות פקד יהודה כהן, השלימה אתמול לפנות ערב את חקירת הרצח של החייל חנוך סטיב דנמן מעכו, לאחר שלפנות ערב נתגלה נשקו של החייל. הנשק הוסתר בתוך בור ספיגה בכפר תמרה, השייך למשפחת החשוד ברצח.

משטרת מרחב הגליל סיימה למעשה את חקירת פרשת הרצח לאחר תפיסת שני החשודים במעשה: ג'מיל ג'דאר, בן 25, מכפר ליד ג'נין, ולוטפי חיג'אזי, בן 27, מתמרה. ג'דאר הורשע ברצח בשבוע שעבר ונדון ל־14 שנות מאסר. משפטו של לוטפי חיג'אזי החשוד העיקרי ברצח יתחיל החודש.

מפקד משטרת מרחב הגליל, נצ"מ יעקב גנות, סיפר אמש: „ידענו כל הזמן שהנשק של דנמן הוחבא. בעקבות מידע שקיבלנו, ערכנו חיפושים ומצאנו את הנשק בתוך בור ספיגה השייך למשפחתו של לוטפי חיג'אזי". עם תפיסת הנשק נעצרו שתי אחיותיו של חיג'אזי, בחשד שידעו על קיומו בתוך הבור, אך הסתירו אותו מעיני השוטרים, כדי להגן על אחיהן.

פולין ביקשה ממשלחת ישראלית סיוע בהבאת משקיעים יהודים מחו"ל

מאת סופר „דבר" בגליל המערבי

סריאוש מאלינצ'ק, סגנו של שליט פולין גנראל ירוזלסקי, ביקש מחברי משלחת מישראל שביקרו בימים אלה בפולין לסייע בגיוס משקיעים יהודים מרחבי העולם כדי להקים מפעלי תעשייה בפולין.

פגישה זו נערכה בתום אירוע מיוחד, שנערך בשבוע שעבר בווארשה, במלאות 75 שנה להקמת בית היתומים של יאנוש קורצ'אק. 80 מחניכיו היהודים של קורצ'אק ומאלה שעברו במחיצתו ונותרו בחיים הגיעו לטקס כדי לחלוק כבוד לפיוטר ולבסקי, שנרצח בידי הגרמנים שביקש ללוות את קורצ'אק ואת חניכי בית היתומים בדרכם לגטו ומשם למחנה ההשמדה טרבלינקה, שממנו לא חזרו.

פרידמן בשלו: ישראל צריכה כלכלה חופשית

מאת מרים פוקס, סופרת „דבר" בארה"ב

ניו־יורק (מיוחד ל„דבר"). – הכלכלן מילטון פרידמן חזר ואמר אמש בכינוס כלכלנים בניו־יורק, כי על ישראל לעבור מכלכלה סוציאליסטית בחסות הממשלה לכלכלה חופשית.

דברים אלה נאמרו אמש בפתיחת כינוס, העוסק ביחסים הכלכליים של ארה"ב וישראל. פרופ' פרידמן לא הופיע באופן אישי בפני באי הכינוס, אך שלח את דבריו בקלטת וידיאו וענה לשאלות הנוכחים בטלפון.

משה זנבר, לשעבר נגיד בנק ישראל, העיר על דבריו של פרידמן שהעומס הבטחוני בישראל מכביד על הוצאות הממשלה. על כך ענה לו פרידמן כי אין כל הצדקה לתקציב של 90 אחוז מהכנסה לאומית כשההוצאות הפנימיות של בטחון מסתכמות ב־15 אחוז בלבד מההכנסה הלאומית.

29 נפגעו מרימון גאז בעיר רמלה

(ע).– 29 אנשים נפצעו אמש כתוצאה מהתפוצצות רימון גאז ברחוב מצדה ברמלה. בין הפצועים שוטרים ואזרחים שנקלעו למקום. וכן שני ילדים. האחד בן שלוש והשני תינוק בן שלושה חודשים. הפיצוץ ארע ברחוב מצדה 42 ברמלה בשעה 22.30 אמש.

אמבולנסים של מד"א העבירו 18 נפגעים לביה"ח „אסף הרופא" ו־11 הועברו לביה"ח „קפלן". רובם נפגעו בדרכי הנשימה ולא נשקפת סכנה לחייהם.

כוחות משטרה חוקרים עתה עדי ראייה. טרם ברור אם מדובר ברימון גאז הנמצא בשימוש צה"ל או באירוע על רקע חבלני.

עתון ביירותי מספר:

לאש"ף כ־30 מטוסים וכ־100 טייסים בתימן

ביירות (ע"ס). – לאש"ף יש 100 טייסים, 20 מטוסי־קרב מדגם „מיג 21", שישה מטוסי תובלה מדגם „אנטונוב 26" וכמה מסוקים – כך מוסר העתון „אל כיפאח אל ערבי", היוצא לאור בביירות.

העתון, המסתמך על דו"ח סודי, מוסר פרטים על בסיס חיל־האוויר של אש"ף בתימן. לפי הדו"ח, חיל־האוויר הפלשתינאי ייהפך לכוח משמעותי במהלך עשר השנים הקרובות.

מקאהיר מוסר העתון „באות אל־ערב", כי מצרים ביקשה מברה"מ חלקי חילוף לציוד הצבאי הסובייטי שברשותה, ובמיוחד למטוסי הקרב. ברה"מ התנתה זאת במינוי נספח צבאי סובייטי בקאהיר.

مكان الأصل

هكذا من الأصل

משק וכספים

תכנית אב למשק המים תידון בקרוב בהנהלת משרד החקלאות

מאת דויד מושיוב

תכנית אב למשק המים, בהזמנת נציב המים, אשר הוכנה על ידי חברת תה"ל בעלות של 1.7 מיליון דולר תובא בקרוב לדיון בהנהלת משרד החקלאות לשם קביעת מדיניות משק המים לטווח קצר של חמש השנים הקרובות, העשור הקרוב ובשלב השלישי עד שנת 2010.

אחת הבעיות המרכזיות בתכנית האב היא אספקת המים לחקלאות. צוות המומחים שהכין את התכנית קובע, כי הכרח להחליף מים שפירים במי ביוב מושבים ממפעלי השבת מי הביוב השונים. במקביל יהיה צורך גם לצמצם את כמות המים בהם משתמשת החקלאות. כיום צורכת החקלאות קרוב ל־1.4 מיליארד ממ"ע מים, כולל מים שפירים, מים מליחים ומי ביוב מושבים. תכנית האב קובעת, כי בשנת אלפיים תצרוך החקלאות רק 1.1 מיליארד ממ"ע מים.

כדי שהחקלאות תוכל להשתמש במי ביוב מושבים במקום מים שפירים מקידוחים , מהכנרת או מזרימות עיליות, קובעת התכנית, כי הכרח להשקיע מדי שנה 90 מיליון דולר בשנה למטרה זו. כאן יש לזכור, כי תקציב פיתוח מקורות המים בשנת הכספים 1987/88 הסתכם בסך הכל בכ־30 מיליון דולר בלבד.

המתכננים קובעים בתכנית האב, כי הכרח לשפר את מאזן מי התהום של מדינת ישראל ויש לצמצם את שאיבת היתר, שגרמה לגרעון הידרולוגי מצטבר של 1.5 מיליארד ממ"ע. גרעון זה יש לחסל על ידי צמצום השאיבה ממי התהום באיזור החוף בשיעור 50 אחוז בקירוב. השכבה נושאת מי התהום (אקויפר) באיזור החוף סובלת מירידת מפלסים ומהמלחה בגלל חדירה של מים ים בתהליך איטי למי התהום.

כן קובעים המתכננים, כי השימושים העתידיים במים חייבים להציב דרישות מחמירות בכל הנוגע לאיכות המים המסופקים לאוכלוסיה וכן להגדלת אמינות אספקתם.

התפתחות הצריכה של המים מראה, כי בעתיד יגדל חלקה של צריכת המים הביתית עירונית מ־400 מיליון ממ"ע מים בשנה כיום לכדי 640 מיליון ממ"ע מים בשנת אלפיים. גם חלקה של התעשייה יגדל והיא תקבל 135 מיליון ממ"ע מים בשנת אלפיים במקום 80 מיליון ממ"ע מים כיום.

המתכננים קובעים, כי קיים עיוות בכל הקשור בקביעת מחירי המים. כיום המחיר המירבי למים בחקלאות ובתעשייה הוא 19.5 אגורות למטר מעוקב ואילו לצריכה ביתית המחיר המירבי למכסות מאושרות הוא 30.1 אגורות. אזרחים החורגים ממכסות הצריכה שנקבעו להם משלמים קנסות גבוהים בעד המים שצרכו. ההפרש בין המחיר שמשלמים הצרכנים לעלות הריאלית של המים ממומנת מהקרן לאיזון המים, המתכסה על ידי היטלים על צרכני המים וכן על ידי סובסידיה ממשלתית.

המתכננים קובעים, כי לקבוע שערוך אמיתי של עלות ההון במפעלי המים של המדינה ובהתאם לכך לקבוע מחיר מים ריאלי, דבר העשוי לעודד חסכון ושימוש יעיל יותר במים מהבחינה הכלכלית.

הפועלים מציע חבילת הטבות ליוצאים לנופש

בנק הפועלים מפעיל חבילה מיוחדת של הטבות בנקאיות בשם „נופש 88" ליוצאים לנופש עד סוף שנת 1988.

חבילת ההטבות מיועדת הן ליוצאים לנופש בארץ והן לאלה המתכננים לצאת לנופש בחו"ל, היא מופעלת לתקופה מוגבלת בלבד.

במסגרת חבילת ההטבות החדשה ניתן לחסוך למטרות נופש בפקדון מיוחד בהוראת קבע חודשית לתקופה של 6־9 חודשים, או בפקדון חד פעמי לתקופה של 3 חודשים ומעלה ולקבל רבית מועדפת של „פריים" בתוספת 2% לשנה (כיום 17% לשנה) או רבית קבועה בשעור של 15% לשנה הגבוה מביניהם.

יתרון נוסף של פקדון זה הוא בכך שהמפקידים זכאים לקבל הלוואה בסכום כפול מסכום הפקדון וזאת עד לסכום של 20,000 ש"ח. על ההלוואה תחול רבית מועדפת של „פריים" בתוספת 1% לחודש (כיום כ־2.25% לחודש), תיתן יהיה לנצל אותה החל מתום 3 חודשים ממועד פתיחת הפקדון ועד חודש ממועד סיומו, לפי בחירת המפקיד. ההלוואה תינתן לתקופת החזר של עד 12, והיא כפופה להמצאת בטחונות, כמקובל.

מסלול שני המסגרות תכנית „נופש 88" מאפשר לקבל הלוואה למימון הוצאות הנופש בסכום של עד 7,500 ש"ח בריבית של „פריים" בתוספת 1.25% לחודש (כיום: 2.5% לחודש). גם הלוואה זו היא לתקופה של עד 12 חודש.

במסגרת כל אחד משני המסלולים האמורים ניתן להנות משורה של הטבות נוספות:

כרטיס „יורוקרד" לשנה במחיר מופחת של 15 דולר (בתוספת מע"מ), במקום מחיר רגיל של 25 דולר (בתוספת מע"מ)

הנחה של 50% ברכישת המחאות נוספים מסוג „ויזה" בינלאומי.

50% הנחה בעמלות ברכישת מט"ח.

חבילת הטבות שהבנק מפעיל עשויה להסוך ללקוח עשרות ש"ח ואף יותר - בהתאם לסדר גודל הסכומים שיבקש להוציא למטרות נופש ולסוגי ההטבות שינצל במסגרת חבילת ההטבות המוצעת ע"י הבנק.

לוז רכשה מערך תיב"ם מסימטרון

חברת „לוז" מירושלים השלימה בימים אלה רכישת מערכת תיב"ם מתוצרת סימטרון, באמצעותו ביצע אגף ההנדסה את פיתוח הדורות החדשים של קולטים המשמשים חלק עיקרי בתחנות הכח הסולריות של „לוז".

קולטים אלה מאופיינים במבנה מכני מתקדם המאפשר תזוזה עצמאית לכל קולט והגדלת הניצולת האנרגטית שלו. יעקב של „לוז" אמר, כי מערך התיב"ם מורכב מעמדות עבודה מסוג „אפולו" המקושרות ברשת תקשורת מהירה, ותוכנת „סיכטרון" לתכנון מכני תלת־ממדי ושרטוט טכני.

מערך התיב"ם של „לוז" נבחר לאחר התמודדות של „סימטרון" עם התוכנות המובילות בעולם.

חברת דיזנגוף דורשת מסוכני מכס פקדון

מאת יוסף מיכלסקי

חברת דיזנגוף החלה בחודש מאי לתבוע מסוכני מכס ומשלחים בינלאומיים להתחייב בכתב על החזרת מכולות במצב תקין, ולשם דמי השהייה 14 יום מהגשת החשבון ולשאת בתשלום עבור נזק, נקוי וכד' 14 יום מהגשת החשבון. במכתבה לסוכני המכס כותבת חברת דיזנגוף כי אם טופס כנ"ל לא ייחתם ישלם סוכן המכס פקדון.

שעמום במניות בנפח כספי מצומצם

• חוסר העניין במסחר במניות והנפח הכספי המצומצם מרחיקים את פעילי הבורסה וציבור המשקיעים מפעילות במניות • סוחרים בבורסה מתבדחים – אפשר לקחת כדור שינה לפני תחילת המסחר ולהתעורר בסיומו, „שינויים מהותיים במהלך השינה לא יתרחשו • חוסר העניין במתרחש בולט בעיקר במניות החופשיות שלמרביתן נרשמו הצעים • עניין קל ביותר נמשך במניות כבריון, מבני תעשיה, פרוטרום ומעט נוספות • שתיקה תלויה נמשכת במרבית מניות הרשימה המקבילה • הצעת הרכש למניות אלקו נמשכת במחיר גבוה ב־25% מההצעה הקודמת • ירידה בריבית השיקלית למפקידים ב־12.5% לפיקדונות ג'מבו • דולר שחור 1.67, ירידה במטבעות האירופיים בשוק השחור, ביקושים לבנקאיות • כלכלני בנק הפועלים – סיכויי ההתאוששות בבורסה קטנים בהעדר הציבור • בשוק ההון נמשכת הצפתנה מלווה בהערכות למדד המחירים הקרוב, פרשני קונצרן כלכלי גדול מעריכים כי המדד הקרוב ינוע סביב 1.3% לערך • במהלך המסחר אתמול לא בוצעו עיסקאות בחלק ממניות המשתנים.

מאת שמואל רוזנבלום*

שוק המניות נכנס לתרדמת קיץ עמוקה תוך מסחר דל בהיקפו הכספי וחוסר עניין גמור במתרחש. בעוד שבמניות המשתנים עוד נרשם עניין קל במתרחש כתוצאה מפעילות הקרנות אזי מנגד במניות החופשיות בלט השעמום. נפחי הצע או ביקוש של אלפי שקלים בודדים גרמו במניות חופשיות רבות לתנודות שערים חדות בלא שום הגיון בורסאי. נראה כי אי הצטרפות ציבור משקיעים והון חדש למניות הינו הגורם הדומיננטי לחוסר העניין במתרחש. כספים חדשים אין כידוע בבורסה, קרנות הנאמנות המתמחות במניות לא מקבלות יצירות כספיות אלא דווקא פדיונות קלים, מנהיג בבורסה אף הוא לא קיים ובמצב זה חוסר העניין גובר והולך. כיום יותר מתמיד נראה כי רק ארוע חיצוני (פיחות, עיסקת חבילה וכדומה), יכול, אם בכלל, לשפר את האווירה בין כותלי הבורסה. במהלך המסחר במשתנים לא בוצעו עיסקאות כלשהן במניות מובילות כדיסקונט השקעות, דלק, אלרון, אפריקה ופועלים השקעות. בסיכום המסחר המסיים במשתנים בוצעו בחלק ממניות אלו עיסקאות מינימליות בלבד. פעילות ערה יחסית ליתר מניות המשתנים בלטה בים המלח, פטרוכימיים וכלל תעשיות. בסיכום המסחר במשתנים נרשמה יציבות בשערים בנטיה לשיפור קל ביותר. ביקושים שררו בבנקאיות שבהסדר והן נסחרו ביציבות תוך עליה קלה בחלקן. במניות החופשיות בלטו ירידות תלולות בטמפו 5 – 10%, קרמני 5 – 10.1%, נחושתן 10%– ומניות נוספות בשלדות וגיבור. שתיקת השערים במניות הרשימה המקבילה נמשכת כרגיל באחרונה. פעילות חיובית בלטה בישרס ובפריון.

מבני תעשיה – מניה על הבורסה

המאזן האחרון שהציגה חברת מבני תעשיה הצביע על שיפור ניכר ברווחיותה ונתן למניותיה אופי חצי כבד במסחר הבורסאי. מבני תעשיה נשלטת כידוע ע"י הממשלה ועוסקת בבינוי והשכרת מבנים בעיקר באיזור ירושלים. יציאתה של החברה לבורסה לוותה בהששות רבים לגבי המשך רווחיותה לאחר ההנפקה. הששות אלו התבדו כידוע וניתן להאמין כי בבורסה יאותו בתנאי הנפקה מעניינים לקלוט חברות ממשלתיות בעלות פוטנציאל מעניין.

שוק שחור – ירידה במטבעות האירופיים

רגיעה נרשמת בשוק השחור כאשר עיסקאות מעטות בלבד ובסכומים נמוכים מתבצעות. ירידה קלה נרשמה בדולר השחור במהלך השבוע שעבר, שער הדולר ירד מ־1.68 לערך לכ־1.67. במטבעות האירופיים נרשמו ירידות בולטות יותר. שער הלירה סטרלינג לדוגמה ירד מ־3.15 עד 2.95, ירידות מתונות יותר נרשמו במארק הגרמני ובפראנק השוויצרי. ירידה של מספר אחוזים בלטים נרשמה בדינר הירדני ששמר על יציבות במשך תקופה ארוכה ושימש כמטבע פופולרי למדי בשוק השחור.

מועדים בבורסה

9.6.88 – ים המלח, אקס דיבידנד 40% במזומן, בס 18.4% מועד התשלום 30.6.88.

12.6.88 – מת"מ אג"ח להמרה אקס ריבית 2.5%. אקרשטיין אג"ח להמרה – אקס ריבית 2.5% וכלל אג"ה להמרה – אקס ריבית 4.32%. אלקטרה אג"ח להמרה – אקס ריבית 2.5%. מועדי התשלום באג"ח להמרה יהיו בתאריכים 1־2.7.88.

14.6.88 – מלווה פיתוח 2013 – יום מסחר אחרון תשלום בתאריך 28.6.88.

8.6.88 – אי.פי. אג"ח להמרה – אקס ריבית 2.5%

אלקו – מחיר הצעת הרכש לציבור עלה

גרשון ולקינר בעל עניין באלקו העלה לפני מספר ימים את מחיר הצעת הרכש למניות אלקו שבידי הציבור בשיעור של 25%. חברת „סונוטה" שבבעלות ולקינר פירסמה הצעת רכש משופצת בטרם פקעה הצעת הרכש הקודמת לציבור. הבורסה הפסיקה כזכור לפני כשבועיים את המסחר במניות אלקו ובעקבות הצעת הרכש המתוקנת נמשכת הפסקת המסחר. דירקטוריון הבורסה הביע חשש כי רכישת המניות ע"י ולקינר תביא לפגיעה במסחר התקין במניות אלקו עקב צימצום הסחירות. בקשר לחשש זה נשמעו מספר התרעמויות, שכן ישנם הטוענים שעיכוב המסחר נוגד את האינטרסים של המשקיעים היכולים לכאורה לקבל מחיר שוק גבוה יותר כתוצאה מפירסום הצעת הרכש.

הבנק הבינלאומי – חידוש בפיקדונות

החל מאתמול מפעיל הבנק הבינלאומי תוכנית חדשה לפיקדונות שיקליים אשר במסגרתה יוסגרו כספים לשלושה חודשים והם ישאו ריבית בשיעור 95% מגובה הריבית שתקבע במכרזים המוניטריים של בנק ישראל. סכומי הכסף שניתן יהיה להפקיד בתוכנית החדשה ינועו בין 5000 שקל ועד 250,000 שקל. בבנק הבינלאומי נעשו חישובים המראים כי בשלושת החודשים האחרונים היתה הריבית הממוצעת במכרזים של בנק ישראל כ־16.37% לשנה. יוצא לפיכך שמפקיד בתוכנית החדשה של הבנק הבינלאומי היה מקבל בתוכנית זו ריבית של 15.55% לשנה לעומת כ־13.5% לפני התוכנית החדשה. בבנקים מעריכים כי בקרוב יפרסמו בנקים נוספים תוכנית דומה ואולי אף מעט משופרת.

ריבית שיקלית – מגמת ירידה

במערכת הבנקאית נרשמה ירידה בשיעור הריבית המשולמת לבעלי פיקדונות גדולים (פיקדונות ג'מבו) והיא עומדת כיום על כ־12.5% לערך בהשוואה ל־14.5% לפני כשבוע. הירידה בשיעורי הריבית נובעת בעיקרה משיפור בנזילות הבנקאית וזאת בעקבות קבלת 420 מיליון שקלים במכרז המוניטרי של בנק ישראל. פיקדונות בסכומים של עד 50,000 שקל מקבלים כיום כ־11% לערך בחישוב שנתי. בעלי פיקדונות של למעלה מ־100,000 שקלים מקבלים כיום ריבית של כ־12% לערך בחישוב שנתי. משקיעים שסוגרים כספים לחודש מקבלים באחרונה עד 14% לערך בחישוב שנתי. בשוק ההון מעריכים כי שעורי הריבית בפיקדונות השיקליים ישפעו החל מאמצע החודש משיעור מדד המחירים לחודש מאי שיתפרסם כידוע ב־15.6.88.

כלכלני בנק הפועלים – הדרך להתאוששות במניות ארוכה

בסקירתם השבועית של כלכלני בנק הפועלים מעריכים מומחי הבנק כי שוק המניות יתקשה להתאושש כל עוד לא תורגש מעורבות גדולה יותר של הציבור הרחב. מעגל המשקיעים המצומצם בבורסה ואי זרימת הון חדש למניות אינם מאפשרים בעת הנוכחית פעילות של ממש במניות. כלכלני הפועלים מאמינים כי בשוק קיימות מניות רבות הנסחרות במחירים נוחים לרכישה ולהשקעה לטווח זמן בינוני וארוך אך באין פעילות והון חדש מצטמצם העניין בשוק למינימום. כלכלני חברת „עמדה" של בנק המזרחי מציינים בסקירתם כי קרנות הנאמנות הבנקאיות הגדולות משקיעות את מירב כספם ברשימה מצומצמת של כ־30 מניות לערך וזאת משיקולים של התעסקות במניות אשר לגבי שווין הכלכלי אין ספקות כלשהם. מניות אלה הנמנות בעיקר על מניות המשתנים זוכות כאמור לעניין קל, בעוד שבמניות החופשיות שבהן לא מגלות הקרנות עניין נרשמת פעילות דלילה לגמרי על גבול השעמום.

* הכותב מנהל תיקי השקעות

שערי מטבע חוץ ביום 5.6.88

המטבע	בנקנוטים – לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	העברות והמחאות – לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	1.54	1.61	1.54	1.61	1.54	1.61	1.5752	1.5948	1.5767	1.5963	1.5782	1.5980	1.5861
1 מארק גרמני	0.89	0.93	0.90	0.94	0.90	0.94	0.9142	0.9256	0.9167	0.9281	0.9156	0.9271	0.9217
1 לישט"ג	2.77	2.90	2.79	2.92	2.79	2.92	2.8409	2.8762	2.8380	2.8734	2.8398	2.8756	2.8658
1 פרנק צרפתי	0.26	0.28	0.26	0.28	0.26	0.28	0.2705	0.2738	0.2703	0.2737	0.2707	0.2741	0.2723
100 ינים יפאניים	1.23	1.28	1.24	1.29	1.23	1.29	1.2541	1.2697	1.2573	1.2730	1.2574	1.2730	1.2611
1 גולדן הולנדי	0.80	0.83	0.80	0.84	0.80	0.84	0.8160	0.8261	0.8165	0.8267	0.8160	0.8262	0.8207
1 פרנק שוויצרי	1.07	1.12	1.08	1.13	1.08	1.13	1.0992	1.1129	1.0987	1.1124	1.1012	1.1151	1.1068
1 כתר שוודי	0.26	0.27	0.25	0.27	0.25	0.27	0.2619	0.2652	0.2618	0.2651	0.2621	0.2654	0.2636
1 כתר נורבגי	0.24	0.25	0.25	0.26	0.24	0.26	0.2494	0.2525	0.2499	0.2530	0.2501	0.2533	0.2514
1 כתר דני	0.24	0.25	0.24	0.25	0.23	0.25	0.2404	0.2434	0.2403	0.2433	0.2407	0.2437	0.2417
1 מארק פיני	0.38	0.39	0.38	0.40	0.37	0.40	0.3836	0.3884	0.3839	0.3887	0.3839	0.3888	0.3863
1 דולר קנדי	1.25	1.31	1.26	1.32	1.26	1.32	1.2791	1.2950	1.2829	1.2989	1.2812	1.2973	1.2888
1 דולר אוסטרלי	1.20	1.32	1.22	1.32	1.23	1.32	1.2695	1.2851	1.2686	1.2844	1.2704	1.2863	1.2785
1 ראנד דרא"פ	0.46	0.55	0.42	0.84	0.45	0.63	0.7045	0.7132	0.7054	0.7142	0.7064	0.7153	0.7078
10 פרנקים בלגיים	0.43	0.45	0.42	0.45	0.42	0.45	0.4376	0.4430	0.4374	0.4428	0.4384	0.4440	0.4406
10 שילינגים אוסטריים	1.27	1.33	1.28	1.34	1.28	1.34	1.3010	1.3171	1.3028	1.3190	1.3029	1.3187	1.3100
1000 לירטות איטלקיות	1.20	1.36	1.21	1.28	1.21	1.29	1.2297	1.2450	1.2317	1.2471	1.2327	1.2482	1.2369
1 „סל" (ECU)	—	—	—	—	—	—	1.8981	1.9217	1.8996	1.9233	—	—	1.9113
1 דינר ירדני	4.30	4.57	4.36	4.64	4.40	4.70	—	—	—	—	—	—	4.4411
10 לירות לבנוניות	—	—	0.09	0.10	0.03	0.04	—	—	—	—	—	—	0.0453
1 לירה מצרית	0.64	0.68	0.60	0.64	0.65	0.71	—	—	—	—	—	—	0.7053

חיפושי הזהב יחלו בספטמבר באזור הנגב

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

קבוצת השקעות קנדית תחל בחודש ספטמבר בחיפושי זהב בארץ. תחילת החיפושים תעשה באזור מסויים בנגב.

זכיון החיפושים סוכם בפגישה שקיימו נציגי חברת ההשקעות הקנדית עם שר האנרגיה משה שחל. משרד האנרגיה וחברת ההשקעות נמנעים מציון מפורש של אזור החיפושים כדי שלא לגרום „לחיפושים פרטיים" של אזרחים שיפריעו בעד פעולות החיפוש.

ההוצאה הצפויה בשלב הראשון של חיפושי הזהב צפויה להגיע לכ־300 אלף דולר. הגיאולוג אברם הרווד מתקובר, העומד בראש קבוצת מחפשי הזהב מציין כי בארץ ישנם סימנים גיאולוגיים דומים למקומות שבהם נמצאו בעולם מרבצי זהב, וכי ישנם סיכויים טובים להפקה מסחרית של זהב בארץ.

קבוצת ההשקעות הקנדית מעריכה כי אם יתגלו סימני זהב, קיים סיכוי טוב גם להפקה משולבת שלה כסף ונחושת, שני סוגי מינרלים שבדרך כלל נמצאים בסמיכות למרבצי זהב.

שערי מניות

בנקים מסחריים

שאינם בהסדר הצמדה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
או.ה.ת. ש	21500				
ספנות 1	1101	548			-381
ספנות 5	610	870	-10	-1.6	-541
כללי לא בהסדר 1	16930	172	-20	-.1	-51.0

בהסדר הצמדה ל־88

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
אידיבי מ"ד ל־88	109050	284	+500	+.5	+772
אידיבי ב' ל־88	108800	18.0	+600	+.6	+609
אידיבי בכ"א 88	657000	2.0	+3000	+.5	+2.0
איגוד 1 ל־88	81050	20.0	+50	+.1	+190
דיסקונט ב' ל־88	143700	38.0	+6000	+4.4	+224
דיסקונט א' ל־88	139102	89.0	+700	+.5	+696
דיסקונט שה ב88	15965	28.0	-100	-.6	-28.0
מזרחי ש' ל־88	44950	340	+250	+.6	+2647
מזרחי מ' ל־88	44800	10.0			-10.0
הפועלים מבב 88	98600	1.7	-397	-.4	-1.0
הפועלים ש' ל־88	73790	801			+552
הפועלים מ' ל־88	74070	97.0	+308	+.4	+239
כללי א' ל־88	188500	30.0	+800	+.4	+212
כללי ש"ה 7.2 88	9010				
בכ"ל סטוק ל־88	47120	1071	+220	+.5	+2894
בלל 1 ל־88	17270	624			-485
מגון וסחר 1 88	62450	8.0	+500	+.8	+170
מגון וסחר 5 88	31700	1.0	+220	+.7	+165

בהסדר הצמדה ל־89

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
אידיבי מ"ד ל־89	138300	45.0	+400	+.3	+103
אידיבי ב' ל־89	— לא נסחר —				
אידיבי בכ"א 89	— לא נסחר —				
איגוד 1 ל־89	102250	8.0			+98.0
דיסקונט ב' ל־89	— לא נסחר —				
דיסקונט א' ל־89	175500	1.0			+99.0
מזרחי ש' ל־89	56600	59.0			+37.0
מזרחי מ' ל־89	— לא נסחר —				
הפועלים ש' ל־89	93801	49.0			+32.0
הפועלים מ' ל־89	93600	5.0	+500	+.5	+105
כללי א' ל־89	236500	2.0			+99.0
בכ"ל סטוק ל־89	59520	226			+30.0

בנקים למשכנתאות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
אדנים 0.1	24700 תב	43.0	+1400	+6.0	+28.0
לאומי משכנתא' ש	9197	78.0	+150	+1.7	+78.0
לאומי משכנתא' מ	9590 תב	12.0	+550	+6.1	+12.0
כרמל ש	7300	134	+200	+2.8	+65.0
פיתוח ומשכ' 1	2541	346	+50	+2.0	+294
משכן מ"ד 1	4370	394	+80	+1.9	+272
עצמאות 0.1	18400	15.0	+200	+1.1	+5.0
בינלאומי למשכ' 1	7360	37.0	+72	+1.0	+26.0
טפחות מבכ ש	25700	22.0	+500	+2.0	+22.0
טפחות רג ש	24700	44.0	+250	+1.0	+44.0

מוסדות מימון

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
החקלאות מבכ א	— לא נסחר —				
החקלאות מבכ ב	— לא נסחר —				
לאומי תעשיה א ש	17700	60.0	+100	+.6	+26.0
פיתוח תעשיה מבב	— לא נסחר —				
פת תעש בב ג	— לא נסחר —				
פת תעש בב גג	— לא נסחר —				
פת תעש בב גג1	— לא נסחר —				
פת תעש בב ד	— לא נסחר —				
פת תעש בב דד	— לא נסחר —				
מרכז קבלנים 5.0	1300 תב	3414	+85	+7.0	+1418
תיקמת בב	— לא נסחר —				
כלל ליסינג 0.1א	18740	6.0	-50	-.3	-8.0
כלל ליסינג 0.5ב	17400	1.0	+170	+1.0	+1.0

ביטוח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
אילון בטוח 1	103.0	1556			-1556
איתן ביטוח 1	103.5	380			-380
אררט 0.1	65.0	1284	-40	-3.0	-65.0
אררט א 0.5	1020				
בטוח משנה 1	381	293	+1	+.3	+28.0
בטוח משנה 5	197.0	420	+1.0	+.5	+80.0
בטוח משנה אפ 2	248				
שה־אס	110.0	18000			+1000
הדר 1	159.0	8999	+5.0	+3.2	+12376
הדר 5	129.5	6512	+1.5	+1.2	+11229
הדר אפ 2	120.0	3553			-3066
הפניקס 1	530	379			-4.0
הפניקס 5	76.0	456	-4	-.9	-152
המסנה־הראל 1	6695	122			+17.0
המסנה־הראל 5	5450	120			-20.0
כלל ביטוח 1	290	1711	-2	-.7	-1711
כלל ביטוח אפ'	57.5	17053	+.5	+.9	+15803
כלל ביטוח אג"ח	101.0	13000	-1.0	-1.0	-13334
מגדל 1.0	905	481	+24	+2.7	+559
מגדל 5.0	710	671	+4	+.6	+539
סהר ביטוח 1	155.0	12700	-1.5	-1.0	-13062
סהר ביטוח 5	1007	726	-20	-1.9	-851
צור שמיר 1	248	1216	-3	-1.2	-1216
ציון החזקות 1	2651*	10.0	-40	-1.5	-22.0
* ביצוע חלקי 50.00%					
ציון החזקות 5	868	84.0	-30	-3.3	-91.0

מסחר ושירותים

מסחר

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
אינטרנאמא 1	760	76.0			-76.0
אינטרנאמא 5	646	2200	-4	-.6	-2200
מאיר עזרא 1	468	1409	-10	-2.1	-2553
מאיר עזרא אפ 2	116.5*	2000	-8.0	-6.4	-2445
* ביצוע חלקי 81.70%					
כלל סחר אפ 1	273	6350	-10	-3.5	-8750
כלל סחר אגח 2	159.0	1600	-.5	-.4	-1600
קריסטל 1.8	— הפסקת מסחר —				
רפק 1	11001				
רפק 5	13000				
שופרסל א' 0.02ש	1032	645			-186
שופר־סל אפ 1	3990	813	+160	+4.2	+1779
שופר־סל אגח א	111.5	14900	-1.0	-.9	-4010

שרותים

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
אמות 0.01	311	1556	-4	-1.3	-1956
ספנות הספקה 1	379	1570			+225
ספנות הספקה 5	177.0	1462	-2.0	-1.1	-3462
ספנות הספקה אפ	125.0	16093			+5000
ספנות הספקה אגח	98.5	17640			+9320
קרור הספקה 1	500	802			-612
קרור הספקה 10	185.5	4205	-1.5	-.8	-5788
מנופי קרובה 1	1250	250	+57	+4.8	+419
מנופי קרובה 5	777				

מלונות ושרותי תיירות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
גלי זוהר 1.0	— הפסקת מסחר —				
גלי זוהר 5.0	— הפסקת מסחר —				
מלונות דן 1	1360	303	-17	-1.2	-303
מלונות דן 5	977				
מלונות האלמוג 0.1	8200	20.0			+40.0
מלונות ירדן 1.0	1840				-7.0
ים סוף 1	242	6095			+4255
ים־סוף אפ 1	159.0	1696	-6.0	-3.6	-1896

מחשבים ושרותי מחשב

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
ת.י.ל.ד. 1	169.0	7140	+2.0	+1.2	+4870
ת.י.ל.ד. אפ ב	40.2 תב	42140	+2.0	+5.2	+98185
ת.י.ל.ד. אגח א	106.0				
יערא 1	5000	95.0			-14.0
מ.ל.ל. 1	3930	51.0			-20.0
מ.ל.ל. 5	1300	155	-50	-3.7	-155
ניקוב 1	680	200			+80.0
ניקוב 5	280	350	-7	-2.4	-350
ניקוב אפ 2	450	398			-102
תים מחשבים 1	601	100			-100

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן בינוי ופיתוח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
אזורים אפ 1	520	1250			-250
אזורים אגח 3	139.0	5865	-.5	-.4	-5365
אילון מכוני	82.0	15385	+2.0	+2.5	+6382
איילון מלונ' אפ	36.0	13600			+11527
אל־רוב 1.0	370	1495			+945
אפריקה 0.1	36764	5.0			+10.0
אפריקה אפ 5	17000	23.0	+700	+4.3	+21.0
ארזים 1	572	830	+22	+4.0	+1027
ארדן 1	2750	100			-100
ארדן 5	2460	126			-96.0
ברנוביץ 1	2632				+114
ברנוביץ 5	2250				
דוד רבקבר 1	4830	30.0	+28	+.6	+71.0
דרעד 1	177.0	297	+1.0	+.6	+703
דרעד 5	129.5				
כר־לן 1	1530	675	+30	+2.0	+978
המפלל 1.0	— לא נסחר —				
המפלל 5.0	— לא נסחר —				
ת.ב.ב. 0.1	— הפסקת מסחר —				
ת.ב.ב. 0.5	— הפסקת מסחר —				
כלכלית ים אפ 1	80.0	3000			+3483
זב־ים 1	3635	502			+777
זב־ים 5	3145	258			+850
מבני תעשיה 1	82.0	51672	+1.5	+1.9	+46086
מבני תעשיה אפ'	25.5	135570			+97168
מבני תעשיה אגח	103.0	7055	+1.0	+1.0	+39335
ישפרו 1	4275	33.0			-68.0
ישראלום 1	1410*	1549			+789
ישרס 1	19750	254	+250	+1.3	+248
כנף פיתוח 1	6001	28.0	-50	-.8	-28.0
להמו 1	5714*	340	-635	-10.0	-388
* ביצוע חלקי 87.20%					
להמו 5	1930	250			-500
מ.ת.ב. 1.0	349	2682			-2682
מ.ת.ב. אפ 2	155.0 תב	2628	-9.0	-5.5	-8628
מ.ת.ב. אגח א	130.0	14201			+5799
מגורי בניה 1.0	531	1934	-12	-2.2	-1934
מישגב 1	157.0*	5276	-8.0	-4.8	-4091
* ביצוע חלקי 93.60%					
מישגב אפ א	149.0	3771	-.5	-.3	-8895
מרכג 5	1240	735			-227
לוינשטיין 1	278				
לוינשטיין 5	113.0	4539	+1.0	+.9	+2589
לוינשטיין אפ 1	232	5576	+3	+1.3	+7306
לוינשטיין אגח 5	112.5	5867	-3.5	-3.0	-7867
לוינשטיין אפ 2	49.0	3514	-2.3	-4.9	-8869
לוינשטיין אגח 1	98.0	10000	+2.0	+2.1	+6300
נאות אביב 0.5	3350	171			-33.0
נכסי אזורים 1	225	2664	+5	+2.3	+1087
נכסי אזורים אפ	54.5 תב	210631	+3.0	+5.8	+241666
נכסי אזורים אגח	94.0	57170	+.5	+.5	+101172
סהר החזקות 1.0	581	281	-10	-1.7	-1281
סולל 1	1505	60.0			-60.0
קיסריה 1	3460	66.0			-66.0
קיסריה 5	1300	2.0			-347
רובינשטיין 1	191.0*	3000	-11.0	-5.4	-1186
* ביצוע חלקי 81.30%					
רובינשטיין 5	145.0	1826	+6.0	+4.3	+1826
רובינשטיין אפ 2	484	80.0	-17	-3.4	-80.0
רובינשטיין אגח א	128.0	6850	-1.5	-1.2	-6850

חקלאות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
מטעי הדר 0.1	2500	100			-150
מטעי הדר 0.5	2340	50.0	-10	-.4	-50.0
מהדרין 1	5590	324			-56.0
מהדרין אפ 1	2410	214			+124
נכסי הדרים 1	1425	355			+210
פריאור 5	2001				

תעשייה

מזון וטבק

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
דובק מב ש	2222	265			+45.0
דובק מב ב	2280				-7.0
תלבל 1	307		-3	-1.0	-354
תלבל 5	286		-4	-1.4	-500
תלבל אגח 1	105.0	3300	+.5	+.5	+6700
טמבו בירה 1	22.0	28500	+300	+1.1	+39.0
טמבו בירה 5	26.0	20655 תב	-2295	-10.0	-25.0
יצור 1	963	585	+22	+2.3	+734
יצור א 5	582	232			-168
יצור אפ 2	253	1500			-150
מן 1	349	275			+169
מן 5	255				-31.0
סנפרוסט 1	15000	103			-3.0
עסיס ב 5	315	742	-1	-.3	-292
שלמה אג"ל 1	1720	140			-40.0
שמן מבכ א 4	1111*	411	+11	+1.0	+80.0
* ביצוע חלקי 86.10%					

טקסטיל והלבשה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
ארגד 1	330	5000	+4	+1.2	+1843
ארגד אפ 2	122.0	3500	+2.5	+2.1	+920
ארגד אגח 1	115.5				-9082
אופים 1	329	331			-16.0
אופנת ברוך 1	236	1040	+6	+2.6	+1440
אופנת ברוך 5	163.0				
אופנת ברוך אופא	234				
ארגמן רג ש	8520	29.0			-29.0
דלתא־גליל 0.1	782	2505	+2	+.3	+1884
דלתא־גליל 0.3	682	1050	-8	-1.2	-1532
מסוריות מאוחד 1.	800	150	-20	-2.4	-150
מסוריות מאוחד 5.	381		-4	-1.0	-370
וילבנו 1	230 תב	800	-15	-6.1	-600
וילבנו 5	171.0	11.0			-11.0
ורדינון 1	4665	35.0	-50	-1.1	-35.0
זיקית 1	1605	160			-160
זיקית 5	1360	80.0	-10	-.7	-140
זיקית אפ ב	375	286	+25	+7.1	+629
כותר 1	113.0	800	+2.0	+1.8	+13013
כותר אפ 1	47.1	3516	+1.6	+3.5	+3281
לודזיה 1	598				+37.0
לודזיה 4	450	1553	-10	-2.2	-1828
ליגת 1	110.0	4387	+2.0	+1.9	+3062
עים 1.0	308	825	+5	+1.7	+1955
עים 5.0	151.5	3804	-5.5	-3.5	-7150
עים אפ 2	103.0	9103	-4.0	-3.7	-4103
עים אגח 1	105.0	7412	+.5	+.5	+12288
עמק 1.0	138.5	1800	-4.5	-3.1	-6500
עמק אפ 1	51.0	7000	-2.5	-4.7	-1967
פולגת א 1	624	627			+150
פוליגון א 0.5	6500	36.0			+14.0
פרגוד 1	940	150	-40	-4.1	-150
גיבור־סברינה	4320*	60.0	-320	-6.9	-57.0
* ביצוע חלקי 69.70%					

מתכת ומוצריה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
אורדן 1	5000	460	+10	+.2	+240
אורדן 5	4010	361			-251
אלקמית 1	6700				
אלקמית 5	5070				
כבלים 1	367	6571	-18	-4.7	-6149
כבלים אפ 1	98.0	14205			-1235
כבלים אג"ח־אפ'	102.5	27688	+.5	+.5	+34602
כבלים אגח א	104.0	18654	+.5	+.5	+510
התבוד 1.0	510				
התבוד 5.0	247	300	-13	-5.0	-300
התבוד אפ	1719	20.0	-70	-3.9	-89.0
זיקה 1	1750	46.0	-70	-3.8	-46.0
זיקה 5	1205	4.0	+5	+.4	+4.0
טופמאקס מה 5	2880	309			-232
כבלי ציון 1	2300*	190	+9	+.4	+35.0
* ביצוע חלקי 90.60%					
כבלי ציון 5.0	1307	817			-467
מתכת קרמני 1	193.5*	2100	-1.0	-.5	-3302
* ביצוע חלקי 53.80%					
מתכת קרמני 5	93.5 תב	10493	-10.5	-10.1	-11493
נחושתן 0.1	24450	20.0	-550	-2.2	-31.0
נחושתן 0.5	7785 תב	131	-865	-10.0	-142
פקר פלדה 1	1677*	486	+17	+1.0	+698
* ביצוע חלקי 84.80%					
קיגב 1	486	304	+1	+.2	+6.0
קיגב 5	270	271	-12	-4.3	-712
קליל 1	2750	400			-230
קליל 5	2454	15.0			-708
קליל אפ	1151	458			+2262
קליל אגח	127.0	10000			+48250
שלדות 5.0	3920 תב	46.0	-340	-8.0	-101
לביש 1	522	343	-27	-4.9	-343
לביש 5	356	200	-1	-.3	-255

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
אלביט 3.0	262409	8.0			-14.0
אלקו 0.1	— הפסקת מסחר —				
אלקו 0.25 ש	— הפסקת מסחר —				
אלקטרה 0.1	1970	81.0	-20	-1.0	-81.0
אלקטרה א 0.5	1390	1015			+344
אלקטרה אפ 5	870	1185	+20	+2.4	+1972
אלקטרה אגח 3	139.0	9430	-1.0	-.7	-8130
אורית 0.02	13400	125	-250	-1.8	-113
כלל אלקט' אפ א	443	1460			-40.0
כלל אלק אגח 1	104.0	630	-1.0	-1.0	-650
ספקטרוניקס 1	1060	500	-20	-1.8	-1100
ספקטרוניקס 5	815	600	-10	-1.2	-1214
פיינטוגר 1	398	189	-2	-.5	-1314

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
פיקנוגד 5	312	1070	-6	-1.9	-1070
ציקלון 1	2300	192	-5	-.2	-173
ציקלון 5	1426	600			-342
קבנשטיין 1	2549				-3.0
קבנשטיין 5	1659		-6	-.4	-30.0
ת.א.ת. 1	750	394	+12	+1.6	+69.0
ת.א.ת. 5	380	700	+5	+1.3	+820
תרא"ה 1	711	500			-500

מוצרי בניה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
א.ש.בלקבין 1	163.0	3000			-1607
איפי כלל אפ א	530	89.0			+111
איפי כלל אפ ב'	47.5	65438			-8389
א.מ.בנין אגח א	139.5	12471	+1.0	+.7	+89529
א.מ.בנין אגח ב	94.0	150060	+.5	+.5	+129500
אקרשטיין 1	390*	1700	+10	+2.6	+1595
* ביצוע חלקי 92.10%					
אקרשטיין 5	289		+4	+1.4	+1002
אקרשטיין אפ א	329				
אקרשטיין אג"ח 1	134.0	14500			+5500
האחים בלוס 1	90.0	3560	-2.0	-2.2	-6827
אחים בלוס אפ	46.0	2730	+1.0	+2.2	+1945
מודל השק 1	— הפסקת מסחר —				
מגאישה 1	— לא נסחר —				
מגאישה 5	1392				
נגב קרמיקה 1	275	2382	-8	-2.8	-2382
נגב קרמיקה אפ	112.0	590	-2.0	-1.8	-590

כימיה, גומי ופלסטיק

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
אגן 5	1602	2003	-35	-2.1	-1660
אקיאגס ב 200.0	— הפסקת מסחר —				
גל תעשיות 1	349	2526	+3	+.9	+1572
גל תעשיות 5	240	100			-70.0
גל תעשיות אפ	79.0	3290	+3.0	+3.9	+3290
גל תעשיות אגח 1	107.5	6000			+6800
דשנים 0.1	3070	150	+70	+2.3	+164
דשנים 0.5	1657				
חיפה כימיקל 10.0	— הפסקת מסחר —				
ליפסקי 1.0	1785	140			-40.0
מקסימה 1	700				
מקסימה 5	480	1190	-4	-.8	-590
סנו 1	24300	1.0	+250	+1.0	+2.0
סנו 5	21500	4.0			-4.0
פריקלאס 1	541	943			-514
פריקלאס אפ 1	154.5	3480	+4.5	+3.0	+5720
קים 1	4560	40.0			+206
קים אפ 2	2715				
קים אגח 1	115.5	1545	+.5	+.4	+13955
תיא 5	4810	20.0	-20	-.4	-20.0
פרוטארום 10.0	625	10048			-3028

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
כתר 1	120.0	1208	-1.0	-.8	-217
דפרון 1	6289				-10.0
דפרון 5	3950	100			-100
ח.מ.ה. 1.0	5300	103	+100	+1.9	+172
יפה 1	2085	532	+5	+.2	+168
לבידי אשקלון 1.	700	845	+5	+.7	+495
מולט ב 0.5	34000*	15.0	-400	-1.2	-27.0
* ביצוע חלקי 55.50%					
קרגל 1	579	3140	+21	+3.8	+9190
קרגל אפ 1	340 תב	1335	+42	+14.1	+7542
רים 1	315	360	+10	+3.3	+360
רים 4	142.5	300	-3.0	-2.1	-1000
תפל ב 2	16012	50.0	-160	-1.0	-35.0

תעשיות שונות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
אבריץ 1	205 תב	2384	+10	+5.1	+4924
אבריץ 5	110.0	1572			+101
הכיעת יוד 1	1849	32.0	+16	+.9	+32.0
ה.ג.פולק 1	1036	128	+1	+.1	+113
ה.ג.פולק 5	939				

השקעות תעשיה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
מרכזית ב 0.1	10381	256	+100	+1.0	+208
סן.בב' 1.0	6715	384			-384
כלל תעש אפ ד	129.0	18678			-12324
כלל תעש אגח 6	112.5	9550	+.5	+.4	+42050

חברות להשקעה

השקעה ואחזקות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
אוניקו ש	6290	50.0	-10	-.2	-61.0
אידיבי פית אפש	3155	270	+3	+.1	+312
אידיבי פית אגחא	106.5	24986			-3614
אלשר 1	1040	703			-223
גחלת השקעות 1	1060				
גחלת אפ א	830				
גחלת אגח 1	113.5				+5000
דנבאר 1	640 תב	1450	+42	+7.0	+2276
דנבאר 5	420 תב	500	+30	+7.7	+493
חברה לישראל 5	2870	365			-365
חלפסון 0.1	115900				
חלפסון 1.0 ש	18100	12.0			+8.0
אבנא א 0.5	19500	10.0	+689	+3.7	+14.0
השק דיסק אפ	779	2730	-32	-3.9	-3980
השק דיסק אגח א	113.0	6251	-.5	-.4	-6251
מזרחי השק ש	31950	28.0	+650	+2.1	+11.0
מגר השק אגח 124	14395 מ		-705	-4.7	-2.0
חדרו 1	1204	190			+310
חדרו 5	630	275	+24	+4.0	+1675
יעשר 1	2220 תב	51.0	-200	-8.3	-331
יעשר 5	1766*	128	+150	+9.3	+224
* ביצוע חלקי 78.00%					
יצוא ש	14440	10.0			-3.0
ירדן א 0.1	1150	272	+27	+2.4	+207
ישום 1	70.0	34000			-3521
ישום אגח־אפ 1	64.0	6200			+5050
כלל ישראל 50.0	929	311			-161
כנור 1	344	500	+13	+3.9	+652
כנור א 5	351				
כנור אפ ב	124.0	900	-3.0	-2.4	-900
כנור אג"ח 1	132.0	4000	-1.0	-.8	-4000
מגר פיתוח ג	316	2436	-9	-2.8	-2356
מז השק ש	2406	623	+106	+4.6	+2094

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
סנה א' 1	4824	10.0			-10.0
סנה 5	3700	177			-177
פריוך ב 0.2	10600	354	+300	+2.9	+521
קרדן 1	111.0	19703	-4.0	-3.5	-24853
קרדן 5	70.0	13608	+3.0	+4.5	+13148
קרדן אפ' 2	47.5	7170	-.5	-1.0	-4672
קרדן אג"ח 1	113.0	8000			+22000

נסחרות במט"ח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
בזית ב	237				

דלק ונפט

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
דלק חיפושים 1.0	2130	516			-213
דלק חיפושים 5.0	1165 תב	646	+95	+8.9	+1166
מי חיפושי נפט	22100	11.0			+1.0
י.ש.א.ל. אפ 2	86.0	18702	+3.0	+3.6	+18827
ס.ג.ג. 1.0	4189				
ס.ג.ג. 5.0	2030	900	-40	-1.9	-660
נפטא ש	444 תב	7270	+32	+7.8	+10778

רשימה מקבילה

שרותים

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
תראל עדבה 1	— הפסקת מסחר —				
י.ש.ק.ל. 1	268		+6	+2.3	+251
קנטוורקים 1	1031*	69.0	+25	+2.5	+345
* ביצוע חלקי 69.00%					
קנטוורקים 5	348				-800
קנטוורקים אפ ב	58.5	30.0			+13170
קפל 1	562	283	-28	-4.7	-283
תבל 1	150.0	3515			-1215

מלונאות ושרותי תיירות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
גני הדר 1	100.0	2000			-527
גני הדר אפ 1	58.0 תב	3400	-5.0	-7.9	-3400
תעופה ישראלית 1	40.0	3402	+1.6	+4.2	+5090
כבב 1	973	100	+20	+2.1	+100

מחשב ושרותי מחשב

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
איכות 1	252	897	-3	-1.2	-1029
דקה מיכון 1	360	501	-14	-3.7	-298
דקה אפ 1	643	538	-1	-.2	-538
כלל מחשבים 1.0	4214	10.0			+105
מכוב 1	82.0	5897			+2843
ריקף 1	— הפסקת מסחר —				

נדל"ן בינוי ופתוח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
אמבטים 1	627		-45	-6.7	-533
בן־יער גת 1.0	2335 תב	48.0	-260	-10.0	-48.0
דוידר 1.0	— הפסקת מסחר —				
דוידר 5.0	— הפסקת מסחר —				
עדי 3.0	1153	40.0	-12	-1.0	-217
רסקו מבוב	963 תב	154	-107	-10.0	-375
רסקו רג	910	178			+50.0

חקלאות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
עב־הד 0.1	— הפסקת מסחר —				

מזון וטבק

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
אסאס 1	991	30.0	-30	-2.9	-227
גולדפרוסט 1	578 תב	465	-102	-15.0	-465
גולדפרוסט 5	325	300	-17	-5.0	-1727

טקסטיל והלבשה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
יהודית 1	242*	1579	+4	+1.7	+4091
* ביצוע חלקי 52.00%					
מכב 0.1	1950		-100	-4.9	-549
מכב 0.5	990				
תעש רוגוזין 1.0	2401	135	+61	+2.6	+265

מתכת ומוצריה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
אוקטגון 5.0	— לא נסחר —				
גרדון 1.0	— לא נסחר —				
מלאכות מלע 1	79.0	568			+432
מתכת פרוח 1	52.0	4000	-2.0	-3.7	-26315
מתכת פרוח אפ'	10.3 תב	34330	-1.7	-14.2	-64105

מוצרי בניה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
אלקטל 1	— הפסקת מסחר —				
אלקטל אפ 2	— הפסקת מסחר —				
בר־סן 1	2540	1401	+120	+5.0	+1235
בר־סן 5	1561	918	+38	+2.0	+122
בר־סן אפ' 2	549	1824			-476
סרמאסכסס 1.0	2600*	15.0	-130	-4.8	-25.0
* ביצוע חלקי 60.00%					
סרמאסכסס 5.0	765	850			+205
ב.ל.ם. 1.0	819		-12	-1.4	-100
מ.ל.ם. 5.0	660				-239

מוצרים כמיים, גומי ופלסטיק

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
אלרן־סק 1	172.0	1500	-1.0	-.6	-1500
רקסטר 1	2310				-78.0
בקה 1	3990	178	+152	+4.0	+168
ת.ג.ל. 1.0	1118	2.0	+2	+.2	+43.0
ת.ג.ל. 5.0	999	6.0	-47	-4.5	-44.0
תור א' 5	6695	20.0			-20.0

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
אורדע פרינט 1	480	870			-306
סקאבריה 1.0	6270 מ		-330	-5.0	-263

תעשיות שונות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
טלן 1	329	2500	+5	+1.5	+1490
ורפמן 1	152.0				-1000
פז־תק 1	391	512			-2.0

השקעה בתעשיה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
כלל פיתוח 1	116.5	7916	+3.0	+2.6	+10066

חברות השקעה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
אינקונה 1	— הפסקת מסחר —				
אית"ם 1	254				
אית"ם אפ 1	49.0				
אמישר בב' 1	375	389	+15	+4.2	+1970
אפיק 1.0	— לא נסחר —				
אפיק 5.0	— לא נסחר —				
בנין השק ב 5	13700	35.0	-160	-1.2	-22.0
לגרשי 1	— לא נסחר —				
לגרשי 5	— לא נסחר —				
עוז השקעות 1	1200				
עוז השקעות 5	774*		-41	-5.0	-70.0
* ביצוע חלקי 50.00%					

חיפושי נפט

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
פראיל ב 0.03	4899	5.0			+8.0

משתנים

שם נייר	מספר עסקות	שער בפתיחה	שער בה"ק	שינוי באחוזים	מחזור
הבינלאומי	6	6126	6096	.49	774.0
פיבי	5	7529	7329	.00	979.0
הסנה	2	161.50	162.50	-1.22	16121.0
שלמון		687	687	.80	764.0
כלל סחר	2	350	350	.00	3115.0
שופר־סל ב'		950	950	.96	5137.0
דלק ג'	1	2140	2140	.00	4364.0
אפריקה 1		32776	32776	.00	67.0
אזורים	2	843	843	.00	1760.0
נכסים־בנין	1	2679	2672	1.35	2988.0
הכשר הישוב	6	65686	65684	-1.00	141.0
חברה כבבלי	1	293	292	.00	5327.0
כלל מל"ל	1	653	653	-1.86	2977.0
עלית	7	12343	12313	1.25	440.0
פולגת ב'		523	523	-1.32	2164.0
שקמארפחו	4	3126	3126	1.00	1532.0
כלל תעש אל	3	2002	2002	-.99	1764.0
אלרון		184933	184933	.00	7.0
סבע	4	8501	8587	-1.00	648.0
ים המלח	9	1866	1862	.97	10125.0
פטרוכימים	5	870	883	-.23	6832.0
נייר חדרה	4	229083	229656	.00	13.0
כלל תעשיות	9	182.50	183.50	-.54	157158
אידיבי פת'	3	6763	6830	.25	1605.0
אלרן		821	817	.49	2228.0
חברה לישראל	3	3497	3514	.80	1512.0
פועלי השקע		695	695	.00	208.0
דיסקונט השקע	3	1937	1946	.52	1694.0
כלל ישר' 10	2	988	988	.00	7171.0
יואל	3	551	347	1.15	7840.0

בכירי "כור" חובשים קסדות:

מנהלים ב"כור" שמעו כי התפטרו גאון: השמועות לא מלשכתי

מאת מודיה אבנימלך

בבית "כור" סוערות הרוחות. השמועות על התפטרויות ופיטורין צפויים של מנהלים בכירים בקונצרן גוברות. מנהלים שומעים כי התפטרו או יצאו לחופשה, כשנושא השמועה הוא האחרון שיודע. נראה כי הרדשת השמועות משמשת ככלי נשק למלחמות פנימיות ב"כור", ובנסיון מנהלים שיאלצו לפרוש או להחליף תפקיד בגלל תוצאות עיסקיות גרועות, ליצור רושם שמדובר ברעידת אדמה כללית ולא בכשלונם האישי בתפקיד.

ב"כור" טוענים כי הסיבה האמיתית להתפטרותו הפתאומית של ראש אגף כספים שבח אופיר, עוד בטרם נידון המסמך שהכין על עתיד המסלקה הפנימית ב"כור", היו שמועות שנפוצו באחד הימים בשבוע שעבר כאילו מסיים שבח את עבודתו בקונצרן באותו יום. אופיר שנפגע משמועות אלו וראה בהם פגיעה במרקם העדין של מערכת הקשרים של הקונצרן עם בנקאים בחו"ל, החליט להתפטר. אופיר מתכוון להשאר ב"כור" עוד שלושה־ארבעה חודשים עד לכניסה לעניינים של מחליפו ד"ר שמעון רביד, שעד הצטרפותו לחברת העובדים היה מנכ"ל מחלקת הכספים של הסוכנות היהודית, אף כי מהודעה הרשמית של "כור" על פרישת אופיר אפשר היה להבין כאילו ההתפטרות נכנסת לתוקף מידי.

בעקבות הביקורת שנמתחה על שבח אופיר כאילו השיג לקונצרן אשראי יקר ביטל שבח אופיר את תכניתו לגייס ל"כור" מבנקים בחו"ל 40־50 מיליון דולר, והוא אינו מוציא מכלל אפשרות כי בקונצרן תורגש בקרוב מצוקת מזומנים. שבח דוחה מכל וכל את ההאשמה כאילו בכך שהשיג לקונצרן אשראי בלתי מוגבל הוא אחראי לכך שנעשו בקונצרן השקעות ורכישות מיותרות. כראש אגף כספים התנגד תמיד להשקעות חדשות, אך מאידך דאג להשיג מקורות כספיים במחיר הזול ביותר למימון ההשקעות שהנהלת "כור" החליטה על ביצוען. כך למשל התנגד לרכישת חלק השותף הפרטי ב"אליאנס" והרכישה נעשתה בניגוד לדעתו, הדורש מזמן לצמצם את הנהלת כור סחר חוץ.

גם לאחר שהחליט להתפטר טוען אופיר כי יש לקיים את המסלקה הפנימית ב"כור". לפני כשנה הוחמרו כללי המסלקה הפנימית, כאשר ממפעלים שהפסידו, ושלא צמצמו מלאים וחייבים לפי דרישת אגף הכספים נמנע מימון. המסלקה ב"כור" היא וולונטרית, כאשר לחברות ולמפעלים לא רק מותר, אלא אף מעודדים אותם ללוות בבנקים, תוך מגבלה על הריבית המקסימלית שמותר להם לשלם. הריבית הפנימית ב"כור" כיום היא ריבית חח"ד, גבוהה במידה ניכרת מהריבית הפנימית במסלקה הוולונטרית של קבוצת "כלל" למשל, כשהריבית הגבוהה היא הדיבוונית, דהיינו חברות שיש להם יתרות גדולות משיגות בקונצרן ריבית גבוהה.

ככל הנראה לא יוצאות השמועות על שינויים פרסונליים מתוכננים מלשכתו של המנכ"ל בני גאון. כך דחה גאון ספקולציות באשר לשינויים בהנהלת תדיראן, ובביקורו שם לאחר היוודע זכיית תדיראן במיכרז הענק האמריקאי, טרח ליצור אווירה לבבית תוך שהוא מתגאה שיש לו עדיין מספר עובד בתדיראן.

"שר הבינוי מונע ממע"ץ לפתח כבישי הנגב ומפנה הכספים ליו"ש"

מאת אריה ארד

סגן־השר אברהם כץ־עוז מאשים את שר הבינוי דוד לוי, שהוא מונע ממע"ץ לפתח את רשת הכבישים בנגב, כדי להפנות יותר ויותר משאבים לפיתוח כבישים ביהודה ושומרון. לשכת השר לוי דוחה האשמות אלה ואומרת, כי יש לראות אותן על רקע מערכת הבחירות הפנימית במפלגת העבודה.

סגן־השר כץ־עוז עומד בראש ועדת ההיגוי של ועדת השרים לענייני פיתוח הנגב. הוא טוען, כי מע"ץ נמנעת מביצוע עבודות שאושרו בוועדת השרים. בין הכבישים, שפיתוחם נמנע, הוא מונה את הקטעים מצפה־רמון–עובדה, בית־קמה–באר־שבע לרבות המיחלף בבית־קמה, ערד–מצדה כפר סילבר־כפר ורבורג ואשקלון־ארז.

מנכ"ל מע"ץ יהודה כהן אומר, שהקטע שבין מצפה־רמון ועובדה הוא אכן ברמה ירודה, אולם התנועה בו שואפת לאפס ומשום כך אין זה הזמן להשקיע את המשאבים המוגבלים בשיפוצו. כהן מוסיף, כי הקטע שבין ערד ומצדה הוא כביש תיירותי ברמה, המספקת את הצרכים שלהם כעת. כביש ברמה הולמת יורד מערד לחוף ים־המלח ובו אפשר להגיע גם למצדה.

אשר לקטע הכביש שבין בית־קמה ובאר־שבע אומר מנכ"ל מע"ץ, שרק עתה הושלם המסלול הנוסף בין קרית־גת ובית־קמה, למרות שכדאיותו גבולית מבחינה כלכלית. בקטע שבין בית־קמה ובאר־שבע עוברות 7,000 כלי־רכב ביום ואין הצדקה כלכלית להוספת מסלול ולהקמת מיחלף בצומת בית־קמה. במע"ץ מחשיבים יותר סלילת כביש, שיעקוף את באר־שבע ממזרח, כדי שהתנועה הרבה לא תחצה את העיר. הכביש כבר נמצא בשלבי תיכנון מתקדמים. לכשיושלם, תימנע בין היתר חציית העיר על־ידי רכב כבד המוביל חומרים רעילים.

מנכ"ל מע"ץ מוסיף, כי כביש נחשון־כפר ורבורג נמצא בתהליכי עבודה. בשלב ראשון הושלמה בימים אלה הסדרת צומת ראם ורימזורו, דבר שיקל במיוחד על רכב הבא מירושלים להשתלב בתנועה דרומה. עתה יוחל בשיקום הקטע שמנחשון עד צומת־ראם ולכשיושלם יגשו להרחבת הקטע שבין כפר סילבר וכפר ורבורג.

לבסוף אומר מנכ"ל מע"ץ, שהקטע בין אשקלון וארז הוא קטע עמוס, שיש הצדקה להרחיבו, אולם עבודה זו פחות דחופה מעבודות אחרות במרכז הארץ ובצפונה, כמו למשל המיחלפים על כביש גהה והשלמת כביש עכו־נהריה. כך למשל הושלמה בימים אלה הסדרת הצומת שבכניסה הדרומית לנצרת ורימזורו במערכת ממוחשבת חדישה ביותר. המדובר במיפגש הדרכים מכיוון עפולה ומכיוון טבעון מזה, ומכיוון נצרת ונצרת עילית מזה, הידוע בכינוי "צומת משרד הבריאות".

דוברת משרד־הבינוי עליזה גורן אמרה בעקבות הסברים אלה, כי יש לראות את האשמותיו של סגן־השר כץ־עוז על רקע מערכת הבחירות הפנימית במפלגת העבודה. הדוברת מדגישה, כי השיקולים ביחס לפיתוח רשת הכבישים נעשים על־פי אמות־מידה מקצועיות ובהתחשב בצרכי הבטחון.

קבוצת משקיעים ומשפ' רקנאטי רוצים להשקיע בשליטה באי.די.בי.

מאת דוד שרביט

קבוצת משקיעים מוכנה להשקיע עם משפ' רקנאטי במחזור השליטה בקבוצת אי. די. בי ובנק דיסקונט. המשפחה מודעת לכך כי מחזור השליטה כרוך בהשקעה הונית גדולה ולצורך כך גיבשה את קבוצת המשקיעים סביבה.

מזה תקופה ארוכה שמשפ' רקנאטי וראשי אי. די. בי ובנק דיסקונט מנסים לשכנע גורמים בממשלה ובבנק ישראל לפתוח איתם במשא ומתן על מחזור השליטה בקבוצה, לפני פדיון המניות הבנקאיות באוקטובר. חששם הוא מהמשך אי־ההידודות סביב עתיד השליטה בבנקים ומפעילות חקיקתית שתפגע בזכויות הקיימות של בעלי השליטה.

מקור מוסמך בצמרת קבוצת רקנאטי מסר כי במסגרת של משא ומתן מוקדם מוכנה המשפחה לדון גם בשיפור הזכויות של מניות הקבוצה וצמצום הזכויות של המניות העדיפות בשליטה, אף שגם במצב הנוכחי הרכב המניות באי. די. בי אינו כולל מניות יסוד כפי שקיים בקבוצות הבנקים האחרות. בעלי השליטה בקבוצה מודעים לכך כי שינוי בזכויות השליטה במניות יחייב השקעה הונית ניכרת מצידם כדי להבטיח את השליטה בעתיד ולפיכך גיבשו סביבם קבוצת משקיעים שתהיה מוכנה להשתתף איתם בהשקעה הנדרשת. לפי הערכות של מומחים בשוק ההון תדרש השקעה של קרוב ל־200 מיליון דולר, כדי שמשפחת רקנאטי תוכל להבטיח לעצמה את השליטה בקבוצת אי. די. בי, אם יושוו זכויות השליטה בכל מניותיה.

עד כה לא היתה כל היענות מעשית מצד הרשויות לפתיחת משא ומתן על עתיד השליטה בקבוצה. באוצר נוטים לדחות את הטיפול בבעיה זו לאחר הבחירות, אף שבנק ישראל לוחץ, גם פומבית, להקדמת הטיפול בנושא. לדעת ראשי קבוצת אי. די. בי ניתן גם לגשת למו"מ נפרד עימם שישמש מודל לפתרון הבעלויות בקבוצות הבנקים האחרות.

נמשכת מגמת ההאטה בצריכה

מאת אמנון אטד

גם בחודש שעבר נמשכה מגמת ההאטה בצריכה המסתמנת במשק בחודשים האחרונים.

תמונה זו עולה הן מנתוני ההכנסות ממע"מ של מנהל ההכנסות באוצר והן מנתוני היבוא של מוצרים בני קיימא שמרכז אגף המכס. ניתוח נתוני ההכנסות ממסים עקיפים אחרים, כגון מיסי דלק וסיגריות והיטל על מט"ח, מראה על יציבות בהכנסות בהשוואה לחצי השנה האחרונה.

לדעת סגן הממונה על הכנסות המדינה, יורם גבאי, מצביעים נתוני גביית מס ערך מוסף בחודש שעבר על המשך ההאטה בצריכה, אולם לדבריו קשה לאמוד את עצמת המגמה.

ברמת היבוא המתונה שנרשמה במאי במוצרים בני קיימא הנרכזה עיקר הירידה במקררים, מכונות כביסה ומדיחי כלים.

בהכנסות ממס הכנסה, לעומת זאת, נרשמה גם בחודש שעבר עליה ריאלית בהשוואה לחודש המקביל אשתקד. כמו בעבר, מוסברת גם הפעם עליה זו בשילוב של עליה ריאלית בשכר וגידול בפעילות הכלכלית בהשוואה לתקופה המקבילה בשנה שעברה.

רווח והפסד / רו"ח מנחם רהב

רואי חשבון ושכר טרחה

שכר טרחה נמוך עלול לפגוע ברואה החשבון ובגוף המבוקר על ידו

ה"שטפון" של רואי חשבון חדשים שהוסמכו ומוסמכים בשנים האחרונות, ביחד עם מצב המשק שאינו צומח ומקיים דינמיקה עסקית המאפשרת מצוי פוטנציאל "שטפון זה" – יצרו מצב של תחרות שמקצוע החשבונאות מתלבט כיצד להתמודד עימה. שני גורמים נוספים מכבידים את הקושי בעניין זה: הפוגה מסויימת שחלה כשגיונות החקיקה בתחום המסים יצרה רגיעה בתחום זה שכילה בשנים האחרונות את מיטב מרצם וזמנם של רואי החשבון שעסקו בקליטת החוקים, לימודם וההתמודדות עם יישומם. כר בבד הזה ומתעצם זרם הסטודנטים המסיימים את חוק לימודיהם, עוברים את בחינות ההסמכה ותקופת ההתמחות ומצטרפים אל רואי החשבון המוסמכים. תקצר הידיעה מהצגת מספרים ונתונים אחרים, די אם נציין שמספר הסטודנטים המצויים כיום בתהליך ההכשרה לראיית חשבון קרוב למספרם הכולל של חברי לשכת רואי החשבון בישראל והדעת מתקשה לעכל את התוצאות האפשריות של מספר כה רב של רואי חשבון במשק שפניו אינם לגידול בקצב דומה.

במצב המתואר, אין מנוס מקיומה של תחרות גוברת והולכת שאחת מתוצאותיה הינה האפשרות של הורדת מחירים בהם נכונים משרדי רואי החשבון להציע את שירותיהם ללקוחותיהם, או ללקוחות של משרדים אחרים.

להורדת המחירים עלולות להיות של השלכות אפשריות: – נסיון לחסוך בהוצאות ביצוע הביקורת ואולי אף לגרום מבלי־משים לפגיעה ברמתה, ויצירת מצבים של פגיעה באי התלות שהיא תנאי בסיסי בתפקודו של רואה החשבון החיצוני.

עצמאותו ואי תלותו של רואה החשבון, בבואו לחוות את דעתו על הדו"חות הכספיים שבוקרו על ידו, הינה ערך כמעט מקודש במקצוע. עצמאות זו עלולה להיפגע אם וכאשר יווצר קשר כספי או עניין כספי של רואה החשבון בגוף המבוקר, לרבות מצב שבו נותן רואה החשבון, או מקבל הלוואה כספית מהגוף המבוקר.

שכר טרחה המגיע לרואה חשבון עבור עבודתו ולא נגבה במועדו עלול להחשב לעניין זה כהלוואה שניתנה ע"י רואה החשבון לגוף המבוקר ולפיכך מחייבים כללי המקצוע כי רואה החשבון הבא לחוות דעה על דו"חות כספיים, צריך להימנע ממצב בו טרם סולקו דמי הבקורת המגיעים לו עבור תקופות קודמות ואם אין הדבר כך הרי שאפשר ואי־תלותו תיפגע מכך.

סיטואציה דומה אפשרית בשעה שמשרד רואי חשבון מתקשר עם גוף לביצוע ביקורת ומציע את שירותיו במחירים הנמוכים מהעלות הכרוכה בביצוע הביקורת המתחייבת. מכיוון שמשרדי רואי חשבון אינם פועלים עפ"י מתוך מטרה לסבסד גופים עסקיים אחרים או להפסיד כסף לשמו, אין מנוס מהמסקנה שמשרד המציע מחירים אלה מבקש לכרוך את עצמו להתקשרות ארוכת טווח באופן שבו תכסינה הכנסותיו בטווח הארוך את ההפסד שייגרם בשלב הראשון כתוצאה מהמחירים הנמוכים שהוצעו. התוצאה הבלתי נמנעת במקרה דנן הינה קיום אינטרס חזק של רואה החשבון בהמשך קיומו לטווח ארוך של הגוף המבוקר, וממילא נפגמה עצמאותו של רואה החשבון.

לקוי דומה נגרם במקרים השכיחים לאחרונה במקומותינו, במסגרתם מוצעים על ידי משרדי רואי החשבון, ללקוחות פוטנציאליים, שרותים שונים ללא כל תמורה במסגרת "היכרות", "גישוש" או סתם נסיון להגיע להתקשרות עם הלקוח באמצעות מתן שרותים תחילים ללא כל תמורה. ברור לכולנו שמתן שרותים מעין אלה נועד להיות "מפתה" בעתיד על ידי ההכנסות שאפשר ותצמחנה מהמשך ההתקשרות עם הגוף המבוקר, ואולם שוב נוצר, אולי מבלי להבחין בכך, מצב של פגיעה באי תלותו של רואה החשבון שיפגע קשות מהאפשרות שהגוף המבוקר יפסיק את פעילותו לפני שרואה החשבון הספיק לכסות את הפסדיו מהתקופה בה ניתנו שירותיו ללא תמורה.

המסקנה ההכרחית מהדילמה שתוארה לעיל הינה התייחסות ספציפית ודחופה של לשכת רואי החשבון בישראל השוקדת על העשייה בתחום זה של כללי המקצוע של חבריה, לשם קביעת כללים שימנעו מתן שרותים על ידי רואי חשבון ללא תמורה כלל או בתמורה שחבויים מאחוריה הסדרים עתידיים שעלולים לפגוע באי התלות וממילא גם באקלים הכללי שבו מבקשים רואי החשבון לתפקד.

מאור תובע לפטור ישראלים מתיקון בחוק ההקצבות שמגביל השתתפותם במכרזי הפנטגון

מאת סופרת "דבר"

נשיא לשכת המסחר ישראל־אמריקה יהושע מאור בקש משר התעשיה והמסחר אריאל שרון לדון עם ממשלת ארצות הברית בפגיעה בחברות ישראליות עקב תקנה שהוכנסה בתקציב הפנטגון. השבוע יתקיימו בישראל דיוני הוועדה המשותפת לישראל ולארה"ב לבחינת התפתחות יישום הסכם הסחר החופשי בין שתי המדינות, ומאור מבקש שישראל תעלה את השגותיה לתקנה זו במהלך הדיונים.

על־פי התיקון שהוכנס בחוק ההקצבות האמריקאי לא רשאי הפנטגון לרכוש מוצרים שיש בהם מרכיב יבוא לארה"ב של טקסטיל וסיבים סינטטיים בציוד אישי. עקב החמרה זו התעוררו קשיים בהשתתפותן של חברות ישראליות במכרזים של זרועות הבטחון האמריקאיים. המדובר במוצרי בטחון בעלי מרכיב של טקסטיל. לדוגמא: אוהלים, אפודות מגן, קסדות, רשתות הסוואה, תחבושות וכו', אשר התיקון אוסר רכישתם ממקורות חיצוניים.

מאור מדגיש כי תיקון זה כבר חסם את השתתפותה של חברה ישראלית במכרזים לאספקת כובעי שריון, ועלול למנוע בעתיד מחברות תעשייה ישראליות להשתתף במכרזי הפנטגון, או להיכנס להסדרי קבלנות מישנה בהם.

לשכת המסחר תובעת לפטור את ישראל מהתיקון ופנתה גם לשגריר ארה"ב בישראל קליינטון ייטר להעביר דרישתה לממשל.

חובות חברת "מרכז הארגזים" לבנקים כ־16 מיליון שקל

מאת חיים ביאור

חברת "מרכז הארגזים" וכן חברת "מ.ש.ש." הקשורה בה, חייבות לבנקים מעל 16 מיליון דולר.

"מרכז הארגזים" ו"מ.ש.ש." עוסקות בייצור ארגזים לצרכים חקלאיים בישוב ריחן שבגליל העליון, בעוד משרדיהן וכן המחסנים מצויים בדרום תל־אביב. עקב מיקומו הגיאוגרפי, אושר למפעל בריחן סיוע במסגרת מעמד של מפעל באיזור פיתוח.

לפני כ־10 ימים מינה בית המשפט המחוזי בתל־אביב את עו"ד ליאונה סבינסקי כמפרק זמני של "מרכז הארגזים", בעקבות פנייתה של חברת "סיטי פלסט", שנמנתה עם הספקים הלא גדולים של "מרכז הארגזים".

בימים אלה הוגשה לבית הדין האזורי לעבודה בתל־אביב תביעה על הלנת שכר ל־55 העובדים ב"מרכז הארגזים". התביעה, שהוגשה באמצעות בא־כח העובדים, עו"ד מיקו מנחם, היא בסכום המתקרב למיליון שקל. עובדי החברה לא קיבלו משכורת מאז חודש פברואר ומיעוטם לא קיבלו משכורת מאז ינואר.

בסוף השבוע שעבר הוגשה בקשה מטעם המפרק הזמני לבית המשפט המחוזי כי יורה על פיטוריהם של 55 העובדים, כדי שלא ייחשבו עוד כעובדי "מרכז הארגזים" ויהפכו לזכאים לקבלת דמי אבטלה משירות התעסוקה. פעולה זו גם תפחית את הנטל הכספי מהחברה שבפירוק.

בא כחם של העובדים הוסמך לברוק את האפשרות ש"מרכז הארגזים" תרכש בידי העובדים, בתמורה לחוב שהם נושים. יצויין, כי אחד הבעלים של החברה יושב במאסר לאחר שהורשע בעבירות מס.

עובדי דובק תומכים במנכ"ל החדש

מאת אבי שוברט

מרדכי פלץ: במקום לפנסיה

העדרותו הממושכת מהארץ של מנכ"ל דובק, זורח גהל, הביאה למינויו של מרדכי פלץ למנכ"ל החברה במקומו. בעקבות מינוי זה הודיעו עובדי דובק, כי ישתפו פעולה עם המנכ"ל החדש להחזרת הפעילות התקינה לחברה.

ראשי ועד העובדים, דוד שאשא, פימה בוריס ויצחק בנבנישתי בן 19 תומכים במנכ"ל החדש וכי יעניקו לו סיוע במאבקים החיצוניים איתם תתמודד החברה. ראשי הוועד הביעו את אמונם ביכולתו של פלץ להשיב את הסדר על כנו.

פלץ, בן 68, החל לעבוד בחברת דובק בשנת 1958, כמנהל החברה הירושלמית לסיגריות. כאשר הוחלט בדובק לסגור מפעל זה, לפני 15 שנה, מונה פלץ לתפקיד מנהל האגף לסיגריות ובחברה הישראלית לטבק.

בסוף השבוע, ניסו ראשי ועד העובדים בדובק לשכנע את יצחק ברמן היו"ר הפורש של מועצת להישאר דירקטור בחברה. ברמן סירב, אך הבטיח להמשיך לסייע לדובק, לכשיידרש, בלא שכר.

ברמן פרש ממועצת המנהלים של דובק, לאחר שמרדכי פלץ נבחר לתפקיד המנכ"ל. לדעת ברמן, צריך היה למנות לדובק מנכ"ל חיצוני.

נדל"ן / אבי שוברט

"סולל־בונה" זכה במאי בעבודות ב־30 מיליון שקל

חטיבת הקבלנות של סולל־בונה זכתה במספר פרויקטים לבצוע קבלני בהיקף כספי של 30 מיליון ש"ח בחודש מאי. זהו גידול משמעותי בהשוואה לרמה הממוצעת בחודשיים הקודמים.

מבין הפרויקטים שנתקבלו, ניתן לציין את הקמת הקניון בבאר־שבע, שלב נוסף בפארק גירון בראשון לציון, הרחבת מפעל ליצור־כימיקלים, בניית 56 יחידות דיור באילת עבור חברת "שיכון ופיתוח", חפירת שיגומים לעומק של עד 19 מטרים בים במסגרת עבודות־מפעלי האשלג, בית החרושת "תלמה", עבודות עפר, פיתוח ותשתית במקומות שונים.

למרות זאת, מציינים בסו"ב, כי ההאטה המורגשת בפעולות ענף הבניה בששת החודשים האחרונים באה לידי ביטוי בקיטון היקף התחלות, בנייה, – למגורים – ולענפי המשק השונים הן מצד יזמים פרטיים והן מצד גורמים מוסדיים. אחת הסיבות היא כניסתם של משקיעים פוטנציאליים, הן מהארץ והן מחו"ל, לעמדות המתנה.

במקביל מורגשת היטב היעדרותם של פועלי השטחים המשליכה על הקיטון בהיקף הפעילות השוטפת בכל הענף, ובכל איזורי הארץ.

ניתן לציין כי עוצמת הירידה גדולה במיוחד באיזורי הצפון – חיפה והגליל ובאיזורי הדרום – שפלת יהודה, אשקלון ובאר־שבע בהם מגמת הירידה בפעילות הענף הינה מעמיקה ומתמשכת.

"מבני תעשיה" תשכיר 17,000 מ"ר באריאל

"מבני תעשיה" שודה של מבני תעשיה מהודרים בגן התעשיה החדש שהקימה באריאל שבשומרון מוציאה להשכרה בימים אלה חברת "מבני תעשיה". הגן מקיף כ־17,000 מ"ר של מבנים הכוללים חמישה מבני ייצור תלת קומתיים, בשטח של 1,300 מ"ר כל אחד; שישה מבני ייצור חד קומתיים בשטח של כ־1,200 מ"ר ומבנה שירותים מרכזי בשטח של כ־3,000 מ"ר. מבנה זה יכלול חנויות ושרותי מסחר, חדר אוכל וקפיטריה, סוכנות דואר ושרותים טכניים שונים.

מנכ"ל חברת "מבני תעשיה" מר יוסף פינצ'וק מסר, כי גן התעשיה באריאל הוקם במסגרת התפיסה הכוללת לפיתוח המדעי והטכנולוגי של האזור. במסגרת זו מתוכננת גם הקמת קרית המדע שאמורה לכלול, בין היתר, מכללה טכנולוגית ובית ספר להכשרה מקצועית. ועדת אכלוס של הגן תבטיח את ייחודו של האתר ואת איכלוסו בתעשיות מתקדמות ובמפעלים טכנולוגיים, תוך העדפת תעשיות עתירות ידע, במיוחד כאלה המייצרות ליצוא.

אריאל נהנית ממעמד של אזור פיתוח א' בכל הנוגע להטבות על פי החוק לעידוד השקעות הון.

בהקמת גן התעשיה באריאל הושקעו כ־10 מיליוני דולר. מחירי השכירות למ"ר בפרוייקט ינועו בין 4־6 דולר למ"ר.

"אשדר" מכרה 26 דירות בחודש מאי

חברת "אשדר" מכרה בחודש מאי 1988 26 דירות באתריה שבכל רחבי הארץ.

מחברת "אשדר" נמסר, כי עיקר הביקוש בחודש אפריל היה באתריה הבאים: קרית־מלאכי - 5, אריאל - 14, ראשון לציון - 4, בת־ים - 2. השאר - באתרי "אשדר" שבעל רחבי הארץ.

"אשדר" העלתה באמצע חודש מאי את מחירי דירותיה ב־0.7% - מלוא עליית מדד תשומות הבניה. החברה החלה בסוף חודש מאי במבצע מכירות בפסגת־זאב שבירושלים. "אשדר" מוכרת במקום 20 דירות וילה בסטנדרט גבוה ומציעה לחמשת הרוכשים הראשונים 5% הנחה ממחיר הדירה ו־5% נוספים למשלמים מלוא מחיר הדירה במזומן.

גידול 25% במכירות שיכון עובדים במאי

בחודש מאי מכרה חברת "שיכון עובדים" 108 דירות לעומת 87 דירות שנמכרו בחודש אפריל. זהו גידול של 25 אחוז.

מכירות החברה בחודש מאי 1988 היו גבוהות ב־27 אחוז מהמכירות בחודש מאי 1987 שהסתכמו ב־85 דירות.

בתקופה ינואר־מאי 1988 מכרה "שיכון עובדים" 442 דירות, לעומת 377 דירות שנמכרו בתקופה המקבילה אשתקד - כלומר עליה של 17.2 אחוז.

מחירי החברה הועלו בחודש מאי 88 ב־1%. מכירות החברה בחודש מאי כוללות: 67 דירות באזור תל־אביב והמרכז, 10 דירות באזור חיפה והצפון, 24 דירות באזור הדרום והנגב, 7 דירות באזור ירושלים.

קבוצת נייטי קירש זכתה במיכרז המרינה בהרצליה

חברת איי.פי.סי. בשליטה בע"מ ברנהרד שטרנטל וחב' ישרם בראשותו של נייטי קירש זכו במכרז הגדול ביותר בתולדות מינהל מקרקעי ישראל להקמת מרינה בהרצליה. ועדת המיכרזים של המינהל המליצה לקבל את הצעת היזמים לשלם למינהל מיליון ש"ח נוסף ל־4 מיליון ש"ח אשר ישולמו לחברה לפיתוח המרינה וערבות בנקאית בסכום של 5 מיליון דולר שהפקיד החברה. פרוייקט המרינה מוערך ב־40 מיליון דולר. בתי המלון והמרכזי התיירות והמסחר אשר יוקמו במסגרת הפרוייקט מוערכים ב־250 מיליון דולר. בצמרת המינהל שרר מתח רב לקראת פתיחת המיכרז שכן היה חשש בשל המצב המדיני לא יעזו משקיעים זרים להיכנס למחויבויות והשקעות ארוכות טווח וגבוהות בישראל.

מלבד הזוכים ניגשו במיכרז עוד שתי חברות: קבוצות חירם־לנדאו בע"מ בשותפות עם קבוצת אבדריו אשר דרשו מהמינהל 14 מיליון ש"ח תמורת ביצוע העבודות וחברת "אזורים" אשר הודיעה, כי היא מבקשת להיכנס למשא־ומתן אם לא יהיו זוכים במיכרז. פרוייקט המרינה ישתרע על שטח של 415 דונם, דרומית למלון אכדיה ויכלול שטח מיובש בן 130 דונם עליו יוקמו בתי מלון דירות ובתי נופש, שרותי מסחר, מסעדות, מועדוני ספורט ובידור ומוסדות ציבור.

בנק ישראל מציע:

שגיא גליל

השקעה צמודה נושאת ריבית ניתנת למימוש בכל עת

ביום שני, 6 ביוני 1988, יוצעו במכרז האגרות הבאות:

(החיוב הכספי ייעשה רק ב־7.6.88)

אגרות חוב צמודות למדד המחירים לצרכן כולל מדד החודש האחרון (בעיקור 5)

סדרה	סכום מוצע (מיליוני שקלים חדשים)	מחיר מינימום	פדיון
"שגיא" 4226 ב'	25	94%	בתום 6 שנים
"גליל" 5606 ב'	25	83%	בתום 17 שנים

הסדרות צמודות למדד המחירים לצרכן שיפורסם עבור חודש יוני 1988 ותפדינה ביום העסקים האחרון של חודש יוני.

אגרות החוב ישאו ריבית 4.75% לשנה.

הריבית תשולם בשיעורים שנתיים ביום העסקים האחרון של חודש יוני בכל שנה החל מחודש יוני 1989.

המדד הנוסף (בעיקור 5) על הריבית והקרן יצטבר בתנאי הקרן וישולם כאמור בדרכי תשלום הריבית ובדרכי פדיון הקרן בתקנות מלווה מדינה סדרות מסוג "שגיא" ו"גליל".

הסדרות תרשמנה למסחר בבורסה תוך שבועיים מיום פרסום מדד המחירים לצרכן לחודש יוני 1988.

ההזמנות יוגשו לבנק ישראל ביום 6.6.88, במחירים שלא יפחתו ממחירי המינימום הנ"ל. מחיר המכירה שייקבע במכרז יהיה אחיד, כאמור בתקנות מלוות מדינה (מכרזים).

פרטים מלאים ורכישה בכל סניפי הבנקים ואצל חברי הבורסה לניירות ערך.

התנאים המחייבים של הנפקות אלו נקבעו בתקנות מלוות מדינה (סדרות מסוג "גליל" ו"שגיא") ובתקנות מלוות מדינה (מכרזים).

לשכת הפרסום הממשלתית

שגיא ★ גליל ★ אדמון ★ רמון ★ גלבוע ★ – ניירות הערך של המדינה

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
אג	5442.27	5404.25
אבוקה	418.50	410.24
אגח	281.64	276.23
אגם	111.86	109.69
אגיד	1901.93	1864.57
אדם	168.54	165.28
אופיר	173.37	172.18
אור	437.91	434.15
אורין	133.24	130.61
אורלי	307.32	305.64
אורן	870.47	853.56
אייל	5645.88	5535.90
אידים	5785.69	5666.59
איתן	829.58	819.30
אלה	686.95	673.10
אלמוג	711.33	702.66
אנליסט אג"ח	108.79	107.31
אנליסט גמישה	101.63	99.21
אנליסט מניות	96.25	93.90
אפקור	105.36	102.27
ארז	318.42	314.51
אש	140.51	137.22
אשל	195.45	191.65
אתגר	89.15	88.07
אתרוג	271.91	269.28
בהולה	160.61	157.74
בוטן	545.79	535.27
ברק	484.14	474.50
ברקת	331.31	328.89
גביש	1656.27	1624.39
גבע	123.27	121.26

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
גורן	477.49	475.44
גיא	109.83	108.21
גיל	3443.60	3376.57
גלית	689.77	681.22
דגבון	363.77	360.28
דוכיפת	529.08	522.61
דולב	261.45	256.08
דורון	1674.51	1643.66
דותן	288.71	283.34
דליה	603.10	592.64
דרור	346.98	340.89
דקל	369.38	362.23
הדס	485.38	483.16
הילה	430.75	428.84
הוד	581.46	571.46
זהר	117.52	115.81
זיו	144.83	142.72
זינוק	185.52	183.29
זיק	98.49	96.39
זמיר	460.87	455.23
חוית	174.57	172.22
חליפין	154.18	153.76
חלמיש	224.38	222.91
חץ	159.21	158.89
שמש	122.06	119.39
טל	6658.13	6584.75
יובל	492.56	486.65
יהלום	177.88	174.53
יסודות	376.76	373.45
יערה	482.14	476.36
כוכב	308.96	305.21
כחל	133.38	131.77
כלנית	659.49	647.90
כספית	282.50	280.39

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
כרמל	140.61	138.41
כתר	1278.10	1251.74
להב	5040.46	4942.30
למשקיע	134.01	132.59
לפיד	336.86	335.12
לקט	2078.58	2037.06
לשם	411.47	408.71
מגדל	1482.64	1454.54
מגבה	4227.40	4189.58
מגן	276.77	272.81
מבוך	3946.08	3910.25
מוד	1691.43	1667.65
מורן	894.80	885.92
מכח	26052.64	25658.67
מיתר	1105.59	1084.36
מכלול	100.88	98.96
מנוף	4858.52	4745.87
מעין	788.23	773.52
מקשה	415.95	413.21
מרווח	135.97	133.46
מרום	1455.35	1427.07
נוגה	157.70	155.38
נכסף	286.69	284.68
נבע	477.90	470.79
נילי	140.92	138.84
סביון	657.95	646.28
סגולה	148.92	145.99
סלע	404.07	401.42
סמבית	575.21	568.12
סער	391.24	386.54
ספיר	176.48	176.05
עדי	373.05	368.75
עדית	795.79	789.90
עידן	527.42	519.80

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
ענבר	117.16	114.66
ענת	2392.62	2374.87
עפרוני	545.35	538.70
ערמון	138.33	127.86
פיא	1715.28	1682.02
צבר	560.88	553.79
צופית	502.39	496.20
צוק	135.61	135.07
צמיר	1222.39	1198.27
צבירה	540.35	532.56
צמרת	154.28	153.14
קריה	108.12	106.68
קלע	177.59	176.70
קשת	112.97	111.60
רונית	18279.14	18123.54
רימון	142.54	142.30
רקפת	912.42	897.92
רשף	441.40	435.52
ביכ	487.82	482.05
שחם	365.18	361.73
שירה	467.05	463.59
שביר	446.27	437.61
שחף	698.20	688.06
שקם	737.91	723.65
שקד	197.23	195.39
תאנה	255.51	252.92
תדהר	530.91	528.26
תירוש	591.89	584.64
תנופה	110.84	108.64
תפוז	274.92	269.64
תפוח	213.60	212.11
תרשיש	123.60	119.35
תשרי	568.31	563.66

هكذا من الأصل

مكان الأصل

חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות

167,000 עובדים – בסיכון גבוה להיפגעות מקרניים על־סגוליות

(עו) – תשעה מתוך 100,000 גברים ו־14 מתוך 100,000 נשים לקו בסרטן העור הקטלני מסוג מלנומה ממאירה – כך עולה, בין השאר, ממחקר שנעשה בין השנים 1977–1981. עד היום לא מוכרת מחלת סרטן העור כמחלה מקצועית בביטוח הלאומי.

החוקרת הראשית בסקר, הדרמטולוגית ד"ר אסתר עזיזי, מסרה אתמול במסיבת עיתונאים בבית סוקולוב בתל אביב, כי באחרונה הסתיים מחקר שהקיף 5000 עובדים (0.4 אחוזים מכלל המועסקים בישראל) וכן 450 מעסיקים בענפים השונים הכרוכים בעבודה בחוץ. לדבריה 167,000 עובדים נמצאים בדרגת סיכון גבוהה להיפגעות מחשיפה ממושכת לקרני השמש העל־סגוליות בעבודה.

לאור הממצאים והאמורים ממליצים כיום אנשי צוות המחקר להתחיל בפעולות התערבות ברמה ממלכתית:

★ פעולות הסברה לעובדים לגבי חשיבות הלבוש המלא (מכנסיים ארוכים, שרוולים, צווארון וכובע) ושימוש בתכשירים מסנני־קרני־שמש נוסף על לבוש. ההסברה צריכה להיות מתוחכמת כדי לא לעורר התנגדות.

★ הרחבת מודעות המעסיקים ותמרוצם להקים סככות, להתקין מגנים ולארגן משמרות מפוצלות בקיץ כדי להקטין את השהייה בחוץ עד כמה שאפשר.

את המחקר ממנה „הוועדה לפעולה מונעת ומחקר בבריאות בעבודה". יו"ר הוועדה, שלמה אמיר, מסר כי היא מונתה על־ידי שר העבודה והורכבה מנציגי משרדי העבודה, הבריאות, הביטוח הלאומי, קופות החולים וארגוני המעבידים והעובדים היצרנים. מימון פעילות הוועדה בא מחשבון מס מקביל.

השופטת שושנה ברמן מנמקת החלטתה לזכות את בלס ממרמה בנסיבות מחמירות

„חומרת מעשים נמדדת ביחס ישר לקרבן עצמו; אנשי א.ש.ת. כספים לא קרבן תמים"

(עו) – „לא שוכנעתי שעבירת המרמה בוצעה בנסיבות מחמירות משום ניצול תמימותם של מנהלי א.ש.ת. חומרתם של מעשים נמדדת ביחס ישר לקרבן המעשה. בהתחשב בחלק הפעיל שלקחו אנשי א.ש.ת. בפעילותם הפיננסית שהתנהלה עם הנאשם, אין לומר כי נפלו קרבן תמים למעשה המרמה" – כך נמקה השופטת המחוזית שושנה ברמן את החלטתה לזכות את איש העסקים דוד בלס ועוזרו צבי אהרוני מן המרמה בנסיבות החמורות שייוחסה להם בתביעה. כזכור הורשעו השניים בקבלת דבר במרמה ואתמול נמסרו נימוקי פסק הדין.

השופטת מתארת בתחילת הכרעת הדין את בלס כאשף במניפולציות והתמרונים הפיננסיים בנתיביו המפותלים של השוק האפור.

„מימונותו של בלס בעסקי השוק האפור, הדימוי שלו כאיש עסקים המגלגל סכומי כסף גדולים, הכריזמה האישית שלו ובטחונו העצמי, העניקו לו בעיני פעילי הגופים הפיננסיים של התקו"ם תדמית של איש אמין מאוד שכדאי להתקשר איתו בעסקים", מציינת השופטת.

השופטת מדגישה, כי אין חולק על כך שלא נערך שום חוזה או הסכם פורמלי בין א.ש.ת. לבלס בקשר לפעילותם הפיננסית וברור גם כי לא מדובר כאן בעסקאות רגילות של „הלוואה קונבנציונאלית" ממלווה ללווה בסכום ידוע, צמוד או לא צמוד לתקופה זו או אחרת בריבית קבועה או ניידת עם ערובה וביטחון כזה או אחר או בלעדיהם. ונשאלת השאלה מה האופי המשפטי של ההתקשרות לפיה התנהלה פעילותם.

„אמן הגלגולים"

השופטת קובעת: „כלל הוא בדיני הבנקאות, כי כל סכום המופקד בבנק, בין בחשבון עו"ש ובין לזמן קצוב, יוצר חוב מצד הבנק כלפי הלקוח ועימו החובה להחזיר סכום הפיקדון לאותו לקוח, מיד עם דרישתו או בזמן שנקבע מראש. ולכן, על פי כללי המשחק של בנקאי ולקוח צריך היה בלס לעמוד בחובה הזו שהיא מעיקרי מאפייניה של הבנקאות. אך לבלס קשה היה לעמוד בחובה זו. ראשית יכול היה למחזר כספם של א.ש.ת. שהיה בזרימה מתמדת ושנית הוא הרי נהנה מיתרונותיה של פרסונה גרטה בשל תרומותיו הכספיות הגדולות והיתה לו זכות למשיכות יתר ברבים מחשבונות הבנקים. אמנם משיכת יתר יוצרת לבלס חוב נוסף אך הוא הרי אמן הגלגולים".

ביקורת על א.ש.ת.

השופטת מותחת ביקורת על א.ש.ת. שכיבדה את הכלל הבנקאי האומר „אין ללקוח המפקיד כספו בבנק הזכות להתערב בשימושים שעושה הבנקאי בכספי מפקידיו" וזאת ללא כל פיקוח ולמרות שכלל זה תופס רק לגבי תאגיד בנקאי.

השופטת ממשיכה בביקורתה ואומרת כי הוברר במהלך המשפט שא.ש.ת. מעולם לא דרשה מבלס דיווח על פעילותו העסקית, על נכסיו, על השקעותיו. ואכן, מציינת השופטת, ניצל בלס את היתרון הזה והשתמש בכסף שהוחזר על ידי א.ש.ת. שהיה בנפח המקביל לנפח פיננסי של בנק בגודל קטן, לפי שיקול דעתו הבלעדי, ללא שום מגבלות או פיקוח.

השופטת מדגישה כי בית המשפט אינו יכול לתת לגיטימציה לפעילות העסקית בין בלס לא.ש.ת. על ידי כך שיסווג אותה – לפי טענת הסניגוריה – כפעילות של שני בנקים, האחד בנק מסחרי רגיל והשני בנק להשקעות. „בית משפט לא יכול לאמץ את האנלוגיה שעשה בלס בין פעילותו והסתבכותו לבין פעילותם ואפשרות הסתבכותם של בנקים מסחריים", אומרת השופטת.

היא קובעת כי אינה מקבלת טענתו של בלס כי א.ש.ת. כלל לא היתה מעוניינת בקבלת בטחונות וכי כל נושא הבטחונות היה נושא „שולי" בפעילותם העסקית. „טענתו של בלס, כי סכומי הכסף שקיבל מא.ש.ת. נתקבלו בלא שנדרש לתת בטחונות נגדם, אינה עומדת במבחן חומר הראיות שהובא בפני", היא מציינת.

השופטת מדגישה כי „העובדות שנתבררו בפני מפריכות את טענתו של בלס כי א.ש.ת. ויתרה על קבלת בטחונות. „א.ש.ת.", קובעת השופטת, „לא רק שעמדה על כך שהיתה מעוניינת בקבלת בטחונות, אלא שמעולם, במהלך כל פעילותם המשותפת, לא הניחה לנושא זה ושני הצדדים עמלו וטרחו סביב נושא זה".

השופטת קובעת כי „הוכח שכאשר פנו נציגי א.ש.ת. ונציגי התקו"ם לאלי כהן, משנה למנכ"ל בנק דיסקונט, סמוך ליום הפיצוץ, הוברר להם כי לא מופקד שום פיקדון כספי בפועל נגד הסכומים הנקובים בתעודות הפיקדון. בשלב מאוחר יותר הוברר כי כמעט כל החשבונות הרבים שעל שם חברותיו הרבות של בלס עמדו ביתרות חובה במאות אלפי שקלים".

השופטת קובעת כי חברת „איזבל" של בלס הטעתה את א.ש.ת. על ידי כך שמסרה לה מכתב הוראת קבע מהבנק שלפיו, כל עוד מקבל הבנק פיקדון כפוף להוראת קבע זו ומנפיק תעודות פיקדון מכוחו, לא ייפרע הפיקדון לאיש, כל עוד מחזיקה א.ש.ת. את תעודות הפיקדון המקורית.

„יתרה מזאת", מציינת השופטת, „נראה לי, כי יש במצב זה משום הצהרה של „איזבל" בפני א.ש.ת. שהיא עצמה בוודאי ובוודאי שלא תפרע את הפיקדון שיש לזכותה על פי התעודה שהוצאה מכוחו של מכתב הוראות הקבע והמסורה לידי א.ש.ת. על ידי „איזבל".

מצג שווא

„בזה בלבד יש כדי להוכיח מעשה מרמה והנאשמים ידעו, כי בהתנהגותם מציגים הם ומצהירים בעצם על עובדות שאינן אמת. הנאשמים הציגו לא.ש.ת., במסרם לה יפויי כוח שנחתמו על ידי הנאשם אהרוני ומנהל החשבונות של בלס שייקה כספי, להאמין כי אכן יש מאחורי תעודות הפיקדון שברשותה כסף שמופקד בבנק. והנה, מציידים אותה ביפויי כוח כדי שהיא תהיה רשאית למשוך את הכסף. זאת ועוד, מתברר שבלס חתם על יפוי כוח בלתי חוזר וזאת ביום 23.1.85, זמן רב אחרי שהפקדונות נפרעו, ובכך הציג מצג שווא כאילו הוא הותם ומעביר זכויות.

„הוכח בפני", קובעת השופטת, „מעל לכל צל של ספק, כי „איזבל" לא התכוונה להגביל עצמה בפרעון הפקדונות הנקובים בתעודות אלה ומראש התכוונה למשוך ומשכה בפועל, כל אחד מסכומי הפיקדון, בסמוך לאחר הפקדתו, בידעה שבידי א.ש.ת. נמצאת התעודה המקורית בגין כל אחד מפקדונות אלה".

„מעשה מרמה"

„„איזבל" גם ידעה, כי על אף שנתנה לבנקים הוראות קבע, לא התכוונה לדרוש ביצוע הוראותיה בפועל וידעה כי גם הבנק לא יבצע על פי הוראותיה. על אף כל זאת, המשיכה להעביר לא.ש.ת. תעודות פיקדון ובהתנהגות זו יש מעשה מרמה".

השופטת מדגישה כי המרמה התחילה בעצם כבר בבנק, בעת שהוצאה תעודת הפיקדון. „שנוטה אני לחשוב, כי היא פרי המצאתו של בלס ובנויה גם היא על המודל הבנקאי, שתהיה קודם כל תעודה של בנק על נייר מכתבים של הבנק ותעיד על עצמה כי הינה אישור על הכסף. כדי להשתכנע שהיה מעשה מרמה מצד הנאשמים מספיק לי כי על ידי מכלול התנהגותם הצהירו על עובדות שהם ידעו כי אינן אמת".

כמו קבלת כסף

„בתקו"ם האמינו, כפי שבלס רצה שיאמינו, בכוחן של תעודות הביטחון, בהיותן ביטחון נזיל המאפשר להם לדרוש באופן מיידי החזר הכספים שבלס היה חייב, אם ובמידה היה בלס מפסיק להעביר תעודות פיקדון. זאת היא לדעתי גם הסיבה מדוע בלס רק איים שלא יתן תעודות פיקדון, אך המשיך לתת. מכאן, הקשר הסיבתי בין המצגה לבין קבלת הכספים. מיותר לציין כי אי־דרישת החזר הכסף כמוה כקבלת כסף. לפיכך קובעת אני כי התביעה הוכיחה את כל יסודות העבירה המיוחסת לנאשמים", קבעה השופטת בסיום הכרעת הדין.

תלמידים יתבקשו להתיחס לפרשת תשלומי הפרישה בבל"ל

מאת יעל פישביין, סופרת „דבר" לענייני חינוך

המכון לחינוך לדמוקרטיה במכללת בית ברל מכין מערכי שיעור בנושא תשלומי הפרישה לבכירים בבנק לאומי לדיון בבתי ספר על־יסודיים. בין השאלות שיוצגו לתלמידים: „האם התשלומים הגבוהים לבכירי הבנק הם מעילה באמון הציבור; האם ראוי להחרים את הבנק על התעלמותו מרגישות הציבור, וכו'.

מנהל המכון, ד"ר שלמה צוקיהו, פנה במכתב למנכ"ל הבנק בינו צוק ובו הוא מזהיר: "בהציגנו חומר לשעת חברה בפני התלמידים אינינו קובעים עמדה. אולם בהבינינו את רגישותם של התלמידים לצדק וליושר, נראה לנו שהבנק לא ייצא נקי. ידוע לנו שהבנק עלול להינזק מהתגובות הצפויות שתגיע אל 600,000 תלמידים, אולם הטיפול מתבקש מבחינה חינוכית. אנו מקווים שעד אשר הנושא יגיע אל התלמידים או עד אשר נפיק את מערכי השיעור, תהיינה לכם תשובות שינקו את הבנק ובזה תוכלו אף לסייע לתהליך החינוך החברתי של התלמידים".

ההסתד' דורשת מהאוצר לא לסגור את מפעל מנועי בית שמש

מאת סופר „דבר" לענייני עבודה

ההסתדרות דרשה אתמול מהאוצר שלא לסגור את „מנועי בית שמש", בעקבות ההודעה שהתקבלה במפעל על כוונת האוצר לעשות זאת.

יו"ר ועדת התעסוקה בהסתדרות, עליזה תמיר, ציינה כי „מנועי בית שמש" הוא ספק העבודה העיקרי לעיירה בית שמש. היא תבעה מהאוצר לפעול למחיקת חובותיו של המפעל ולאתר יזם שירכוש את המפעל.

עובדי „מנועי בית שמש" יפגינו מחר ומחרתיים מול משרד האוצר וביום חמישי יערכו הפגנה ליד הכותל, שבמהלכה יקיימו „תפילה לשלום החברה הישראלית, לנוכח המשבר במערכת הבריאות". יו"ר מטה המאבק של העובדים, יוסי כהן, מסר כי בנוסף לכך תוקם סיירת מיוחדת שתלווה את שר האוצר משה ניסים בכל מקום בו ישהה ברחבי הארץ ותזכיר לו את מצבו של המפעל בבית שמש.

כמו כן פנתה עליזה תמיר לבית המשפט המחוזי בתל אביב בבקשה שיורה על העברתו של מפעל „הוד אוזר" בקריית מלאכי לידי כונס נכסים.

תמיר ציינה שהמפעל נמצא בידי מפרק ו־220 עובדיו מושבתים מאונס יותר מחודש. מסירת „הוד אוזר" לכונס נועדה לאפשר ליזם פרטי לרכוש את המפעל ולהפעילו מחדש.

שבוע הספר – מחרתיים; הסופרים לא יחרימוהו

(עו) – שבוע הספר העברי ייפתח מחרתיים עם מאות אלפי ספרים שיוצעו לציבור בהנחות של 25 עד 40 אחוז. על ספרים חדשים, שיוצאו אחר ערב הפתיחה, תינתן הנחה של 20 אחוז.

טקס הפתיחה ייערך מחר בקרדו שברובע היהודי בעיר העתיקה בירושלים, בחסותו של נשיא המדינה חיים הרצוג.

אגודת הסופרים העבריים, שתחילה החרימה את האירוע בטענה כי התעלמו מקיומם, נענתה להפצרת נשיא המדינה ונציגיה ישתתפו ב„שבוע". יו"ר התאחדות הוצאות ספרים, רחל' אידלמן, אמרה כי ההתאחדות תקיים השנה שווקים מרכזיים בשמונה ערים: ירושלים, תל אביב, חיפה, באר שבע, נתניה, רמת גן, אשקלון וראשון לציון. שווקים מקומיים ייערכו בעוד 40 מקומות.

אידלמן מסרה כי המו"לים הוציאו בשנת 1986/87 13 מיליון עותקים של ספרים, כ־5,300 ספרים יצאו לאור, מתוכם חדשים מתוכם הדפסות חוזרות. בשבוע הספר יסיירו סופרים במחנות צה"ל; ירצו ויחתמו על ספרים.

שלושה פרסים ע"ש מרדכי ברנשטיין על ביקורת ספרותית בעיתונות העברית היומית לשנת תשמ"ח 1988, יוענקו מחרתיים באולם הכניסה בבית העירייה.

המו"ל אוהד זמורה ציין כי חג הספר הוא גם חג הסופר העברי. הוא הטעים כי הספר העברי המקורי משמש כלהיט למו"לית הישראלית וקיים חיזור מו"לים אחרי סופרים.

סברת המשטרה: לכמאל מנצור אין יד בזיוף מכתב שייח' אמין טריף

מאת יוסי ליבוביץ' סופר „דבר"

משטרת עכו סבורה כי ליועץ הנשיא לענייני דרוזים כמאל מנצור אין יד בזיוף מכתבו וחתימתו של ראש העדה הדרוזית, שייח' אמין טריף.

המשטרה סבורה כי ככל הנראה אחד מעוזריו או עוזר ממשפחת טריף הוא שזייף ובישל את התסבוכת שאליה נקלעו שתי המשפחות בעקבות המאבק על כניסה לרשימת „עבודה" לכנסת.

כזכור התלונן נכדו של ראש העדה, מואפק טריף, במשטרה כי „מכתב שהפיץ מנצור לחברי מרכז „עבודה" בחתימת ראש העדה מזוייף.

שייח' אמין תושאל לפני ימים אחדים בביתו על־ידי שני קציני משטרה מעכו ואישר את דבר הזיוף. מאז חקרו השוטרים גם את מנצור וכן את שליחו, שייח' ריאד מרזוק, שטען בחקירה כי המכתב שהעביר למנצור משייח' אמין, נמסר לו באורח אישי על־ידי מואפק טריף.

לסופר „דבר" נודע כי בימים הקרובים יישלחו מואפק טריף וריאד מרזוק לבדיקה בפוליגרף כדי לאמת את גרסותיהם. לפני כן ייחקר מואפק טריף במשטרה תחת אזהרה. המשטרה גם בודקת כעת אם היו עדי ראייה בעת מסירת המכתב לשייח' מרזוק.

„פרחי רבנים מתיימרים להכתיב לרבנות הראשית"

מאת נח זבולוני, סופר „דבר" בירושלים

פרשה חדשה התעוררה על רקע בחירת רב ראשי לתל־אביב אם בגוף הבוחר תהיה אשה: חמישה רבנים צעירים המכהנים כרבני שכונות בתל־אביב, קיימו באחרונה כינוס חירום ופרסמו חוות דעת הלכתית לפיה אסור לרבנים לכהן כרב ראשי בתל אביב אם ייבחר על ידי אשה.

„ערב שבת", השבועון החרדי המוסר זאת, מספר כי החמישה קבלו שבע החלטות שפורסמו בעיתונים חרדיים. באחת מהן יש פנייה אל חברי הוועדה לבחירת רב ראשי להתפטר ולרבנים שלא יגישו מועמדותם אם תהיה אשה בגוף הבוחר.

יצויין כי הלכת החמישה עומדת בניגוד לדעה הרווחת ברבנות של תל אביב ובמועצת הרבנות הראשית – להתיר הגשת מועמדות לרב ראשי אפילו אם תיכלל אשה בגוף הבוחר.

רבנים שלא השתתפו בכינוס הטיחו דברים בוטים באוזני יוזם הכינוס ואמרו כי החמישה לא קבלו יפוי־כוח לדבר בשמם וכינו אותם „פרחי רבנים המתיימרים להכתיב לרבנות הראשית".

תערוכת ה־40 – מיום ה'

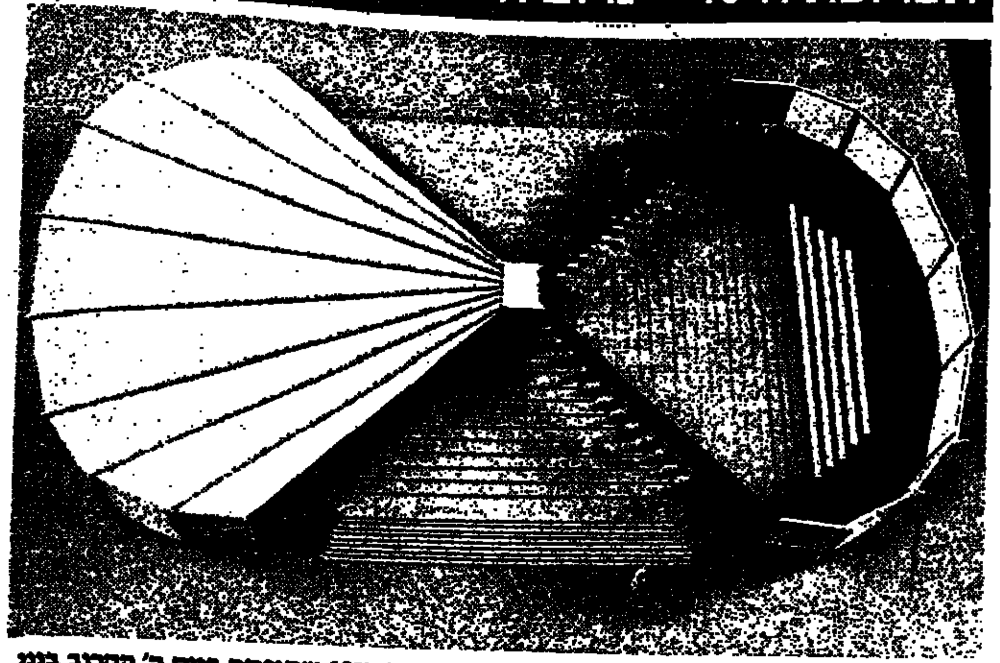

(נתן רועי). – כ־700,000 איש יבקרו, כך מצפים, בתערוכת ה־40 שתיפתח ביום ה' הקרוב בגני התערוכה בתל־אביב. התערוכה, שעוצבה במשך שנה על ידי מיטב המעצבים והאדריכלים בישראל, נחשבת לתערוכה הגדולה ביותר שהתקיימה בגני התערוכה מעולם והיא משתרעת על 20,000 מ"ר. התערוכה תיפתח בשעות הערב במעמד נשיא המדינה, שרים, חברי כנסת, הסגל הדיפלומטי ואורחים מהארץ ומחו"ל. הושקעו בה יותר משמונה מליוני שקלים והיא מנוהלת על ידי תא"ל יעקב אבן מנכ"ל התערוכה, הפסל עמי שביט, המנהל האמנותי, יצחק שלו, המנהל הארגוני ואורי שביב, אדריכל התערוכה. את הביתנים עצבו האדריכלים קירפיצ'ניקוב, בן דב, גודוביץ', גרא, קלינגר. בתמונה: חלק מביתן צה"ל שעיצב ישראל גודוביץ'
(צילום: טל יודקוביץ־דובר צה"ל)

מנהל מוזיאון ישראל מתריע על בזבוז כסף בתערוכת ה־40

מאת יעל פישביין, סופרת „דבר" לענייני חינוך

מנהל מוזיאון ישראל ד"ר מרטין וייל שלח אתמול מכתב מחאה לשר החינוך יצחק נבון על „בזבוז משווע של כספי משלמי המסים בתערוכת שנות ה־40".

לדבריו, משרדי הממשלה והרשויות המשתתפות בתערוכה הוציאו עד כה על הקמתה כ־20 מיליון שקל מכספי משלמי המסים, „ללא התחשבות במשבר הפוקד את שירותי הבריאות, החינוך השיכון וללא כל פרופורציה להשקעות הממשלתיות בתרבות".

„בימים אלה, כשהחינוך אפור, הבינוי השיכון מתמוטטים והרפואה גוססת, נראה כי המגלומניה שאחזה את מארגני התערוכה, אינה במקומה", כותב וייל במכתבו ומוסיף כי במשך חצי שנה הגיעו לאוזניו שמועות כי מארגני התערוכה „אינם יודעים כיצד לבזבז את הכספים שהועמדו לרשותם". כשפנה בנושא זה למנכ"ל מטה חגיגות ה־40, יעקב אגמון, וביקש לדעת מה התקציב, לא נענה.

שר החינוך יצחק נבון השיב לוייל כי התקציב עומד על ארבעה מיליון שקל. אולם סופרת „דבר" מציינת כי התברר שסכום זה הוא חלקי ואינו משקף את הסכום הריאלי כיוון שכל משרד ממשלתי או רשות הוסיפו מתקציביהם סכומים נוספים המגיעים, לדברי מומחים, לסכום כולל של 20 מיליון שקל.

„בכל תולדות המדינה טרם הוצא סכום כה גדול על תערוכה. זהו מחדל", קובל וייל ומוסיף: „המסר הבלעדי של התערוכה הוא להוכיח כמה מרשימים הישגיהם של משרדי הממשלה והרשויות השונות. ספק אם תמונת מצב זו היא חינוכית. השאלה היא האם הציבור לא היה מעדיף שמסיו יושקעו בשיפור השירות במקומות הדרושים"?

יצויין כי השר נבון הוא האחראי המיניסטריאלי על התערוכה וכל בתי הספר הוזמנו לערוך ביקורים מאורגנים בה.

בטקס פתיחת התערוכה ב־9 בחודש הבטיח ד"ר וייל לקדם את פני הבאים בהפגנת מחאה פרטית משלו.

נחמקין הורה להקים מטה חירום לנזקי השרב בחקלאות

(עש"ת ועת"ס) – [illegible] נתונים עדכניים על אסון הטבע שקרה לחקלאות לאחר שרבי מאי, הוגש אתמול לשר החקלאות אריק נחמקין, בפגישה שקיים בלשכתו עם נציגי החקלאות.

השר הטיל על מנכ"ל משרדו, מאיר שמיר, לרכז מטה חירום המורכב מנציגי החקלאים, הקרן לנזקי טבע ומומחי כלכלה של משרדו, כדי לאמת את הנתונים שיהוו מסמך שיגיש לדיון בממשלה על הנושא.

הנתונים על הנזקים שנמסרו לשר הם: הדרים 109 מיליון שקל, אבוקדו 114 מיליון, אפרסמון 16 מיליון, מנגו 9 מיליון, זיתי מאכל 10 מיליון, פירות אחרים כולל תפוחי־עץ 32 מיליון, ירקות כשני מיליון, שלוחת הלול חמישה מיליון ופלחה שני מיליון שקל. סך כל הנזק – יותר מ־300 מיליון שקל.

[illegible] אומרת הבנק, אינה [illegible] גבוהים של מערכות תומכות כמו בתי אריזה וחברות שיווק.

מחברי הדו"ח אומרים, כי הנתונים הסופיים יהיו גדולים הרבה יותר.

המגדלים חוששים

דני צדקוני, סופר „דבר" בדרום, מוסיף: מגדלי האבוקדו ומטעים סובטרופיים בדרום ובמרכז הביעו אתמול, בכינוס במכללת „אחווה", את החשש כי ייאלצו, בגלל נזקי השרב, לנטוש את הענף.

בדרום ובמרכז נמצאים כעשרה אחוזים משטח המטע הארצי. מנחם רוסק מגען, יו"ר הועד האזורי של המגדלים, אמר כי הענף באזור צעיר, ובגלל מיעוט היבולים שנתן אשתקד ומכת השרב, לא יוכלו מגדלים וביניהם רבים מהמשק המשפחתי שענף זה היה מקור פרנסתם העיקרי, להתאושש אם לא [illegible] יקבלו סיוע מהממשלה.

[illegible] משה דקל, מארגון מגדלי הפרי, אמר כי השנה צפוי היה יבול ארצי של 100,000 טונה אבוקדו, שכ־85,000 טונה מתוכו היו ליצוא. עתה חוזים, לאחר מכת השרב, שהיבולים לא יעלו על 20,000 טונה ורק חלק זעום מהם יהיה ראוי ליצוא.

מנהל בית האריזה „פרי הדרום" אמר כי מצב דומה צפוי בענף האפרסמון, שבו הגיעה ישראל ליצוא של 5000 טונה, בשנה ולענף המנגו.

★ ראש עיריית נהריה, חיים לבב, מתח אתמול ביקורת על החלטת סניף הסתדרות המורים בעיר להשבית את הלימודים בבתי הספר ובגני הילדים לשעתיים כמחאה על כך שמשרד החינוך מסרב מזה ארבע שנים לשלם למורים הטבות ותמריצים כמתחייב מסטטוס עיר פיתוח א' פלוס שניתן לנהריה.

מינהל מקרקעי ישראל

מינהל מקרקעי ישראל – מחוז ירושלים

מכרז להחכרת 2 מגרשים לבניה רוויה בשכונת תלפיות – בירושלים

מינהל מקרקעי ישראל מבקש הצעות לחתימה על חוזי פיתוח מהוון בגין קרקעות בגוש 30139 שפרטיהן בעת פרסום המכרז הם כדלקמן:

מכרז מספר	** תב"ע מספר	חלק מחלקה מספר	שטח במ"ר בערך	** סה"כ שטח לרישוי	מינימום נדרש בש"ח (לא כולל מע"מ)	גובה פקדון בש"ח
22/88	3449	72	542	399	303,861	15,000
23/88	3449	124	653	483	334,722	15,000

* עפ"י התב"ע מסווגים המגרשים כאזור מגורים 5 מיוחד – הבניה המותרת – 66% ב־2 קומות.
** סה"כ שטח לרישוי נקבע ע"י גודל החלקה הרשום.
את חוברות מסמכי המכרז ניתן לקבל תמורת הסך של 40 ש"ח במזומן (כל חוברת) (כולל מע"מ) שלא יוחזר, במינהל מקרקעי ישראל, מחוז ירושלים רח' בן יהודה 34 (קומה 12). ירושלים, טלפון 02־224121, בימים ובשעות העבודה המקובלים.
המועד האחרון להגשת ההצעות למכרזים הוא 6.7.88 שעה 12.00. הצעה שלא תימצא בתיבת המכרזים ביום ובשעה האמורים מסיבה כלשהיא – לא תדון.
אין מינהל מקרקעי ישראל מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהיא.

מפלגת העבודה הישראלית
המרכז
ארגון ותיקי התנועה והגימלאים
מחוז תל־אביב
ביום שלישי, כ"ג בסיון תשמ"ח, 7.6.88, בשעה 10.30
לפנה"צ, במועדון „מילוא",
רחוב בילינסון 9, תל־אביב
מפגש
של חברי מועצות הסניפים גימלאים – בתל־אביב
עם הח' **ירוחם משל**
יו"ר ותיקי התנועה והגימלאים
דברי פתיחה: הח' **יהושע כצמן.**
החברים מוזמנים

מפלגת העבודה הישראלית
התנועה הקיבוצית המאוחדת
אפעל
במת אפעל
כנס במת אפעל שהיה אמור להתקיים מחר, יום שלישי 7/6/88
נדחה
עקב הדיון בכנסת בנושא שינוי שיטת הבחירות

למשפחת הורוביץ
הננו להביע לכם את השתתפותנו העמוקה באבלכם הגדול בהילקח מכם הבעל והאב
שמואל הורוביץ ז"ל
הנהלת „נשר"
העובדים
ועד גימלאי „נשר"

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965
תיקון טעות
בהודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית הנקראת „תכנית חפ/809 א' – רח' שמעוני האזור הדרומי", אשר פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3394, תשמ"ז, עמוד 86 – חסרה רשימת השטחים הכלולים בשינוי התכנית.
ואלה השטחים הכלולים בשינוי התכנית:
גוש 10854, חלקות: 1, 23, 25, 58, 62, 97, 99, 101, 102, 107, 128–138, 153, 161–163, 165–167, 169–171, חלקי חלקות: 13, 14, 65, 67, 75, 98, 100, 103, 104, 108, 154, 160, 168.
כל המעוניין בקרקע, בבניין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע מתיקון הטעות וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות.
משה גלזנר
יושב ראש הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה
כ"ג באייר התשמ"ח
10 במאי 1988

לחברינו **ירדנה ופרץ זינר**
איחולי מזל טוב
לנישואי הבת
נילי עם בחיר **אייל**
בית „דבר"

למשפחה
משתתפים בצערכם במות יקירכם
גרום לוציאן ז"ל
קו־אופ רשת הריבוע הכחול
ההנהלה וועד העובדים

לחברתנו אתי רובינוב
אתך באבלך במות
אביך ז"ל
חברת ינואר־רבט [illegible]
ההנהלה והעובדים

הסוכנות היהודית לא"י ועדת מכרזים איזורית ת"א
מכרז 71/48/88 מכירת קרוונים משומשים
1. הסוכנות היהודית מזמינה בזאת הצעות לרכישת קרוונים אמריקאים משומשים.
2. את הקרוונים ניתן לראות תוך תאום מראש עם:
אשקלון – מר קובי שלין, טל' 051/34285, 051/37389
אופקים – מר אבי תומר, טל' 057־923838
3. את הטפסים ניתן לקבל במקומות הנ"ל וכן במשרדנו, רח' קפלן 17 ת"א, חדר 409.
4. יש לצרף למכרז ערבות בנקאית או המחאה בנקאית בגובה של 10% מערך ההצעה ל־45 יום החל מתאריך 29.6.88.
5. על הקונה לדאוג שלמוביל יהיה ביטוח המכסה כל נזק העלול להגרם תוך כדי תהליך הפינוי.
6. ההצעות חייבות להגיע במעטפות סגורות ממולאות כהלכה לתיבת המכרזים הנמצאת במשרדינו, רח' קפלן 17, ת"א חדר 409, לא יאוחר מתאריך 29.6.88 שעה 10.00 בבוקר.
7. אין הסוכנות היהודית מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא והיא רשאית לחלק את הקניה בין קונים שונים ולפעול לפי שיקול דעתה הבלעדי והמוחלט.

לקלרה מייקלר
משתתפים בצערך ובאבלך במות
אביך
ההנהלה וצוות העובדים
תורן שכבות ביטחון

קופת חולים
של ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל
ההנהלה המרכזית
ניתנת בזה הודעה כי בתאריך 30.6.88 יבוערו תצלומי רנטגן שבוצעו עד 31.12.1977 במכוני הרנטגן במרחב חיפה.
כל מי שיש לו ענין בתצלום מן האמורים לעיל יפנה בכתב אל הארכיב המרחבי, רח' בורוכוב 39, רמות רמז חיפה – 33283, עד לתאריך 15.6.88.
לאחר מכן לא תתקבלנה בקשות ו/או טענות לענין זה.

למשפחה ולדגניה א'
משתתפים באבלכם הכבד
ובצער רב מביעים את תנחומינו על מותו הטרגי של האב
חיים פז ז"ל
שהקדיש שנות עבודה רבות באוהל.
אוהל
ההנהלה וצוות העובדים

במלאת שלושים יום לפטירת חברנו
ישראל חנוכי ז"ל
יערך גילוי מצבה על קברו ביום רביעי כ"ג סיון תשמ"ח 8.6.88 בשעה 5.00 בבית הקברות בקיבוצנו. בשעה 5.30 תערך אזכרה
המשפחה
ובית אילת השחר

נהג!
עשה את המינימום למען אלה העושים את המכסימום.
תן טרמפ לחייל!

מבקר שאינו מוותר

לא איש בשורות היה אתמול ג'ורג' שולץ. לא היה בכוחו של שר החוץ האמריקאי לבשר לישראלים התומכים בנוסחה „שטחים תמורת שלום" כי הסרת המכשולים הנהליים בדרך להידברות ישראלית־ערבית, בחסות מעצמתית מסויימת. אך שולץ גם לא מילא את משאלתם של מתנגדי כל פשרה בישראל, לבשר להם כי חוסיין מלך הירדנים וגורבאצ'וב מנהיג הסובייטים שמו קץ ליוזמה הנושאת את שמו.

כלפי מארחו הראשי אתמול, ראש הממשלה יצחק שמיר, אין לטעון כי הפיץ ציפיות מופרזות לקראת הביקור, או שיצא מגדרו כדי להנעים לאורחו את שהייתו־החפוזה בישראל. שמיר מתייחס לשולץ כאל ידיד־משפחה המבקש לשדך רווק מזוקן לשכנתו. לשיטתו של שמיר, הבעייה איננה במוהר, בנדוניה או בתכסיסי השידוך, אלא בזהותה של בת הזוג. שמיר אינו מעוניין להגיע אתה לכל הסדר שיחייבו להיפטר מהגינונים שהיו לו לטבע שני.

כאילו כדי להראות שגם כוחו רב לו לתמרן בין שני הגדולים, הודיע שמיר לצאת לאחר שיחתו עם שולץ לביקור בעצרת או"ם ואולי גם למפגש עם אדוארד שווארנאדזה. קשה להניח שהסובייטים יאמרו לשמיר דברים אחרים משאמרו לשולץ ולנשיאו רייגן, או לשר החוץ שמעון פרס, אבל לקראת הבחירות הקרובות הרי חשובה הזדמנות הצילום, לא הפסקול (שבלאו הכי יוצג או כעמידה איתנה של שמיר מול הרוסים או כהכרה מצידם במעמדו כבן־שיח).

בסיבוב הנוכחי קבע שולץ את מטהו בקאהיר. יש בכך השלמה מסויימת עם נוקשות שמיר, המקפיאה את העמדה הישראלית הכפולה במקום שאליו הגיע עם חילופים בראשות הממשלה. יש בכך גם הודאה בחשש לסחף אפשרי בעמדת המדינות הערביות המתונות, לקראת ועידת הפיסגה הנפתחת מחר באלג'יר על רקע האינתיפאדה. יש הרמזים כי לפני 14 שנה החמיצה ממשלת ישראל הזדמנות לפשרה עם ירדן, ובמקומה הועמדה בוועידת ראבאט מול עליית אש"ף. אם תהיה אלג'יר מהדורה חדשה של ראבאט, תהיה הדחייה הרב־צדדית של יוזמת שולץ לבשורה רעה שבעתיים.

וייטנאם/„אקונומיסט", מיוחד ל„דבר"

האורז אינו מספיק

ארבעה מיליון איש קרובים לרעב בארץ האדומה וכל שנה נוספים מיליון פיות חדשים. אין פלא שזרם הפליטים נמשך

האנשים המשלים בווייטנאם, כמו שמאלנים אחרים בעולם השלישי, ניסו בעת ובעונה אחת לנהל מלחמה, לכונן סוציאליזם ולהאכיל את עמם. הקומוניסטים הווייטנאמים הצליחו במלחמה, אך נכשלו עד אימה בהאכלה. עכשיו הם אומרים שהם צפויים לרעב, ומבקשים סיוע של תורמים שיציל את סמכותם הנוכחית.

יש ספק מסויים לגבי חומרתו של הרעב הזה. הווייטנאמים, בכך אין ספק, מוסיפים כל שנה לאוכלוסייתם בת 60 מיליון התושבים עוד יותר ממיליון פיות רעבים. וזה שנתיים שייצור האורז יורד. ב־1986 יוצרו 18.5 מיליון טונות של מזון. כמות זו ירדה ל־17.6 מיליון בשנה שעברה. היעד לשנה זו, 19 מיליון טונות, הוא הרבה מעבר לתחזית האפשרית.

בצפון וייטנאם, ייצור המזון נופל בהרבה מן הכמות הדרושה. הממשלה מרגישה זאת בדרמטיות בשידוריה ברדיו האנוי. פקידים אומרים כי ארבעה מיליון בני־אדם נתונים לרעב בצפון, וכי דרושים בדחיפות 120,000 טון אורז מחו"ל כדי לעזור להם להחזיק מעמד עד לקציר הבא בעוד חודשיים. כמה מן העוסקים בסיוע בין־לאומי אומרים כי מחצית הכמות הזו תספיק.

הדרום מצליח יותר מן הצפון משום שהוא פורה יותר, ועדיין יש בו מספר משקים פרטיים קטנים יעילים למדי. בצפון, השליטה היא בידי משקים קולקטיביים עצומים שהנהלתם גרועה, והם נפגעו קשה ממגוון אויבי גרעין המזיקים. לדרומיים יש די אורז, ואולי אפילו קצת עודף. הצפוניים רעבים, אבל בדרך כלל אינם סובלים מתת־תזונה. אנשים שביקרו שם אומרים כי המעטים שמתו היו זקנים ותשושים.

ממשלה מוכשרת היתה קונה אורז בדרום ושולחת אותו לצפון. אבל האינפלציה בווייטנאם עדיין ממשיכה לעלות (השער השחור של הדונג לעומת הדולר ירד מ־1,000 ל־3,000 מאז ינואר). האיכרים אינם רוצים למסור את האורז שלהם בעד דונגים חסרי ערך.

בחיזוק לטענותיה של הממשלה בדבר רעב־מעבר־לפינה, מספר הפליטים הווייטנאמים המגיעים להונג־קונג זינק עד כ־100 ליום, פי שישה בקירוב ממספרם בתקופה זו בשנה שעברה. בעבר באו „אנשי ספינות" בעיקר מדרום וייטנאם, אשר משם יותר קל היה לברוח, במיוחד לאמידים יותר. הפליטים האחרונים, בעיקר מווייטנאם הצפונית, מגיעים להונג־קונג במצב קשה לאחר שבועיים בים, אבל בדרך כלל לא מורעבים. יש חושבים שהם נמלטים לא מרעב אלא מן הכשלון הכלכלי הכללי של ארצם ומן העיוותים הפוליטיים הגורמים לכך.

זרם הפליטים מחזק את זעקות השבר של הממשלה על רעב, המשמשות כאמצעי להשגת סיוע אמריקאי. ארה"ב, סבורה הממשלה, היתה מרגישה שלא בנוח אילו התחילו אנשים למות מרעב בווייטנאם משום שארה"ב מסרבת לעזור. האמריקאים ממאנים לסייע לווייטנאם משום שחייליה כובשים את קמפוצ'יה, ומשום שממשלתה מתמהמהת במציאתן והחזרתן של גופות חיילים אמריקאים הנעדרים מימי מלחמת וייטנאם. סוכנויות הסיוע הבין־לאומיות, שהיו רוצות לעזור, מציינות כי וייטנאם הבטיחה לסגת מקמפוצ'יה עד 1990 (האמריקאים מפקפקים בצדק), וכי היא מחזירה עתה יותר גופות של אמריקאים. באחרונה היא העבירה 23.

לאמריקאים רבים זוהי אירוניה שאותה יד שהביסה אותם לפני 15 שנה מושטת עכשיו לנדבה. יש חברי קונגרס אמריקאים האומרים כי צריך שאמריקה תעודד את הגירסה הווייטנאמית ל„פרסטרויקה" של ברה"מ („דוי מוי" בווייטנאמית). הם מציעים להתקדם לקראת יחסים דיפלומטיים על־ידי כינון „משרדי אינטרסים" בוושינגטון ובהאנוי. אילו היה הרעב מתגבר, היו תקוות „הדוי מוי" של מנהיגה החדש של וייטנאם, נגוין ון לין, נתונות בסכנה. וייטנאמים רבים מן הגוארדיה הישנה היו רוצים לחזור לסטאליניזם קשוח, שאמנם לא הועיל אבל החזיק אותם בשלטון. אבל האם הגוארדיה החדשה באמת חדשה, והאם „דוי מוי" מבטיח באמת שינוי גדול?

אתמול, יום א', ברחוב גורקי במוסקווה, תופעה חסרת תקדים במשטר הסובייטי: מפגן מחאה, בקריאה לשחרר אסירים פוליטיים (צילום רדיו, איי.פי.)

השטחים/דני רובינשטיין

ממראות ההתקוממות

ליד מלון „המלך דוד" בירושלים ביקש זוג תיירים מנהג מונית שיסיע אותם למוזיאון רוקפלר במזרח העיר. „אתם לא צריכים מונית", אמר להם הנהג, „אתם צריכים נגמ"ש".

העתונאים, ובמיוחד אנשי רשתות־הטלוויזיה הזרות, אינם פופולאריים (בלשון המעטה) בישראל של ימי האינתיפאדה. לעומת זאת הם מאוד אהודים בגדה המערבית ובעזה. על מכוניותיהם מתנוססים שלטים גדולים בערבית ובאנגלית המודיעים שהם עתונאים. כמובן, כדי למנוע זריקת אבנים. את שיטת ההתגוננות הזו אימצו להם כמה מתנחלים, ששמו על מכוניותיהם שלטי עתונות הנראים למרחוק. אחד מהם אמר לי, שהיה מעדיף להתחזות לערבי ולא לעתונאי, אבל הממשל לא הסכים לתת לו בשביל המכונית לוחית־זיהוי צבעונית של ערבים.

קבוצה של אברכי ישיבה, חרדים מ„מאה שערים", נסעה לפני זמן־מה לחברון להשתטח על קברי האבות. בדרך, ליד מחנה הפליטים אל־דהיישה, רגמו אותם באבנים. התקרית יכולה להעלות בקרב אנשי המשטרה והצבא רעיון ענישה מקורי: לקחת ילדים מאל־דהיישה ולהכריח אותם לנסוע בשבת בכביש רמות ובאיזור מאה שערים, ובמקביל לקחת אברכים ירושלמים ולהסיע אותם, הלוך וחזור, בג'באליה ובג'לזון, רצוי ביום ששי, אחרי התפילה במסגדים.

בכינוס של פעילי „שלום עכשיו", שדן בתגובות על הנעשה בשטחים, היה ברור שרוב הנוכחים הם אשכנזים מבתים טובים. אחד הדוברים היה הלא־אשכנזי בדרדור ימיני. הוא אמר לנאספים: „תנסו להתייחס לערבים קצת כמו שאתם מתייחסים לעדות המזרח, כלומר בביקורת, בכעס ובחוסר סובלנות, ותנסו להתייחס לעדות המזרח קצת כמו שאתם מתייחסים לערבים, כלומר בהבנה ובהתחשבות". לדבריו, לפחות, התייחסו יפה – קיבלו אותם במחיאות־כפיים רמות.

הסיפור הערבי הנפוץ ביותר על מנהיגות האינתיפאדה הוא על חיילים בעזה, שתפסו ילד בן עשר בשעה שזרק אבנים. שאלו אותו: מדוע אתה זורק אבנים? אמר להם: אחי אמר לי. לקחו אותו לביתו ומצאו שם ילדים רבים. ביקשו שיראה להם את האח שהסית אותו. הצביע על ילד בן חמש ואמר: זהו.

עם האומללים ביותר בשטחים נמנים פקידי הממשל הערבים. כרוזי „מפקדת ההתקוממות" וכל סביבתם תובעים מהם להתפטר ומאיימים עליהם. קציני הממשל וצה"ל דורשים מהם להמשיך בעבודה ואפילו מענישים לאחרונה את אלה ביניהם שמודיעים על התפטרות. מה עושים? פקיד אחד ברמאללה, שאמרו לו בממשל שיאבד זכויות של 20 שנות ותק אם יתפטר, ביקש שישלחו לו כל יום שני ג'יפים של „משמר־הגבול, שיקחו אותו בלקיחה־בכוח־כביכול לעבודה. רק כך יוכל לשכנע את סביבתו שאין לו ברירה. בימים האחרונים הוא נוסע למשרד, כמו שר הבטחון מסייר בעיר, עם ליווי צבאי מלא.

אחת ההגבלות החמורות שהטיל הממשל הישראלי על תושבי השטחים היא מניעת הכנסת כסף מחו"ל. זאת כדי שגורמים מחוץ־לארץ לא יממנו את ההפסדים שגורמת ההתקוממות. עד כה מנעו הכנסת עשרות מיליוני דולרים לשטחים, אם לא יותר. על־פי נתוני בנק ישראל היתה בכך מדינת ישראל למדינה היחידה בעולם שאינה מרשה כניסת מטבע חוץ. כל מדינות העולם ממש מתחננות לכך.

משטרת ירושלים חוקרת אם הפרוצה הערביה הקטינה, שהיא גם נרקומנית, רצחה את תלמיד הישיבה על רקע לאומני או על רקע פלילי. חקירה פסיכולוגית מסובכת, מן הסתם. ליד נס־ציונה פגע לפני חודש נהג משאית ברוכב אופניים ופצעו קל. שניהם היו יהודים, אבל נהג המשאית חשב שרוכב האופניים הוא ערבי ופנה אליו בערבית, ורוכב האופניים, שפנו אליו בערבית, היה בטוח שהנהג הוא ערבי. בקיצור, שניהם דיברו זה אל זה ערבית, התווכחו בערבית ולבסוף גם קיללו בערבית והכו זה את זה, בערבית כמובן. אחר־כך פנה נהג המשאית, שנדקר בידי רוכב האופניים, למשטרה והגיש תלונה וזו פתחה בחקירה, בחשד שרוכב האופניים תקף את הנהג על רקע לאומני. בסופו של דבר התברר ששניהם יהודים, אבל מספרים שבמשטרה לא החליטו עדיין אם היתה זו תקרית בטחונית או סתם תאונת־דרכים פעוטה.

כדי לחזק את הקשר ואת התלות, שהתערערו, בין תושבי השטחים לבין משרדי הממשל הישראלי, הנהיגו בשבועות האחרונים סידור, שלפיו חייב כל ערבי, הפונה בעניין כלשהו לממשל, להביא אישורים מכל הגורמים [illegible] למשל, צריך להביא אישור ששילם מסים, האגרות וארנונות ומים וחשמל וכדומה. לשם כך הוכן בממשל טופס מיוחד, שהערבי צריך להעביר אותו ממשרד למשרד. מה שמעניין הוא השם העממי שזכה לו הטופס הזה, „טופס טיולים" קוראים לו, טופס מוכר ושנוא על כל חייל וטירון בצה"ל, שעמו הוא צריך להתרוצץ ממשרד למשרד כאשר הוא מחליף בסיס. אחרי בתי־הדין הצבאיים ואחרי שיטות הטרטורים למיניהם, בא טופס הטיולים והפך את הערבים כולם, במידת־מה, לחיילים־מן־השורה של המושל הצבאי.

השבוע, במלאת חצי שנה להתקוממות, הגיע מספר ההרוגים הערבים ליותר מ־200 (יש גירסאות־נתונים שונות, של הערבים ושל הממשל). מה שברור הוא, לפי בדיקות של היסטוריונים, שמספר היהודים שנהרגו בידי חיילים אנגלים בכל שנות המאבק של המחתרות העבריות נגד שלטון הכיבוש של המאנדט הבריטי היה קטן מזה. מה זה אומר? אולי לא כלום, סתם עובדה.

מובאה

„חופש הביטוי נועד לדברים שצורבים את הלב, ולא לאלו שמחממים אותו. לאלו האחרונים ניתן לתת ביטוי גם בדיקטטורות"

מתוך פסק־דין של השופט אהרון ברק, שצוטט בשבוע שעבר בסימפוזיון למען חופש העתונות.

מינימונולוג/ אליהו לנקין

מרד או סיוע?

החודש לפני 40 שנה התפרצה פרשת אלטלנה. למרות הזמן שחלף, לא השתנתה השקפתו של מפקד האניה

„כשאני מנסה להבין מה קרה לפני 40 שנה, אני מתקשה לעכל את הטרגדיה של הפצצת אלטלנה. לדעתי, החשדנות והשנאה של בן־גוריון למה שהוא כינה „פורשים" פשוט העבירה אותו על דעתו. זה היה מעשה של אדם היסטרי לחלוטין. בסך הכל הפלגנו לכפר ויתקין על פי הנחיותיה של ההגנה. גלילי היה האיש שעמד בקשר עם בגין והוא ידע הכל על המבצע. למרות זאת היה בן־גוריון משוכנע שמדובר במעשה של מרד נגד המדינה. אם תבדוק את התנהגותו של בן־גוריון ליריבים פוליטיים, כמו פנחס לבון ומשה שרת, תוכל להבין את ההיסטוריה הפוליטית שהיתה לו נגד הרוויזיוניסטים. אני לא מוריד מכבודו של בן־גוריון כמנהיג גדול. כבודו במקומו מונח. אני טוען שלא היה זה מעשה של מרידה, אלא מעשה של סיוע למדינה. הרי פרקנו את הנשק מהאנייה כשהיה ארוז בארגזים. האם אתה מבין מרד עם נשק ארוז? לא הייתי אומר שאנו כועסים על הפרשה. קיימת מרירות גדולה על מה שקרה. אני מודה לאלוהים שהטרגדיה הזו הביאה לסיומם של חבלי הלידה של המדינה. יותר כבר לא קרה מקרה דומה של שפיכות דמים. מאז התנהל הויכוח האידאולוגי בין שני המחנות בצורה דמוקרטית, על פי פתק הבוחר".

דניאל בן־סימון

סיפור חיובי/אריאלה ראובני

עזרה שניה

„הסיפוק בעבודה נובע מהידיעה שאנחנו מקלים סבלם של אלפי חולים ובני משפחותיהם"

יהודית בר־רב־האי, נשיאת מועצת ארגוני יע"ל

ארגון המתנדבים והמתנדבות הגדול „יד עזר לחולה", המוכר יותר בשם המקוצר יע"ל, נמנה השנה עם ארגוני המתנדבים שיזכו באות הנשיא להתנדבות. נשיאת מועצת ארגוני יע"ל, יהודית בר־רב־האי, תייצג ביום ג' הקרוב את 6500 המתנדבים והמתנדבות ב־28 מוסדות רפואיים בכל חלקי הארץ ותקבל מהנשיא את אות ההתנדבות היוקרתי. „כבוד גדול הוא לנו לזכות בשנת ה־40 למדינת ישראל בהכרה רשמית של נשיא המדינה", אומרת יהודית, היא עצמה מתנדבת „מקצועית" – במלחמת־העולם השניה שירתה בחיל הנשים אט"ס, אחר־כך בתפקידים בכירים בהגנה ובצה"ל והיתה ממקימי יע"ל בחיפה. בעבודת ההתנדבות של יע"ל היא רואה שליחות לאומית. אחד לאחד היא מונה את עשרות התפקידים שממלאים אלפי המתנדבים והמתנדבות, בהם גימלאים מכל רובדי החברה וגם תלמידי הכיתות הגבוהות של בתי־הספר התיכוניים, לרבות מבני המיעוטים.

ראשי יע"ל, הפועלים בכל מוסד רפואי כעמותה, משבצים את המתנדבים, בהתאם לכישוריהם, בתפקידים השונים, לאחר שקיימו עמם ראיונות אישיים ולאחר שהחתימו אותם על מסמך לשמירת סודות רפואיים. עבודת יע"ל מתנהלת במשמרות של ארבע עד שש שעות ומקיפה את כל המחלקות והמדורים של המוסדות הרפואיים: המתנדבים עוסקים בהאכלת החולים המוגבלים והקשישים, בהובלתם לבדיקות במרפאות המקצועיות ובמכוני הרנטגן, באספקת „עזרה שניה" לחולים, לרבות ספרים ועתונים לקריאה, בשמירה על קשר בין החולה לבין משפחתו, בעדכון משפחות החולים בנושאי רווחה בלשכות מודיעין מיוחדות, בסיוע לעבודות המזכירות במשרדים ובספריות של המוסדות הרפואיים, בהכנת אספקה סטרילית ועוד.

ארגוני יע"ל גם מפעילים בבתי־החולים חנויות לדברי מתיקה ולמשקאות חמים וקרים, מזנונים ואולמות לעריכת בריתות במחירים סבירים. ההכנסות מהמפעלים הללו, אשר גם בהם נעשית העבודה בהתנדבות, מושקעות, בעצה אחת עם הנהלות בתי־החולים, ברכישת ציוד רפואי, בריהוט, ברכישת מכשירי טלוויזיה וידיאו ועוד. בעתות חירום מגביר הארגון את פעילותו.

אומרת יהודית: „שכרנו בעבודה חשובה זו הוא הסיפוק הרב מהתועלת שאנו מביאים ומן הידיעה שאנו מקלים יום יום ושעה שעה את סבלם של אלפי חולים ובני משפחותיהם". ד"ר שמעון קידר, רופא בכיר בבית־החולים רוטשילד, אומר, כי החשיבות של יע"ל היא בעיקר במימד האנושי הנוסף שמעניקים המתנדבים לשירות הרפואי והסיעודי. האחות הראשית של בית־החולים „כרמל", בחיפה קרה, העומדת בקשר יום־יומי עם מתנדבי יע"ל, מציינת, כי המתנדבים עושים עבודה נפלאה שיש עמה שליחות והם חוליה מקשרת יעילה בין הרופאים והאחיות לבין החולים ובני משפחותיהם. „מה שחשוב יותר מכל", היא אומרת, „שהם מייצגים ערכים של התנדבות ועזרה לזולת, ההולכים ונעלמים מהנוף האנושי שלנו".

קריית ספר/ צבי אילן

ציונות באהבה

יצחק זיראב, ימים הלילות בכנען, ספרית מעריב

יצחק זיראב, איש המושבות, התאחדות האיכרים, האדמה הנגאלת והעצים הניטעים, רושם בלי־הרף את תולדות העליות והשתרשותן בארץ. הוא מבטא, כאילו מחיה, את הפאתוס התקוות של החלוצים, חופרי הבורות להנחת היסודות לחברה, למשק ולמדינה. בעבר פירסם את „ארץ לא נודעת", „שלנו עד עולם", „אומרים ישנה ארץ" ו„כל התקוות נולדות מחדש". בספרים אלה סיפר את מעשי חורשי התלמים הראשונים, החל בעליה הראשונה. ספרו החדש מוקדש בעיקרו לבני העליה השניה והשלישית. בלשון ציורית, של אוהב ללא־תקנה, הוא מביא את הסיפור הגדול, אך בעיקר את הסיפורים הקטנים, של החלוצים האלמונים. „העצמאות היהודית במולדתה הושגה בעמל, במחרשה, בסטן ובכובע־גרב, ותמיד בחירוף נפש", הוא כותב.

הספר מעוצב כהלכה ומאוייר בהרבה מאוד צילומים ותעתיקי תעודות ומסמכים, בעלי ערך כשלעצמם. בין הנושאים שהוא מעלה – חוות סג'רה וכנרת, עליית התימנים, הבנים הראשונים לחלוצי העליה השניה, „השומר", ההתיישבות המושבית בעמק יזרעאל, ליל י"א הנקודות בנגב ועוד. שמות הפרקים והסעיפים מלמדים על רוח הספר – „תבוא העבודה ותחיה את התחיה", „למי נשאיר את הביצות?", „אעלה בתמר", „לשתות מים רתוחים – ולהתחתן", „המדבר, בניך חוזרים אליך".

זיראב מרגיש חובה לחזור ולהזכיר, לחזור ולספר על החלוצים מדורות ראשונים, והוא עושה זאת באהבה ובהערצה.

עולם יהודי / דניאל בן־סימון

יהדות אמריקה בין פריחה לדעיכה

מחצית הנישואים של יהודי ארה"ב הם עם לא־יהודים. סקר גאלופ מעיד כי יהודי ארה"ב פחות דתיים מהאחרים. ובכל זאת יש גם פרשנים אופטימיים. ראשונה בסידרה של רשמי ביקור באמריקה היהודית.

בלונג איילנד שבמדינת ניו־יורק מתקיים טקס הנישואין של רופא צעיר. את בחירת ליבו, אחות במקצועה, פגש כשלמד עדיין בבית־הספר לרפואה. הוא יהודי, היא קאתולית. הוריו עומדים לצידו לאורך הטקס. הוריה לא באו. שתי המשפחות אינן מאושרות מהנישואין. אם הכלה משוכנעת שעל־אף הכל „הוא יהיה בעל נהדר – אבל למישהי אחרת". אמו שואלת: „איך תגדלו את הילדים?" הבן משיב: „אנחנו עוד לא יודעים".

בעיר קטנה ליד בוסטון עורך זוג מצוד רחב אחרי רב שיסכים להשיא אותו. החיפוש מתפרס על שלוש מדינות. לבסוף מוצאים בני הזוג רב רפורמי, שמסכים לערוך את טקס הנישואין. היא יהודיה והוא קאתולי. כומר קאתולי מצטרף לרב הרפורמי, והשניים, במיומנות רבה, עורכים טקס צבוע לזוג הטרי. שני בני הזוג מודיעים בפסקנות שילדיהם יגדלו כיהודים.

זו תמונת המצב כיום באמריקה. הסטאטיסטיקה הבלתי־רשמית מדברת על כל יהודי/ה שני/ה שנישא/ת לבן/ת דת אחרת. התחזיות בשנים האחרונות מטילות צל ענק על עתידה הדמוגראפי של יהדות ארה"ב. דמוגראפים וסוציולוגים יהודים חוזים, שבעוד מאה שנים תצטמק יהדות ארה"ב משישה מיליון לכמה אלפים בלבד. הנישואים המעורבים נתפסים אצל רבים כגזר־דין מוות על אורח־החיים היהודי, על התרבות, החינוך והרוח היהודיים.

להערכה העגומה הזאת יש מתנגדים רבים בקרב אנשי אקדמיה ואישי ציבור יהודיים. אלה, לגמרי לא במקרה, נמנים עם היהודים החילוניים, שעשו חיל וקצרו הצלחה בחברה האמריקאית, הלא־יהודית. אחד מדובריה הראשיים של הקבוצה הזאת הוא העיתונאי צ'ארלס סילברמן. הספר שחיבר, „עם נבדל – יהודי ארה"ב וחייהם כיום", עורר פולמוס נוקב, משום שהעז לנבא ליהדות ארה"ב עתיד ורוד, למרות הנישואין המעורבים. בתוך שבועות ספורים נחטפה המהדורה. הצלחתו הכבירה של הספר עוררה את האופטימיסטים מתרדמתם ודחקה את הפסימיסטים המקצועיים לקרן זווית.

ומה בעצם אמר סילברמן? הוא אמר ש„יש פריחה של חיים יהודיים באמריקה... ליהודי אמריקה לא היה מעולם כל־כך טוב... נשים יהודיות יולדות לא פחות ילדים משילדו סבותיהן ורק קצת פחות משילדו אמותיהן... האנטישמיות, כתופעה חברתית כלל־ארצית בארה"ב, הולכת ונעלמת. היעלמותה מסמלת את השלב הסופי והאחרון באמנציפציה היהודית". סילברמן אף גילה, ששיעור ההצלחה של היהודים במקצועות הרווחיים ביותר והיוקרתיים ביותר גדול פי עשרה משיעורם באוכלוסייה הכללית. על הנישואים המעורבים כתב סילברמן שהם מעין מיקרוקוסמוס של המתח הכללי בקרב היהודים, מתח הנובע משאיפתם לשמור על זהותם התרבותית מחד גיסא וממאמציהם להיות לאזרחים אמריקאיים מן המניין מאידך. בסך־הכל הוא סבור, שזה מתח חיובי ביותר והוא שמשך את היהודים מהשכבה הנחותה אל מרומי ההצלחה.

אין כל ספק שגאוות היהודים על מוצאם התחדשה בזכות בולטותם בתחומי המדע, הכלכלה והחברה. להיות יהודי בארה"ב בשני העשורים האחרונים פירושו להשתייך לאליטה. הגאווה על המוצא חזקה בייחוד בדור הצעיר, אותו דור המתערה בחיים הכלל־אמריקאיים. החברה סבה הוא חי נוטעת בו את האמונה, שגם נישואי תערובת הם גורם חיובי. הקהילה היהודית מקבלת זוגות מעורבים והם נחשבים ליהודים מלאים וכשרים. התחיה הדתית והתרבותית, המתחוללת בכל תחומי החיים היהודיים, מושכת אליה גרים וקוסמת לדור היהודי הצעיר.

יש הטוענים שהפריחה בחיים היהודיים היא מראית־עין בלבד. תפיסת היהודים כעם לבדד ישכון, הם גורסים, נופצה ופינתה את מקומה למאווים אוניברסליים. הבדידות, שהיתה תנאי לקיומם של היהודים במשך אלפיים שנות גלות, איננה עוד ולא תשוב להיות. ואמנם, בשני העשורים האחרונים חלה מטאמורפוזה ברמתה של יהדות ארה"ב. הפסימיסטים מלאי חרדה. הם חוששים שמגמת ההתפתחות נעה לעבר יהדות סמלית, מוגבלת וחיצונית בלבד, שבינה לבין היהדות ההיסטורית אין ולא כלום.

סקר של מכון גאלופ, שהתפרסם בארה"ב בחודש שעבר, מחזק את החוששים מפני מגמת ההתרחקות מהדת. היהודים, לפי הסקר, פחות דתיים מהפרוטסטנטים והקאתולים בארה"ב. על השאלה „האם הדת היא יסוד חשוב ביותר בחייך?" השיבו 62% מהפרוטסטנטים ו־52% מהקאתולים בחיוב לעומת 30% מהיהודים. בארי קוסמין, מאוניברסיטת ברנדייס, סבור, שהיהדות אינה עומדת להיעלם. „אך היא עלולה ליהפך לחסרת משמעות עוד יותר. אם אומר אדם שהוא יהודי, אבל כל נהגיו אינם שונים משל אדם אחר – מה פירושו של דבר?"

הדת היהודית עברה בארה"ב שינויים מרחיקי־לכת. יהודי ארה"ב נוטים להדגיש כיום את ערכה האינסטרומנטאלי של הדת יותר מאשר את ערכה הפנימי־דתי במובן הצר של המלה. השינוי בתפיסת הדת התחולל משום שהם חיים באמנציפציה מוחלטת. שוויון הזכויות מובטח ליהודים על־פי טבעה של החברה האמריקאית, על כן נהפכה אצלם היהדות מדת לזהות. הדת נחלשה, ואילו הזהות היהודית מוסיפה להתקיים ואף להתעצם. השאלה המרחפת באוויר היא: מה יהיה תוכנה של היהדות באמריקה בעוד חמישים או מאה שנה? בכל הנראה היא תיהפך לביטוי של סנטימנטאליות וסולידריות יהודיות. אורח־החיים היהודי יתבטא בכמה טקסים, כמו ברית־מילה, בר־מצווה וקידושין. פרט לאלה, יהיו היהודים לחלק בלתי נפרד מחיי החברה הסובבת אותם.

(כמאמר ראשון בסדרה)

בשולי דברים

פשרה טריטוריאלית

מפקד חיל־האוויר לשעבר אלוף (מיל.) עמוס לפידות וראש הממשלה יצחק שמיר החליפו ביניהם דברים בשבוע שעבר בדבר עמדתו של הראשון לגבי פשרה טריטוריאלית.

כזכור, הביע לפידות דעתו, בכנס של המועצה הציבורית לשלום ולבטחון, כי מבחינת חיל־האוויר יש אפשרות לוותר על הגדה.

בעצם אפשר להגיע בקלות לפשרה טריטוריאלית עם שכנתנו ממזרח:

הקרקע להם, השמים לנו. לא רעיון?

י.פ.

هكذا من الأصل

مكزامن الأمل

מכתבים למערכת דבר

תהיות של תייר

קשה היום לחשוב ולהציע כאשר הכל פתוח ומכוון לקלפי. מפעלים קורסים כמו בתי־קלפים. המיתון מתרפק על הדלת והמימסד במצה נתושה מכחיש ומרגיע בצורה לא משכנעת: "יהיה טוב יהיה טוסה".
שאל אותי תייר, אדם משכיל: "אני נמצא מפסח בישראל וכל יום אתם חוגגים עם אלפים ורבבות משתתפים וגם הפגנות של אלפים לא חסרות, אז מתי אתם עובדים?" עניתי לו, שעומדים להנהיג אצלנו שבוע עבודה בן חמישה ימים, חשתי, כי התייר היה מבולבל ולא היה מסוגל להבין את המתרחש בארצנו.
כאשר ביקרתי איתו במרפאה מחוזית של קופת־חולים הסברתי לו על רגל אחת את מהות קופת־חולים ואיך הממשלה מצליחה להסלה, הוא שאל: "כמה חסר כיום למוסד זה". אמרתי: 160 מיליון ש"ח. השתומם התייר שלי והפטיר: "3500 מיליון חברים בקופת־חולים. לו כל חבר היה נותן תרומה של 50 ש"ח הרי כבר הישגתם את הסכום הזה. מדוע ההסתדרות לא מכריזה על מגבית כזו הרי חברי קופת־חולים המבקרים במלון "פלאזה" בתל־אביב לייעוץ רפואי אצל רופאי קופת־חולים משלמים ברצון 45 ש"ח לביקור".
הייתי חסר אונים להסביר לו את תופעות היום יום שלנו.

אברהם שץ
חדרה

שאלה למנהיגי השמאל הציוניים

היו כמה מקרים מבישים חריגים על־ידי אחדים מכוחות הביטחון שלנו. מהם שפיכת עפר על 2 מזורקי האבנים ובקבוקי התבערה. הבאת נער על־ידי חייל למחנה עצירים על מנת לסטור לעצירים. אין ספק, שזה מביש ולא היינו רוצים שיקרה שוב. אבל, כאמור, אלה הם מעשים חריגים – שיש לעוקרם מן השורש.
אבל מה עניין יש למנהיגי השמאל הציוניים לפרסמם לא רק בארץ. הרי פרסומים אלה מגיעים גם לחו"ל ועיתונים רבים קופצים על המציאה. האם יש ללבות עוד שנאה כלפינו? האם אנחנו לא די שנואים בעולם שאנחנו צריכים להוסיף עוד חומר דלק ללהבה הבוערת? הכל למען מה? לשאת חן בעיני מי? בעיני ערפאת, חואתמה, ג'יבריל, ג'ורג' חבש ועוד רוצחים למיניהם? האם הודות לגילויים שלכם הרוצחים יפסחו עליכם בזריקת בקבוקי תבערה? השאלו קודם מי אתם ומה דעתכם? הרוצחים לא ימיינו. הם רוצחים חפים מפשע. הם גם לא פוסחים על ילדים קטנים, נשים וזקנים. אצלם זה לא חריגים מקריים. אצלם זו שיטה. ועובדות לא חסרות. לכן, אנא, הפסיקו עם המה יפית. אל תתהפכו ואל תכפישו את עצמכם ואת המדינה. דברים חריגים ניתן לברר בתוך מערכת הביטחון. אם פרסום אתם רוצים, פרסמו את עצמכם בצורה אובייקטיבית.
אגב, עד עכשיו עוד לא שמענו מחאתכם על ההרס במושב חמרה אשר בבקעת הירדן שנעשה על־ידי השכנים הערבים. בו בזמן שאתם מרקדים כל כך לגנות כל מעשה שלילי מידי אנשים בלתי־אחראים מצידנו. עד עכשיו לא שמענו שתפעילו את כשרונותיכם להקמת תנועת "שלום עכשיו" אצל הערבים מהשטחים. לכן, אנא, הפסיקו לנפח כל מקרה חריג מצידנו. זה אולי מוסיף לכם פופולריות בעיני זורקי בקבוק תבערה ועד כל מיני שונאי ישראל. אבל בעיני העם היהודי ובעיני העולם שעוד לא שונא אותנו כל כך זה עושה רושם מספיל ובשביל מי זה טוב? אנא, היזהרו בכם.

משה הובר
תל־אביב

שאלה של שלום או מלחמה

חבל מאוד שלא ניתן לשמעון פרס להשלים את ארבע השנים שלו בראש ממשלת ישראל. חבל מאוד שהיה עליו לפנות את מקומו בתום שנתיים ליצחק שמיר. אילו היה פרס ממשיך לכהן כראש ממשלה היה למדינת ישראל סיכוי לפתור את בעייתה עם הערבים בדרך מדינית, בדרך של שלום. אל נא נשכח שבגין, כאשר עמד בראש ממשלת ישראל נתן למצרים את כל סיני על מגש של כסף, ובצדק נהג כך. שכן, אין ערך נעלה יותר מן השלום.
לצערי, מה שטוב לישראל לא טוב לליכוד. סיכוייו של הליכוד לעלות לשלטון בימי מלחמה טובים מסיכוייו לשלוט בימי שלום. על כולנו לדעת, שהשאלה העומדת כיום לפני כל המפלגות היא שאלה של חיים או מוות, של שלום או מלחמה. על כן מן הראוי, שיוותרו על מלחמות פנימיות ועל אינטרסים אישיים ויראו את טובת העם והמדינה לנגד עיניהם.

מלכה מינצברג
"אטעלי"

מכתב גלוי לרחבעם זאבי

לאחרונה פורסם בעיתונות "קול קראי" שבראשו חתום עליו מטעם "חוג נאמני ארץ־ישראל" תחת השם "מולדת" ובו הודעה, כי "המעוניינים להצטרף לחוג הנ"ל יעבירו לכתובת המסומנת שם את שמם, כתובתם ושמות חברים מומלצים. כמי שראה את עצמו קרוב ל־60 שנה – מיום עלייתו ארצה – בין נאמני ואוהבי ארץ־ישראל ואחת מבלי השתייכות פורמלית ל"גוף" מוגדר כלשהו, אני "חוג הנוטל לעצמו את האפוטרופסות ואת הזכות הבלעדית על נאמנות לארץ־ישראל, ירשה לי לאחר עיון מעמיק במצע שלכם שכולל 9 סעיפים, לבקש את הבהרותיך הברורות והחד־משמעיות לגבי שני סעיפים בלבד (באשר על יתר שבעת הסעיפים קיים לדעתי קונצנזוס לאומי רחב) שהדעות עליהם חלוקות, ושלעניות דעתי אינן ניתנות לפתרון "פשטני" כפי שמוצע על ידך והוא על־ידי "הפרדות של שני העמים: עם־ישראל בארץ־ישראל והערבים – במדינות ערב", ו"חילופי אוכלוסין בין ישראל לערב". דבר שבמציאות הקיימת הוא חלום באספמיה או רעיון דמיוני המנותק מכל מציאות.
אין זה סוד, כי ערביי ארץ־ישראל השלימה מהווים כיום כ־35% מכלל האוכלוסיה בארץ, ובמספרים – 2½ מיליון נפש... לפי הערכות מוסמכות יהוו בשנות אלפיים כ־50% באוכלוסיה... פרגמטי ולשעבר – מפקד צבאי מהולל, המטרה היושב במציאות הארץ־ישראלית, האומנם העובדות הנ"ל הן מעבר למודעתך השגתך הגר מדובר על "הפרדות של שני העמים". איך עושים את זה מר זאבי הנכבד? על־ידי טרנספר בכוח שהגר הוגל בו, שתוצאותיו הבלתי־נמנעות לדעתי – מלחמה כוללת עם כל מדינות ערב כולל ערביי ארץ־ישראל השלימה, ועימות עם דעת־הקהל העולמית זה "יגביר" את העליה או ימנע ירידה?
ולסיכום: ב"קול הקורא" הנ"ל מדובר גם על "הנסיגה המיוחדת מסיני". מהי האלטרנטיבה שלך ל"הסכם קמפ־דיוויד" ול"נסיגה המיוחדת"? האומנם, מנחם בגין ומשה דיין ז"ל פעלו לדעתך בניגוד לאינטרסים הלאומיים, הקבוצתיים של מדינת ישראל? ... "מולדת" שבהנהגתך הדור באמנות אמיתית לארץ־ישראל ומבטא את התפיסה והדרך הנבונה שיש בה כדי להושיע את ישראל...
ל"גורר" הנכבד התשובה!

דב רוזנטל
רמת דוד

בין מליץ לאלמוגי

כבר היו דברים מעולם כאשר יוסף אלמוגי ראש עיריית חיפה לשעבר זנח את כהונתו, תושבי חיפה, והלך לתפקיד "גדול" יותר בסוכנות היהודית. מה גדולות פעל בגוף זה איני יודע, אך דוגמה זו של זלזול בציבור לא תישכח.
והנה, לצערנו דוגמה דומה גם בחלקה היפה של ישראל, במערכת המשפט. העובדות פשוטות, מר מליץ נקרא אל הדגל וקיבל את התפקיד האחראי והמכובד ביותר (להוציא תפקיד שר ביטחון האחראי לעצם קיומנו הפיסי). לו סבר מר מליץ, כי כשל בתפקידו כמבקר המדינה והסביר זאת לציבור, ניחא. אך התעלמות או אי־יכולתו להסביר עצמו מותירה תחושה קשה שהאיש, היום שופט עליון לא עמד בלחץ הכיבוד.
אני משוכנע, כי התוכן לא ייפגע אך כאשר מדובר בבית המשפט העליון, קשה ההפרדה בין התוכן השיפוטי של עשיית הצדק לבין הצורה של מינהל בלתי־תקין. לסיכום קרה דבר מה מבוך סביב בית המשפט העליון.

ד"ר חן שיפריס
גני־יהודה

ה"מסר" של התגברות השנאה

בכתבה "שבוע אמריקאי" מאת אמנון דנקנר ("דבר" 6.5.88) קראנו, בין היתר, על נאומו של ג'קסון לפני הצירים הדמוקרטים של בית־הנבחרים בוואשינגטון על הצורך בהקמתה של מדינה פלשתינאית לערביי השטחים ושכל הצירים קמו על רגליהם והריעו כמשוכות לג'סי ג'קסון, מבלי שאף אחד מהצירים הסתייג מכך... אכן, ידועים ומוכרים יחסי ו"חיבתו" של ג'סי ג'קסון ליהודים ולמדינת ישראל בפרט. כמו כן "התבשרנו" בימים האחרונים בהקשר לבחירות נשיא צרפת, על עלייתו של הגוש הלאומני אנטישמי בצרפת שיותר מחמישה מיליון צרפתים הצביעו בעד מנהיגם ה"דגול" לה־פן.
נשאלת השאלה: האם מוכנים ומסוגלים המוני בני עמנו בקהילות הגולה להקשיב ולהעריך "מסר" מסוכן וגורלי זה של התגברות השנאה והקנאה לגביהם. מחובתם וביכולתם של טובי המנהיגים בארץ ובגולה לשוב ולהזהיר את כל בית ישראל על שצפוי לעמנו "חס וחלילה" גם בתקופה זו בה אנו חיים, ולדרוש, תוך כדי שיכנוע, מכל בית ומשפחה יהודית שבכל קהילות הגולה, לשלוח את בניהם ובנותיהם לישראל, שהיא המקלט הבטוח האחרון של עמנו בדורנו זה ולדורות הבאים אחרינו...

ישראל פולישצוק
בית עובד

חוסיין האמיתי

פרס: נפגשתי עם חוסיין והתמנו על מיסמך.
חוסיין: לא היו דברים מעולם.
פרס: חוסיין מסכים לוועידה בינלאומית לא סמכותית.
חוסיין: מסכים רק לוועידה בינלאומית סמכותית.
פרס: חוסיין ידבר בשם הפלשתינאים.
חוסיין: רק אש"ף מוסמך לדבר בשם הפלשתינאים.
שאלה: האם חוסיין רוצה להגיע לשלום עם ישראל?
על כגון דא נאמר: יצור המתנועע כברווז, מגעגע כברווז ונראה כברווז – אכן הוא ברווז.

מיכאל אביבי
קיבוץ גשר הזיו

לפני 60 שנה — דבר — לפני 40 שנה

אדמות ותושבים בארץ ישראל

בדו"ח לקונגרס הציוני האחרון נקבע שטח אדמתה של הקרן הקיימת במספר 200000 דונם. מאז נעשו כמה העברות השטח הוא 220000 דונם.
לפי הערכה המדויקה לסטטיסטיקה של ההנהלה הציונית מנה כיום הישוב העברי בארץ כ־160,000, אשר 20 אחוזים ממנו הם ישוב כפרי.

מדינות ערב רוצות להיפטר מן הפליטים

תחנות הראדיו הערביות מעודדות את הפליטים הפלשתינאים לשוב לארץ אגב הבטחת תמיכה כספית. נאמר כי שאלת הפליטים מכבידה מבחינה כלכלית וחברתית על הארצות השכנות. לא פעם נשמעה הטענה כי בין הפליטים יש גיס חמישי.

אנשים • אנשים • אנשים • אנשים • אנשים

הוקרה

יו"ר מפלגת העבודה ושר החוץ שמעון פרס, שיגר בסוף השבוע אגרת ברכה למזכ"ל המפלגה, עוזי ברעם (בתמונה) הוגה רעיון הדמוקרטיזציה במפלגת העבודה. "חובה נעימה לי לציין הערכתי העמוקה לתהליך הבחירות הפנימיות המתקיים בימים אלה במפלגה, ד אשר מהווה את שיאו של העידן הדמוקרטי אליו נכנסה מפלגת העבודה. בטוחני כי רשימת המועמדים לכנסת עימה נצעד בבחירות הקרובות, תהווה ביטוי נאמן לטובים ולטובות שבציבור הישראלי, על מיגוון חלקיו, ותוך שילוב הכוחות החדשים, הרעננים והמבטיחים בתנועתנו. הרשה לי להביע בפניך, אישית, את רגשי הוקרתי לפועלך, על הרעיון, אופן הביצוע, תוצאותיו והשפעתו על המערכה הגורלית העומדת בפנינו. חזק ואמץ, בברכה, שמעון פרס".

יקיר צור

במסעדת "הרצוניה" שבבית לסין, במקום שבו נפרד לפני זמן־מה הקואופ' מבני גאון, שם נערכה אתמול מסיבת פרידה לשעיהו (שייקה) גביש שהיתה גם מסיבת "ברוך הבא" לבני גאון כיורש ב"כור". המארחים היו דני רוזוליו, מזכ"ל חברת העובדים וארנון גפני, יו"ר מועצת המנהלים של כור. היו שם הרבה מי ומי בחיי הציבור והכלכלה – וגם לא מעט חברי מרכז של "העבודה" ומועמדים שביקשו תמיכתם, כמנהג הימים האלה... בצילום: שייקה גביש בתנועת אזהרה, אבל עם חיוך, ובני גאון (מימין) לוחצים ידיים (צילום ורד פאר, י.פ.פ.א.)

בחזה חשוף

מה דעתכם על החזה החשוף של נסיך הכתר צ'ארלס, שלא היסס לפשוט את חולצתו לעיני צופים נדהמים, במהלך משחק למטרות צדקה שהתקיים בשבת.

מזומן לקרב

השייח עודה אבו־מעמר, שמקבל מחר את 'אות הנשיא למתנדב' על פעילותו רבת השנים למען מדינת ישראל ובטחונה, אמר אתמול "אני מאמין, שאם קודם כל יהיה שלום בין פרס לשמיר, המצב בשטחים יירגע. האינתיפאדה תגווע מעצמה אם מדינת ישראל תהיה מאוחדת מבחינת תפישתה הפוליטית ביחס לשטחים ותדבר בקול אחד". השייח עודה הוא מראשוני הגששים בצה"ל ובהשראתו מתגייסים רוב צעירי שבטו לכל יחידות צה"ל, לרבות המובחרות שבהן. קשה לקבוע את גילו המדוייק. הוא טוען שגילו נע בין 75 ל־80, וזאת בשל העובדה שבעת שנולד לא נערך רישום מדוייק על כך. לדידו אין כל משמעות לכך. "מה זה משנה? כל עוד ישראל נתונה במלחמה, אני בן 18 ומזומן לקרב", יאמר בכל הזדמנות. עודה הוא בעל עבר בטחוני עשיר ובשמו נקשרו סיפורי גבורה רבים, שמטעמים מובנים חלקם אסורים פרסום.

שיהיה במזל

שר החוץ שמעון פרס הפתיע את עמיתו האמריקאי ג'ורג' שולץ (בתמונה) כשהעניק לו מתנה לרגל הולדת נכדו. וזאת לעיני עשרות הצלמים והעיתונאים שהתגודדו אתמול במשרד החוץ בירושלים מסר פרס את המתנה ואף פתח את אריזתה. זאת היתה חמסה מנחושת מכוספת מעשה ידי אומן ירושלמי. "שיהיה במזל" איחל פרס לשולץ.

יוסי כלמן

בשורה חזיתית

קבוצת "כיוון חדש", הפועלת בראשותו של פרופ' שמעון שטרית בנושאי חברה וכלכלה בשיתוף פעולה מלא עם התק"ם, ארגנה כנס למען בחירתו של פרופ' שטרית כמועמד המערך לכנסת. לכנס, שנערך בסוף השבוע בתל־אביב, הגיעו הרבה מוזמנים, ביניהם עמנואל זיסמן, ראשי ערים ומועצות פועלים, כולם – מלבד המחותן הראשי... פרופ' שטרית, אשר שהה באותה שעה בירושלים ודיווח לוועדת הכספים של הכנסת על השערוריה החדשה בבל"ל. כאשר הגיע סוף סוף התקבל בהתלהבות על־ידי חבריו. פרופ' שטרית (בתמונה) ביקש "לאמץ אסטרטגיה חדשה לקראת הבחירות ולצאת למאבק הפוליטי בשורה חזיתית כדי שכל אחד מהנבחרים של מפלגת העבודה יוכל להתמודד בזירה הציבורית באופן יעיל יותר".

ע. ב.

חתן פרס נובל לפיזיקה פרופ' ברטון ריכטר מארה"ב הגיע אתמול לישראל להשתתף בעידית לנדאו כאורח אוני' ת"א. בתמונה נראה האורח מתקבל ע"י ג'ימי זוהר סמנכ"ל מלון קרלטון ת"א, שם יתאכסן בעת שהותו בישראל. צילום: יונתן סלינגר / ישראל סאן בע"מ

העתיד היחיד

בסימן הסיסמא "תנועת הנוער הן העתיד היחיד" תקיים מחר מועצת תנועות הנוער בישראל הפנינג המוני בירושלים בו יטלו חלק אלפי חניכים מכל גווני הקשת הפוליטית, החל מתנועת הנוער העובד והלומד וכלה בתנועת הנוער של בית"ר. הפנינג זה אשר לארגונו חברו גם משרד החינוך ושלושת העיריות הגדולות. יכובד בנוכחותם של נשיא המדינה חיים הרצוג, סגן הרמטכ"ל האלוף אהוד ברק, ויו"ר המועצה הציבורית לתנועות הנוער יחיאל לקט.

עודד בר מאיר

המדור נערך ע"י אורה זרניצקי

בולים

„סמל" מהו?

מאת אריה לינדנבאום

מלון אבן־שושן מגדיר סמל כציור או תמונה המביעים רעיון מסויים או המתארים את עיקר פעולתו של מוסד או מפעל מסויים. סמל הוא גם סימבול, מופת, כשכל עיקרו הוא משל לעניין אחר. על־פי הגדרה זו אנו נוהגים לתאר ציור עם הערה "סימלי", כאשר אכן הציור מסמל בצורה כלשהי את התנועה. כך,

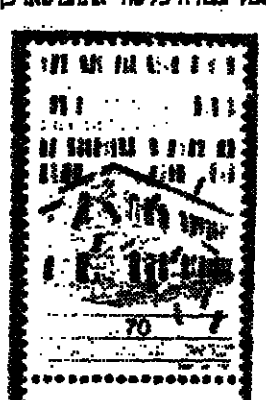

לדוגמא, ניתן לסמל את ירושלים בציור שיש בו כמה מסמליה של ירושלים כמו הכנסת, אימקא, הכותל המערבי, כיפת הסלע, הדרך לירושלים וכו'. ברור שהאתרים לו יופיעו בשלמותם, כי אז התמונה ברורה ואינה סימלית. מנורת שבעת הקנים מסמלת את הממלכתיות של ישראל, כנ"ל הדגל וכו'. ה"סמלים", בדרך כלל, בנויים כקומפוזיציה של מרכיבים אחדים, שכן אם יוצג בניין הכנסת בשלמותו, הוא יסמל אומנם את הממלכתיות של ישראל, אבל הוא בשום אופן איננו ציור סימלי...
את ההערות האלה הזכרנו בהקשר לניסוחי העלונים של בולי ישראל החדשים.
בעלון בול 100 שנה לבני ברית, למשל, כתוב שעיצוב הבול הוא סימלי, כאשר אין בו כל סמל, פרט לתמונת הבית בשלמותו. גם בנוסח הלועזי זה נשמע לא טוב: כתוב שם (בשלוש שפות) "מוטיף: סימבוליקל".
אכן, זה לא נכון, זה איננו ציור סימלי כמו שגם העלון השני שהוקדש לבולי שנת ה־40 איננו מתאר ציורים סימליים.
גיליון המזכרת לשנת ה־40 מראה 8 בולי ישראל קודמים שהודפסו מחדש בצורת "בול על בול" הגיליון בא לסמל את הישגי המדינה ב־40 שנותיה, כפי שבאו לביטוי בבולים שהופיעו במשך השנים ואחדים מהם היו אומנם סימליים (כמו, למשל, כפות ידיים על תינוקות – סמל לביטוח הלאומי).
היה צריך לכתוב פשוט: בול בני ברית מראה את בית בני־ברית בירושלים. גיליון המזכרת מראה תעתיקי בולים המסמלים את הישגי המדינה.
בול היכרון תשמ"ח, למשל, הוא סימלי משום שהאותיות המבליטות את שנת תשמ"ח והאות "מ" בצבע בולט מציינים את שנת ה־40.
מה יגיד הקורא הספרדי או האנגלי והצרפתי שיראה מתחת לבניין בני ברית תיאור כמו "מוטיבו סימבוליקו"?
הנביאים שלנו השתמשו בסמלים כמו "סיר נפוח", "מקל שקד" "כבשת הרש" לתיאור יחסי ישראל לאלהים או המלך אל העם, אבל כאמור, בהתאם להגדרת הסמלים. מה, איפוא, מסמל בניין בני ברית שבבול – ברור שאת המוסד עצמו. בציור יש אמנם מיני קווים שהם סמליים, כנראה, אך לא מובן מה הם מסמלים...

מאה לבני ברית, ירושלים

בול מאה שנה לבני ברית ירושלים צוייר בידי בעמי וכאיר אשל והודפס ברפוס לוידאפסטיין בחתיים.
לשכת "ירושלים" של בני ברית נוסדה בשנת 1848 והקמתה מהווה את ראשית פעולת מסדר בני־ברית בארץ־ישראל. לשכת ירושלים היתה חלוצה ושימשה דוגמא לפעילות ענפה, כמו הקמת סיפריה שהיתה

לסיפריה הלאומית, הקמת היישוב מוצא, הקמת שכונת בית וגן בירושלים, הקמת ועד הלשון העברית, מלחמה במיסיון, הקמת גני־ילדים עבריים ראשונים, פעולות מיזוג העדות ועוד ועוד.
מסדר בני־ברית הוא מסדר יהודי עולמי עם סניפים ביותר מ־40 ארצות כשמרכזו בארה"ב.

ביוני – שתי הנפקות

ביוני 1988 צפויות שתי הנפקות בולים – אחת ב־9 ביוני ואחת ב־27 ביוני. לרגל תערוכת ה־40 בבני התערוכה בתל־אביב, תוקדם הופעת גיליון המזכרת שהוקדש להישגי המדינה, כבר ל־9 ביוני, יום פתיחת התערוכה.
ב־27.6.88 תהיה הנפקה שניה ויופיעו בולים בסדרה נושאים:
1. בול המוקדש לסדרה מן המניין עם אתרים ארכיאולוגים בירושלים, בערך נקוב של 35 אג'.
2. בול מאה שנה לבני ברית בירושלים, בערך נקוב של 70 אגורות.
3. שלושה בולי טבע בנגב, בערכים של 40, 60 ו־70 אגורות.
לגיליון המזכרת לא תהיה מעטפת זיכרון של הדואר ואילו לשאר הבולים תופענה 3 מעטפות "יום ראשון".
למעטפות הזיכרון המוכנה בבלוקה בקיבית: בול ארכיאולוגיה יוחתם בירושלים בכניף המכוה, בול בני ברית יוחתם בכניף הדואר בשער הורדים בירושלים: בולי תמורת הטבע בנגב יוחתמו בהתחנת הדואר במצפה רמון. המעטפות תימכרנה ביום ההופעה בלבד.

קפריסין לאולימפיאדה

דואר קפריסין הנפיק סידרת בולי ספורט לקראת אולימפיאדת סיאול 1988. הופיעו ארבעה בולים עם ענפי ספורט שונים.

נפרטיטי בברלין

דואר מערב גרמניה יכבד להדור הבולים בין הבניין בני בולים הדקים בהם אחד עם נושא לא גרמני. הכוונה לבול עם דיוקן המלכה המצרית נפרטיטי. בבול האחר – בצורה הסכורה.

שני הבולים נועדו לכבונות בולים אוטומטיות והם יופיעו בגלילים. יום ההופעה נקבע ל־14 ביולי 1988. הבולים יופיעו במערב גרמניה ובברלין. הציור הערים – זהים.

מעוניינים בחליפין

Chong Kon Kim
c/o Yong Min Kim
396, Chungmu–Dong, Yeosu
Seoul 550–100, KOREA

Ing. Simon Milnus
P.O.Box 313
SU–270 000 Odessa—centre
USSR

C.H. Verwey
Zwanebloen 20
2411 MR Bodegraven
HOLLAND

Dr. Fritz Rohrer
Stampfenbrunnenstr. 28
8048 Zurich
SCHWEIZ

G. Goremykin
Box 403
Leningrad K–9
195009 USSR

Club "United Friends"
P.O.Box 30039
40043 Gothenburg
SWEDEN

מוקד מידע טלפוני של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה על מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי חולים, עזרה ראשונה, מרפאות הפתוחות בשבת ובחג וכן אינפורמציה על הגורמים הרפואיים בישראל:
טלפון 03־433300
בימים א' עד ה' מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב
ביום ו' ובערבי חג מ־8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ
מרפאות שיניים לעזרה ראשונה
אזור תל־אביב
רחוב בר כוכבא מס' 49 – טלפון 03־284649
בימים א' עד ה' מ־21.00 עד 23.00
בימים ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים – מ־15.00 עד 21.00
אזור חיפה
רחוב הגפן 26 קומה ג' – 04־523566
כל יום כולל ערבי חג, שבת, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00

עזרה ראשונה נפשית
בתל־אביב – 03־5461111
קו לילדים ונוער – 03־261113
ירושלים – 02־227171
חיפה – 04־672222
נתניה – 053־335516
כרמיאל (גליל) – 04־988410
כפר־סבא – 052־913999
באר־שבע – 057־418111
קו פתוח – אוזן קשבת לילדים ובני נוער
בתל־אביב 03־221680 (24 שעות)
נעמת – ייעוץ בבעיות אלימות במשפחה
בימים א' עד ה' מ־9.00 עד 16.00 – 03־255922
קו פתוח לקשישים 02־690685
האגודה ... בישראל – סניף תל־אביב – בן יהודה 146
טל' 239207 בימים א' – ה' 3 – 9

אלמקס משחת השיניים במניעת עששת • יעילה פי 3

תורנות בתי מרקחת
תל־אביב
גרוסר – שינקין 27 – 284791
הירקון – יהודה המכבי 1 – 442308
חיפה
יבנה – אבן סינא 7 – 672288
פתח־תקוה
קופ"ח כללית – חיים עוזר – 906271
בת־ים – חולון
קופ"ח עין יהב – עין יהב 2 חולון 884854
אהרון – הפיין 52 חולון – 889153

אלמקס
מיוצרת ע"י ... GABA

בבית משפט השלום בתל־אביב־יפו
תיק מעצבים 437/84
בענין – מדינת ישראל, על ידי פרקליטות מיסוי וכלכלה מרחוב אחד העם 9, תל־אביב.
המבקשת
– נגד –
1. משה בן שלמה אסון יליד 1936, ת.ז. 846612 רח' בורגרוב 15, ת"א.
2. אסתר בת נסים אסון ילידת 1950, ת.ז. 0938924 רח' בורגרוב 15, ת"א – שמקום המצאם מחוץ לישראל אינו ידוע
המשיבים
הזמנה לדיון עפ"י סעיף 237 לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב) התשמ"ב – 1982
דעו כי ביום 21.6.88 בשעה 8.30 או סמוך לשעה זו כשיתאפשר לבא כוח המבקשת להשמיע טענותיו יתבקש כב' בית המשפט לצוות על מעצר המשיבים מיד עם הגיעם לישראל ולהחליט את הערבויות הבנקאיות שהפקיד כל אחד מהמשיבים על סך 1,000 דולר של ארצות הברית של אמריקה לטובת המבקשת.
הנכם מוזמנים להתייצב לדיון בבית המשפט במועד הנ"ל ודעו כי אם לא תתייצבו יתנתן הצו המבוקש בהעדרכם.
ש. פרלמן
מנהל המדור הפלילי

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי חדרה
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה – 1965 כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, החליטה לאשר, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מפורטת הנקראת:
"תכנית מס' חד/ 837 – בית גיל הזהב, בחלקה 52 בגוש 10037".
הכוונה שינוי לתכנית מס' חד/765 – מגרש עקמים (אושר).
מקום התכנית: שיכון הנשיא ויצמן, חדרה.
הודעה על הפקדת שינוי התכנית פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3263, התשמ"ה, עמוד 630.
השינוי האמור, בצורה שבה הועדה המחוזית אישרה אותו, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, חדרה, וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
משה גלהר
יו"ר ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה
כ"ג באייר התשמ"ח
10 במאי 1988

התכוף – חרושת ברזל בע"מ
הודעה בדבר סיום תקופת מימוש כתבי אופציה ופקיעתם
ניתנת בזה הודעה לכל בעלי כתבי האופציה בדבר כתבי אופציה שהונפקו ע"י החברה עפ"י תשקיף מיום 30 ביוני 1986.
כתבי האופציה ניתנים למימוש עד ליום 30 ביוני 1988 למניות רגילות בנות 0.001 ש"ח ע"נ ולמניות הרגילות בנות 0.005 ש"ח ע"נ רשומות על שם, כך שכל כתב אופציה ישמש ל־50 מניות רגילות בנות 0.001 ש"ח ע"נ ול־10 מניות הרגילות בנות 0.005 ש"ח ע"נ במחיר מימוש בסך 0.20 ש"ח (20 אגורות) לכל כתב אופציה.
כתבי אופציה אשר לא ימומשו עד 30 ביוני 1988 יפקעו, והעבודה בגינם לא תחזור ולא תהיה למחזיק בהם כל זכות שהיא כלפי החברה.
שבתאי כוכי, מנכ"ל החברה

איך אסור להיות ראש־ממשלה

חדשה טרייה: מסקר שנערך על־פי הזמנת הקונגרס היהודי־האמריקאי אצל חברת הסקרים של מייקל דוקאקיס – עולה שיצחק שמיר מוכר בקרב יהודי־אמריקה יותר מהמלך חוסיין ומחוסני מובארק – אבל פופולארי פחות משניהם. (שמיר – 63% ו־28%; חוסיין – 60% ו־43%; נשיא מצרים – 47% ו־33%). תגובתו של ראש־הממשלה היתה – על סמך העתונים – פסקנית: "הסקר בטח נערך בין עסקני (!) הקונגרס היהודי־האמריקאי".

אדוני ראש־הממשלה, זה פשוט לא מובן. אתה טוען תדיר, כי פופולריות וטובת המדינה הן בבחינת שני קווים מקבילים אשר נייקאקרא (רוסית) ייפגשו. והנה, אתה מייחס לפתע חשיבות כזאת לסקר־פופולריות, עד שאתה מבקש – מתוך עלבון – להטיל דופי במימצאיו.

בכלל, מה איכפת לך? הלא הסקר הזה נערך באמריקה – ואילו אתה צריך להיבחר בישראל. ופה אתה מצב אמיתי. הנה, רק לפני ימים אחדים נבחרת ברוב מוחץ של 2,000 מול 2 למועמדה של תנועת החירות לתפקיד ראש־הממשלה. יתירה מזאת, כבר שנה שלימה אתה מטרפד כל מהלך, כל נסיון התקרבות, כל תכנית־הידברות לשלום בין ישראל ובין ירדן והפלשתינאים ומצפצף על צידודם של יותר מ־26 אחוז מאזרחי ישראל בתכנית־שולץ, כפי שמסתבר שוב ושוב ביותר מסקר אחד – ופתאום אתה נבהל מסקר? לא מתאים לך, אדוני ראש־הממשלה. חוץ מזה, כדאי לך להיזהר. מחר תרצה לרוץ אל "העסקנים" הללו כדי להתרים לקרן־הבחירות שלך – ומה יהיה אז? קראתי, שאתה עובר באחרונה על ביוגרפיות של דוד בן־גוריון. יפה מאד אתה עושה. בן־גוריון לימד אותנו, שלא כל אחד יכול להיות ראש־ממשלה. אתה, יצחק שמיר, מלמד אותנו, איך אסור להיות ראש־ממשלה. בהצלחה!

בועז אפלבאום

מידע

אלוהים

שיעור האמריקאים הצופים אחת לשבוע בתוכנית טלוויזיה דתית – 25%.

כמה מן האמריקאים אומרים שאלוהים דיבר אתם אישית? – 30%.

כמה תיירים שביקרו בירושלים בשנה שעברה נזקקו לטיפול פסיכיאטרי בגלל הזיות דתיות? – 152.

בכמה גדל מספר המסגדים ברצועת עזה תחת שלטון ישראל מאז 1967? – ב־158%.

כמה מתושבי הגדה המערבית הם בני 21 שנים או פחות? – 75%.

כמה מתושבי הגדה אמרו שאלימות נגד ישראל מוצדקת? – 87%.

כמה מתושבי הגדה שהשכלתם גבוהה אמרו כך? – 93%.

מתוך האינדקס של הירחון האמריקאי "הארפרס" אפריל, 1988. הביא לדפוס יצחק רועה.

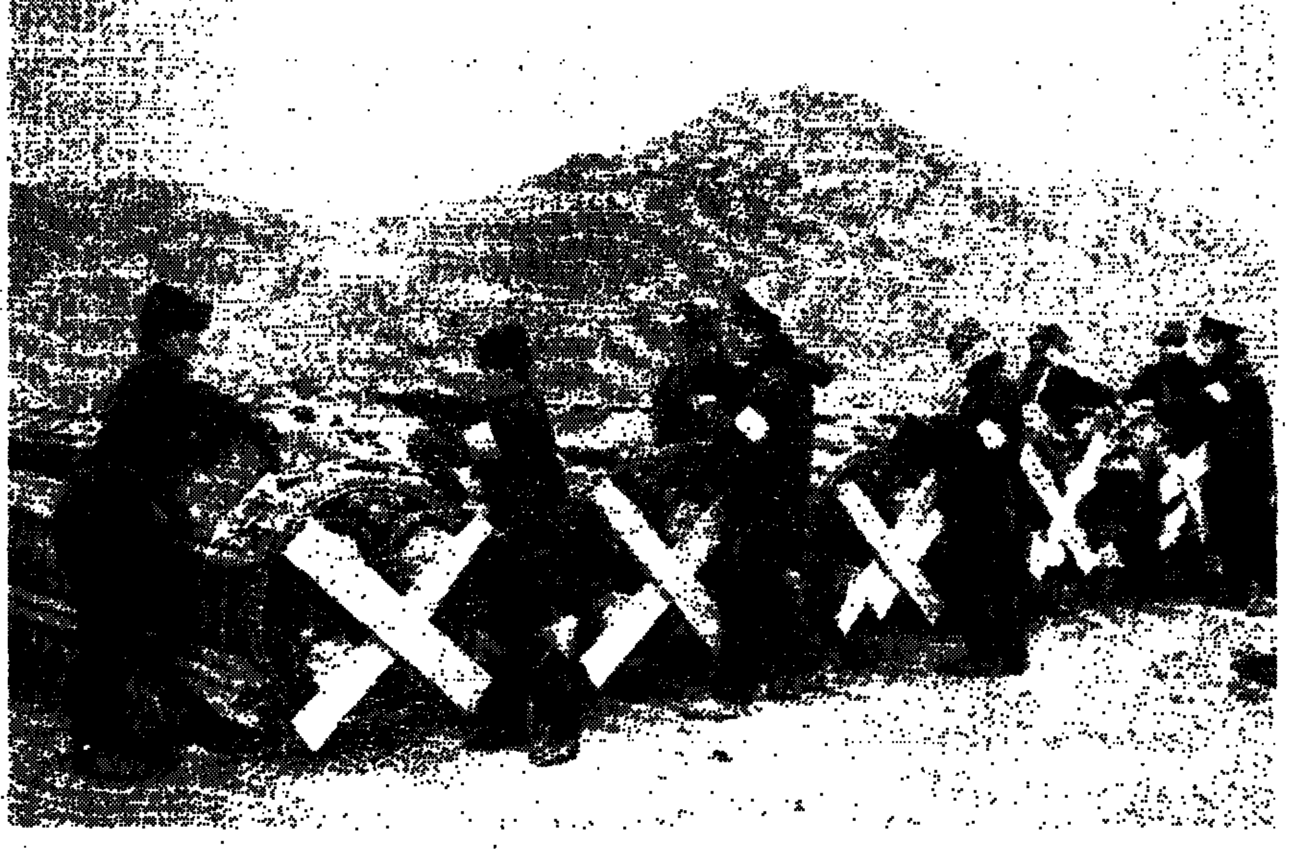

באווירת הסכמי הפיסגה. מהנדסים סובייטיים מצמידים חומר נפץ לטילים שנועדו להשמדה, על פי הסכמי בלימת מרוץ החימוש הבין־מעצמתי. (צילום רדיו: אי.פי.)

בזווית חדה / חגי אשד

שיפסיקו האמריקאים להתערב

הגיע הזמן שהאמריקאים יגידו את האמת על עצמם ועל מדיניותם, עכשיו ולא אחר הבחירות, ושיפסיקו לעזור לליכוד

הממשל האמריקאי צריך להפסיק, סוף־סוף, להתערב בענייניה הפנימיים של ישראל ובעיקר – במערכת הבחירות שלה. הגיע הזמן שאישי הממשל יחדלו לתמוך בליכוד במערכת הבחירות שלו נגד מפלגת העבודה והעומד בראשה שמעון פרס. הגיע הזמן שהממשל האמריקאי יחדל לסייע לליכוד להפריע לקידום השלום. זה מה שהאמריקאים עושים כל הזמן, בניגוד קוטבי למה שהם מתכוונים ומתיימרים לעשות. הם מתערבים, ועוד איך, בענייניה הפנימיים של ישראל – לרעתה של ישראל עצמה, לרעת מפלגת העבודה וגם לרעת השלום ולרעת האינטרסים האמריקאים באיזור ובעולם. השד יודע מדוע האמריקאים, המלאים כוונות טובות כרימון, מעוללים זאת לעצמם ולנו. קשה להבין מדוע הם, המתחכמים והממוחשבים, אינם מבינים שאי־התערבות למען השלום כמוה כהתערבות למניעת השלום, ושהתחמקות מאמירת אמת, כאשר אתה נקרא להעיד, כמוה כמתן עדות לטובת מפיצי הכזבים ומפיצי עלילות השקר.

זו עמדתם של האמריקאים כל הזמן וזה הרגע האחרון ממש לחדול ממנה. שיתחילו, סוף־סוף, לומר את האמת על עצמם ועל מדיניותם – על מה שיש בה ועל מה שאין בה. זה כל מה שהם מתבקשים לעשות. לומר את האמת עכשיו, ולא אחרי הבחירות בישראל. תוצאותיהן של אלה ייקבעו במידה רבה על־ידי שתיקתם הימנעותם מלומר את האמת, הימנעות שכמוה כהתערבות במערכת הבחירות לטובת דוברי השקר. שיגידו כאן, בישראל, בקול צלול וברור, פעם אחר פעם, בפירוש ולא ברמז, עד שיהיה ברור לכל, בלי צל של ספק, מה היא תוכנית השלום האמריקאית: שיהיה ברור לכל שההחלטה 242 צריכה להיות מיושמת בכל הגזרות – גם בגיזרה הירדנית־פלשתינאית – ושפירושה של החלטה זו הוא "שטחים תמורת שלום" ואולי מוטב, לפי ההדגשה של גורבאצ'וב דווקא, "שטחים תמורת שלום ובטחון".

זו הדגשה חשובה מאד. גם ההגדרה העצמית והזכויות הלגיטימיות וגם הייצוג של העם הפלשתינאי הם הצד האחד של המטבע. צידו האחר הוא: צרכי הבטחון של ישראל ולא רק הכרה בקיומה ובזכותה להתקיים. ואין צד זה בלי צד זה. זו הדגשה סובייטית חשובה ששמענו אותה מפי גורבאצ'וב עצמו לאחר שיחות הפיסגה. ורק לאוזניו של יצחק שמיר היא לא הגיעה עדיין. הוא ממשיך לא לשמוע ולא לדעת מה שאינו רוצה לשמוע ולדעת. אנחנו שמענו מגורבאצ'וב – גם במפורש וגם במשתמע – שלאש"ף לא יכולה להיות זכות בלעדית להכריע בגורל העם הפלשתינאי ובגורל השלום והבטחון של ישראל. שמענו והבנו, שהייצוג וההגדרה העצמית של העם הפלשתינאי צריכים להיקבע על־ידי הפלשתינאים ומדינות ערב גם יחד. לפחות שתיים מהן – סוריה ומצרים – הוזכרו במפורש כשותפות להחלטה הזאת. מה שיוסכם על שתיהן גם ירדן תוכל לקבל ולבצע.

את ההכרזה הסובייטית הזאת אפשר להבין היטב. אחרי הכל: מדינות ערב נגררו להתערב בסכסוך הישראלי־ערבי מאז שנות השלושים והן שפכו בו מאז דם רב – גם שלהן וגם של ישראל. גם ארה"ב וגם ברה"מ השקיעו בסכסוך הזה הון עתק. אמנם הסובייטים השקיעו בעיקר בנשק ובסיוע למלחמות של הערבים נגד ישראל והאמריקאים – בעיקר בסיוע לצרכי שלום, אם כי גם בציוד צבאי למדינות ערב "המתונות" (גם לסעודיה, שפתחה את השער הערבי לסיוע צבאי סיני). הסכסוך הישראלי־ערבי וסכנות המלחמה הכרוכות בו נמאסו על מעצמות־העל. לסובייטים יש סדרי־יום לאומי וגלובאלי, שבראשו עומדים צרכי השלום והפיתוח. זו יכולה להיות ההתרעה הטובה ביותר בפני מלחמה נוספת באיזור: הכרזה שברה"מ תימנע מלסייע למלחמה כזאת.

זו האמת של העולם המשתנה שבו אנחנו חיים ושארה"ב וברה"מ עומדות בראשו. זה הרקע לתכנית השלום האמריקאית ולהסכמתה של ארה"ב לשיתופה של ברה"מ בעשיית השלום במזה"ת־תיכון, באמצעות ועידת השלום הבין־לאומית, שאינה אלא שם הקוד לשיתופה של ברה"מ בעשייתו. הגיע הזמן שהאמריקאים יגידו את האמת על העולם המשתנה ועל צרכיה של ישראל ומקומה בתוך עולם משתנה זה. רק יצחק שמיר מסרב להכיר בשינויים המתחוללים בעולמנו. האמריקאים מניחים לו להתכחש לאמת ונמנעים מלומר לו, ולכולנו, בפה מלא ובלשון ברורה, כי אם יצחק שמיר ויתר חבריו במחנה הלאומי יתמידו בהתכחשותם, הם יסבו בכך נזק גם לישראל עצמה וגם למכלול יחסי ישראל־ארה"ב בטווח הקצר והארוך. זו האמת. זו העמדה האמריקאית.

מדוע הם לא אומרים אותה? מדוע הם לא מדברים בלשון ברורה ומובנת גם לאוזניו של יצחק שמיר ולאוזני כל עם ישראל? מדוע הם מאפשרים ליצחק שמיר ולכל חברי הליכוד להעמיד פנים כאילו אין הם מבינים מה האמריקאים אומרים בלשון הרמזים שלהם, וכאילו ראשי מפלגת העבודה מוליכים את העם שולל כאשר הם אומרים את האמת על עמדת האמריקאים ועל טובת ישראל, כפי שגם האמריקאים מבינים אותה? מדוע ג'ורג' שולץ, המלא כוונות טובות כרימון, אינו אומר כי מי ששולל את העמדה הזאת, שהיא עכשיו העמדה המתואמת האמריקאית־סובייטית, גורם נזק לישראל עצמה, לפי מיטב הבנתה של ארה"ב?

האמריקאים ממשיכים להעניק לליכוד, וליצחק שמיר בראשו, תעודות כשר ויושר ומסייעים לו לטרפד את תוכנית השלום, שהם עצמם משתדלים לקדם אותה. מאז ועד היום הם ממשיכים להתערב במערכת הבחירות הישראלית לטובת הליכוד דווקא. הגיע הזמן שיבינו סוף־סוף מה הם מעוללים לעצמם ולנו ויחדלו מזה.

דבר מארח / עו"ד שמחה קייזמן

ובכל זאת: ועדת חקירה

יתרונה הוא בכך, שהיא בלתי תלויה לחלוטין במערכת הפוליטית

על שתיים משתית חיים צדוק את התנגדותו לוועדת החקירה הממלכתית למערכת הבריאות בישראל. האחת, לדעתו נועדה ועדת חקירה, בראש וראשונה, לקבוע עובדות. לדידו, העובדות במשבר מערכת הבריאות אינן שנויות במחלוקת. הטענה האחרת שהוא מעלה נגד הקמת הוועדה היא, שכינונה יהפוך את החקירה לנושא שהוא בבחינת "סוביודיצה". בתורת שכזו, הוא חושש, יופסק כל דיון ציבורי בנושא.

בכוונתי לחלוק על שתי הטענות הללו, שמהן אפשר ללמוד על השאר. אי־תפקודה של מערכת הבריאות הוא אכן עובדה שאין עליה עוררין. התסכול וחוסר המוטיבאציה של הגורם האנושי, שבלעדיו אי־אפשר להפעיל את מערכת הבריאות, גם הם עובדה שאינה שנויה במחלוקת. אולם הסיבות שהביאו את המערכת למצב עגום זה שנויות בהחלט במחלוקת. כל אותן סיבות, נוסף על אלה שעניינן העדר תמורה נאותה לרופאים, בהחלט ראויות להיחקר עובדתית.

חיים צדוק טוען, כי המלצות ועדת־החקירה הן בבחינת רשות בלבד, ורק קביעת העובדות היא חובה. גם אם נקבל גירסה זו, הרי נותרו עוד עובדות רבות שיש לחקרן ולקבען. בסעיף 1 לחוק ועדות החקירה נאמר: "...ראתה הממשלה שקיים עניין שהוא בעל חשיבות ציבורית חיונית אותה שעה, הטעון בירור..." דומה שגם חיים צדוק לא יחלוק על כך, שקריסת מערכת הבריאות היא עניין בעל חשיבות ציבורית חיונית. את הסיבות לקריסתה בדקו עד כה ועדות שכולן, לרבות ועדת טרייניץ, מונו על־ידי המערכת הפוליטית והיו תלויות בה. כתב המינוי שלהן, מלכתחילה, הכיל הנחיות, ששירתו מראש את ה"אסכולה" האינטרסטית, זו שמינתה אותן.

יתרונה של ועדת־חקירה לפי חוק ועדות החקירה הוא בכך, שלא הממשלה – שהיא כאן אינטרסנטית משום שמערכת הבריאות היא מוקד־כוח פוליטי – ממנה אותה, אלא נשיא בית־המשפט העליון. דהיינו, זו ועדה בלתי תלויה לחלוטין במערכת הפוליטית.

יתרון נוסף לה, לוועדת החקירה, על־פני כל הוועדות שהוקמו עד כה, ביכולתה לכפות על כל מי שהיא מוצאת לנכון, מתן עדות בשבועה. על־פי זה היא גם רשאית לדרוש מכל גורם שיציג מסמכים וכל חומר אחר הנוגע לעבודתה.

והיתרון השלישי – החשוב מכל – הוא שוועדת חקירה ממלכתית זכתה להצטייר בתודעת הציבור כוועדה בלתי־תלויה ואמינה. ככזו היא תזכה באמונם של כל העובדים במסגרת ובשיתוף הפעולה שלהם. זאת להבדיל מכל הוועדות שמינו שרים בממשלה או הממשלה כולה.

אשר לחששו של חיים צדוק שהנושא שבחקירתה של הוועדה יהפוך ל"סוביודיצה" – אכן, סעיף 18 (ב') לחוק ועדות החקירה מחיל את עקרון ה"סוביודיצה" על ועדת חקירה, אולם להבדיל מחיים צדוק, אינני רואה בכך חסרון כי אם יתרון.

בלי להכנס לסוגיה המשפטית מתי יהפוך הפרסום לפרסום שיש בו כדי להשפיע על מהלך החקירה ותוצאותיה, ומה מידת חוסנם של שופטים ומומחים, שימונו לוועדת החקירה, בפני השפעות חיצוניות – נראה לי שהחלת העקרון רק תהיה לתועלת החקירה. הורדת הווליום של ההתנגחות הפוליטית סביב הנושא רק תאפשר לבדוק אובייקטיבית את העובדות, שעל בסיסן ניתן יהיה להגיע להמלצות. זאת להבדיל, כמובן, מוועדות בדיקה למיניהן, שבדיקתן ה"אובייקטיבית" מוטלת בספק.

מכל מקום, אם ועדת חקירה, שהיא בלתי תלויה, עשויה להיות מושפעת מויכוח ציבורי, קל וחומר "ועדת בדיקה". אלא של"ועדת בדיקה" יש הכשר חוקי לכך, ואילו לוועדת חקירה לא. אולם גם אם אני טועה בשיקולי החלת עקרון ה"סוביודיצה" היא אכן בבחינת מגרעת, הרי שבמאזן השיקולים בעד ונגד דומני כי כדאי גם כדאי לשלם מחיר זה, כדי לזכות ביתרונותיה של ועדת חקירה. נושא "מערכת הבריאות" הוא בהחלט נושא לבירור בוועדת חקירה ממלכתית, על־פי חוק ועדות חקירה, בהיותו "עניין בעל חשיבות ציבורית חיונית אותה שעה הטעון בירור".

מובן מאליו שכל המטרה תסוכל אם תחליט הממשלה, בשל שיקולים פוליטיים הנעוצים באסכולה פוליטית זו או אחרת – שעליה מעיד חיים צדוק במאמרו – לצמצם את סמכויות הוועדה על־ידי הפעלת סעיף 2 (א') לחוק ועדות חקירה. לפי חוק זה, "בהחלטה על הקמת ועדת חקירה תגדיר הממשלה את העניין שיהיה נושא החקירה". אם כך תעשה הממשלה, היא תכניס את ועדת החקירה לסד, המתאים לשיקולים הפוליטיים־מפלגתיים של מרכיבי הממשלה.

הכותב הוא יועץ משפטי ומזכיר כללי של ההסתדרות הרפואית בישראל

רצועת עזה / דני צדקוני

מכבש המסים פועל

אילו הופעל כמוהו על סוחרי שוק מחנה יהודה או שוק הכרמל, היתה פורצת שם אינתיפאדה יהודית

מכבש המיסוי שסגן נציב מס־ההכנסה אברהם צרפתי הבטיח להפעיל ברצועה, פועל ועוד איך. אילו הופעל כמוהו על סוחרי שוק מחנה יהודה או שוק הכרמל, היתה פורצת שם אינתיפאדה יהודית, אבל לעזתים אין ברירה אלא לשלם. העניין כרוך, כמובן, במבצע החלפת תעודות־הזהות לכארבע־מאות אלף מתושבי הרצועה. בבית־הספר שיח' עג'לין, לא הרחק מהמקום הידוע בכינויו "אנסאר 2", נפתחה לצורך זה תחנה של משרד־הפנים, מצויידת במחשבים. תפוקתה היא כשלושת־אלפים תעודות־זהות חדשות ביום.

עשרות מכוניות של תושבי המקום חונות יום־יום במגרש הריק שליד בית־הספר, המשמש גם לנחיתת המסוקים המביאים את האח"מ הישראלים לביקוריהם ברצועה. מאות ממתינים כאן שעות לתורם. כשביקרתי במקום בשעות הצהרים של אחד הימים הלוהטים הללו, התבשרו הממתינים הרבים, שלא זכו להחליף את מיסמך הזהות הישן בחדש, כי "להיום כבר נגמר". בפעם הבאה יהיה עליהם להקדים ואז ישמעו אלה שאחריהם בתור, כי "כבר נגמר". במקום השוקק נטו רוכלים וצלמים יריעות ומתחתיהן הם מצלמים את מי שזקוקים לתמונות. אחרים כותבים בקשות, מוכרים פלפל או מציעים לימונדה למתייזעים בשמש הקופחת.

לא כל היוצאים ממיתחם שייח' עג'לין נושאים בכיסם את תעודות־הזהות האדומות החדשות, המזכירות קצת את פנקסי החבר של ההסתדרות הכללית. יש שמקבלים במקומן טפסים לבנים, ורק אחרי שיחתמו עליהם הנוגעים בדבר, הם יוכלו לקבל את התעודה החדשה. מתברר, שבהזדמנות חגיגית זו מועבר שמם במחשבים, ואם הם חייבים סכום כסף כלשהו למס ההכנסה, למע"מ, לשירות הטלפון המקומי, אם לא שילמו דו"חות או קנסות, בעד אישפוז וכדומה, יהיה עליהם להחתים על טופס שניתן להם את הרשות הנוגעת בדבר לאחר הסדרת החוב והתשלום הנדרש מהם. זה סיפור של טרטור ארוך, המוציא מתושבי עזה חסרי האזרחות והזכויות את המיץ. אם להאמין לפקידות ממשל, הרי הוא "עשוי בכוונה, כדי לטרטר אותם". קצין, שאני אומר לו כי הטרטור רק משרת את מטרות אש"ף – להגדיל עוד יותר את השנאה לישראל – משיב לי, שגם אזרחי ישראל סובלים מטרטור מצד הביורוקראטיה ושזה "בסך־הכל לא נורא". פעם היו מושלים וגם שרי בטחון שטענו, כי הקהיית הזיכרון ולא הורפתו צריכה להיות ממטרותיו של המשל הצבאי. אחת הסיסמאות שהתנוססו בלשכת המושל באותם ימים היתה: "טוב מושל חכם מלוכד עיר". אם אינני טועה היא כבר הוסרה משם.

בינתיים מעדיפים רבים מתושבי העיר עזה להשליך יהבם על הגורל ולא להכנס לכל התהליך המדכא הזה. נודע לי שיש מי שכבר בדק את תוקף חוקיות הגביה בדרך הזו ומכין בקשר לכך עתירה לבג"ץ.

מצרים / מאת טדי פרויס

חיוכים על הנילוס

חמימותם, הכנסת האורחים שלהם והרוח הטובה שהם משרים, הם סוד הכאריזמה של בירת מצרים. כשאתה עולה על האוטובוס המוביל אל מעבר לתעלת סואץ למסוף רפיח, אינך יכול אלא לומר לעצמך: ארור מי שלא יעשה הכל, כדי שגם להבא יתקיימו הפגישות עם באדר, ממדוח, צלאח וחבריהם במוזיאון בקאהיר או במסעדת הדגים ביפו ולא בחפירות של אל־עריש או ביר־גפגפה

כדי שישראלי יירד בימים אלה מצרימה עליו להתאזר באומץ, בדומה לזה הנדרש מאמריקאי או מצרפתי המבקשים לטייל בירושלים – כך גרמה למקרא הידיעות על "קפאון עמוק" בתהליך המדיני, על "שלום קר", על מאמרי שיטנה בעתונות המצרית. כשנוסף על כל אלה זוכרים את הרצח בראס־בורקה, לא מתעורר תיאבון לאכול פול דווקא בקאהיר. לכן אתה מתייחס במידה של ספקנות לתזכיר של "טיולי הגליל", המודיע, כי סיור אצל האויב מדרום "יאפשר לכם לעמוד על הלבביות שבה מתקבל התייר הישראלי בקאהיר גם היום". אולם צריך רק לרדת מכבש המטוס בנמל התעופה בקאהיר כדי להיווכח, שאין כאן כל הגזמה.

פקידי הגירה בכל מקום הם מהקודרים והזועפים שבאנשים, אפילו ביוגוסלאוויה. לכן קצת מפתיע להיתקל בחיוך של רצון טוב על פניו של בודק הדרכונים המצרי. אתה עובר ארבעה–חמישה דרגים, שכל אחד בוחן את הדרכון שלך, לרוב בחיוך על השפתיים. החיוך הבא־בתור דבוק לפניו של ממדוח, המלווה המיועד למשך שהותך בבירת מצרים. חיוך נוסף מעניקים לך בעת הרישום במלון ועוד אחד נוחת עליך מקלסתרו של באדר, מורה־הדרך המוסמך לאגיפטולוגיה של אוניברסיטת קאהיר. עד כאן שפר חלקו של הישראלי המבקר במצרים, מחלקו של האמריקאי הבא להוציא כספו בארץ הקודש.

אין זו אבחנה מקורית שלי. החוזרים מגדות הנילוס, רובם ככולם, מספרים כי העושר הארכיאולוגי מהמם, העוני נורא והמצרים שובי־לב. אבל כשאתה מגיע לשם הכל גדל כריבוע. העוני מזעזע יותר משחושבים, אוצרות האמנות עשירים משישערות והאנשים נלבבים וחמים משסיפרו הקולומבוסים דימצרים. המהודרים? מגוחכים, בעוד כפי שתיארו אותם. המחשבה שאתה אוכל ארוחה במחיר מגוחך ממש, אבל כמוהו כתקציב חודשי של משפחה מצרית, ולא מהעניות ביותר, מעיקה במשהו על הקיבה ומעוררת אסוציאציות מתיאורי נגיב מחפוז ב"סיפור על הנילוס".

"אבל אין אצלנו רעב", מסביר באדר, המוסמך לאגיפטולוגיה של אוניברסיטת קאהיר. "המזונות הבסיסיים מסובסדים עד כדי כמעט־חינם: לחם, ביצים, סוכר ושמן הם בהישג ידו של כל פלאח". על רקע מה שרואים ושומעים, מצלצלת היראה (הנכונה מבחינה כלכלית־פיסקאלית) של קרן המטבע הבין־לאומית – לקצץ בסובסידיות למזון – כהתאבדות.

היה מי שכינה את שוודיה ארץ מאושרת ובה עם אומלל: באותה מידה של דיוק אפשר להגדיר את מצרים כארץ אומללה ובה עם שמח בחלקו. מה שמחוקק לעיני אורח לרגע, נוסף על החיוכים, הוא היעדר המרירות. גם כשנהג ממול מתחכך במכוניתך, אין צעקות ואין "איבן שרמוטה"; מחייכים וזהו. בחנות אין כועסים אם הלאקוחה בכוח מודד 17 חולצות, 11 גלאביות ושני כובעים – ובסופו של דבר אינו קונה דבר. אין סימני־קוצר־רוח או טינה ואם לא הציעו לך קפה תורכי או קוקה־קולה, הרי נפלת בידי הפחות־אדיב שבתגרני מצרים.

את הקפה והקולה אתה יכול לגרוף גם לפני שאתה נכנס לחנות. המצרים פיתחו חוש ששי לגלות ישראלים. בכמה מלים בעברית. או ב"עברית" ("בלאגאן נורא פה"; "אללה בית־ר"), והם מזמינים אותך להיכנס וללגום קפה. תקנה משהו; טוב לא תקנה, גם טוב. מצרים מתחכמים מסבירים, כי אותה סובלנות מהולה בטוב־לב אינה בהכרח מעלה. היא מכילה מידה גדולה של השלמה ופטאליזם ולא רק מזג נוח. אילו נתברכו רק 10 אחוזים מ־52 מיליון המצרים באותה מידה של מרירות, שלא לומר רשעות, שחולקה בגודש לישראלים ולפלשתינאים, היו תנאי החיים וסדרי החברה על הנילוס אחרים. במצרים, כל עוד אין מקצצים בסובסידיות, לא נשקפת סכנת הפיכה. "סימן־ההכר שלנו הוא אי־ביי־אם", אומר מצרי בעל חוש־הומור מפותח מעבר למקובל. "כשגומרים אצלנו עסקה, אומרים 'אינשאללה': כשמקץ שבוע לא זז דבר, אומרים 'בוקרה' (מחר): וכשמקץ שנה עדיין מחכה העיסקה לביצוע, אומרים 'מעליש' – והרי לך אי־ביי־אם".

בשיחות עם ישראלים מגלים המצרים מידה גדולה של טאקט, אולם לעתים אינך יודע אם אין ההומור מכיל עקיצה וקוץ. מלצר במלון מזהה, כמו רוב המצרים, אורחים ישראלים ומפליט כמה מלים בעברית. "אתה בטח מרגל", אומרת הישראלית ברוח טובה והמלצר, אף הוא ברוח טובה, משיב "הלוואי. כך לפחות הייתי עושה משהו למען ארצי". עקיצה או לאו? מלצר אחר באותו מלון שואל אם מישהו מכיר את קיבוץ להב שליד עזה. "למה דווקא להב?" "כי הייתי שם שלושה חודשים. עזרא (וייצמן?) קשר אותי איתם, אחרי שהתארח כאן במלון. אם תעבור בלהב, מסור שלום מסס. כולם שם יודעים מי זה".

אולם מעבר ללבביות, לחמימות ולהכנסת האורחים באים לראות את עתיקותיה של הארץ. הפירמידות הן רק קצה הקרחון של מכמני ארץ הנילוס. במוזיאון הלאומי בקאהיר מוצגים, בתוך חדר אחד, עשרות מונומנטים, שבכל ארץ אחרת היית נוסע ימים על ימים כדי לראות אחד מהם. בקאהיר הם נבלעים, כבקבוקי קולה ריקים על שפת הים, כשהמוני תיירים מכל הארצות מפריעים לראות ועשרות מדריכי־דרך בכל השפות מפריעים לשמוע. בתוך צפיפות זו אתה שמח, ולא לאיד, שהעשירה באוצרות העבר מושכת אליה רק 1.5 מיליון תיירים לשנה. "בראשית שנות ה־80 הגיעו אלינו כשני מיליון, אחר־כך פרצה מלחמת המפרץ ובעקבותיה היו פעולות הטרור ומספר המבקרים פחת בגללן. לפני שנה, כשהתחילו העניינים להירגע מעט, פרצה האינתיפאדה. אמנם היא לא נוגעת במישרין למצרים, אך היא פוגעת בתיירות לישראל. מאחר שתיירים רבים תיכננו לשלב ביקור בישראל בחופשה במצרים, נפגענו גם אנחנו", אומר באדר בלי שמץ של מרירות או כעס, אם כי בשיחות בהקשר אחר אין הוא מסתיר למי נתונה אהדת המצרים.

באדר, אחד המצרים המעטים שביקרו בישראל, נזהר שלא לפגוע באורחים כשהוא מספר על הביקור. הוא מסתפק בהערה, שישראל איננה אותה מדינה יעילה, מודרנית ואירופית, כפי שחשב שהיא. הוא הופתע להיווכח עד כמה היא דומה למצרים, עד כדי כך שמהר מאוד הרגיש בה בבית, "אף־על־פי שבמסעדה בנמל יפו גבו ממני 85 שקל בעד שתי מנות דג על האש".

קשה להגדיר מדוע בדיוק מרגיש ישראלי כמו בבית, ברגע שהגיע לקאהיר. לאו דווקא בגלל הדמיון שהבחין בו באדר. בסך־הכל אין זו עיר יפה ובוודאי לא מצודדת בחן הארכיטקטוני שלה או בסדר ובנקיון השוררים בה. ואף־על־פי־כן זו עיר בעלת קסם לא ייאמן, המעניקה למבקר הרגשת חמימות ונוחות. מאחר שלא העתיקות הן המקרינות נינוחות, מגיעים בדרך האלימינציה אל האנשים. חמימותם, הכנסת האורחים שלהם והרוח הטובה שהם משרים, הם סוד הכאריזמה של בירת מצרים. קשה להעלות על הדעת, שעוד לפני תריסר שנים לחמו בנו אנשים לבביים וחמים אלה ואנחנו לחמנו בהם.

קשה עוד יותר להעלות על הדעת שאולי נפגוש אותם שוב לא במוזיאון ובחאן אל־חלילי, אלא בחפירות בסיני. כשאתה עולה על האוטובוס המוביל אל מעבר לתעלת סואץ למסוף רפיח, אינך יכול אלא לומר לעצמך: ארור מי שלא יעשה הכל, כדי שגם להבא יתקיימו הפגישות עם באדר, ממדוח, צלאח וחבריהם במוזיאון בקאהיר או במסעדת הדגים ביפו ולא בחפירות של אל־עריש או ביר־גפגפה. על כך קשה שלא להרהר במסוף הגבול, כשאתה, כישראלי, נאלץ לחכות זמן ארוך פי שלושה, משמחכה הגרמני או האמריקאי, שבאו איתך באוטובוס. מחשבה זו אינה מרפה ממך גם למראה בית־השימוש המזוהם עד זוועה שבצד המצרי, לעומת השירותים המבהיקים בנקיונם בצד הישראלי, שגם אותם מנקה פועל ערבי.

קאהיר שעל הנילוס – מראה כללי.

צילום: קן לאמברט, קאמרה פרס

هكذا من الأصل

مكزامن الأصل

Yemenite Steps
בסאן פרנציסקו

מאת נווית אופיר

„שני צעדים ימינה צעד־תימני"... כך זה נשמע ב„הרקדה" באוניברסיטת תל־אביב, בשרותי־ים או בכל חוג ריקודי־עם אחר.

כאן, בבית־הספר היהודי בסאניוויל, עמק־הסיליקון, קליפורניה, ארצות־הברית, יש לזה צליל ומשמעות אחרים: „טו סטפס טו דה רייט", „ימני סטפס", מהדהד קולה של ג'וסי המדריכה ברמקול, באנגלית, מדי יום שלישי. למעט כמה יהודים אמריקאים, שחשקה נפשם לטעום טעמה של ארץ־ישראל ועוד אחרים כמו יפאני, שהוא בעצמו מדריך־לריקודים, הרי השפה השלטת בפי עשרות הרוקדים (כמאתיים) היא עברית. זוהי לא עברית שנרכשה כשפה שניה בסאנדיי־סקול, אלא עברית שהובאה מהבית, מהארץ, יחד עם כל הניואנסים, הסלנג, הטעויות – וכמובן הלקסיקון הצה"לי.

כך רוקדת, שרה ומתרפקת קבוצה גדולה של אנשים, שאולי המכנה היחיד המשותף להם הוא בחירתם לשבת באמריקה. בהמשך יוזהו ויטענו שכמובן, אין הם מתכוונים לשבת כאן לנצח. אך כרגע, ריקודי־עם אלה מהווים מבחינתם גשר וקשר לארץ־ישראל ותורמים להשקטת המצפון, שהרי בכך אנו עדיין ישראלים ואפילו ב„מודה". ואנו רוקדים, רוקדים, רוקדים...

אצטרך לבלות בצד של המסתכלים ערב נוסף. וכך אני מוצאת את עצמי, לאחר זמן־קצר, רוקדת עם נ'. כבר בריקוד הזוגות הראשון שלנו הוא מצא לנכון לשתפני בסיפור חייו: הוא סוף־סוף גרוש ועכשיו, אחרי 12 שנים של שהייה בארצות־הברית, הוא יכול להתחיל לעבוד במקצועו.

כששמע שאני חדשה באיזור הבריה: „בואי ואכיר לך את הישראלים היפים".

לרגע חשבתי שהמועמדות לתחרות מלכת היופי מבקרות באיזור, אך מיד התברר לי שהכוונה היא לקבוצת העילית, שחבריה נושאים בתארים אקדמאיים. כך הוצגתי בפני ר., מרצה לספרות באוניברסיטת סאן־חוזה, ד., מהנדס־מחשבים וכן הלאה. כל מי שהתקרב זכה לחיבוק ולטפיחה על השכם, כאילו בזה הרגע התבשר שעבר את ה„גיבוש" לסיירת. אני הוצגתי כקלינאית־תקשורת, וכולם שמחו במלה „תקשורת" וחקרו באיזה סוג לוויינים אני עוסקת. על תקשורת מילולית פשוטה בין אנשים כבר לא מדברים בסיליקון־וואלי.

רוב הישראלים הגרים באיזור הם אקדמאים, העוסקים במקצועות האלקטרוניקה המחשבים, חלקם עובדים בחברות אמריקאיות ולחלקם עסקים משלהם. פ. הקים עם עוד יזמים חברת־מחשבים, הוא הגיע לכאן רק לשלוש שנים והיום הוא ניצב בסימון ומצטדק שרק העסק התחיל לפרוח ולכן ייאלץ להישאר כאן עם משפחתו עוד שנה־שנתיים. בינתיים „הילד" חוזר להתגייס, סנונית ראשונה שאולי תגרור אחריה ותחזיר לארץ גם את שאר בני המשפחה.

כמעט אחת־עשרה: הרשמקול מנגן שיר אחרון. מעגל הרוקדים כבר הצטמצם מעט ואלה שנותרו רוקדים בדבקות לצלילי השיר „אין מה לרדת ואין מה למהר – ארץ־ישראל פה

רחבת הריקודים צפופה עד אפס מקום, הרוקדים נעים בשניים־שלושה מעגלים. למרות הצפיפות, ניתן להבחין בקלות בג., הנוהג תמיד לרקוד במרכז. לפי התנועות המיומנות והבקיאות שהוא מפגין, נראה כי זה עתה שב מחזרות בלהקת־מחול שבה הוא חבר. אך כששואלים אותו באיזו להקה רקד בארץ, הוא חושב שמתלוצצים: „להקה? למי היה בכלל בארץ זמן לרקוד? רק כאן נדבקתי בחיידק הריקודים והתחלתי לבקר בכמה חוגים".

דברים דומים לאלה של ג., השמיעו אחר־כך גם רוקדים אחרים.

ואכן, בעמק הסיליקון ניתן למצוא לא פחות חוגי ריקודים מאשר בתל־אביב. בגוש הזה של הערים, אפשר לבקר בכל יום בחוג אחר: בפאלו־אלטו, בסנטה־קלרה, בסאן־חוזה. הרוקדים אף מרחיקים עד ברקלי, מרחק כשעה וחצי לכל כיוון.

רוב הזמן אני עומדת מחוץ למעגל הרוקדים, משום שהריקודים אינם מוכרים לי. חשבתי שזהו מקרה, כי בארץ ביקרתי בקביעות בחוג לריקודים, ואיך זה שכאן אינני מכירה ריקודים רבים...

ואז נאמר לי כי הסיבה לא תלויה בי, אלא במרקידים רבים היושבים דרך קבע בארצות־הברית ומכיון שבארץ קיים כנגדם מעין „חרם" מוסכם שלא ללמד את הריקודים שהם יוצרים. אולי גם זו שיטה לעידוד העליה?!

בכניסה (מחיר הכניסה שני דולר, שאותם אתה משלשל עצמאית לקופה) נמצא לוח שעליו מופיעה תכנית הערב – ריקודים שג'וסי מתכוונת ללמד. השאר פתוח לבקשות הקהל. אני ממהרת להוסיף שם כמה ריקודים המוכרים לי, כדי שלא

לעולם תישאר". המשפט התמים הזה, שהושר לראשונה בפסטיבל הילדים, מקבל במוחי מיד קונוטציה אחרת, וכבר אני רואה את הרוקדים ממלמלים את מילות השיר ומשקיטים את מצפונם בו. ג'וסי המרקידה חוזרת ומודיעה: „בשבוע הבא מסיבת־חג ויהיו הפתעות, כדאי לבוא..."

שבוע לאחר־מכן, אני מגיעה שוב לחוג כשענין המסיבה המתוכננת פרח לגמרי מראשי. אך כבר בפתח מצטיירת תמונה שונה: שולחנות ערוכים עם כיבוד, צפוף עוד יותר והפעם אפשר להבחין גם בלבוש חגיגי בין הטי־שירטס הרגילות. בפתח מחלקים כרטיסי־הגרלה.

רוב הישראלים נוטלים חופש בחגים היהודיים, וכשאתה קושר את ימי החופש לסופי השבוע האמריקאיים, מתקבלים כמה ימים רצופים לביקור. כאן נוהגים להעביר בעיקר בטיולים: משפחות אחדות וגלבוע יחגגו יחד את ראש־השנה בקניונים, אילן נוסע לאורגון. לשאלה לאן אני נוסעת, אני משיבה שאת החג נבלה כל המשפחה בבית וכי למחרת אני כבר חוזרת לארץ. אני מרגישה כי הדובר מימין מביט עלי ברחמים, כעל „מסכנה הנפרדת מאמריקה" ואילו הבחורה שלשמאלי אינה מסתירה את קנאתה: „הלוואי וגם אנחנו כבר היינו חוזרים. כמה הייתי רוצה להיות במקומך".

גם את יום הזכרון לחללי צה"ל ואת יום העצמאות לא שכחו שם: ילדים קראו במבטא אמריקאי שורות מ„מגש הכסף", חוה אלברשטיין הנעימה להם משיריה, ופיקניק ענקי נערך בסאן־פרנציסקו. גם בתוכניות הטלוויזיה היה הד: „רחוב סומסום" 'ביקר' באותו שבוע בישראל וקיפי דיבר עברית, כמובן.

פנים, גוף ורגליים

מאת ורדה צימרמן

שלוש חברות קוסמטיקה מכינות פניהן לקיץ. חברת „הלנה רובינשטיין" מכנה את מראה הקיץ בשם „נפטוניזי". תחשבו על הים...

שמות גוני האיפור לקרוש, בהתאם, מהלקסיקון הימי: לגונה (טורקיז), אזור (כחול) דיונה (חום)

נעלי מריסול

וסקורה (סגולה). אלה נמשחים על העין בעיפרון חדיש ורב־תכליתי: לתיחום העין בקו דק או כצללית. עיפרון אוטומטי שחידודו פשוט ביותר: על ידי גילגולו במעטפת נייר. צלליות האבקה גם הן עדיין בשימוש וגם בהן יש חידוש, לפחות בקנה מידה ישראלי. „גלים כחולים" משלב גוני כחול שונים בצללית אחת ו„גלי חול" עושים דבר דומה בחומים והזהבים. להשלמה: מסקרה כחולה, שאותה ניתן למשוח גם מעל למסקרה קלאסית שחורה. ואם להמשיך ברשימה, יש גם סומק בגוון מתאים, שפתונים ולאקות מאורגזות דרך כתום ועד לבר.

דגם של ענת חפץ, צילום רמי נבון

ב„קריליין" מעדיפים להיזכר בחגיגות הקיץ. „פסטיבל" נקרא המראה החדש והנימוק, שילוב צבעים לא מקובל: טורקיז, צהוב, ורוד, סגול, כחול ותכלת, כולם ביחד ובאזורים מפתיעים של העין. תכלת, למשל, על הגבות, הצבעים האחרים מכסים את יתרת המירווח שבין העין לגבה, כולל צידי האף.

ב„מקס פקטור" מבליטים את הפריחה, כנאמר בהודעה לעתונות: „צבעי המישמש, פריחת הלילך האפונה המתוקה". וב„תרגום": כתום עדין, סגלגל וירוק.

* * *

ובהקשר הקייצי במיוחד: „באגדי־הים", גם אלה מתחדשים בכל שנה. הפעם תוספת מבית „מגי האמריקאי". תשעה מהם, בריחות שונים, כבר חדרו לשוק הישראלי ועתה נוספו שניים חדשים בריחות לילך ואלוורה. דאודורנט במקלון, מיוחד לנשים, מיובא על ידי „ריפלומט" ונמכר ב־10.90 ש"ח.

* * *

מירי שפיר בחרה להתרכז בקולקציית הקיץ שלה באריג הכותנה ובשלושה קווים עיקריים: האחד ספורטיבי, בצבעי המדבר שבמרכזו משחקי פסים ומשבצות: השני רומנטי, באמצעות תחרה לבנה ומיקבצות בצבעי פסטל רכים המתוספים ללבן. פרחים וצמחיה טרופית במרכזה של קבוצה נוספת, במחירים שבין 250 ל־650 ש"ח.

לשעות הערב המוקדמות מצטרפת לכותנה גם כותנת־טיקה ופשתן. הדגמים מחוייטים יותר, בעלי צווארונים, נביסים, כפתורים. הצבעים השולטים הם אפור, כחול ולבן הקלאסיים וכן שילובם שחור עם בז' או טורקיז או צהוב. המחירים: מ־650 ועד 1200 ש"ח.

בבגדי הערב משתנים האריגים בהתאם. לכותנה־ז'אקארד מצטרפים הפשתן, השיפון, המשי האורגנזה ועליהם רקמות, פרחים מתרדים צבעוניים ופניכים שזורות בחוט זהב על תגורות וכתפיים. המחירים: מ־1000 ש"ח ומעלה.

* * *

מחירים נוחים מעט יותר למעצבת צעירה יותר: ענת חפץ. הבעיה היא שאת דגמיה ניתן לרכוש בינתיים רק בסטודיו שלה ברמת־השרון. לענת זוהי קולקציה אישית ראשונה לאחר שעבדה בעיצוב לחברות אופנה בארץ. הסגנון מוגדר כספורט־אלגנט. מערכות תואמות של מכנסיים וג'קט, ברמודות, שמלות לכל שעות היום וגם בגדיים. המחירים הם: מ־120 ש"ח ועד 350 ש"ח.

* * *

בשנים האחרונות עשתה תעשיית הנעלה בארץ צעד גדול קדימה. מפעלים חדשים השמים לב לשינויי האופנה, מאפשרים היום קנייה של נעל תוצרת כחול־לבן מעודכנת. בין המפעלים הוותיקים בישראל, נעלי „מריסול". חומרי גלם מיובאים, עבודה בייצור עצמי, המתבססת על עבודות־יד. בעיקר נעליים חגיגיות בשילובי עורות שונים, פאייטים וחרוזים, עקב גבוה אבל גם רוקי ושטוח. המחירים בין 90 ל־130 ש"ח.

קיץ של מירי שפיר, תכשיטים דורי צינגר, צילום סמי בן גד

תירס קלחים בשישה טעמים

(מלבד הפשטידה)

מאת איזי לונג

בואו ואלמד אתכם איך מוכרים תירס קלחים...

לא, אני לא מתכוון איך לקחת קלחת מים, לבשל בה תירס טרי ולעמוד על שפת הים או בפינת הרחוב, לעטוף כל קלח בעלה תירס ירוק, לבזוק עליו מלח ממלחיה גדולה ולקבל מחיר מופקע...

לא לזה אני מתכוון...

אני מתכוון איך גורמים לכך שהעיתונים יכתבו על זה ושעקרות הבית יקנו את זה ברשתות השיווק...

או איך עושים את זה?

ראשית, קוראים לתירס הוותיק האהוב הזה „תירס ירדן" כי ירדן, כידוע, הוא סגולה למכירה...

שנית, מזמינים קבוצה של עיתונאים/יות ל„אלהמברה" שביפו, לא פחות ולא יותר, ואיזה עיתונאי יסרב להזמנה כזו?

שלישית, מבקשים מכריסטיאן, שהוא השף והבעלים של מסעדת היוקרה המפורסמת הזאת להפעיל את דמיונו ולהכין לנאספים וריאציות על הנושא תירס קלחים כיד הדמיון השורה של המייסטר.

ואכן, כך עשו 15 מושבים וקיבוצים מצפון הארץ שרצו לפרסם את השותפות „תירס ירדן" שהקימו כדי לשווק תוצרת טריה של תירס קלחים.

ובאמת, לאלה שנאספו במסעדה הממוזגת הוסבר לשם מה נתכנסו והוגש תירס בשישה טעמים וגם פשטידה העשויה תירס.

ותאמינו לי, זה היה יופי!

אבל גם סתם תירס חם בחמאה ומלח זה יופי!

או בתיאבון... „תירס ירדן", אתם זוכרים?

מזון העתיד או מזון מן החלל

הסל של מרתה

מאת מרתה מיילס

נראה כי לא רחוק הזמן שבו נאכל טבליות מזון במקום פילה מיניון או פלאפל. החודש התחילו לשווק בארץ שני סוגי גלולות ויטאמינים מתוצרת ארה"ב: „אולפוד סאב" ו„סטרסטאבס 600". קהל היעד הוא אנשים הסובלים מחוסר תזונה מתאימה, מחמת הרגלי אכילה לקויים, דיאטה חריפה או בעיה בריאותית כלשהיא.

אפשר לסווג את הטבליות הללו כ„מזון חללי". הן תוכננו לראשונה בשביל האסטרונאוטים של „נאסא" לפני 12 שנים, וקיבלו את אישור רשות המזון והתרופות האמריקאית לשיווק חופשי בקהל הרחב לפני ארבע שנים. בארץ הן אושרו על ידי רשות המזון שליד משרד הבריאות לא כתרופה אלא כמזון, למרות שהיבואן הוא „גת מדיקל" בע"מ. על גבי התווית רשום „תערובת ירקות עם מוצרי חלב דל שומן, בתוספת ויטמינים ומינרלים".

בעת מצוקה אפשר להתקיים רק על הטבליות, הניתנות הן לבליעה והן ללעיסה ומיוצרות בטעמים שונים. הן יכולות לשמש כתחליף לארוחה אחת או שתיים במקרה של דיאטה להורדת משקל. יש, כמובן, לזכור לשתות הרבה.

במסיבת עיתונאים שנערכה לאחרונה, הצביע ד"ר ישראל לוסינסקי, רופא משפחה של קופ"ח הכללית ומרצה באוניברסיטת בן־גוריון, על שימושים נוספים ל„אולפוד סאב": תוסף בריא לילדים, תוספת לנשים הרות ולאמהות מיניקות, לספורטאים, לזקנים או למחלימים. למעשה, הנוסחה של הטבלית מתאימה לכל אחד „מגיל שלוש עד 120". אין בה כולסטרול, לא גלוטן ומעט מאד מלח. היא מתאימה לחולי לב ויש גירסה מיוחדת לחולי סכרת. מטעמי כשרות היא נחשבת „חלבית". הבעיה של הטבלית היא לא במיעוט ויטמינים או מינרלים אלא בעודף. ההתנגדות הגדולה ביותר לקנייתה יכולה להיות מטעמים תקציביים: מחיר 100 טבליות שכאלה קרוב ל־70 ש"ח. אישית, יש לי התנגדות לטעמה המתוק מדי של הטבלית.

בניגוד ל„אולפוד סאב", הרי „סטרסטאבס" רשומה כתרופה ברשות המזון. שניים מתוך שלושת הסוגים נמכרים ללא מרשם, רק הגירסה המכילה צינק מחייבת מרשם מרופא.

עקרונית, „סטרסטאבס" הן טבליות עשירות בויטמינים, המיועדות לעזור לאדם בחיים מלאי המתח שעל הפלנטה שלנו. הן מיוצרות בצרפת והיבואן הוא „ביאופארם" בע"מ.

אחד הלחצים העיקריים בישראל, לפי החברה, הוא „לחץ מזון", דרך אלגנטית לומר שאורח החיים הישראלי גורם לכך שאנשים רבים לא יאכלו ארוחות מסודרות ומאוזנות תבונים. ד"ר מיכאל חופה מביה"ס לתזונה של האוניברסיטה העברית בירושלים, ערך מחקר שכלל 1000 בוגרים. נבדקו הרגלי אכילה, בעיות משקל ולחץ נפשי.

המימצאים הוכיחו ש־27 אחוז אינם מקיימים סדר ארוחות קבוע, בעוד 44 אחוזים נוטים לדלג על ארוחות. קטגוריה זו נקראה „לחץ ארוחות" וכללה אנשים ש„נוספים" מזון כל היום ואוכלים בערב ארוחה בעת צפיה בטלויזיה. בקטגוריה שכונתה „לחץ ירקות", הודו 44 אחוזים ש„הם אינם אוכלים באופן קבוע פירות או ירקות טריים". שתי קטגוריות אלו מהוות את קבוצת „לחץ המזון". במחקר נבדקו גם „מתח החיים" ו„תפישת הדיאטה". בקצרה, כל אחד מהמתחים הללו תורם לכך שהישראלים מתאימים לנטילת טבליות הויטמינים.

בסקר שערכתי, מצאתי כמה סוגי טבליות ויטמינים מתוצרת הארץ. הן מופיעות ברשימת התרופות של כל רופא. שניים מהם: פולידיס (מתוצרת טרו) ופלוויסון (מתוצרת סם־און). הרכבם שלהם אינו זהה ל„סטרסטאב 600" המכיל 600 מיליגרם ויטמין C.

במסיבת העתונאים ל„סטרסטאב" העלה ג'יק קופרמן, פרופסור לתזונה מארה"ב, היבטים נוספים של החיים המודרניים: נטילת תרופות, כולל אנטיביוטיקה וסמי הרגעה; נטילת הגלולה למניעת הריון; עישון, דיאטות ואפילו שתיית קפה ותה – דברים המשבשים את מאזן

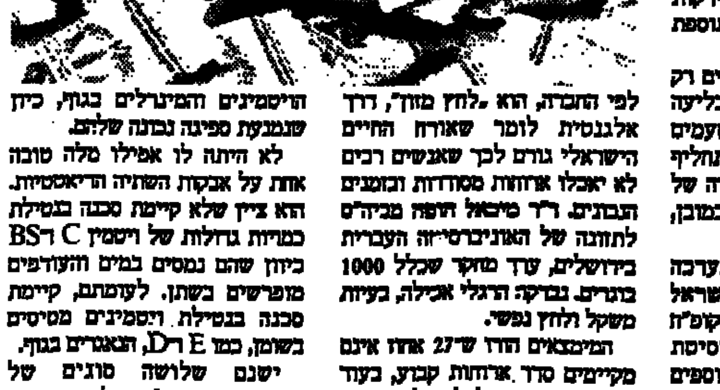

הויטמינים והמינרלים בגוף, כיון שנמנעת ספיגה נכונה שלהם.

לא היתה לו אפילו מלה טובה אחת על אבקות השתיה והדיאטטיות. הוא ציין שלא קיימת סכנה בנטילת כמויות גדולות של ויטמין C ו־BS כיון שהם נמסים במים והעודפים מופרשים בשתן. לעומתם, קיימת סכנה בנטילת ויטמינים מטיסים בשומן, כמו E ו־D, הנאגרים בגוף.

ישנם שלושה סוגים של „סטרסטאב 600", כולם עשירים בויטמין C ו־SB. התווית הכחולה מורה שהטבליות מיועדות רק למבוגרים, התווית האדומה מסמנת תכולת ברזל והטבליות הללו מיועדות לנשים בעת המחזור החודשי. תווית הכסף מסמלת את הטבליות המכילות צינק ונחושת ומיועדות לחולים במחלות זיהומיות או אחרי ניתוח. בגלל הצינק יש הגבלה במירשם של רופא.

מחיר צנצנת המכילה 30 טבליות, המספיקות לחודש, הוא 15 ש"ח. חברי קופ"ח „מכבי" זכאים לקבל אותן עם מירשם של רופא בהנחה של 50 אחוז. איני יודעת אם זו אמת, אך נמסר לי מחברת ניאופרם שבקופ"ח הכללית נחשבות טבליות הויטמינים „לוקסוס" ואין מקבלים אותן בצורה חפשית.

יש לציין כי „סטרסטאב 600" מכילה ויטמינים סינטטיים המופקים במעבדה. יש חלק בציבור המעוניין רק בויטמינים טבעיים. לפי קופרמן, ההשפעה שווה. „רקמות הגוף אינן מבחינות בין ויטמין כימי או טבעי". גם המחלקה הפרמקולוגית במשרד הבריאות אינה מבחינה בין ויטמין סינטטי לטבעי. „הן מכילות אותו מבנה מולקולרי" אמרה לי רחל המבורגר מהמחלקה.

המשרד מפריד בין רפואות ותחליפי־מזון לפי התכולה ולא לפי המקור. הגבול אינו במושגים של כמות מסויימת, אלא משתנה לפי סוג הויטמין. הטבליות המסווגות כרפואיות צריכות לעמוד בבדיקות קפדניות, כולל התוויות, והן משווקות רק בבתי מרקחת. אלו הנחשבות כתחליפי־מזון שייכות לתחומה של רשות המזון ויכולות להימכר בחנויות מזון רגילות.

לאחרונה הגיעו אל שולחני טבליות מזון איטלקיות בשם „פרוטה פרוטינה" (תוסף שזיף עם סובין), עשויות מסובין חיטה בתוספת מיץ שזיפים ומינרלים. הן טובות לסובלים מעצירות. גודלן כגודל צפורן האגודל ועטופות כל אחת לחוד. מומלץ ללעוס או למצוץ שתיים־שלוש טבליות, שלוש פעמים ביום בזמן הארוחות או ביניהן. באשר להגדרתן כ„תוסף סעיד" – אפשר להתווכח על כך.

נאמר שהצריכה באיטליה היא של מיליון קופסאות לחודש (אולי כנגד כל כמויות הפסטה). הן מתוצרת רקורדטי ממילאנו ונושאות תוית כשרות מהרבנות שם. המחיר לצרכן לקופסא של 60 טבליות הוא 17.40 ש"ח בבתי מרקחת או בחנויות מזון.

תו תקן – בשביל מה זה טוב?

מאת נעמי בן־גור

הקיץ בעיצומו ומוכרי המזגנים מדווחים על ביקוש גובר. במכון התקנים שוקדים בימים אלה על הקמת מיתקן משוכלל לבדיקת מזגני אויר. הקושי הוא בבדיקת איכות הקירור והמכון השקיע כמליון דולר ברכישת מכשיר מיוחד לצורך בדיקה זו. בשוק המאווררים, לעומת זאת, יש כבר כמה יצרנים בעלי תו־תקן, שעברו סידרת בדיקות קפדניות.

האם כדאי לחפש את המוצרים הנושאים תו תקן ולשלם לעיתים קצת יותר עבור המוצר המסומן שכן. תכנית כלבוטק הקדישה בשנה האחרונה כמה שעות לנושא זה. הציבור קלט את המסר – תו־התקן אמור להבטיח לצרכן איכות ובטיחות. אמור, מכיון שלמרות הבדיקות הקפדניות החוזרות ונישנות של המוצר, על כל שלבי ייצורו, קורה שמסתנן איזה יוצא מן הכלל. לפיכך, מדגישים במכון התקנים את החשיבות של תלונת הצרכן, במקרה שמוצר הנושא תו־תקן אינו תקין. כך, שבקנותך מוצר הנושא תו־תקן ישראלי, אתה יודע שיש לך „אבא". קרה גם שעקב תלונות חוזרות, נשלל תו התקן מן היצרן.

זיוה פתיר, מבטיחה איכות

לא מזמן טיפלה מנהלת המחלקה להבטחת איכות במכון התקנים, זיוה פתיר, בתלונה נגד יצרן בעל שלושה תוי תקן: לקולט שמש, לדוד מים ולהתקנה. אנשי מכון התקנים באו אל בית הצרכן המתלונן וערכו בדיקה, ללא תשלום כמובן. נמצא כי היצרן לא עמד בדרישות התקן להתקנה והוא נדרש לתקן מיד את הליקוי, גם אצל צרכנים אחרים. היצרן לא טיפל בליקוי כפי שהוטל עליו ותו־התקן נשלל ממנו ומנית.

„כשאנחנו נותנים תו־תקן למוצר, אנחנו רואים את עצמנו אחראים, אם כי באופן עקיף מאוד, מציינת זיוה.

זיוה פתיר, כימאית במקצועה, השתלמה בהבטחת איכות בארץ ובארה"ב. האמריקאים הם אלה שהמציאו את הבטחת האיכות, עוד בשנות החמישים, אך במשך השנים זנחו אותה. המומחים האמריקאים הגדולים בשטח זה עברו ליפן ומצאו שם קרקע פוריה לתורתם. לאחר שהיפנים החלו לעלות על האמריקאים במוצר טוב וגם זול, נבהלו האמריקאים והבטחת האיכות בארצם הפכה שוב לנושא חם, מסבירה זיוה.

את זיוה פתיר ראינו על המרקע כמה פעמים, בתכניות כלבוטק שעסקו באיכות המוצר. יפה. מקצועית. דיבורה בוטח. התכניות בטלוויזיה העלו פלאים את הביקוש למוצרים נושאי תו־תקן. המושג של איכות המוצר נכנס בישראל כמרכיב חשוב בצרכנות נבונה, לבד מן המחיר.

בשוק הישראלי קיימים היום כ־1,500 תקנים, בעיקר בתחום הבניה, חשמל, גז, מוצרים לילדים ומוצרי מזון. בתוך אלה יש כ־400 רשמיים ומחייבים, אם כי לא תמיד היצרנים מצייתים לחוק.

תשומת לב מיוחדת משקיע מכון התקנים בנושאים הקשורים לילדים, בעיקר מן ההיבט הבטיחותי. לפני כמה חודשים נחנקה למוות ילדה בת ארבע, שנתפסה במתקן שעשועים בגן־הילדים. בעקבות אסון זה ואסונות אחרים שהתרחשו במגרשי משחקים, החל מכון התקנים בעיבוד תקנים המתאימים למיתקני שעשועים לילדים. תקנים אלה מטפלים בדרך כלל רק בהיבט הבטיחותי ולא כל כך באיכות, מסבירה זיוה. „בתחום הצעצועים למשל, אין לנו אפשרות לקבוע אם משחק מסויים עונה על דרישות חינוכיות מותאמות לגיל. לכן אין ביכולתנו להעניק ליצרנים תו תקן לצעצועים. אבל אנחנו יכולים לבדוק אם החלקים אינם פוצצים או ניתנים לבליעה. אולי נוכל להעניק בעתיד תו בטיחות גם למוצרים אלה".

בנושא מוצרים לילדים, בקרוב מאוד יפורסם תקן לחיתולים חד־פעמיים. „במעבדה לטקסטיל גילו שהמוצר המקומי, שהוא חדש יחסית, אינו נופל באיכותו ממוצרי היבוא המקבילים, שהם תעשייה עתירת נסיון, מספרת זיוה.

זיוה פתיר, אם לשלושה, מנסה לעניין את היצרנים לקבל תו־תקן לכלי מיטה. בנושא זה יש לה סיפור מעניין על פיג'מות. לפני שנים עלתה בארה"ב דרישה שכל הפיג'מות לילדים יהיו חסינות־אש. מאוחר יותר התברר שהמרכיב אשר הפך את הפוליאסטר, שממנו יוצרו הפיג'מות לחסין־אש הוא בעל תכונות מסרטנות ונאסר להשתמש בו. מה עשו היצרנים עם כל המלאי? ייצאו אותו לרחבי העולם, כולל ישראל. היום משתמשים בארה"ב בחומר חסין־אש שאינו מסוכן לבריאות אך עדיף, לדברי זיוה, להשתמש בכותנה פשוטה, כפי שמשתמשים בדרך כלל בארץ.

האם מוצר הנושא תו־תקן הוא בהכרח יקר יותר ממוצר מקביל ללא תו תקן?

„לא בהכרח", אומרת זיוה. תו התקן אמנם עולה כסף, אך זו לא סיבה לייקור המוצר. מה שעלול לייקרו הוא הצורך להעסיק בעלי מקצוע טובים יותר ולהשתמש בציוד או בחומרים משובחים יותר, על מנת לקבל תו־תקן. הצרכן ישלם אולי קצת יותר עבור המוצר, אך הוא גם יקבל מוצר יותר טוב ובסופו של דבר אולי ייצא מורוויח. זיוה מרגישה כי מערכת הבטחת האיכות של מכון התקנים שמה דגש, בצד איכות, גם על עלויות ריאליות, כי „זו לא חוכמה להשיג מוצר מעולה, אך במחיר שהצרכן לא יוכל לעמוד בו".

מוצר איכותי, שההשקעה בו גדולה יותר הן ליצרן והן לצרכן, עשוי להיות בסופו של דבר זול יותר, לשניהם גם יחד. באחד מגליונות כתב־העת האמריקני לענייני עסקים „פורצ'ן" פורסמו ראיונות עם מנהלים של חברות ענק אמריקאיות, אשר שינו את גישתן לנושא האיכות על מנת ליטול שוב מן היפנים את כתר הייצור. מסקנתם של המרואיינים היתה, כי יש לייצר את המוצר, על כל שלביו, בדרך נכונה מלכתחילה, על מנת לחסוך בתיקונים יקרים אחר כך. חישובים שבוצעו מראים שבארצות המערב מוציאים על תיקונים בין 15 ל־30 סנט מכל דולר, בעוד שביפן רק 5 ל־10 סנט לדולר מוצאים למטרה זו. בישראל המספרים דומים למקובל בארצות המערב.

מערכת תו־התקן בישראל בנויה בדומה למערכת המקבילה באנגליה, שהיא, לדברי זיוה, מן המחמירות בעולם. בודקים את כל שלבי התיכנון והליכי הייצור. בדיקות חוזרות ונשנות ומחייבים את היצרן להקים מערכת בקרה משלו. לפיכך קשה לתת תו־תקן למוצרים מיובאים, שכן הדבר כרוך בביקורים חוזרים במפעל. „ביקרתי לא מזמן במפעל בגרמניה שביקש תו־תקן ישראלי", מספרת זיוה. „לא יכולתי להמליץ על מתן התו, למרות שהמוצר מצויין, כי לא היתה לי שום דרך לוודא שמערכת הבטחת האיכות של המפעל תקינה". יחד עם זאת, מבצע מכון התקנים בדיקות מיוחדות למוצרים מיובאים ומעניק להם תעודה. תעודה זו איננה מהווה בשום פנים תו תקן, אלא הוכחה שהמידגמים שנמסרו לבדיקה עמדו בדרישות.

אך גם לא לכל יצרן ישראלי שמבקש, נותן מכון התקנים תו־תקן, למרות שהיצרן עומד בדרישות. ענין של מדיניות, מספרת זיוה: „יצרן מיץ פטל ביקש תו־תקן. היתה לנו בעיה. הרי ידוע שבמיץ פטל אין מיץ ואין פטל. קוראים לזה מיץ בטעם פטל. אז על מה ניתן לו תו־תקן? על מים? על צבע? אולי שאינו מזיק? על סוכר במקום סוכרזית? היצרן היה דוקא בסדר אבל נראה היה לנו שמתן תו־תקן למוצר הנמוך שבסידרת המשקאות הקלים, יפגע במוניטין שלנו".

התו־התקן של מכון התקנים מעניק למוצר יוקרה מסויימת. אחרי תכנית כלבוטק על תו־תקן לחיתולי ילדים, פנו יצרנים רבים בבקשה לקבל את התו, בשל דרישת הצרכנים. לסיכום: אם הצרכן ידרוש, היצרן לא יוכל להתעלם.

שניאור ובר־נור מנהלים ערב גמר הגביע לוחמה פסיכולוגית

מאת שמואל קליגר

עימות הגמר המסקרן בגביע המדינה בכדורגל בין הפועל ומכבי ת"א, שייערך מחר, קיבלה אתמול מימד של לוחמה פסיכולוגית, בדברי המאמנים יצחק שניאור (הפועל) ודרור בר־נור (מכבי).

כדורגל

גביע המדינה

בדברי המאמנים ניכר מתח רב ודריכות לקראת המיפגש, שלא חסר בו מטבע הדברים גם מימד של יוקרה עירונית ולא פחות מכך: אלמנט ההישגיות, שכן לאחר 50 שנה מעמידה הפועל ת"א לזכות ב"דאבל", בעוד שמכבי מבקשת להגן על תוארה כמחזיקת הגביע.

מנשה שמעונוב, שהותקף שלשום, התייחס לעניין, באומרו שהוא מקווה לשחק וכי נושא התקיפה שייך להסטוריה. מכבי תשחק בגמר כפי שצריך והכדורגלנים ישחקו בהרכב מלא ולא יהיו חריגים. הוא הביע תקווה, כי קבוצתו לא תיפגע מיחס קדומה של השופטים, בעקבות הפרסומים בכלי התקשורת לאחר משחק חצי הגמר נגד שמשון ת"א. עיקר החשש, כי השופט יחמיר עם מכבי ת"א יתר על המידה.

יצחק שניאור נשמע חריף כשאמר: "אם לא יהיה משחק ברוטלי ופרוע, לא תהיה דעה קדומה. לא הבנתי את גרונדמן, שלפני חצי הגמר ביקש תשומת לב מהשופטים. רק אחרי שראיתי את המשחק של מכבי, התברר העניין. מכבי שיחקה יותר מדי קשה. איני מאמין שהמאמן נתן הוראות כאלה. כל האירוע הזה עם שמעונוב לא היה קורה אילו היתה התנבלות של שמעונוב."

מנשה שמעונוב

דרור בר־נור לא נשאר חייב: "יש מסע שנאה נגד מכבי ת"א. אוהבים היום לשנוא את מכבי. על מה? על זה שנאלצנו להלחם להגיע לגמר. אנו סבלנו כל העונה ממכת פציעות, יותר מקבוצות אחרות. באנו כאן כדי לטהר את האווירה. עכשיו הבעיה שלנו: אסור לנו לשחק "גברי", כי בכל מקרה של תיקול, יאמר הציבור: זה שמעונוב".

ואחרי הרבה מלל בעניין ה"באסה", לא יצאנו משוכנעים, כי הצדדים הגיעו להבנה בנושא. ומשהו גם על הצד המקצועי. "הפועל ת"א יודעת להתמיד כמו ליברפול", אומר מאמן מכבי, תוך שהוא רומז על הישגה של וימבלדון בגמר. "שיפספסו בגמר", מכוון בר־נור דבריו להפועל...

"לא נופתע מהתוצאה. אולי מישהו אחר יתאכזב...נקווה ששמעונוב ישחק. פרס לו צפוי שובו של איזוניד במקום חי קרייס", אומר מאמן מכבי.

שניאור אמר: "ההרכב החזק ישחק. בשבת נתתי לשחקנים הפצועים לנוח.

השופט המחוזי לינדנשטראוס

להפסיק משחקים בהם יש אלימות

בית המשפט המחוזי בחיפה הביע אתמול את דעתו, כי יש להפסיק את משחקי הכדורגל בליגות השונות, בהן קיימת אלימות – ואפילו אם ייפגעו בשל כך קבוצות כדורגל אחרות והצופים נלהבים.

היה זה במשפטם של שוער מכבי ג'דיידה, מרעי שאמי (26), ומנהל קבוצתו, כבעני כבעני (33). השניים הואשמו בכך, כי לאחר סיום משחק כדורגל בין קבוצתם לבין קבוצת מכבי סחנין, ב־19 בספטמבר 1987, נכנסו לחדר השופטים ותבעו, תוך סחיטה באיומים משופט הכדורגל עלי גאדיר, כי יחזיר לשאמי את כרטיס השחקן שלו.

הוברר, כי במהלך משחק הכדורגל ביצע הנאשם עבירה על המגרש והשופט הוציא נגדו "כרטיס אדום".

הכדורגלן הודה בבית המשפט, כי איים "לחסל" את השופט, בעוד מנהל קבוצתו הודה, כי אמר לשופט הכדורגל, שאם לא יחזיר את כרטיס השחקן של חברו, הוא, המנהל, ירה בו וכי יש לו כלי נשק במכוניתו.

השופט המחוזי, מיכה לינדנשטראוס, הביע פליאה, מדוע הסכימה הפרקליטות לעשות עסקת טיעון עם ההגנה במשפט זה. תוך היסוסים פנימיים החליט השופט, לאמץ אותה עסקה ולגזור על כל אחד מן הנאשמים תשעה חודשי מאסר־על־תנאי, והטיל עליהם קנס 1500 שקל.

אמר השופט בין השאר: "לדאבון לב, מתרבים והולכים האירועים האלימים במגרשי הכדורגל בישראל. ספורטאי, שהיה צריך להצטיין ברוח של סולידאריות והגינות, הופך להיות אדם בוטה וחסר פשרות, כאשר הוא פוגש בקבוצה יריבה על המגרש".

עוד אמר השופט, כי "מחזות של קטטות המוניות, פגיעות האלימות פיזית או מילולית, הפכו להיות נחלת שחקנים ואוהדים כאחד. אם היה פעם הספורט דוגמא חיובית לבני הנוער – הרי שהוא הופך כיום לדוגמא שלילית עבורם".

הברפלד: קיסר לא נגד שחקנים זרים

מזכירות מרכז הפועל דנה אתמול בשיתופם של כדורגלנים זרים בקבוצות הליגה הלאומית. מאחר שיובאים רבים נרשמו לשאת את דברם בדיון, דחה מזכ"ל הפועל, יצחק אופק, את סיומו של הדיון לישיבה הבאה, בעוד שבועיים.

יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, חיים הברפלד, התייחס לנושא מהזווית ההסתדרותית, אך טען שעושים עוול לעניין. הוא ציין, כי בשיחה עם מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, ציין קיסר, כי אין לו התנגדות להבאת שחקנים זרים, כל זמן שהקבוצות יעמדו בעלויות הכספיות ולא ידרשו להסתדרות לכיסוי גירעונותיהם.

בנושא אחר ציין אופק, כי עונת הכדורגל 88/89 לא תפתח בגלל מחיקת סעיף השיפוט מתקציבו של משרד החינוך.

דנמרק מוכנה – ניצחה בלגיה 1:3

דנמרק מוכנה לאליפות אירופה. היא הוכיחה זאת אתמול באודנסה, כשגברה במשחק מכובד על נבחרתה של בלגיה בשיעור 1:3 (1:2).

דווקא האורחים מבלגיה (שלא יופיעו בגרמניה) רכשו יתרון ראשון מרגלי הוותיק יאן קולמאנס, כבר בדקה השמינית. אולם הבלם הוותיק בן ה־38, מורטן אולסן, השווה כעבור בדקה ה־36 ושתי דקות לאחר מכן קבע חברו ג'ון אריקסן את תוצאת המחצית.

אותו שחקן חתם את תוצאת המשחק בדקה ה־75. 20,600 צופים חזו במשחק.

כדורסל

מקווים היום להבנה במחלוקת בחוזה של קליין

מאת משה כהן

באיגוד הכדורסל מקווים להגיע היום להבנה עם רלף קליין על המחלוקת בחוזה האימון שלו.

היום עומדת הנבחרת להתכנס שוב ומיד לאחר האימון תערך פגישה בין ראשי האיגוד לבין קליין. נודע, כי המחלוקת על הסעיף המאפשר לשני הצדדים להתיר את החוזה בתום כל עונה, טרם נפתרה והערב ינסו הצדדים להגיע לפשרה.

● גם אתמול לא התקבלה החלטה בקרב ראשי הפועל ת"א בנוגע לניהול קבוצת הכדורסל בעונה הבאה. ההכרעה הסופית תיפול רק בימים הקרובים.

הלייקרס ניצחה דאלאס 102:117

האלופה, לוס אנג'לס לייקרס, תשחק בגמר ליגת האנ.בי.איי. מול דטרויט פיסטונס, לאחר שניצחה במשחקה השביעי והקובע את מאווריקס דאלאס 102:117.

קודם לכן הפסידה בוסטון סלטיקס במשחק השישי לדטרויט 95:90.

משחק הגמר הראשון, מתוך הטוב משבעה, יהיה ביום רביעי בבוקר לפי שעון ישראל.

בליל שישי ניצחה דאלאס את הלייקרס 103:105 והשוותה ל־3:3 במאזן המשחקים.

שווייץ סחטה תיקו מספרד

נבחרת אחרת, שתופיע בגרמניה, ספרד, המשיכה בשרשרת אי הצלחותיה. היא נפרדה אתמול בתיקו 1:1 בבאזל מנבחרתה של שווייץ. אנדוניאה העניק יתרון לספרד, דקה לפני סיום המחצית הראשונה, אך המקומי סוטר השווה בדקה ה־62. רק 14,000 צופים הטריחו עצמם למגרש.

מאטס וילאנדר, פעם שלישית, מניף גביע באליפות צרפת הפתוחה ב"רולאן גארוס"

וילאנדר הכניע את לאקונט וזכה שוב ב"רולאן גארוס"

הטניסאי השוודי בן ה־23, מאטס וילאנדר, זכה בפעם השלישית באליפות צרפת הפתוחה ב"רולאן גארוס" בפאריס, לאחר שניצח במשחק גמר מאכזב את הנרי לקונט מצרפת 5:7 2:6 1:6. המשחק ארך שעה ו־52 דקות בלבד.

למנצח הוענק פרס כספי בסך 246,000 אלף דולר ולצרפתי מחצית מסכום זה. את הפרסים העניק בזוותא גדולי טניסאי צרפת בכל הזמנים, רנה לאקוסט וז'אן בורוטרה, בכן 90.

המערכה הראשונה ריתקה את 16,500 הצופים, שהריעו ועודדו את בן ארצם, שהוליך 4:5, כשניצל את הפסד הבכות ההגשה של יריבו. אולם במשחקון העשירי שבה לקונט בהבטת הגשה כפולה ובתוצאה מכך השווה וילאנדר ל־5:5 ומאז שלט ללא עוררין עד לסיום. המערכה הראשונה ארכה 49 דקות, השנייה 32 דקות והשלישית 31 דקות.

שני הטניסאים ביצעו "אס" אחד כל אחד, משך מהלך המשחק.

למעשה היה לקונט, שהופיע לראשונה בגמר "רולאן גארוס", הצרפתי השני מזה חמש שנים בגמר. הוא לא היווה כלל יריב לוילאנדר בשתי המערכות האחרונות, כאשר הירבה בשגיאות שנוצלו היטב ע"י השוודי [illegible] את הצרפתי גבה קומה בכדורים מהירים וחזקים, שעה שלקונט התקרב לרשת, בעוד שוילאנדר לא עשה זאת אפילו פעם אחת. הוא הסתמך על משחק הנמרץ מקו החיצון ועמד כחומה מוצקה מול התקפותיו של יריבו, שהתייאש, לאחר שהפסיד את המערכה הראשונה במאבק שקול.

זה היה התואר השני של וילאנדר במסגרת ה"גראנד סלאם", לאחר שזכה בראשית השנה בתואר האוסטרלי במלבורן.

התואר לזוגות נשים נפל בידי מרטינה נאוורטילובה ופאם שרייבר מארה"ב, שניצחו בגמר את קלאודיה קילש ממערב גרמניה והלנה סוקובה מצ'כיה 2:6 5:7.

בגביע הנושא את שמו של ה"מוסקטר" המנוח ז'אק ברוניון המיועד לטניסאים ותיקים, זכו חיימה פיליול מצ'ילי וז'אן פורש מצ'כיה. הם ניצחו בגמר את הזוג המפורסם בעבר, שזכה בכל התארים ב"גראנד סלאם", [illegible] מאוסטרליה ופרד מקמילן מדרום אפריקה 2:6 6:7.

ניקולאס פריירה מונזואלה, שדורג שישי, נטל את הבכורה בין הנוער, כשגבר במשחק הגמר על השוודי מאגנוס לארסון 6:7 3:6.

בתואר הנערות זכתה ז'ולי האלאר מצרפת, שדורגה רביעית, אשר ניצחה בגמר את האמריקאית אנדראה פרלי 2:6 6:4 5:7.

בהופעת הבכורה בגמר בינלאומי, אייר מקווה להיות הכבשה השחורה

אליפות אירופה לאומות

מאת שמואל טל

לראשונה בתולדותיה הצליחה נבחרתה של אירלנד החופשית (אייר) להעפיל לגמר בינלאומי. היא עשתה זאת בגדול, כשהיא השאירה (במוקדמות של בית 7) את בולגריה בלגיה וסקוטלנד, שלוש נבחרות גאות שהופיעו בגמר גביע העולם במקסיקו (בלגיה דורגה במקום השלישי שם).

אייר – הכבשה השחורה של הטורניר

הנבחרת בירוק (צבע בגדיהם של האירים) השיגה העונה את התוצאות הטובות ביותר ביבשה – שמונה נצחונות רצופים, כולל בין היתר נצחון על נבחרתה של בראזיל.

האחראי הישיר לסידרת ההצלחות של האירים הוא דווקא אנגלי, ג'קי צ'רלטון, מי שהיה בלמה של הנבחרת האנגלית, שזכתה בגביע העולם ב־1966 ואחיו של בובי צ'רלטון, מגדולי השחקנים באי הבריטי. הוא נתן בראשה לפני כשנתיים והפך נבחרת אפורה ואלמונית לאחת משמונה הטובות באירופה. הוא נעזר במלאכתו בגין מקורותיו [illegible] יותר הם מהודים צמד המר מוצלח.

על הנייר נחשבת הנבחרת האירית כחלשה מבין הנבחרות שיופיעו בגרמניה. אבל אסור לזלזל בחניכיו של צ'רלטון. הם מסוגלים להפוך ל"כבשה השחורה" של האליפות ולהפתיע נבחרות בעלות יומרות גדולות.

את יכולתם של האירים חשו היטב על בשרם כדורגלני נבחרת ישראל, שתוארו בדאבלין במסגרת הכנותיהם לטורניר הקדם־אולימפי באוקיאניה. ישראל ספגה תבוסה ללא מענה והשוער גינזבורג הוגדר כשחקן הטוב בשורותיה. תארו לעצמכם מה היה קורה אם גינזבורג לא היה בשיאו.

גם הבולגרים, הבלגים והסקוטים יצאו מהמפגשים עם ה"ירוקים" בשן ועין. אייר סיימה את השלב המוקדם עם ארבעה נצחונות, שלוש תוצאות תיקו והפסד בודד, אבל את הכרטיס לגרמניה הם חייבים לסקוטים, שניצחו את בולגריה 0:1 במשחק המכריע, והעניקו להם את המקום הראשון.

לגרמניה תגיע אייר עם נבחרת לא כל כך אטרקטיבית, כמו הולנד או דנמרק למשל, אך בעלת הגנת ברזל והלוצים מהירים ובעלי חוש ריח מפותח לשערים. לרוע מזלם יעדר משורות הנבחרת בכיר שחקניה, ליאם בריידי, שחקן קשר שישחק בליגה האיטלקית, ומסוגל היה לשנות את כל שיטת המשחק של הנבחרת האירית. בריידי הורחק לשני משחקים לאחר נפגע. הוא יגיע לגרמניה על תקן של יועץ.

קשה מאד להכנס לנעליו של בריידי. צ'רלטון בחר להטיל את המשימה על שחקן אלמוני יחסית, ג'ון שרידאן, המופיע במדי לידס מהליגה השנייה. שרידאן אולי אינו טכני כמו בריידי, אך הוא ניחן באומץ ובחוצפה, שיחפו על נחיתותו הטכנית.

מעוז הגנת הברזל האירית הם צמד הבלמים של מנצ'סטר־יונייטד, פול מקגראת וקווין מוראן. בין הקורות ניצב פאט בונר מסלטיק והמגינים הם כריס יוסטן מסאותהמפטון וכריס מוריס או מיק מקארתי מסלטיק.

חולית הקישור מתבססת על שחקני האלופה אנגלית ליברפול, ריי האוטון ורוני וילאן, ששמם הולך לפניהם. משלימים חוליה זו קווין שיד מאברטון וליאם אובריאן ממנצ'סטר־יונייטד.

את ההתקפה יוליך "מלך השערים" של הליגה האנגלית, ג'ון אולדריג', שחקן ליברפול, שטרם מצא את הדרך לרשת במדי הנבחרת. הוא מקווה בגרמניה לשבור את הקרח ולהראות את נחת רגלו לידידיו.

דייויד קלי, שהבקיע שלושער לרשת ישראל, ישחק לצידו של אולדריג' והחלוץ האחר יבחר מבין פרנק סטייפלטון הוותיק וניאל קווין הענק.

מכת הפציעות, שפגעה באייר, תמנע את השתתפותם של מארק לורנסון, עתיר הנסיון, שפרש מפעילות ואשלי גריימס. אולם גם כך מאמין צ'רלטון בחניכיו וביכולתם להתייצב כשווים בין שווים במעמד המכובד.

את הופעתה בגרמניה תפתח נבחרת אייר נגד האחות הבכירה – אנגליה. לג'קי צ'רלטון לא יהיו סנטימנטים לנבחרתו לשעבר והוא יצפה, כמובן, לנצחון אידי מתוק.

תיקו (18:18) שני רצוף ב"דרבי" של ראשון־לציון

מאת שמואל קליגר

המשחק הרביעי, במסגרת הפליי־אוף בליגה הלאומית בכדוריד, בין קבוצות הפועל ומכבי ראשון־לציון, הסתיים אמש בתיקו שני רצוף – 18:18, לאחר שהמכבים הובילו בתום המחצית ביתרון של 8:9.

כדוריד

שער השיוויון הובקע 42 שניות לסיום מידי כדוריד הפועל שלום כהן.

המנצחת במשחק החמישי והאחרון, שייערך ביום רביעי, תזכה בתואר האליפות. במקרה של תוצאת תיקו נוספת, תהיה קבוצת הפועל האלופה וזאת בזכות הפרש שערים עדיף. שפטו בקר וינגר לעיני 900 צופים בהיכל הספורט העירוני.

● להפועל הבקיעו: אלון לוי 5, דיין 5, נחמני 2, פרי 2, אקרמן, רוה, שלום כהן, וקשניר (שער כ"א).

● למכבי הבקיעו: אוסלנדר 7, כנען 4, עמר 2, דרוקר 2, אילדיס (הרחק), מובשביץ ויוסיפוביץ (שער כ"א).

פפירוב שיפר שיאו במינכן

הקלע אדי פפירוב שיפר שוב את שיאו הארצי, כאשר צבר בתחרויות הגביע העולמי, שנערכו במינכן, 1164 נקודות. הישגו זה טוב יותר בנקודה משיאו שהציב לפני שבוע בתחרויות שהיו במזרח גרמניה.

נמסר, כי איגוד הקליעה ימליץ בפני "ועדת סיאול" לכלול את אדי פפירוב ויצחק יונסי במשלחת הישראלית למשחקי אולימפיאדת סיאול.

כסף לקרמר באליפות המכללות

הרץ, דב קרמר זכה אתמול במדליית כסף באליפות המכללות של ארה"ב, כשעבר 5000 מ' בזמן של 13:56.63 דקות. קרמר שזכה בתואר, "אול־אמריקה", פיגר אחרי המנצח, האמריקאי מאט גיוסטו, שקבע הישג של 13:55.94 דקות.

התעמלות

שרון סיימה רביעית בליון

המתעמלת הישראלית רויטל שרון סיימה במקום הרביעי בתחרויות גביע האליפים בליון.

רויטל צברה 74.85 נקודות בתרגילי החובה והרשות, כשהקדימה את הישראלית פרנסין גארט 74.15 נקודות.

הצרפתיות נטלו את שלושת המקומות הראשונים. המנצחת, קטרין רומאנו צברה 76.00 נקודות.

★ דף חשבון אחרי שבת ★

קדוש קבע בתחילת משחקי הפליי־אוף: טבריה תעלה

מאת ניסן פרידמן

בגמר גביע הטוטו של הליגה הארצית בין מכבי יבנה להפועל בת־ים (1:0) שוחחתי עם המאמן היבנאי, מיכאל (לופא) קדוש. זה היה במגרשה הביתי של הכח ר"ג, קבוצתו לשעבר של לופא. היה לו עצוב לבוא "הביתה". קבוצה שוקעת, שאין בה זכר לעבר המפואר. אבל, ראשו היה נתון לקבוצה המודרכת בידיו, יבנה.

הקבוצה שנקלעה למשבר בתחילת העונה, עם רדתה לליגה הארצית, אך לקראת סיום העונה החלה להתארגן מחדש, עד שהתייצבה והפכה לגורם חשוב במירוץ לאליפות. לא, יבנה לא היתה מעוניינת לזכות בכרטיס העליה, אך הכריעה את גורלה. מכבי יבנה רצה אחרי שלושת הגדולות של הפועל: ירושלים, חיפה וטבריה. ההגרלה זימנה לה בשני המחזורים האחרונים משחקים מול שתי המאבקות על הכרטיס השני.

באותה עת, כה שוחחנו ב"תיכון", תחילת משחקי הפליי־אוף, נראה מצבה של חיפה טוב יותר. אך לופא אמר בבטחון: "טבריה תעלה".

מניין לך הבטחון הזה? שאלתי. והוא הסביר: "אם להתייחס לשתי הקבוצות הללו, הרי שטבריה קבוצה נמרצת, תוקפנית ומגוונת יותר. יש לטבריה בית נהדר עם קהל אדיר. אני מוציא מהחשבון את הפועל ירושלים, שתזכה לדעתי במקום הראשון. חיפה היא קבוצה אפורה, המתבססת על הגנה חזקה ושוער מעולה. מטרתה – לגנוב גול. זה לא תמיד הולך. החשבון שלי פשוט: חיפה תפסיד בימק"א (הוא צדק, נ.פ), ירושלים תסיים בתיקו בטבריה (טעות, ירם ניצחה 0:3, נ.פ), טבריה תסיים בתיקו או תשיג נצחון בחיפה (בסוף גמור, היה 0:2 לטבריה, נ.פ). ואז, יבואו שני המחזורים האחרונים. אנחנו (יבנה) נתארח בחיפה ואני מאמין שננצח שם (כל הכבוד, הוא צדק, 0:1 ליבנה, נ.פ) ולמעשה, כבר אז יכול להיות שגורל הכרטיס יוכרע. במחזור האחרון נארח את טבריה וגם אם ננצח אותה לא נמנע ממנה את העליה (גם באותו הוא צדק. גם הפסד ביבנה היה מעניק לטבריה את הכרטיס, נ.פ).

וזה. איחלתי לו בהצלחה בעונה הבאה. לופא, שהעלה בעבר כמה קבוצות לליגה הלאומית היה הפעם שותף פעיל בהעלאתה של הפועל טבריה. מסתבר, שרבים מאוהדי הכדורגל קיוו שטבריה תעלה. אני מקווה בשביל טבריה, שהכנרת לא תהפוך למחוזה הכי יפה במשחקיה הביתיים.

ברכה ראשונה

מאת עמרם גבאי

פרופסור שמעון שטרית היה ראשון המברכים את שתי העולות החדשות לליגה הלאומית, הפועל ירושלים והפועל טבריה. לשמעון שטרית סנטימנטים מיוחדים לטבריה, מכיוון שהוא גדל והתחנך בעיר זו. לירושלים יש לו קשר בזמנו. הוא מתגורר בבירה, שם הוא מרצה מן המניין בפקולטה למשפטים באוניברסיטה העברית. במברק ששלח להנהלות הקבוצות ולמועצות הפועלים, איחל פרופסור שטרית לשתי הקבוצות הצלחה בעונה הבאה והזכיר להן ששתיהן כבר היו קבוצות לאומיות, אך הפעם, ביקש, שישמרו על מקומן לאורך ימים.

הקופה של יבנה החגיגה של טבריה

מאת שמואל קליגר

כבר בשעה 11 בבוקר הגיעו הטנדרים הראשונים מטבריה למיגרש צר המידות של יבנה. בשעה שהגעתי אני למגרש שעתיים לפני תחילת המשחק היו היציעים מאוכלסים עד אפס מקום. 2800 כרטיסים נמכרו עד יום חמישי בטבריה תמורת הסכום האחיד של 25 שקלים. הקהל העצום הגיע בצי של 40 אוטובוסים ומאות כלי רכב פרטיים. ראש העירייה יגאל ביבי הבטיח קרנבאל בעיר אם תשוב הקבוצה לליגה הלאומית. דיברו על חגיגות בנוסח יום העצמאות בעיר וסגירת הרחובות הראשיים בפני כלי רכב כדי לא להשבית שמחת ההמונים.

כדורגל יש רק בערי פיתוח

"זה מוכיח כי כדורגל במדינת ישראל יש רק בערי הפיתוח", אמר בסיפוק חבר הנהלת מכבי יבנה שלא הסתיר את שביעות רצונו מהקופה השמנה – למעלה מ־100,000 שקלים.

בשעה 4 פחות 10 דקות נדרשים מהמשטרה כי הוליכו לסגור את שערי האצטדיון גם בפני אותם צופים שרכשו כבר מלא כרטיסים מפני שהיציעים התמלאו עד אפס מקום. ומה עם כל אלה (גם מטבריה) שרכשו כרטיסים ואפילו שבוע מראש והכינו עצמם כך שיגיעו לתחילת המשחק בשעה 5? שמענו כל מיני סיפורים, כגון זה שמחוץ לאיצטדיון למעלה מ־1000 צופים, וכרטיסים בידיהם שלא הורשו להכנס; או כמו אוהד של מכבי יבנה, שמעון טוויטה שמו שהגיע בשעה 4.00 בשערי האצטדיון, רכש כרטיס והתברר לו כי השערים ננעלו זמן רב לפני זה. מה עשה הלך לביתו, הוציא את כרטיס המנוי שלו בבריכה המקומית וטיפס על מרומי המגלשה כדי לחזות במשחק בתנאים בלתי מתאימים עבור מי ששילם 25 שקלים עבור כרטיס.

בעלי כרטיסים ו... גם הקוונים נותרו בחוץ

לפתע ראיתי את השופט הראשי יעקב שיינר יוצא כחומת זעם מחדר ההלבשה: "אני הולך הביתה. לא נותנים לקוונים להכנס למגרש". שמעתי השופט אכן איים וממש את איומו הוא לא זנח.

סוף טוב – הכל טוב: הקוונים הורשו להכנס; איום הפרישה הוסר.

יו"ר ארגון המאמנים עמנואל שפר ומטל'ה שפיגלר הגיעו. גם אלי דדיקס עדיין מרגיש ביבנה כמו בבית. גם המאמן לופא קדוש. משחק כזה בכלות הכל אין בשום מקום אחר ולמשחק מן הסוג הזה יש חשיבות אפילו יותר מגמר גביע המדינה, הם אומרים.

המשחק מתחיל. בלונים מופרחים באוויר. חזיזים וגם הרימון המוכר של בית"ר ירושלים אבל עם עשן אחר: בצבע ארגמן. כל כך צבעוני, כל־כך מרגש. מגיע להם, מגיע להם – אנו אומרים בלבנו. אם לא כדורגל אז לפחות הקהל. קהל כזה אין בהרבה מיגרשים.

האלופה תשנה פניה לעונה הבאה

עליית טבריה מנעה העברת דן להפועל ת"א

קבוצת הפועל ת"א מתכוונת לשנות את פניה לקראת העונה הבאה. על הכוונת מצויים מספר שחקנים צעירים מקבוצות הליגה הארצית וביניהם יורם אוזן מיהוד, ידון זהבי מהפועל ר"ג, רפי כהן מהפועל אילת. יחד עם זאת, המאמן החדש שלמה שרף, מתכוון לצרף לשורות הקבוצה חלוץ בעל שיעור קומה. עד אתמול היה עופר דן המיועד לחיזוק, אולם, עליית הפועל טבריה לליגה הלאומית תמנע את העברתו. לפיכך, יחפשו חלוץ אחר מהליגה הלאומית.

צפויים לעזוב את הפועל ת"א אריה אלמר, שבתאי לוי, גילי לנדאו, מוריס דאנו ומיקי ברקשטיין במידה שימצא חלוץ מוליך. המטרה בהפועל היא לצמצם את עלות אחזקת הקבוצה ולהקטין בכך את הגרעון בעונת המשחקים הקרובה.

הלוח הכללי ידיעות אחרונות הלוח הנפוץ ביותר

ראשון דבר בבוקר

מכוניות

דירות

מקררים

מכונות כתיבה

הלוואות

רהיטים

ריפוי והרהיה

רוצים לקנות

דירות למכירה

פוליש ונקיון

הצעות עבודה

שירותים

הכרזות

דיבות גאות

שוק המציאות

חיפה

הכרזות

אילת

ירושלים

הכרזות

ריפוי והרזיה

לחקר דורשים:
מראיינים/ות
בכל הארץ
★ השכלה תיכונית
הכרחית.
★ תנאים טובים
למתאימים.
טל. (03)298259

לפארק המים
ביבנה
דרושים
שוערים
תושבי רחובות,
אשדוד והסביבה.
גילאי 50–40, רצוי
בעל רכב
08-431524/5

مكان الأصل

רב מנצחים

התזמורת הפילהרמונית מעניקה מחר בערב תואר כבוד לליאונרד ברנשטיין

כאות הוקרה והכרה במאמציו הבלתי נלאים למען התזמורת הפילהרמונית הישראלית וכאות למסירותו המתמדת לתזמורת, מאז המפגש המשותף הראשון באפריל 1947, תעניק התזמורת הפילהרמונית למאסטרו ליאונרד ברנשטיין את תואר הכבוד „רב המנצחים", בקונצרט שיתקיים מחר בערב בהיכל התרבות.

ברנשטיין הוא, כידוע, מגדולי המוסיקאים בזמננו, נערץ ומבוקש בכל מקום. על אף פעילותו המוסיקלית הענפה והרצופה לא פנה עורף לפילהרמונית הישראלית והוא נוהג להעריף עליה שבחים בכל הזדמנות. ציוני־דרך בולטים בקשריו עם התזמורת הם: הקונצרטים ההיסטוריים בשנת תש"ח, מיד לאחר הקמת המדינה; חנוכת היכל התרבות בתל אביב באוקטובר 1957; הבכורה העולמית של יצירתו „קדיש", בדצמבר 1963, בהשתתפות חנה רובינא כקריינית והזמרת זני טוראל; קונצרט הנצחון לאחר מלחמת ששת הימים, על הר הצופים, שבמסגרתו בחר ברנשטיין לנצח, בין השאר, על שני הפרקים האחרונים מהסימפוניה השנייה „התחיה" של מאהלר.

ברנשטיין ניצח על הפילהרמונית בקונצרטים רבים בישראל ובסיורים בחו"ל ואף הקליט איתה תקליטים רבים כולל מחזור מיצירותיו שלו עצמו. בעונה הבאה הבטיח לנצח על סדרה למנויים (ביוני 1989) שבמרכזה יצירות של הינדמית. בספטמבר הקרוב עומד המאסטרו לבקר בארץ עם הפילהרמונית הוינאית שתנגן בניצוחו, בארבעה קונצרטים, יצירות של שוברט, ברהמס ומאהלר. לאחרונה מרבה ברנשטיין להקליט עם תזמורות אי גם יצירות שאינן ברפרטואר המסורתי שלה, כמו הסימפוניות של שוסטאקוביץ' וסיבליוס ויצירות של מלחינים אמריקאיים. באוגוסט השנה יחגוג ברנשטיין את יום הולדתו השבעים. אין ספק שכל שוחרי המוסיקה בארץ יצטרפו למחווה ההוקרה של הפילהרמונית הישראלית, כלפי המוסיקאי הדגול, בתקווה שימשיך בקביעות להופיע בישראל עוד שנים רבות.

ישראל דליות

פסטיבל ישראל

בזכות שתי הצגות

שתי הצגות תיאטרון – „פרופסור ברנרדי" של התיאטרון הלאומי מבוואריה ו„הדיבוק" של „הבימה" הצילו את אוסף המופעים המתגדר במסגרת המחייבת „פסטיבל ישראל" משממון אכזר.

בשבוע השלישי, עם הפירואטים של התעמלות־קרקע בביצוע פו קיי ולהקה אקצנטרית במרכז אירועי המחול, רשם הפסטיבל שיא נוסף בשוליותו. המהתלות התביבות של הלהקה האמריקאית היו נאות, אולי, כמופע לאכסדרת התיאטרון, שהקהל מתפנה אליו במעבר בין אולם למשנהו בקומפלקס של אולמי שרובר, אולי כמופע מדרחוב או רחבה. אך מארגני הפסטיבל סיווגו אותו כמופע יקרה והכניסו אותו בכניסה הראשית כאחד ממופעי המחול המרכזיים. צופים שרכשו כרטיסים ל„פו קי" ול„אודבן בוש דימן", חשו מרומים. „מצעד מפגעונים", קראה לזה צופה המומה שנשבעה כי לעולם לא תקנה עוד „חבילות" מחולות שעלו לה ביוקר רב. אל „מצעד המפגעונים" אפשר להוסיף את שתי הצגותיו של תיאטרון „ראאמ" הבלגי „סקפינו" ו„חלום ליל קיץ", ותוספה התחושה המעיקה שזהו בעיקר פסטיבל של יחסי ציבור; הרבה מופעי שוליים שאולי היו מתקבלים בחיוך סלחני בעכו (וגם זה מתוך לתעדות), אך לא תחת הגג היומרני של פסטיבל ישראל. יותר מדי פעמים זקפנו גבות בתמיהה: האמנם נעשתה כאן בחירה קפדנית כראוי, או, שמא יצא מישהו למסע רכישות בהול ודכש את „מבצע החודש" האקראי בשל זמינותו וסבירות מחירו.

על רקע זה בלטה הצגת התיאטרון הגרמני „פרופסור ברנרדי". זה תיאטרון נטו, בלי גימיקים ובלי אפקטים חדשניים. הוא אפילו מיושן ויש לשער שכך היו מעלים אותו בראשית המאה, כשארתור שניצלר כתב אותו. אלא שיש כאן סיפור, מתח דרמטי, קונפליקט, הארה של בעיות חברתיות ומוסריות תקפות תמיד. ואלה הם היום בבחינת נכסים נדירים בתיאטרון.

„הדיבוק" של וויידה ב„הבימה" גם הוא תיאטרון שאינו מתחכם באפקטים. וויידה התמודד בכבוד עם „הדיבוק" שהיה כבר למיתוס לא רק בתולדות „הבימה", אלא בתולדות התיאטרון הבין לאומי. את המיתוס הזה חייבת „הבימה" לוכטנגוב הארמני שנטל מחזה לא גדול, ואפילו פשטני, ועשה אותו לתורה בלתי נשכחת. וויידה ויתר מראש על התמודדות עם המיתוס. הוא העלה את הסיפור כמות שהוא, קיצץ ממנו דווקא כמה מן הקטעים המרכזיים במיתוס („ריקוד הקבצנים", למשל) והותיר לצופיו את קשת הפרשנויות. כמשורבר בהצגה טעונה כל כך, נראה לי שדווקא חוסר הפרשנות היא הפרשנות הנבונה. וויידה העמיד הצגה חזותית יפהפיה ועל כך ראויה רעייתו כריסטינה זכווטוביץ' שעיצבה את התפאורה והתלבושות, למלוא השבחים. יש בהצגה כמה פגמים, בעיקר באי אחידות המשחק. אינני בטוחה שהיה זה נכון להפקיד את לאה בידי שחקנית שכשרונה ניכר כמו חוסר נסיונה. לצאתה זיו היו כמה רגעים יפים על הבמה, אך מועטים מדי. המוצה היה עודד תאומי בתפקיד הצדיק. חבל שתאומי השקיע כל כך הרבה מאמץ בחיקוי מבטא של רב ליטאי קשיש, לעיתים על גבול הגרוטסקה. אך על אלה פיצו משחקו הכן והרגיש של שולי רנד בתפקיד חנן. שולי רנד ניחן גם בנוכחות בימתית מרשימה מאוד. לצדו עשה עבודה נאה מאוד גם רוברטו פולק בתפקיד המשולח. „הדיבוק", על אף הפגמים, היא הצגה מהנה מאוד שאינה מביישת את התיאטרון הלאומי בביתו, ולא בחו"ל. אין ספק שהיא תשרת את „הבימה" במסעות עתידיים בחו"ל בכבוד רב יותר מן „השקיעה" עתירת הפרשנויות של הגאון לובימוב.

מירי פז

לקט אופראי

התזמורת, המקהלה וזמרים סולנים מבית האופרה של פרנקפורט, המעלה בירושלים את „אותלו" מאת ורדי ו„קוזי פאן טוטה" של מוצרט, הגישו קונצרט מנחה מגוון של „אסיף אופראי" (ב„בנייני האומה"). אמנם הכוכבים – הטנור רנה קולו (אותלו) והסופרן קלארי באריטה (דסדמונה) לא הופיעו, אבל הבריטון המצויין פרנץ גרונדהבר (יאגו), אישיות אופראית אמיתית, כבש לבבות באריות מ„נישואי פיגארו" של מוצרט ו„אנדראה שנייה" של ג'ורדאנו. הטנור גארי באכלונר (קאסיו) השמיע בקול לירי ובעוצמה, בשיתוף פעולה מרתק עם התזמורת, את האריה של פלורסטאן הנמק במעמקי הכלא מ„פידליו" של בטהובן. לסופרן הישראלית מיכל שמיר קול נעים, אם כי לא הוצב־להבות, שסייע לעיצוב הכללי של האריה מ„נישואי פיגארו". מקסימים ביופיים, הן בזמרה והן בחלק התזמורתי, היו ביצועי שתי האריות של מוצרט וביזה מפי הזמרת מארגיט נייבאצאר (אמיליה) וסצינת המכתב של טאטיאנה מ„יבגני אונייגין" של צ'ייקובסקי בשירת הסופראן הלנה דזה.

המקהלה, שאופייה המוסיקלי בשל ובוגר, שרה, באיזון בקצעי, פרקי מקהלה שהמרגש מביניהם היה „מקהלת העבדים העבריים" מתוך „נאבוקו". המנהל המוסיקלי גארי ברתיני ומדריך המקהלה ומנצח המשנה פולקמר אולבריך ניצחו לסרוגין. התרשמתי מאד לחיוב מיכולתו המוסיקלית הישירה והטבעית של אולבריך. תזמורת בית האופרה האורח עוררה התפעלות במיוחד באיכות כלי הנשיפה, ממתכת ומעץ, הבהירים והזוהרים שכמותם שומעים אצלנו לעתים נדירות. הפתיחות התזמורתיות נוגנו על ידה, בניצוח ברתיני, בברק וירטואוזי, אלא שהמתח המופרז והנמהר וקיפוח הנימה הזמרתית גרעו משלמות הביצועים.

כתוצאה מהרמה המוסיקלית הטובה והגישה המכובדת של האמנים האורחים השתררה באולם אווירה חגיגית. בתכנייה המודפסת לא הופיעו פרטים על המבצעים, היצירות וסוג הקולות של הזמרים.

ישראל דליות

כנס מספרים ב„בית אריאלה"

כנס המספרים מספר 2 – „על הגורן בליל לבנה – מסיפורי ארץ ישראל" – ייערך ביום ה' הקרוב ב„בית אריאלה". בכנס, שימשך לאורך היום כולו, החל מ 10 בבוקר, יהיו הרצאות שונות כמו „בין אגדה מקומית לסיפור זכרון", מפי פרופ' דב בר נוי, „הסיפורים הקטנים מאחורי המאורעות הגדולים" מפי ד"ר מרדכי נאור, על הסיפור בע"פ מפי פרופ' יעקב שביט, על הציזובס מפי פרופ' עלי יסיף וסיפורי עם בארץ ישראל מפי ד"ר תמר אלכסנדר. לאחר הפסקת צהריים יעלו זכרונות המספרים של אז, דן בן־אמוץ, אליהו נאווי, שאול ביבר, ירוחם כהן, שמעון עופר ומוקי צור. לאחר מכן יספרו הראשונים סיפורים אל תוך הלילה בהנחיית זאב ענר, עורך הכינוס.

★

יוסי סלע, יענקלה יעקובסון ועודד בורלא השתתפו בחודש מאי האחרון בפסטיבל מספרים בין־לאומי שהתקיים באוסטריה ביוזמתו של פולקה סגנהוף, מספר וסופר. לאחר שובם לישראל יספרו על רשמיהם מן הפסטיבל, ב־16 ביוני ב„בית אריאלה" בתל אביב.

ורדה צימרמן

כתב עת

Eטון במזל 7

חוברת מס' 7 של „E טון"

גליון מס. 7 של „E טון" מקדיש את תמונת השער של חודש מאי למזי כהן. במרכזו שלושה עמודים משם ניתן למצוא ראיון שהתרחש עוד בטרם התקליט, אך התפרסם אחריו. חנוך רעים בודק מה היא יודעת על עצמה, עד היכן מגיעות ידיעותיה במוזיקה, ואיך היא מסתדרת עם בוטניקה.

יובל לוי ורדה פיינרו מחפשים את הזרם המרכזי מתחת לשטיח. הם נתקלים בבעיות כבר בנסיון להגדיר את הקורבן ומאבדים כליל את האוריינטציה בנסותם לברר מאין הוא בא ולאן הוא הולך. כדי לצאת מהסבך הם עורכים השוואות חוזרות ונשנות בין הפלגים השונים של גלי האתר ומגיעים למסקנות עצובות עד קפקאיות. הם מפשפשים במכרשיו של השילוש הקדוש, אמן־תקשורת־קהל, ומגלים שכאן בארץ, אמות המידה והשמות, בהחלט נבדלים משאר העולם הנאור.

שרון מולדבי בודק את העובדה המפתיעה כי יש השפעות גומלין בין להקות חמרים של פעם ובין אלו שמשתרלים עכשיו. הוא סוקר התפתחויות הסטוריות, ועומד על טיבם של תהליכים אבולוציוניים. כדוגמא הוא מביא את הסינתטיקה הבריטית („יוריתמיקס", „שפנדאו באלט", „מועדון תרבות") כשלב התפתחות הסול האמריקאי השחור, עליו נמנו בעיקר ה„מוטאונים" למיניהם, כמו סטיבי וונדר וסמוקי רובינסון. בהמשך הוא מחפש את הסיבות השונות לתהליכים השונים (רטרו, נוסטלגיה או רגרסיה) ותוהה מדוע הופכים כולם לקפים.

סטיבן טיילור עובר תחקיר מקיף אצל מיכאל רורברגר. הוא נשאל לגבי להקת ה„FUGS", על קשריו עם המשורר אלן גינסברג בעקבות עדויות ברורות שלפיהן נראו מופיעים יחדיו 11 שנים ולסיום הוא נשאל האם היה מופיע בהתנחלויות? התשובה: „כן, למה לא". מיכאל רורברגר הוסיף נ.ב. למאמר, בוא הוא מצטט גלויה ששלח לו טיילור לאחר הראיון. „שכח מה שאמרתי לך באשר להופעות בהתנחלויות. תחזיר אותן. אין משהו מבורך יותר מזה שהגנב יחזיר את סחורתו הגנובה".

יוסי אקצ'ינסי מחטט בתקליטיו של ארצ'י שפ, מי שהיה „הסטנד הוועט" בשנות השישים. סקסופוניסט, מלחין, מעבד ומחזאי, כך טוענת הכותרת, והמאמר סוקר את מעלליו של איש האשכולות.

שמעון פרנס חוקר את תולדות הרמבטיקו, אחרי פישוף את להקת ה„FALL", יובל מסקין משוחח ארוכות עם מישה מגל „הסטודנט הנצחי" בהגדרתו על עצמו, ויובל לוי מביא מבחר מעיתונות הרוק בעולם.

הגליון מסתיים כהרגלו במאמרים מקצועיים לאנשי המתגים, המלצות על מכשירים חדשים ופירוט לגורמים של אינסטרומנט החודש.

„סי היימן בהופעה חיה"

ביום שישי הקרוב תתקיים באולם „צוותא" ת"א הופעה של סי היימן שתוקלט לתקליט וקומפקט־דיסק. מלבד שירי התקליט הראשון והשירים החדשים שכבר נכללו בהופעותיה עם „להקה מקומית" (כמו „צמח בר", „יורים ובוכים") יכללו גם שירים חדשים שכל שהותר לפרסום עד כה הוא שמם: „עולם תעשייתי", „אבודה בעיר" ועוד. שירים מושאלים ברשות מאחרים הם „שחק אותה גלגל אותה" של שלום חנוך ו„Will You" ששרה הייזל אוקונור.

חנוך רעים

מכירות פומביות בתערוכת ה־40

גם מכירות פומביות במסגרת תערוכת הארבעים. מכירות אלה, ברוח התערוכה, המהווים מעין ציוני דרך בחייה של המדינה, יוצגו למכירה בשלושה ערבים כשההכנסות הן קודש לשלושה גופים: המועצה הציבורית למען הזקן, אקי"ם והאגודה למלחמה בסרטן.

הרעיון למכירות פומביות אלו הוא של יעקב בן הרצל, איש רשות השידור לשעבר, ואספן של פריטים הסטוריים ואמנותיים. בין הפריטים שיוצגו למכירה: מכתבים אישיים לאבא אבן כולל מכתבו של אוסוולדו אראניה, יו"ר הישיבה המיוחדת של עצרת או"ם להקמת מדינת ישראל. כמו כן יימכרו מפות של המודיעין הבריטי מתקופת המנדט, כרטיס כניסה לנשף אבדוני, ספר האורחים של „מרגוע ראשון" בן נגבו לשבת קציני הצבא הבריטי וכן אוריגינלים של ינקו, ראובן וגוטמן, קריקטורות של זאב, דוש ובאס.

בתמונה: יו"ר הכנסת שלמה הלל מעניק ליעקב בן־הרצל את „פטיש הכנסת" כתרומה למכירות הפומביות.

ורדה צימרמן

רשימה שלישית בסדרה

לקט נוסף מבין הסרטים שיוצגו במהלך פסטיבל הסרטים בירושלים שייפתח בסוף יוני

„יוהדי" (ילן): אחד הנציגים האפריקאים בפסטיבל. סרטו של הבמאי סולימן סיסה ממאלי. הסרט הוצג לפני שנה בפסטיבל קאן וגרף שבחים מאז בפסטיבלים נוספים. מאבק בין אב, מכשף הניחן בעוצמה שטנית, לבין בנו העתיד לרשת את כוחותיו המאגיים. אלמנטים פולקלוריסטיים משולבים באיכויות כמו צילומיות באמצעות צילומי צבע מרהיבים.

„החיים היפים": סרט נוסף המתרחש באפריקה. קופרודוקציה שבימר בנואה לאמי מבלגיה ובאגנבורה מרזה מזאיר. סרט המבקר את החברה האפריקאית באמצעות קומדיה משעשעת. תלאותיו של זמר כפרי מחוסר כל המגיע לקינשסה הבירה בתקווה להפוך לכוכב רדיו וטלוויזיה. עד להגשמת חלומו הוא משמש כשוטף כלים במסעדת יוקרה ומשרתה האישי של אשת בעל המקום.

„קנדי רגמאצ'": סרט אוסטרלי של הבמאי ג'יימס ריקטסון, המזכיר במידת מה את „נערות עובדות" האמריקאי. הסרט מתאר את ההתרחשויות הפרוזאיות בבית זונות פופולרי בסידני, אלא שבניגוד לגישה הכמו מתעדת בסרט האמריקאי לכאן מתווסף גם אלמנט של דרמת מתח. חייה של גיבורת הסרט, קנדי, פרוצה מעובדות המקום, משתנים בעקבות התאהבותה בגבר מיסתורי.

„עליסה": הפקה שוויצרית דוברת צ'כית של יאן שוואנקמאייר, יוצר המוכר בסינמטקים מסרטו „ג'ברווקי" (הסרט יוקרן בסינמטק ירושלים שבוע לפני הפסטיבל). „עליסה" הוא סרטו הראשון באורך מלא. סרט הנפשה על פי „עליסה בארץ הפלאות" של לואיס קרול. שילוב בין צילומים בהשתתפות שחקנים חיים, אנימציית בובות, טריקים צילומיים ועוד.

„סרט הפפטוקי": ג'ורג' פאל ההונגרי מוכר כמפיק ובמאי של סרטי מדע בדיוני מפורסמים בשנות החמישים („מלחמת העולמות", „מכונת הזמן"). הוא מוכר פחות מסרטי האנימציה שיצר. שיטת הנפשה מיוחדת שבה צילם דמויות עץ תלת מימדיות. מדובר באסופה של תשעה סרטים של פאל ועוד קטעים מתוך 10 סרטים נוספים המשולבים בסיפור מסגרת שיצר מפיק הסרט ארנולד לייבוביט.

תוכנית אנימציה מפולין והונגריה: שתי תוכניות סרטי אנימציה מפולין והונגריה יוקרנו במהלך הפסטיבל. התוכניות הורכבו בידי יצחק יורש מ„בצלאל". סרטי אנימציה נוספים מאיטליה, אירלנד, ארה"ב ויוגוסלביה, ישובצו לפני הסרטים הארוכים בפסטיבל.

דני ורט

שידורים

טלוויזיה

חינוכית

08.00 עד כאן: חדשות קול ישראל, רצף דפי הטלטקסט.
08.05 שעת כושר.
08.15 אורחות (ז'–ט'), כתבה שגרתית (כ).
08.40 ראשית הקריאה: בלי סודות, צירה 4.
09.00 אנגלית (ח').
09.20 חשבון פשוט (ד') מבוא לשברים (כ).
10.10 אנגלית (ז').
10.30 רגע עם דודלי: למה ומדוע (כ).
11.00 ערבית מדוברת (ד'–ה') מראגעה ת.
11.15 אנגלית (ו').
11.30 ארץ מולדת: ממזרח ומים למולדת (כ).
12.00 אנגלית (ח').
12.25 תלמוד: שניים אוחזין, בעיא 1 (כ).
13.00 גיאוגרפיה כללית (ז'–ט') החיים בארצות הברית.
13.30 אנגלית (י"א–י"ב).
13.45 צרפתית: העשרה.
14.00 עד כאן: חדשות קול ישראל, רצף דפי הטלטקסט.
14.05 מגע־הומור: נוצות וגומי, מיגל הופך ל„אדם־זאב". הוא עושה זאת בעזרת אמן איפור ובעזרת הרבה מאוד גומי. קאתי עוקבת אחר מבצע בילוש מסובך בו מזהים ציפור על פי פיסת נוצה אחת קטנה.
14.35 רכבת ההפתעות: סרטי הנפשה מדובבים.
15.00 קשר משפחתי: נעמי מור משוחחת עם משפחת ברנהרדט על חלוקת תפקידים לא שגרתית במשפחתה.
15.40 יוצא מן הכלל: לקראת בחינת הבגרות בידיעת הלשון – משדר 2: מיון העיצורים א'.
15.55 אבירי האל (פרק 3) גוליה וגרבס מביימים שריפה במחנה כדי שיכניסו אותם לצינוק שמתחתיו יש מנהרה המובילה אל מחוץ למחנה. הם נתפסים. מורדיך מגלה שגרבס הוא בנו של אזאן אדוארדס, מנהיג המרד בויילס. הוא מאיים להוציא להורג את גוליה אם גירבס לא יסכים להצטרף למסדר האבירים ולהישבע להם אמונים.
16.20 כללי המשחק (פרק 3) „יחסי רוב ומיעוט". בשנות ה־50 בארה"ב נרדף מיעוט בעלי דעות שמאלניות בטענה שהם מסכנים את בטחון המדינה – זו היתה תקופת המקארתיזם. איך צומחת תופעה כזו במדינה דמוקרטית. ד"ר יורם פרי והמשפטן משה נגבי מנסים להבהיר שהדמוקרטיה היא שלטון רוב בתנאי שהוא שומר על זכויות המיעוט. התוכנית מסתיימת בקטע מהסרט „שם בהשאלה" עם וודי אלן, המתאר את האווירה בתקופה הנ"ל.
17.00 ערב חדש.

כללית

17.30 ארבעים – שם הפרק: „זו זו שלום בעיניים".
17.50 קרקס האחים רינגלינג, ברנום ובילי (חלק א') (עברי־ערבי).
18.25 פסוקו של מקום: מבט אל הכינרת.
18.30 קיצור החדשות (ערבית).
18.32 ספורט – סקירת אירועי ספורט מן הארץ ומן העולם.
19.30 חדשות (ערבית).
20.00 כותרות מבט.
20.02 פרויד (פרק רביעי): „המזמנה". עם מותו של אביו עולים וצפים אצל פרויד זכרונות ילדות קשים. הוא מבסס את התאוריה שלו, תאוריית הפתיחות על הזיכרונות האלה. פרויד מנקר ב„ליביטס" מינה, מעוד רעייתו מרתה הולכת ומתרחקת ממנו. היא אינה תומכת עוד בכל רעיונותיו. פרויד חש על בשרו את האנטישמיות הפוגעת בסיכוייו להתמנות לפרופסור, והוא מבודד מבחינה מקצועית. (עברי־ערבי).
21.00 מבט לחדשות.
21.30 השדירי שירות.
21.35 אורחים
22.30 זה הזמן – בשידור ישיר.
23.20 בלשים בלילה (סידרת סרטי מתח אמריקאית חדשה, 13 פרקים).
00.10 פסוקו של יום; חדשות הלילה.

ערוץ 2

18.30 „מוכנים: היכון: בוסו" „חלל". התכנית מלווה את בנו של האסטרונאוט ג'ראלד קאר בחיי היומיום שלו. בתכנית משולבים צילומים ממסעה של מעבורת החלל.
18.57 „רגע לפני" על אנשים מקומות וחידושים. סרטו של ג'ון ווטרס „ספריי לשיער". דיווח בהופעה אחרונה לפני מותו.
19.00 „תופשים אמריקה" – בתכנית הפעם: 1. „שוברי קופות" – סקירה ודירוג מעודכן של הסרטים המצליחים ביותר בארצות הברית כיום. 2. „עולם החיות" – הזדמנות נדירה לחובבי הטבע לחזות בדב הגריזלי באמריקה.
20.00 „מבחר קטעי סרטים" מתוך סרטים צרפתיים שנעשו ב־1988. בין השאר יוקרנו קטעים מן הסרטים הבאים: „יד ימין", סרטו של ז'אן לוק גודאר עם ג'ין בירקין ופרנסואה פריזה. „שלום שותקנים", סרטה של אני דרסקוט בהשתתפות שירלי ויינטרס, סידני פולאק וג'ין ווילדר. „התמימים", סרטו של אנדרה טישונה בהשתתפות זאן קלוד בריאלי וסנדרין בנאר. „הדיבוק", סרטו של אנדז'י ויידה בהשתתפות עומר שריף ואיזבל הופרט.
20.15 „צרפת עכשיו" הפעם: על הצלחת דומיניק איסרמן, על שילוב הקולנוע בפאריס וכן מבחר משיריו של ג'וני האלידי.
20.30 „אמנות ישראלית" – „אנשי מגדל דוידי" (סידרה תיעודית). סקירת תולדות האמנות הישראלית, מתמקדת באמנים: פלדי, ראובן, שמי, מלניקוב ליטביטובסקי וציונה תג'ר שהתלכדו ב־1920 והציגו לראשונה כקבוצה ב־1921 במצודת „מגדל דוידי בירושלים".
21.30 „תום יולי אוגוסט" – לקט שירים מתוך תקליטו החדש של שלמה ארצי.
21.50 „אוסף להיטים" – עם סופרטראמפ.

„אורחים", דרמה מקורית, הערב ב־21.35. חנן פלד וירון לונדון כתבו תסריט על פי תסכית רדיו של יעקב שביט שבמרכזו קשישה בודדה, משכילה וחסרת ישע המוצאת את החיים האמיתיים בזכרונותיה ובספרים. קשריה עם צעיר מבולבל מוליכים לסוף מפתיע. השחקנים: עדנה פלידל, רוני פינקוביץ, ששי קשת ואן מלמד. הבמאי הוא אנטואן סלאח והמפיקה זיוה שפרן.

המזרח תיכונית

13.30 חיים אחרים (סידרה); 14.00 מועדון 700; 14.30 התעמלות; 15.00 האזור הדמדומים (סידרה); 15.30 סופר־בוק (מצוייר); 16.00 שוכני הסלעים (תכנית לילדים); 16.30 סרט „מרתוך" עם בוב ניוהרט; 18.00 ימים מאושרים (סידרה קומית); 18.30 לורן ושירלי (סידרה קומית); 19.00 חדשות ערבית; 19.30 חדשות אנגלית; 20.00 מגנום (בלש); 21.00 כדור־סל; 23.00 מועדון 700; 23.30 חיים אחרים (סידרה).

ירדנית

15.50 סרטים מצויירים (ער' 1); 17.00 עבודות של צעירים (באנגלית, ער' 1); 18.00 לואי הי־11 (בצרפתית); 19.00 חדשות בצרפתית; 19.15 מגזין ספורט (בצרפתית); 19.30 חדשות בעברית; 20.30 זר לתלוטין (קומדיה אמריקאית); 21.10 הצבא הסודי (סידרה אנגלית על מחתרת בלגית בתקופת מלחמת העולם השניה); 22.00 חדשות באנגלית; 22.10 סרט עלילתי באורך מלא.

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה נינוחה – מוצרט: סימפוניה מס. 36 בדו מג'ור („לינץ") ק.425; בקרים: קונצרטו בלה מינור למיטרה ותזמורת אופ. 72; אריאגה: רביעיית כלי קשת מס. 2 בלה מג'ור; שומן: סימפוניה מס. 4 ברה מינור אופ. 120 (ע"ג ת"ק).
09.00 קונצרט בוקר – זלנקה: סוויטה בפה מג'ור לשלושה אבובים ונוז כלי קשת; סטרווינסקי: קונצ'רטו ברה מג'ור לכנור ותזמורת; דביסי: „בלבן ובשחור" – סוויטה לשני פסנתרים; צ'ייקובסקי: ואריאציות על נושא רוקוקו אופ. 33 (ע"ג ת"ק); בטהובן: שביעיית במי במול מג'ור אופ. 70 (ע"ג ת"ק); ברליוז: הסימפוניה הפנטסטית (ע"ג ת"ק).
11.57 פינת השיר – משירי אלזה לסקר־שולר.
12.00 מן הסרטית.
13.05 בהאזנה נינוחה – טלמן: סוויטה בלה מינור לחליל, מיתרים וקונטינואו; היידן: קסציון בסול מג'ור; מנדלסון: שלישיה בדו מינור לפסנתר כנור וצ'לו (אופ. 66); גאדה: סימפוניה מס. 8 בסי מינור.
15.00 הסברה מוסיקאלית – רביעיות היידן של מוצרט (3) הרביעייה במי־במול מז'ור.
16.00 מאולמי הקונצרטים בעולם – פסטיבל פלנדריה 1986 – היידן ומוצרט: להקת הקונצרט האנגלי, סרזור פינוק; היידן: סימפוניות מס' 6, 7, 8 („בקר", „צהרים", „ערב"). מוצרט: „אקסלוס יובלטה", מוטט (סופרן: ארלין אוגר); מוצרט: „שלהבתי הזפיה", אריה קונצרטית (סופרן: ארלין אוגר).
18.00 דמו של הבמאי.
19.00 בין חברים; קטעי בלט מאת מוצרט, ורדי, רימסקי־קורסקוב ודוניצטי.
20.05 אינטרלוד.
20.30 מאולמי הקונצרטים בעולם – 1. מטעם הקונצרטים הבינלאומיים של אגוד השידור האירופי. קונצרט מבלגרד – ס.מוקראנאץ: רקויים בפה דיאז מינור; סטרווינסקי: הנישואים; ק.פ.ע.באך: מגניפיקאט ברה מז'ור – 2. פגישה עם הנס־וורנר הנצה בפסטיבל המוסיקה הריינית – איזק: מוטט; הנצה: „אריאל" ו„אוברוך" מתוך „מוסיקה מלכותית"; דאולנד: שני גליארדים; שיץ: אלוהים, חנה לעבדך; הנצה: הכדל האאולי.
23.00 מחזורי יצירות – קונצ'רטי גרוסי מאת קורלי וגמיניאני; יצירות לכלי סולו מאת סרטיני.

רשת א'

15.30 האוניברסיטה הפתוחה „מבוא למוסיקה ולדרכי האזנה" – והפעם: „קלוד דביסי".
16.05 גיל הביניים.
17.10 צבעי הקשת – והפעם: „שירי עמים".
22.05 לכל אדם כוכב – שידור חי מועדון „הקומקום" בתל־אביב.

רשת ב'

17.05 רגעי קסם.
18.06 שעה תופשית – ענייני חנוך.
19.35 דין ודברים – ענייני חוק ומשפט.
20.05 סולם האמירות – פזמונים מסורתיים.
22.05 קפה ראשו חידונים מגוונים בהשתתפות המאזינים.
00.15 בין ועוד.

רשת ג'

18.06 היה היו – מצעד פזמוני העבר.
20.05 סמני דרך.
21.05 קצת אחרת – פופ מתקדם.
23.05 הלילה הוא שירים.

גלי צה"ל

13.55 40 לאחור – סיפור היום בהשית.
16.05 פסטיבל ישראל 88 – מוסף יומי מיוחד.
16.15 ארבע אחרי הצהריים – שירי פלמ"ח וירושלים.
18.05 תרגיל בהנדסה עם חיילי חיל הנדסה בהשתלמות קרבית.
18.45 משדר עלמי לנמעני חוץ.

צה"ל 1

19.05 שירים מכאן – שירים עבריים.
20.05 כוכב הערב להקת פיקוד דרום.
21.30 אוניברסיטה משודרת – האמנות הנוצרית בימי הביניים – כנסיות מגור וקתדרלות.
23.55 שיחת חצות – עם גורא רוזן – סמבביל עם עובד.

צה"ל 2

19.05 שלישה מהמגזין.
20.05 להיטים.
21.57 הודעות לחיילים.
22.05 הפסקת עשר.
23.05 קול הבי הזה.

בית ליסין

הקיץ של אביה – גילה אלמגור – הערב 6.6 ב־21.00, ד' 8.6 מתנ"ס קרית אונו ב־21.00, הצגות ה־350. לא תותר כניסת מאחרים.

ערב עם הסופרת יהודית הנדל לרגל צאת ספרה „כסף קטן" בהשתתפות: פרופ' דן מירון, פרופ' מנחם פרי, דן דאור הערב 6.6 ב־20.30 הכניסה חופשית.

אחד משלנו הערב 6.6 בית אדלשטיין קרית שמונה ב־21.00, ד' 8.6, ה' 9.6, מוצ"ש 11.6, א' 12.6, ב' 13.6 בית ליסין, ב־20.30.

מי מפחד מוירג'יניה וולף? נוסח עברי: עדה בן נחום, בימוי: מייקל מיצ'ם עם: מרים זהר, אלכס פלג, אוהד שחר, גילת אנקורי. הערב 6.6 תיאטרון חיפה ב־20.30, ו' 10.6 בית ליסין ב־21.00 – הצגות ראשונות.

רבקה רז ברומנסות ספרדיות ושירי לדינו הערב 6.6 מצפה מגדל העמק ב־21.00

אריק לביא – כל החלומות מחר יום ג' 7.6 ב־20.30

סליה שפירא – אחות העם מחר ג' 7.6 ב־21.00 וב־21.45

דני רובס – פנים ושמות ד' 8.6 ב־21

מרדף הדרק – איזי והפתולוגים ה' 9.6 ב־21.30

צמור הנפש – לילדים שבת 11.6 ב־11.30

צבעונים, אח, אלו צבעונים – ערב שירים רוסיים בעברית בהדרכת רפי פסחזון מוצ"ש 11.6 ב־21.00

לבירינט – המבוך, עם דוויד בואי – כל ערב ב־23.15, ו' ב־14.30 וב־23.45

חניון מרווח צמוד לתיאטרון

ויצמן 34 כיכר המדינה ת"א

טל קופה: 216653, 03-257966

ישראכרט

סרטים

תל־אביב

אסתר: הקירה בסייגון 9.50, 7.30, 5.00
אורלי: מוכת ירח 9.30, 7.30, 5.00
בית ליסין: לבירינט (המבוך) 11.15
בן־יהודה: תינוקת בירושה 9.30, 7.15, 5.00
גורדון: יופיו של הוטמא 9.45, 7.30, 5.00
גת: שאלה של שפיות 9.45, 7.30, 5.00
דיזנגוף 1: סופיה 9.30, 7.30, 5.00, 11.00, 1.30
דיזנגוף 2: להתראות ילדים 7.30, 5.00, 1.30, 11.00 מאנון 9.30
דיזנגוף 3: סמי ורוזי עושים את זה 5.00, 1.30, 11.00, דאן דה פלורט 7.30
דקל: משודרים חרשות 9.45, 7.00
דרייב־אין: כלא מתאבנים 10.00, 7.45, סקס 12.00
הוד: תקועים בדרך 9.30, 7.30, 5.00
זוקלנוע (בית ציוני אמריקה) – נברת מס הכנסה 9.45, 7.30, 5.00
חן 1: שלושה גברים ותינוקת 9.55, 7.40, 5.00
חן 2: חל סטריט 9.50, 7.30, 4.50
חן 3: הקיסר האחרון 9.30, 6.30, 3.30
חן 4: מעקב צמוד 9.30, 7.30, 5.00, 2.00, 11.00
חן 5: פעמיים אישה 9.30, 7.30, 5.00, 2.00, 11.00
לב 1: אהבנו כל כך 9.50, 7.25, 5, 2
לב 2: החברה של החברה שלי 7.50, 5, 2, 10
לב 3: המבצר הגיטהר 9.45, 7.15, 4.45, 2.00
לב 4: חופשה בכפר 9.55, 7.40, 5.00, 2
ליטורה: פסיכיאטור ליום אחד 9.30, 7.30, 5.00
מוגרבי: סגור לרגל שיפוצים
מוזיאון: ציפיים שחורות 9.30, 7, 4.30
התחיה הישראלית ביפו:
מקסים: זיוור גורלי 9.40, 7.30, 5
היום המאושר בחיי – ברנבית 4.30
סינן (לשעבר אלנבי'): חוק התשוקה 9.40 7.30
פריז: שם המשחק 9.30, 7.15, 5.00
פריז 2: עדות במבוק 9.30, 7.15, 5.00
פריז 3: הנה מגש 9.30, 6.15
פאר: בשם העם 9.30, 7.30, 5.00
פר"ץ: ליידי איב 9.30, 7.15, 4, 2, 12
23.30 קטיפה כחולה
צפון: תשוקות באפריקה 9.45, 7.30
שחף: זרוק אותה מהרכבת
תמוז־רמת־אביב: התפוז המכני 9.30, 7.00
תכלת: בחזו של מקרה 9.45, 7.30, 5.00
תל־אביב: ללא מסתור 9.30, 7.30
5.00/התחיה הישראלית: רב מכר 10.00
הסינמטק: מילהמיה: קומדיה לבנה 5.30
אהבה על גלגלים 7.30
9.30 א. המשודר ב. סרט לילה ג. גלגל ראשון ד. מסרטי ליבורה נתנזון

ירושלים

אדיסון: תקועים בדרך 9.15, 7.15, 4.30
אורגיל: שאלה של שפיות עם ברברה סטרייסנד 9.15, 7.00, 4.30
אורנה 1: ללא מיסתור 9.30, 7.30, 4.30
אור 2: הקיסר האחרון 8.45, 5.45
4 ריקוד מושחת
אור 3: פסיכיאטור ליום אחד 9.15, 7.15, 4.30
אור 4: מעקב צמוד 9.15, 7.15, 4.30
23.15 זרוק אותה מהרכבת
אור 5: בלש צמוד 9.15, 7.15, 4.30
23.15 מי מפחד מהשכן סמול
בית אגרון: שבתן במזל 6
הסינמטק 9.45
בית הדירות 22.00
אורגיל: שלושה גברים ותינוקת 9.15, 7.00, 4.30
כסיר: שם המשחק 9.15, 7.15, 4.30
מיטשל: מוכת ירח 9.15, 7.15
ממורה: חל סטריט 9.15, 7.00
עדן: תינוקת בירושה 9.15, 7.15, 4.30
רון: משודרים חרשות 9.15, 6.45, 4.15
התיאטרון ירושלים: להתראות ילדים 9.30, 7
אדמסריה: גברת מס הכנסה 9.30, 7.15 קברים 4.30
אורה: רב מכר 9.15, 7.00, 4.30
אורלי: חופשה בכפר 9.15, 7.00
אמבסדור/אורח: סגור
ארמון: סגור

קריות חיפה

כסור: חל סטריט 9.15, 7.00
כפיר: שלושה גברים ותינוקת 9.15, 7.00
אורות: יופיו של הוטמא 9.15, 7.00
בית העם: דאן דה פלורט 9.15, 7.00
היובל: הנה מגש 9.15, 7.00
ציון: ריקוד מושחת 9.15, 7.00

חיפה

תל: הקירה בסייגון 9.15, 7.00, 4.30
עצמון 1: ללא מתבוא 9.15, 7.00, 4.30
עצמון 2: מוכת ירח 9.15, 7.00, 4.30
עצמון 3: תשוקות באפריקה 9.15, 7.00, 4.30
מאי: שלושה גברים ותינוקת 9.15, 7.00, 4.30
קרדאור: בשם העם 9.15, 7.00
רון: תקועים בדרך 9.15, 7.00, 4.30
רב גת 1: משודרים חרשות 9.15, 6.45, 4.15
רב גת 2: ציפיים שחורות 9.15, 7.00, 4.00
רב אור 1: חל סטריט 9.10, 6.50, 4.30
רב אור 2: הקיסר האחרון 8.15, 5
רב אור 3: זרוק אותה מהרכבת 9.15, 7, 4.30

אשדוד

צמורה: זיוור גורלי 9.30, 7.30
אשדוד: שאלה של שפיות 9.30, 7.30

אשקלון

אסתר: תקוה ותהילה 9.30, 7.30
מאור: הלם קרב 9.30, 7.30
רחל: שובו של מרטין גר 9.30, 7.30

באר־שבע

חן: הנה מגש 9.00, 6.00
היכל התרבות: עדות במבוק 9.15, 7.00

הרצליה ■ רמת השרון

היכל: סגור
מלון דניאל אריסטודרים: מאנון 9.30, 7.15
כוכב: 7.00 שבתן במזל
9.35 עכבר הכארים

עפולה

מטשהורה: חל סטריט 9.00

חולון ■ בת־ים

אורגיל: זיוור גורלי 9.30, 7.30
ארמון: לא יכולה בלי זה 9.30, 7.30
מגדל: שלושה גברים ותינוקת 9.30, 7.30
עצמאות: מוכת ירח 9.30, 7.30, 5.00
סביר: נשואה לשניים 9.15, 7.15, 5.00
מתנ"ס קרית שרת: סגור
רינה: חשוד 9.30, 7.15

חדרה

הדרה: נשואה לשניים 9.30, 7.15

כפר־סבא ■ רעננה

עמה: חל סטריט 9.30, 7.15
תל: מעקב צמוד 9.40, 7.30
אורות: סגור

לוד ■ רמלה

אורלי: סגור

נתניה

אסתר: זרוק אותה מהרכבת 9.15, 7.15
נוה זהב: יום במלכות 9.30, 7.30

נהריה ■ עכו

הוד: אי אפשר לקנות אהבה 9.15, 7.15
רון: סגור
אודיטוריום: סגור

נתניה

אמפי: מוכת ירח 9.15, 7.00
שרון: שלושה גברים ותינוקת 9.15, 7.00, 5.00
סטודיו: חשוד 9.30, 7.15
דוד: אימפריית השמש 9.30, 7.00

קרית אונו

מתנ"ס: מלון חוף המיטות 9.15, 7.00

פתח־תקוה

שלום: יופיו של הוטמא 9.30, 7.15
היכל 1: מוכת ירח 9.30, 7.30, 5.00
היכל 2: שם המשחק 9.30, 7.15, 5
היכל 3: הקיסר האחרון 9.15, 6.15

קרית שמונה

שמיר: זיוור גורלי 9.15, 7.15

ראשל"צ ■ רחובות

ג.ג. רון 1: הקיסר האחרון 9.30, 6.30
ג.ג. רון 2: תינוקת בירושה 9.30, 7.30, 5
נעמן: מאנון 9.30, 7.30
ראשון: משודרים חרשות 9.30, 7
בית העם: מעקב צמוד 9.45, 7.45
הדר: הקיסר האחרון 8.30
חן: שאלה של שפיות 9.45, 7.45

רמת־גן ■ גבעתיים

ארמון: שלושה גברים ותינוקת 9.30, 7.30
ארמון: סגור
לילי: שם המשחק 9.30, 7.30
הדר: מוכת ירח 9.30, 7.30, 5.00
ר"ג 1: חל סטריט 9.55, 7.30, 5.00
ר"ג 2: שאלה של שפיות 9.30, 7.25, 5.00
ר"ג 3: הקיסר האחרון 9.15, 6.15
ר"ג 4: החוסר 9.35, 7.25, 5
שבים: ראו דה פלורט 9.30, 7.00